

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՔԵՐԱԿԱՆ ՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Գ Ր Ե Ց

Հ. ՂԵԻՈՆԴ Վ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ

ՄԻԹ. ՈՒԹՏԷՆ

1383

ՀԱՏՈՐ Բ.

Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

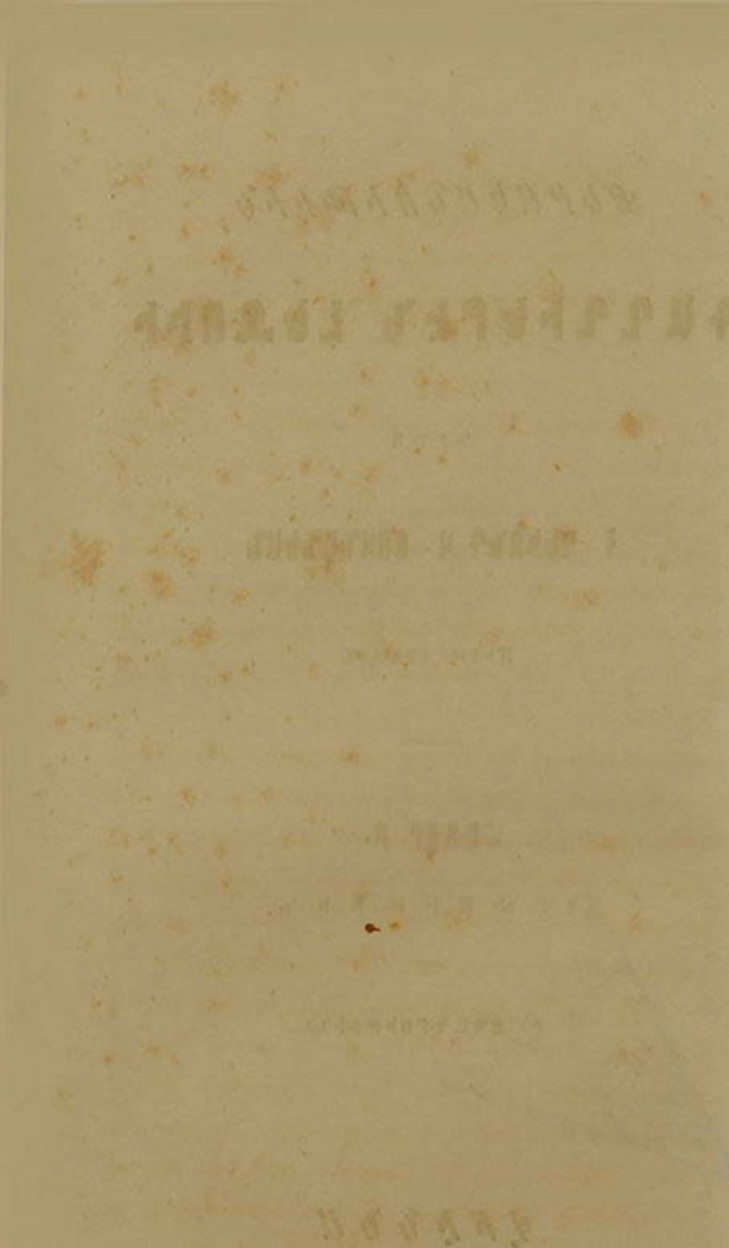
(Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ)

Վ Ի Է Ն Ն Ա

ՊԱՅՏՊԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՎԱՆՔԸ

1855. ՌՅԴ.

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Շ ԱՏ իմաստութեամբ ըսաւ Սենեկայ. Վարդապետութեան ճամբան երկայն է, իսկ օրինակի ճամբան՝ կարճ ու զօրաւոր: Հիմակուան քերականութեան հեղինակներն աս խօսքին ստուգութիւնը փորձով ալ իմանալով, քերականութեան կանոնները կարելի եղածին չափ կարճեցընելու, եւ լեզուն աւելի օրինակներով ու զանազան կրթութիւններով աւանդելու կը նային: Մենք ալ ասոնց հետեւելով, գաղղիերէն քերականութեան կանոններուն ետեւէն՝ կրթութիւններն ալ կուտանք, որոնց կատարելութեան մէկ կողմանէ բուն քերականութենէն աւելի աշխատած ըլլալով, կը յուսանք որ առաջին հատորին քիչ ատենուան մէջ գտած աղէկ ընդունելութիւնն աս ալ գտնէ:

Աս կրթութիւններուն վրայ երկայն խօսելն աւելորդ սեպելով, մինակ աս կը զրուցենք, որ քերականական կանոնաց կրթութիւնները մինչեւ հիմայ մեր մէջը բունուած կարգէն քիչ մը տարբեր ըրինք: Մինչեւ հիմայ հասարակօրէն աս տեսակ կրթութեանց միայն հայերէնն ու տաճկերէնը կը դրուէր, որ ուսանողներն իրենցմէ թարգմանեն: Բայց, ինչպէս որ փորձով կը տեսնուէր, ասիկայ սովորողներուն մեծ դժուարութիւն կու տար, ինչու

որ, ամէն մէկ բառին քովն ինչպէս թարգմանուելիքը դրուած ալ ըլլար, միշտ համաձայնութեան ու բառերուն շարքին կողմանէ նոր սովորողին ձեռքը կը կապուէր: Ուստի աս դժուարութիւնը վերցընելու համար, մենք աս կրթութիւնները գաղղիերէն դրինք, եւ կանոնն ինչ բանի վրայ էր նէ՝ անիկայ առանց համաձայնցընելու կամ սխալ կերպով դրուած փակագծի մէջ առինք: Արդ ուսանողը նոյները կանոններուն համաձայն օրինակելով ու փակագծի մէջ առնուածները սրբագրելով, թէ սովորած կանոնները մտքին մէջ կը հաստատուին, թէ ամէն տեսակ համաձայնութիւններուն, կարգին ու մանաւանդ ուղղագրութեան կը վարժի:

Միանգամայն վարպետներուն ու առանց վարպետի սովորողներուն դիւրութեան համար, աս կրթութեանց սրբագրուածներն ալ զատ տպեցինք: Աս սրբագրուած կրթութիւնները կրնայ կանոններուն վրայ գրուած ընթերցուածի տեղ ալ գործածուիլ:

Յ Ե Ն Կ

Ա. ՀԱՐԿԱԿՈՐ ԲԱՌԵՐՈՒ ՔԱՂՈՒԱԾ

Ա. Կրօնքի	1
Բ. Աշխարհքի	3
Գ. Մետաղներու եւ քարերու	4
Դ. Ժամանակի ու եղանակի	4
Ե. Մարդու	6
Զ. Ազգականութեան	8
Է. Ուսման	9
Ը. Տան	11
Թ. Կարասեաց	12
Ճ. Սեղանի ու խոհանոցի	13
ՃԺ. Կերակուրներու եւ խմելիներու	15
ՃԲ. Համեմներու, կանանչեղէններու եւ ընդեղէններու	17
ՃԳ. Պտուղներու	18
ՃԴ. Ծառերու եւ ծաղիկներու	20
ՃԵ. Եկեղեցական ու աշխարհական սպառիւններու	21
ՃԶ. Արուեստներու	22
ՃԷ. Տան պաշտօնեաներու	24
ՃԸ. Պակասութիւններու եւ հիւանդութիւններու	25
ՃԹ. Զգեստներու	26
Ի. Զանազան գործիքներու	28
ԻԱ. Չորրորտանիներու	30
ԻԲ. Հաւերու եւ թռչուններու	31
ԻԳ. Ծոփու կենդանիներու	32
ԻԴ. Միջատներու, ճճիներու, որդերու	33

Բ. ԿԱՐԴԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՀԱՄԱՌՈՏ ԽՕՍՔԵՐ

Ա. Avoir օժանդակին գոյականներու հետ գործածութիւնը	35
Բ. Etre օժանդակին ածականներու հետ գործածութիւնը	41
Գ. Բայերուն գոյականներու հետ գործածութիւնը	47
Դ. Բայերուն դերանուններու հետ գործածութիւնը	58
Ե. Բայերուն մակբայներու հետ գործածութիւնը	63
Զ. Նախադրութիւններու գործածութիւնը	72

Գ. ԸՆՏԱՆԻ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ա. Աղաչելու, խնդրելու	79
Բ. Շնորհակալ ըլլալու	80
Գ. Բարեւելու, տեսնուելու, քաղաքապարութեան	82
Դ. Հաւանելու, ընդունելու	85
Ե. Հրաժարելու, մերժելու	87
Զ. Հարցընելու	88
Է. Հաստատելու	89
Ը. Չէ ըսելու, տարակուսելու	90
Թ. Չարմանալու, ուրախանալու	92
Ճ. Տրամելու, տրանջելու	93
ՃԱ. Ժամի	94
ՃԲ. Ժամանակի	96
ՃԳ. Օդի, եղանակի	97
ՃԴ. Կարգալու, զրելու	102

ժԵ. Դասատան մէջ	106
ժԶ. Խօսելու	109
ժԷ. Լսելու, հասկընալու, ճանչնալու	111
ժԸ. Զգեստ հագնելու, հանելու	113
ժԹ. Ուտելու, խմելու, քնանալու	115
Ի. Երթալու, գալու, պտրտելու	116
ԻԱ. Խառն	118

Դ. ՔԵՐԸԿԸՆՈՒԹԵԱՆ ԱՄԱՍԻՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Ա. Գոյականներուն թիւը	130
Բ. Յօդ	133
Գ. Ածականներուն սեռն ու թիւը	136
Դ. Ածականներուն աստիճանը	140
Ե. Թուական, ստացական, ցուցական ածականներ	142
Զ. Բայ	143
Է. Մակրայ	183
Ը. Նախադրութիւն	184

Ե. ՔԵՐԸԿԸՆՈՒԹԵԱՆ ԲՄԱՍԻՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Ա. Բային անուն բայիին հետ ինչպէս համաձայնիլը	188
Բ. Անուն բայիին ուր դրուիլն ու երբ կրկնուիլը	192
Գ. Խնդիր	195
Դ. Գոյական	198
Ե. Յօդ	200
Զ. Ածականը գոյականի հետ ինչպէս կը համաձայնի	205
Է. Ածականներուն աստիճանը	208
Ը. Թուական ածականներ	209
Թ. Ստացական ածականներ	210
ժ. Անորոշ ածականներ	212
ժԱ. Անձնական դերանուն	214
ժԲ. Ցուցական դերանուն	218
ժԳ. Յարաբերական դերանուն	221
ժԴ. Անորոշ դերանուն	223
ժԵ. Օժանդակներուն զործածութիւնը	224
ժԶ. Բային եղանակներուն ու ժամանակներուն զործածութիւնը	226
ժԷ. Ընդունելութիւն ներկայ	231
ժԸ. Ընդունելութիւն անցեալ	232
ժԹ. Մակրայ	239
Ի. Նախադրութիւն	243
ԻԱ. Շաղկապ	244

Զ. ԶԱՆԱԶԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՆԵՐ

Ա. Զուարճալի կարծ պատմութիւններ	247
Բ. Նամակ	271
Գ. Թատերական խաղ մը. Հասկարաղ աղջիկը	317
Դ. Երկայն պատմութիւն. Զարմանալի ազատութիւն	340

Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Գ Ա Ղ Ղ Ի Ե Ր Է Ն

Լ Ե Ջ Ո Ի Ի

Ա .

Հ Ա Ր Կ Ա Ի Ո Ր Բ Ա Թ Ե Ր Ո Ւ Ք Ա Ղ Ո Ւ Ա Ծ

Ա . Կ Ր Օ Ն Ք Ի

Dieu, Տէկօ, Աստուած, Ալլահ.

La Sainte - Trinité, Լ՝ Սէնթ-Թրինիթէ, Ամենասուրբ
Երրորդութիւն, Շէրիֆ Նէ-Լիս:

Le Père Eternel, Լ՝ Փէր Էթէրնէլ, Հայր Աստուած,
Փէրէր Ո-Ալլահ.

Jésus-Christ, Ժէշէ-Գրիշէ, Յիսուս Քրիստոս, Իսս.

Le Saint-Esprit, Լ՝ Սէնթ-Էսթրիշէ, Հոգին սուրբ, Բոհ
Ո-Ալլահ.

La sainte Vierge, Լ՝ Սէնթ-Վիերժ, Ամենասուրբ Կոյս,
Աշէշ Պիէր.

Les anges, Լէշ-Անժ, Հրեշտակները, Բէլանիւլէր.

Les saints, Լէ Սէն, սուրբերը, Էլլի-Լար.

Les martyrs, Լէ Մարթիր, մարտիրոսները, շէնիւլէր.

Les prophètes, Լէ Փրօֆէթէ, մարգարէները, փէյլա-
դէրլէր.

Les apôtres, Լէշ-Ափօլէր, առաքեալները, Էմ-Վարիլէր.

Le noël, Լ՝ Նօէլ,

La nativité, Լ՝ Նատիւթիթէ, } Տնունդ, Բէլար.

L'épiphanie, Բ. Էթիփանի, յայտնութիւն, Էմ-Ղան.

La chandeleur, Լ՝ Շանդէլէ, տեառնընդառաջ, Էթի
Բի-Փիէր.

- L'annonciation, *f.* Ընծանսիւմն, աւետում, իրի
 իւրիւր.
- Le jour de pâques, Ը ժուր որ իւր, զատիկ, ժու-
 ժու.
- L'ascension, *f.* Ըսանսիւմն, համբարձում, հարկիւն
 Իսանն իւր իւր, իւր.
- La pentecôte, Ը ժուիւրիւր, հոգեգալուստ, ժիւրիւր.
- L'assomption, *f.* Ըսանսիւմն, վերափոխում, Մերեմ
 աննն իւր իւր իւր իւր, իւր իւր.
- Le paradis, Ը ժուր, արքայութիւն, ճիւնն.
- Le purgatoire, Ը ժուր-իւր, քաւարան, արմ.
- L'enfer, *m.* Ընճիւր, դժոխք, ճիւնն.
- Le diable, Ը ժուր, սատանայ, իւր.
- L'église, *f.* Ըննիւր, եկեղեցի, իւր.
- La religion, Ը իւրիւր, կրօն, իւր.
- La foi, Ը ժու, հաւատք, իւր.
- Le christianisme, Ը ժու-իւր, քրիստոնէութիւն,
 իւր.
- Les chrétiens, Ը ժուիւր, քրիստոնէայք, իւր.
- Les catholiques, Ը ժու-իւր, ուղղափառք, ժու-իւր.
- Les schismatiques, Ը իւր-իւր, հերձուածողք, իւր.
- Les hérétiques, Ը իւր-իւր, հերեփկողք, իւր.
- Un païen, Իւր ժուիւր, }
 Un idolâtre, Իւր ժու-իւր, } կոսպաշտ, ժու-իւր.
- Une idole, Իւր ժու, կոսք, ժու.
- La Bible, Ը ժու, աստուածաշունչ, իւր.
- L'Évangile, *m.* Ըննիւր, աւետարան, իւր իւր իւր.
- La prière, Ը ժուիւր, աղօթք, իւր.
- Le sermon, Ը ժու, քարոզ, իւր.
- La chaire, Ը իւր, ամպիոն, իւր.
- L'autel, *m.* Ըննիւր, խորան, իւր.
- Une chapelle, Իւր ժու, մատուռ, իւր-իւր իւր.

Բ. ԱՇԽԱՐՀՔԻ

- L'univers, *m.* լի-նիվեր, օրեղերք, +ե-յն-մի.
 Le monde, լը օմո, աշխարհք, րի-նե-.
 Le ciel, լը սիել, երկինք, կեօյ.
 Les astres, *m.* վեչ-մերք, }
 Les étoiles, *f.* վեչ-եմ-մալ, } աստղերք, ելարար.
 Les planètes, *f.* վե փլանեթ, մուրակներք, -եյե-բեվեր.
 Le soleil, լը սուլյալ, արեգակ, կե-նեչ.
 La lune, լը լի-ն, լուսին, -յ.
 La comète, լը փօմեթ, գիսաւոր, փոյր-փլ-ելարար.
 La mer, լը մեր, ծով, րե-նիչ.
 La terre, լը րեր, հող, երկիր, րեփ-մփ, եեր.
 Le golfe, լը կօլֆ, ծովու խորչ, +եօրֆեչ.
 Le détroit, լը րեմ-մա, նեղուց, րօչաչ.
 Une île, է-ն էլ, կղզի, -ր.
 Un lac, էօն լափ, լիճ, կեօլ.
 Une fleuve, է-ն ֆլեւ, }
 Une rivière, է-ն րեմեթ, } գետ, լայ.
 L'eau, *f.* լօ, ջուր, -ր.
 Le feu, լը ֆեօ, հուր, -րեչ.
 L'air, *m.* լեր, օդ, հալ-.
 Les nuages, *m.* վե նի-մփ, }
 Les nues, *f.* վե նի-, } ամպերք, րո-լը-րար.
 Le vent, լը վան, հով, րե-րիեթ.
 La pluie, լը փլի-ի, անձրեւ, ե-ղն-ր.
 La grêle, լը կրել, կարկուտ, րօլ-.
 La glace, լը կլա, սառն, րո-չ.
 La neige, լը նեփ, ձիւն, փ-ր.
 Le brouillard, լը րո-յլեթ, մեղ, փո-ր.
 La rosée, լը րօզե, րօղ, շիչ.
 Le froid, լը ֆրո-մ, րուր, սօ-մփ.
 Le chaud, լը շօ, սաք, սըճ-մփ.
 Le tonnerre, լը րօնեթ, րոտում, կեօյ կի-րեթե-ի.
 La foudre, լը ֆո-րք, կայծակ, ելարար.
 L'éclair, *m.* վե փլեր, փայլակ, շիփեչ.

Գ. ՄԵՏԱՂՆԵՐՈՒ ԵՒ ՔԱՐԵՐՈՒ

- L'or, *m.* լ'օր, ոսկի, լուրն.
- La platine, լա փլաթին, սպիտակ ոսկի, փլաթին.
- L'argent, *m.* լ'արժան, արծաթ, կեօթը.
- Le bronze, լե արժն, անաղասպղինձ, ընճ.
- Le cuivre, լե փեփըր, պղինձ, պեփըր.
- Le laiton, լե լեթն, արոյր, փեթն.
- Le tombac, լե ընդագ, պղինձ ծխեալ, ընդագ.
- L'étain, *m.* լեթին, անաղ, փալ.
- Le vis-argent, լե վիֆ-արժան, անդիկ, ժեփ.
- Du fer-blanc, արեֆեր-պլան, թիթեղ, ընկեփ.
- De la tôle, ար լա ըօլ, երկաթէ թիթեղ, փեթըր ընկեփ.
- Le plomb, լե փլոն, կապար, փորշն.
- L'acier, *m.* լ'ափե, պողպատ, Վեփ.
- Le fer, լե ֆեր, երկաթ, արեթըր.
- La rouille, լա րույլ, ժանդ, փա.
- Du fil d'archal, արեֆիլ արաշալ, երկաթէ թել, արեթըր ընկ.
- Le soufre, լե սոֆըր, ծծումբ, փեփըր.
- La craie, լա քրե, կաւիճ, ընդեփ.
- La céruse, լա սերեղ, սպիտակաղեղ, իսթինդն.
- Une pierre, ին փեթըր, քար, ըն.
- Un caillou, իճն փոյլն, գայլախաղ, լափագ ընը.
- Le marbre, լե մարմըր, մարմոր, փերփեր.
- Une pierre de touche, ին փեթըր ար ընը, փորձաքար, փեթն ընը.

Դ. ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՈՒ ԵՂԱՆԱԿԻ

- Le temps, լե ըն, ատեն, շէմն.
- Un siècle, իճն փեթըր, գար, սր, եղը ելլ.
- Un an, իճն ան,
- Une année, ին ան, } տարի, սենե, ելլ.
- La saison, լա սեզն, եղանակ, եյեմ.
- Le printemps, լե փրինթն, գարուն, իլլ պանար.
- L'été, *m.* լեթե, ամառ, եղ.

- L'automne, *m.* Լ'օթնօնը, աշուն, կէ-ղ .
 L'hiver, *m.* Լ'իմեր, ձմեռ, գըշ .
 Un mois, էօն մոս, ամիս, այ .
 Janvier, Ժանվիէ, Յունուար, Քեանոննէ սաննէ .
 Février, Ֆեւրիէ, Փետրուար, Շոպտի .
 Mars, Մարս, Մարտ, Մարտ .
 Avril, Ալրիլ, Ապրիլ, Նիսան .
 Mai, Մէ, Մայիս, Մայիս .
 Juin, Ժիւն, Յունիս, Հաշիբան .
 Juillet, Ժիւլիէ, Յուլիս, Թէմոն-ղ .
 Août, Ու, Օգոստոս, Աճոսոս .
 Septembre, Սեպտեմբեր, Սեպտեմբեր, Իլուլ .
 Octobre, Օկտոբր, Հոկտեմբեր, Թըշիբնէ էլիէլ .
 Novembre, Նօվեմբր, Նոյեմբեր, Թըշիբնէ սաննէ .
 Décembre, Տեմբեր, Դեկտեմբեր, Քեանոննէ էլիէլ .
 Une semaine, էն սըվէնը, շաբաթ, հաֆտա .
 Un jour, էօն ժոր, օր մը, պիւր կէն .
 Dimanche, պիմանը, կիրակի, փաշար .
 Lundi, էօնորի, երկուշաբթի, փաշար երթիկսի .
 Mardi, մարտի, երեքշաբթի, սալը .
 Mercredi, մերքրորի, չորեքշաբթի, լարշաբտա .
 Jeudi, ժէօրի, հինգշաբթի, փերշէմպի .
 Vendredi, վանդրորի, ուրբաթ, ճոմա .
 Samedi, սամորի, շաբաթ, ճոմա երթիկսի .
 Une heure, էն էօր, ժամ մը, պիւր սալի .
 Une minute, էն մինիւթ, վայրկեան մը, պիւր րոպէի .
 L'aurore, *f.* Լ'օրօր }
 L'aube, *f.* Լ'օղ, } արշալոյս, շին սապան .
 Le lever du soleil, լը լըվէ պիւսօլիլ, արեւուն ելլելը, կէն րօզնը .
 Le matin, լը մալիկն, առտու, սապան .
 Le midi, լը միորի, կէսօր, էօլի .
 Le soir, լը սոսոր, իրիկուն, սփշամ .
 Le coucher du soleil, լը փոշի րօսօլիլ, արեւուն ճանելը, կէն պալիլը .

Le minuit, ւը փնի-ի, կէս գիշեր, ետը կէճե .

Le jour de l'an, ւը ժո-ր արը լ'ան, կաղանդ, ելը պաշը .

Le carnaval, ւը քարն-վալ, բարեկենդան, ելն փնի-փ .

Le carême, ւը քարե՛՛, մեծ պահք, պեօյն-+ օրո-ճ .

Ե . Մ Ա Ր Դ Ո Ւ

L'homme, m. լ'օ՛՛, մարդ, սարմ .

La femme, ւը ֆ-մ՛՛, կին, քարը .

L'enfant, լ'անֆ-ան, աղայ, լճո-ք .

Le garçon, ւը Է-ր-օն, մանչ, օղլան .

La fille, ւը ֆիլլ, աղջիկ, քար .

Le jeune homme, ւը ժեօն օ՛՛, երիտասարդ, արեկ
քանը .

Le vieillard, ւը վիեյլե-ր, ծեր, ինիեյար .

La vieille, ւը վիեյլ, պառաւ, ֆօճ- քարը .

L'âge, m. լ'ա՛՛, տարիք, լալ .

L'enfance, f. լ'անֆանս, աղայութիւն, լճո-ք լա-ք .

La jeunesse, ւը ժեօնես, երիտասարդութիւն, արեկ
քանը .

La vieillesse, ւը վիեյլես, ծերութիւն, ինիեյարը .

La vie, ւը վի, կեանք, եօր .

La santé, ւը սանիե, առողջութիւն, սաղլք .

Le corps, ւը քօր, մարմին, ինն .

La peau, ւը քօ, մորթ, արեի .

L'os, m. լ'օ, (լ'օս) սկր, փնի .

La moelle, ւը մօել, ծուծ, ինի .

Le membre, ւը մանդը, անդամ, սալ .

Le sang, ւը սան, արիւն, քան .

La veine, ւը վեյն, երակ, սարմ .

La tête, ւը ինի, գլուխ, պալ .

Les cheveux, m. լի շըվիօ, մազ, սալ .

Le cerveau, ւը երլօ, }

La cervelle, ւը երվիլ, } սղեղ, պեյն .

Le crâne, ւը քրանը, գանդ, պալ լանալը .

Le visage, ւը վիշա՛՛, երես, ինալ .

- La face, Լ ֆա, դեմք, սե-րեմ.
 Le front, Լ ֆրոն, ճակատ, առն.
 L'oeil, m. Լ օյլ, աչք, կեօլ.
 Les sourcils, m. Լ սուրսի, ընթացի, ֆալ.
 Les paupières, f. Լ փոփեթ, արտեւանուցք, փփթի.
 La prunelle, Լ փրեմեկ, բիբ, պեպե.
 Le nez, Լ նե, քիթ, պո-րոն.
 Les narines, f. Լ նարն, քիթի ծակ, պո-րոն
 րեկնի.
 La joue, Լ յո, այտ, Եանագ.
 La tempe, Լ Եմե, քունք, ֆո-լաֆ Եօլո.
 Les oreilles, f. Լ օրեյլ, ականջ, ֆո-լաֆ.
 La bouche, Լ պո, բերան, ալլա.
 Les lèvres, f. Լ Լեթլ, պրկուցք, րո-րագ.
 La dent, Լ Եմ, աղբայ, րիլ.
 La gencive, Լ Եմեմիլ, լինար, րիլ Եմե.
 La langue, Լ Լանկ, լեզու, րիլ.
 Le menton, Լ Եմեմե, կզակ, Լեմե.
 La barbe, Լ պարպ, յօրուք, սագալ.
 Les moustaches, f. Լ Եմեմալ, ընչացք, պլալ.
 Le cou, Լ ֆո, վիզ, պոյոն.
 La gorge, Լ ֆօրթ, փող կամ լանջք, պօլալ Եմեօր
 կեօ.
 Le gosier, Լ ֆօրթի, կոկորդ, Ելլալալ, պօլալ.
 L'épaule, f. Լ փօլ, սո, օհո.
 Les bras, m. Լ պրա, բազուկ, թեւ, ֆօլ.
 Le coude, Լ ֆո, արմուկ, րիբե.
 La main, Լ մե, ձեռք, Ել.
 Le poing, Լ ֆո-եմ, բուս, Եո-րոն.
 Le doigt, Լ ֆոս, մատ, ֆարագ.
 Le pouce, Լ ֆոս, բղթ, պալ ֆարագ.
 L'ongle, m. Լ օնկլ, բղունդ, Ելլալ.
 Le poul, Լ ֆո, երակի զարկ, նալ.
 La poitrine, Լ ֆո-մեմե, կուրծք, կեօ.
 Le sein, Լ Եմե, ծոց, դիբկ, ֆո-ճագ.

- Le coeur, ւը փեօր, սիրտ, եի-րեւ .
 Le poumon, ւը փո-սն, [թոք, -փ ծկեր .
 L'haleine, f. լւ-լեւը, շնչատու[թիւն, -օլւ-փ .
 Le foie, ւը ֆո-ս, լեարդ, փո-ս ծկեր .
 L'estomac, m. լե-սո-ս, ստամոքս, փո-տ .
 Le dos, ւը ոս, կոնակ, -րփ- .
 La cuisse, ւը փո-տ, ազդր, փո-լւ- .
 Les genoux, m. լե քնո- , ծունկ, րեղ .
 La jambe, ւը քանոյ, սրունք, ու-ճ-փ .
 Les pieds, m. լե փեի, սոք, -յ-փ .
 La plante, ւը փլւնի, ներքան, լւ-ոյ-ն .
 Le talon, ւը լւ-լն, կոճ, լւ-փո-փ .

Ձ. ԱՁԳԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

- La famille, ւը ֆո-տը, ընտանիք, զերդաստան, ֆո-
 փիւ- .
 Le père, ւը փեր, հայր, փերեր .
 La mère, ւը մեր, մայր, փու-րե .
 L'époux, m. լե-փո- , փեսայ, կե-վեյե .
 L'épouse, f. լե-փո-ւ, հարս, կե-լե .
 Le mari, ւը փո-րե, երեկ, այր, եր, փո-ճ .
 La femme, ւը ֆո-ս, կնիկ, կին, փո-րը, շե-վե .
 Les parents, լե փո-րան, ծնողք, ան- ու-ոյ, -լւ-լր .
 Le fils, ւը ֆե (ֆե-), որդի, օղւ-լ .
 La fille, ւը ֆեյլ, աղջիկ, փու-լ .
 Le frère, ւը ֆրեր, եղբայր, փո-րո-ւ .
 La soeur, ւը սեօր, քոյր, փու-լ փո-րո-ւ .
 L'ainé, լե-նե, առջինեկ, էլ+ (ե-վւ-ր) .
 Le cadet, ւը փո-րե, կրտսեր, փ-ւ-լ-+ (ե-վւ-ր) .
 Le beau-père, ւը ոս- փեր, աներ, փոյն-լւ- . [սոր[թ
 հայր, եօյե ու-ոյ .
 La belle-mère, ւը ոյե-լ- մեր, զոքանչ, փոյն ան- . [սոր[թ
 մայր, եօյե ան- .
 Le beau-fils, ւը ոս- ֆե, փեսայ, կե-վեյե, ու-ճ-ր .
 La belle-fille, ւը ոյե-լ- ֆեյլ, հարս, կե-լե .

- Le beau-frère, ւը Կօ-Ֆրէր, քեռայր, ենէշո՛ւ. աներ-
ձաղ, քոյն .
- La belle-soeur, ւը Կէլ-եօր, տալ, կէօրն-ճճէ. քենի,
Կուրուշ .
- Le gendre, ւը Ժանորը, փեայ, կն-վէյն, Կոմար .
- Le grand-père, l'aïeul, m. ւը կրան-վեր, լւյնեօլ, պապ,
Կեքէ .
- La grand' mère, l'aïeule, f. ւը կրան-վեր, լւյնեօլ,
Հանի, մամ, Կեօյն-+ ան .
- Le petit-fils, ւը վնի-Ֆի, [Թոռն, լւրոն .
- La petite-fille, ւը վնի-Ֆիլ, աղջիկ [Թոռ, վըշ
լւրոն .
- L'oncle, m. լճնվը, Հօրեղբայր, մօրեղբայր, մոն-ճա,
Կոյը .
- La tante, ւը լւնլ, Հօրքոր, մօրքոր, հալ, լւեյն .
- Le neveu, ւը նըվեօ, եղբօր կամ քեռ որդի, եեյն .
- La nièce, ւը նիեա, եղբօր կամ քեռ աղջիկ, վըշ
եեյն .
- Le cousin, ւը վոնլն, Հօրեղբօր կամ մօրեղբօր, Հօրա-
քեռ կամ մօրաքեռ որդի, մոն-ճա, Կոյը, հալ,
լւեյն օղլ .
- La cousine, ւը վոնլն, Հօրեղբօր . . . աղջիկ, մ-
ճա . . . վըշ .
- Le fiancé, ւը Ֆիանտէ, նշանած, նիշանլ .
- La fiancée, ւը Ֆիանտէ, նշանած, նիշանլ .
- Le parrain, ւը վարեն, կնքահայր, վ-Ֆիլիշ Կոյոն .
- La marraine, ւը մարեն, կնքամայր, վ-Ֆիլիշ անոն .
- Le filleul, ւը Ֆիլիեօլ, սան, վ-Ֆիլիշ օղլ .
- La filleule, ւը Ֆիլիեօլ, սան, վ-Ֆիլիշ վըշ .
- La veuve, ւը վեօվ, որբեւարի, Կոնլ .
- L'orphelin, m. լճրֆիլն, որբ, եօտիշ .

Է. ՈՒՍՄԱՆ

- Le livre, ւը լիվը, գիրք, վնիշ .
- Le papier, ւը վ-վիկ, [Թուղթ վեղբ .

- Le parchemin, ւը քարշիւն, մազաղաթ, ինքնիկ .
 Les plumes, *f.* ւն քիւնի, գրիչ, քիւնի .
 Le canif, ւը քանիֆ, զմեկն, քիւնի քիւնի .
 Le crayon, ւը քրեյօն, մատիտ, քիւնի քիւնի .
 Une règle, Ին քիւնի, կանոն, ճիւղիկ .
 Le compas, ւը քօնի, կարկին, քիւնի քիւնի .
 L'enerier, *m.* ւն քրիկ, } կաղամար, օքք .
 L'écritoire, *f.* ւն քրիկ, }
 L'encre, *f.* ւն քրեյ, թանաք, քիւնի քիւնի .
 Le poudrier, ւը քիւնի, աւազնոց, քիւնի .
 La poudre, ւն քիւնի, աւազ, քիւնի .
 Un plioir, Ին քիւնի, թուղթ ծալիլու սակր, քիւնի .
 Un transparent, Ին քիւնի, տաղաշար, մաշիւն .
 Une feuille de papier, Ին քիւնի, թուղթ, թուղթ
 մը թուղթ, քիւնի քիւնի քիւնի .
 Un cahier, Ին քիւնի, տեարակ, ինքնիկ .
 Une main de papier, Ին քիւնի, քիւնի, պուրակ մը
 թուղթ, քիւնի քիւնի քիւնի .
 Les ciseaux, *m.* ւն սիւն, մկրատ, մաքիւն .
 Un crayon d'ardoise, Ին քրեյօն քիւնի, թուա-
 բանութեան գրիչ, քիւնի քիւնի .
 Une ardoise, Ին քիւնի, թուաբանութեան տախ-
 տակ, քիւնի քիւնի, քիւնի քիւնի .
 Une éponge, Ին քիւնի, սպունգ, քիւնի քիւնի .
 De la cire d'Espagne, քիւնի քիւնի քիւնի, կիւրա-
 մոմ, քիւնի, քիւնի քիւնի .
 Le pain à cacheter, ւը քիւնի քիւնի, կիւրեւու
 նշխարք, քիւնի .
 Le cachet, ւը քիւնի, կիւր, քիւնի քիւնի .
 La signature, ւն քիւնի քիւնի, ստորագրութիւն, քիւնի .
 L'adresse d'une lettre, *f.* ւն քիւնի քիւնի, քիւնի
 սագիր, քիւնի քիւնի քիւնի .
 L'écriture, *f.* ւն քիւնի քիւնի, գիր, քիւնի .
 La lecture, ւն քիւնի քիւնի, գրազարթութիւն, օքք .
 La leçon, ւն քիւնի, դաս, քիւնի .

Les vers, *m.* լէ վեր, սասնաւոր, շէր.

La prose, լա գրօղ, արձակ, ներ.

La traduction, լա իրարի-գրիցն, [Թարգմանութիւն, իրարիցն-ի.

Ը. S U Ն

La porte, լա գորն, դուռ, գորն.

La serrure, լա սերի-ր, կղպակ, փնիք.

Le loquet, լա լոկէ, դանափակ, շարնալ.

La clef, լա փնի, բալլի, անի-նար.

Le marteau, լա մարտի, դանաճար, լափալ.

Le verrou, լա վերո, նիդ, սերի-ն.

L'escalier, *m.* լի-գորնի, սանդուղք, վերորիցն.

Le degré, լա աստիճան, սանդուղք, սանդուղք.

L'étage, *m.* լի-նի, դասիկոն, գորն.

La salle, լա սալ, սրահ, սալ.

La salle à manger, լա սալ - մանձի, սեղանատուն, եկեղ + օրհան.

La chambre, լա շանդրը, խոց, օրհան.

L'antichambre, *f.* լանի-շանդրը, նախասենեակ, սեղան.

La chambre à coucher, լա շանդրը - գորնի, պառկել-լա խոց, երկու-օրհան.

La fenêtre, լա ֆնի-րը, պատուհան, փնի-նի.

La grille, լա կրի-լը, պատուհանի վանդակ, փնի-նի-նի գորնի.

La jalousie, լա լա-լը, վանդակ, գորնի.

La vitre, le carreau, լա վի-րը, լա գորն, ապակի, մար.

Le volet, լա վոլէ, փեղկ, գորնի.

La muraille, լա մարալ, պատ, փնի-ր.

Le plancher, լա փնի-նի, գետին, յատակ, եկր.

Le plafond, լա փնի-նի, առաստաղ, ինքն.

Le poêle, լա փոլ, գոց կրակարան, սոյա.

La cheminée, լա շանի, բաց կրակարան, ծխան, լափալ սոյա, օճի.

- La cuisine, Լա Կիւիւն, խոհանոց, աշխատանք .
 Le garde-manger, Լա Կարդ-Մանժէ, } մատան, Կիւիւն .
 La dépense, Լա Գէթ-Ման, }
 Le grenier, Լա Կրէնիէ, վերնայարկ, Բաժան Էշէ .
 Le toit, Լա Բոտ, տանիք, Գոմ .
 L'écurie, Բ. Էկրիէ, (ձիու) ախոռ, ախոռ .
 L'étable, Բ. Էթլէ, (կովի . . .) ախոռ, ախոռ .
 Le puits, Լա Գիէ-Է, Տոր, Գոյն .
 La citerne, Լա Կիտէրն, սանիճ, սարնճ .
 La pompe, Լա Գոմէ, ջրհան, Բոտ-Լոմ .
 La cave, Լա Կավ, զինուոյ ներքնատուն, շարաղ մա-
 ղաղաղ .
 Les privés, Լա Գրիւիէ, }
 La garde-robe, Լա Կարդ-Րոբ, } արտաքնոց, Կոմ .

Թ. Կ Ա Ր Ա Ս Ե Ա Յ

- Les meubles, Լա Կեպլէ, կարասիք, Էշէ .
 La tapisserie, Լա Կապիսիէ, օթոց, Էշէ .
 La table, Լա Կապլէ, սեղան, սոփրա .
 Le bureau, Լա Կեպլէ, գրասեղան, Էշէ .
 Le tiroir, Լա Կիտրուար, գրոց, Էշէ .
 La chaise, Լա Կիշէ, աթոռ, Էշէ .
 Le fauteuil, Լա Կոֆէթիլ, թեւերով աթոռ, Էշէ .
 La commode, Լա Կոմոդ, զգեստեղինաց դարան, Էշէ .
 L'armoire, Բ. Էրմուար, պահարան, Գոլաղ .
 Le miroir, Լա Կիրուար, հայլի, Գոմ .
 Le pupitre, Լա Կիպիտրի, գրակալ, Բանլէ .
 Le lit, Լա Լի, անկողին, անկողին կազմած, Կեպլէ, Գրիւն .
 Le rideau, Լա Լիդո, վարագոյր, Գրիւն .
 La couverture, Լա Կոուրտիւր, վերմակ, Էշէ .
 Le matelas, Լա Կոմալ, անկողին, Էշէ .
 Le coussin, Լա Կուսին, բարձ, Էշէ .

- L'oreiller, *m.* ըօրէյլէէ, երեօի բարձ, էէ-չ է-սլէռլլ.
- La taie, է լէէ, բարձի երես, է-սլէռլ էէ-չէ-.
- Le linceul, է էէ-սլէռլ, պատանք, էէ-Տէէ.
- Le drap, է էր-ս, սաւան, շարշաֆ.
- La pailleasse, է է-յլէ-ս, յարդով անկողին, ս-սան
 րէօշէ-.
- Le sofa, է էօֆ-ս, բազմոյց, սէ-րէր.
- Le canapé, է է-ան-ոֆէ, տեսակ մը բազմոյց, սէր նէ-լ
 սէ-րէր, է-ան-ոֆէ.
- La chandelle, է շանրէլ, ծրագ, յօճ.
- La veilleuse, է էլէյլէօշ, գիշերուան կանթեղ ու
 մասնաւոր շինուած պատրոյցը, էէ-ճէ է-ան-րէլէ, էր-րէ
 Տէէլէլէ.
- La bougie, է սո-ճէ, մամլղէն, շէ-ճէ.
- La lampe, է էանֆ, կանթեղ, է-ան-րէլ.
- La mèche, է սէշ, պատրոյց, Տէէլէլէ.
- Le chandelier, է շանրլէլէ, աշտանակ, շ-սրան.
- Les mouchettes, *f.* է սո-շէլէ, մամի մկրատ, յօճ յափ-սը.
- Le porte-mouchettes, է էօրլէ-սո-շէլէ, մամի մկրատի
 աման, յօճ յափ-սը է-սրլ.
- Le crachoir, է էր-շո-տը, [ժքաման, լէ-է-ր-րան.
- Le pot de chambre, է էօ րը շանրլէլ, գիշերուան
 աման, է-ր-րէ, ս-սրան.
- La chaise percée, է շէշ էր-է, հարկաւորութեան
 աման, հոճէլէ սանրալէյէ-սէ, լէ-շլէ-սանէ.
- La cruche, է էրէ-շ, կուժ, է-ան-լէ-ս.
- L'horloge, *f.* ըօրլէժ, (մեծ) ժամացոյց, ս-սլէ.
- Le coffre, է էօֆրը, սնտուկ, ս-ան-րէլ.

Ճ. ՍԵՂԱՆԻ ՈՒ ԽՈՀԱՆՈՑԻ

- La vaisselle, է էլէ-սէլ, սեղանի ամաններ, ս-սլէ-
 է-սրլ.
- Le vase, է է-սլ, աման, է-սր.
- Le service, է է-րլէ-ս, սեղանի ամաններն ու է-
 թերը, ս-սլէ- է-սրլ, ս-սրլ.

La nappe, Լա նափ, ծածկոց, փռոց, եօրհիւն.

L'essuie-mains, m. Էսսիւ-մէ-մէն, ձեռքի սրբիչ, եւ
 փեշիփեշ.

La serviette, Լա սերվիէթ, անձեռոց, փեշիփեշ.

Le couvert, Լե գոմէր, սեղանի սպաս, սոֆրա ին-
 քուր, Լափ-Լ փո-լափ...

Le couteau, Լե գոմ, դանակ, փո-լափ.

La fourchette, Լա ֆորշէթ, պատասարբաղ, Լափ-Լ.

La cuillère, Լա քիւլլէր, դգալ, գո-լափ.

Le plat, Լե փլատ, (մեծ) սկաւառակ, (դեպի-+) ին-դոփ.

L'assiette, f. Էսսիէթ, սկաւառակ, ին-դոփ.

La bouteille, Լա Բուիյէլ, շիշ, շիշ.

La salière, Լա սալիէր, աղի աման, ին-դո գո-լա.

Le vinaigrier, Լե վինիէրիէ, քացախի աման, սերտ
 գո-լա.

Le poivrier, Լե փոմմէրիէ, պղպեղի աման, աղ-ղեր գո-լա.

Le verre, Լե վէր, դաւաթ, գո-րեմ.

Le chaudron, Լե շոփրոն, կաթսայ, սան, գո-լան,
 իննճերի.

Le pot, Լե փո, խեցեղէն աման, Վոփլէ+.

La cuiller à pot, Լա քիւլլէր-փո, մեծ դգալ, դեպի-+
 գո-լափ, փեփի.

La pelle, Լա փէլ, բահ, փ-րե+.

Les pincettes, f. Էլ փինսէթ, ունեղիք, մաշա.

Le balai, Լե Բալի, աւել, սի-փի-րիէ.

Le seau, Լե սօ, դոլ, փօլ.

Le panier, Լե փանիէ, սակառ, սելլ.

La corbeille, Լա փորպիլ, կողով, սի-փիթ.

La passoire, Լա փասսուր, պարզուտ, փեփիթ, սի-ղիլ.

Le crible, Լե փրիլլիլ, }
 Le tamis, Լե փամի, } մաղ, ելէ+.

Le moulin à café, Լե մուլին-փե, խահուէի աղացք,
 փանիլ Կիլիփիլի.

La cafetière, Լա փոփիլիթ, խահուէ եփելու աման,
 փանիլ ճիլիլի.

- Le sucrier, ւը սի-քրիէ, շարարի աման, շէ-էրդան.
 La tasse, ւը քաս, բաժակ, ֆինճան.
 Le bois, ւը պոս, փայտ, օրոսն.
 Le charbon, ւը շարդան, ածուխ, քի-օր-ր.
 La cendre, ւը սանդղը, մոխիր, քի-ւ.
 Le briquet, ւը պրի-է, հրահանք, շար-օր-ր.
 La pierre à feu, ւը քի-էր - ֆի-օ, կայծքար, շար-օր-ր
 քի-ւը.
 L'amadou, m. ւը սարոս, ւը ցլի, քի-ւ.
 L'allumette, f. ւը քի-օր-ր, ւը ցափայտ, շար-օր-ր քի-պրի-է.

ՃԱՆԱԿՆԵՐԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԽՄԵԼԻՆԵՐՈՒ

- Le déjeuner, ւը քի-օր-ր, նախաճաշիկ, քի-օր-ր.
 Le dîner, ւը քի-նէ, ճաշ, քի-օր-ր.
 Le goûter, ւը քի-օր-ր, իրիկուան դէմ նախաճաշիկ,
 քի-օր-ր քի-օր-ր.
 La collation, ւը քի-օր-ր, թեթեւ ընթրիք, քի-օր-ր
 քի-օր-ր.
 Le souper, ւը սոս-քի, ընթրիք, քի-օր-ր քի-օր-ր.
 Un repas, քի-օր-ր, կերակուր, քի-օր-ր.
 Les mets, m. քի-օր-ր, կերակուրներ, քի-օր-ր.
 Un festin, քի-օր-ր ֆի-օր-ր, կոչուիք, քի-օր-ր.
 Du pain, քի-օր-ր, հաց, քի-օր-ր.
 Un bouillon, քի-օր-ր պոս-քի, մի ջուր, քի-օր-ր.
 La soupe, ւը սոս-քի, ապուր, շար-օր-ր.
 De la viande, քի-օր-ր քի-օր-ր, միս, քի-օր-ր.
 Le bouilli, ւը պոս-քի, խաշու, պախ միս, քի-օր-ր.
 Un ragoût, քի-օր-ր քի-օր-ր, համեմ, քի-օր-ր, քի-օր-ր.
 Une omelette, քի-օր-ր օր-ր, ձուազեղ, քի-օր-ր.
 Du saucisson, քի-օր-ր սոս-քի, երշիկ, քի-օր-ր,
 Des saucisses, f. քի-օր-ր սոս-քի, խոզի երշիկ, քի-օր-ր
 քի-օր-ր.
 Du jambon, քի-օր-ր քի-օր-ր, խոզի ապուխտ, քի-օր-ր
 քի-օր-ր.
 Du caviar, քի-օր-ր քի-օր-ր, ազնիւ ձկնկիթ, քի-օր-ր.

- De la boutargue, ԳԸ Լ ԿՆ-Բ-ԵՂ, աղած ձկնկիթ,
Կ-ԸԲԳ Ե-Ն-Վ-Ե-ՐԲ-Ս-Ն-Ը .
- Un pâté, ԵՈՆ Գ-ԲԵԼ, կարկանդակ, ԿԵՕՐԵԻ .
- Des gimblettes, Բ. ԿԵ ԺԵՆԱԼԵԲ, ԲՈԿԵՂ, ՆԵՆԵԲ .
- De la volaille, ԳԸ Լ ԺՕԼՅԼ, ՏԱԼ, ԲՆ-Ն-Ն-Գ .
- Du gibier, ԿԵ- ԺԵՊԵԼ, ՈՐՈՒ ՄԻՍ, ՄՂ ԵԲԵԼ .
- Le rôti, ԼԸ ԲՕԲԵԼ, ԽՈՐՎԱԾ, ԿԵՊԱՊ .
- De la sauce, ԳԸ Լ ՍՈՆ, ՋՐԻ ՏԱՄԵՏԱՆՔ, ՍՈՆ .
- Du lait, ԿԵ- ԼԵ, կաթ, ՆԵ-Գ .
- Du lait caillé, ԿԵ- ԼԵ ԳՅԵԼԵԼ, ՄՏՈՆՆ, ԵՕՂՆ-ԲԵ .
- La salade, Լ ՍԱԼԱԳ, աղցան, սալաթ .
- Des andouillettes, Բ. ԿԵՂ-ՄՆԳՈՆ-ՅԼԵԼԵ, փաղկիթ, ԿԵՕՖԵԼ .
- Les entremets, Մ. ԼԵՂ-ՄՆԲԵՐԵ, չոր կերակրեղէններ,
ԼԵՐԵՂԵՐ .
- Le dessert, ԼԸ ԿԵՆԵՐ, անուշեղէններ ԵՒ պտղեղէններ,
ԽՆՏԵ ԲԱՆՏԱՆ .
- De la confiture, ԳԸ Լ ԳՕՆՖԵԼԵԼԵՐ, շաքարեղէն, շԵԿԵՐԼԱԵ .
- Des compotes, Բ. ԿԵ ԳՕՆԳՕԲԵ, անուշ, ԲԵԼԵԼ .
- Du fromage, ԿԵ- ՖՐՕՄՈՆՉ, պանիր, ԳԵՅՆԵՐ .
- Un oeuf, ԵՈՆ ԵՕՖ, ՏԱԼԿԻԹ, Ե-Ն-Վ-Ե-ՐԲ-Ս-Ն-Ը .
- De la crème, ԳԸ Լ ԳՐԵՎ, սեր, ԳՅՅՈՆԳ .
- Du beurre, ԿԵ- ԿԵՕՐ, կարագ, ԲԵՐԵ Ե-ՂԸ .
- Les boissons, Բ. ԼԵ ԿՈՆ-ՍՈՆՆ, ըմպելիք, ԵՂԵԼԵՐ .
- Les liqueurs, Բ. ԼԵ ԼԵԳԵՕՐ, աղնիւ ըմպելիք, ԵՂԵԼ,
ՍՎԵՐԵԼԵՅԵ, Բ-ԳԸ . . .
- De l'eau, Բ. ԳԸ ԼՕ, ՋՈՐ, ՍՈՆ .
- Du vin, ԿԵ- ՎԵՆ, ՊԻՆԻ, շարագ .
- De la bière, ԳԸ Լ ԿԵԼԵՐ, զարեջուր, ՄԵԳ-ՍՈՆ-ՅՈՆ .
- Le moût, ԼԸ ՎՈՆ, քաղցու, շերտ .
- De l'eau-de-vie, ԳԸ ԼՕ-ԿԸՎԵԼ, օղի, Բ-ԳԸ .
- Du rossolis, ԿԵ- ԲՕՕԵԼԵ, օղիչի, ՍՎԵՐԵԼԵՅԵ .
- Une tasse de café, ԵՆՆ ԲՆԱՆ ԳԸ ԳՈՖԵԼ, քաթակ մը
ԽԱՏՈՒԷ, ԿԵՐ ՖԵՆՏԱՆ ԳՆԵՎԵ .
- Du thé, ԿԵ- ԲԵ, ԹԷՅ, ԼՅՅ .
- Le chocolat, ԼԸ ՉՕՕԼ, չոգոլաթ, ԿԵԳՕԼԵԼ .

- Une limonade, էն լիմոնադ, լիմոնի օշարակ, լիմոնադա .
 Des glaces, *f.* տէ ցլաս, պաղպաղակ, արմարաբա .
 Des biscuits, *m.* տէ ակուբիտ, շաքարախառն պաքսի-
 ճառ, շէտէրլէ կէշրէտ .

ԺԲ. ՀԱՄԲԻՄՆԵՐՈՒ, ԿԱՆԱՆՁԵՂԷՆՆԵՐՈՒ
 ԵՒ ԸՆԴԵՂԷՆՆԵՐՈՒ

- Du poivre, տէ- քիւրքիւր, պղպեղ, ակուբիտ .
 Du sel, տէ- տէլ, աղ, իւրաղ .
 Du sucre, տէ- սիւքրը, շաքար, շէտէր .
 De l'huile, *f.* արը լիւիւ, ձէթ, եղ, եւղ .
 Du vinaigre, տէ- վինեկը, քացախ, սիւրտէ .
 Un citron, էժն սիւրժն, կիտրոն, լիմոն, աղալ քիւրքիւր-
 նա, լիմոն .
 Du verjus, տէ- վերժիւ, աղախ, աղախի ջուր, քօրոքի,
 քօրոքի սոյս .
 De la cannelle, արը լա կանել, կիւսամոն, իւրաղն .
 Des noix muscades, *f.* տէ նաւ սիւսքադ, Հնդկի ըն-
 կոյղ, Հինդիստան ճէշրէտ .
 Des clous de girofle, *m.* տէ գլուր արը ժիւրօճիւր, ձիւսակ,
 քիւրէնօճիւր .
 Des câpres, *f.* տէ քիւրքիւր, կապպար, տէտէրէ .
 De l'ail, *m.* արը լիւյլ, սխտոր, սարմաւաք .
 Des oignons, *m.* տէղ-ժնէժն, սոխ, սոյան .
 Du basilic, տէ- ակուբիտ, աւհան, ֆելիկն .
 Du romarin, ըտէ- բօմբէն, ինկուրի, ակուբիտն .
 Du safran, տէ- սաֆրան, քրքում, զաֆրան .
 Du laurier, տէ- լուրիէ, դափնի, ինֆան .
 Du persil, տէ- քիւրքիւր, աղապղեղ, կարսոն, սաղապան .
 De la menthe, արը լա մանթի, անանուխ, նանէ .
 Du céleri, տէ- սելիէ, լախուր, տէրէշր .
 Des asperges, *f.* տէղ- սաքիւրժ, ծնեբեկ, գոն քօնմաղ .
 Du pourpier, տէ- քիւրքիւր, փրփրեմ, սիւրդ օրնա .
 De l'oseille, *f.* արը լիւյլ, թրթնջուկ, գոնա-
 քիւրքիւր .

De la chicorée, ԳԸԼՄ շեփօրէ, Եղերդ, նինարեղա, Բարեխեա .

Des porreaux, Կ. Կէ փօրօ, պրասս, փրասս .

Des pommes de terre, Բ. Կէ փօժ ԳԸ Բեբը, զԵանախնձոր, Եեբ Ելժաւ .

Des olives, Բ. Կէ շ - օլիվ, ձիթապտուղ, ղէյնին .

Des melongènes, Բ. Կէ Վելձեփնը, սմբուկ, փախլիճան .

Des carottes, Բ. Կէ փարօն, ստեպղին, նաճուճ .

Des navets, Կ. Կէ նաճի, շողգամ, շալիամ .

Des betteraves, Բ. Կէ Կէրեմ, ճակնդեղ, փանճար .

Des raves, Բ. Կէ բամ, բողկ, Բարբ .

Des choux, Կ. Կէ շո, կաղամբ, լանանա .

Un chou-fleur, Եժ շո - Ֆլէօր, ընդաւոր կաղամբ, փարնապի .

Des artichauts, Կ. Կէ շ - արնիշօ, կանկառ, արտիճուկ, Ենկինար .

Des champignons, Կ. Կէ շանփինեժ, սունկ, ճանկար .

Du riz, Կէ - բի, բրինձ, փիլինճ .

Des épinards, Կ. Կէ շ - Եփինար, շամին, ըսպանափ .

Des citrouilles, Բ. Կէ սինրոյլ, { զգում, փապափ

Des courges, Բ. Կէ փոբփ, {

Des laitues, Բ. Կէ լէլին, Տաղար, ճարոլ .

Un concombre, Եժ փժեփժեղը, վարունգ, Եբար .

Des pois verts, Կ. Կէ փոս փեր, Թարմ սլոռ, Բարե Կէ ղէլիլեա .

Des pois chiches, Կ. Կէ փոս ղիշ, սիսեա, նոնոար .

Des haricots verts, Կ. Կէ նարեփօ փեր, Թարմ լուբիայ, Բարե Ֆասսուլեա .

Des lentilles, Բ. Կէ լանլինյլ, սոպ, Վերձիճե .

Des fèves, Բ. Կէ Ֆիվ, բակլայ, Կարբլ .

ՃԳ. ՊՏՈՒՂՆԵՐՈՒ

Des poires, Բ. Կէ փոսար, տանձ, արճոար .

Une pomme, Են փօժ, խնձոր, Ելժա .

Un abricot, Եժ արեփօ, ձիբան, փայլար .

Une pêche, Են փիշ, զեղձ, ղեֆիլեա .

ԺԴ. ԾԱՌԵՐՈՒ ԵՒ ԾԱՂԿԸՆԵՐՈՒ

- L'arbre, *m.* լ՝արդրը, ճառ, աղաչ.
- L'arbrisseau, *m.* լ՝արդրիւս, } [Թուփ, լուլ.
- L'arbuste, *m.* լ՝արդրիւսի, }
 La branche, լու պրանչ, } սաս, ճիւղ, որու.
 Le rameau, լու բանօ, }
 La racine, լու բանին, արմատ, +եօ+.
- Le tronc, լու իրօն, բուն, +ե-ի-ե-+.
- La feuille, լու ֆեօյլ, տերեւ, ե-ի-բ-ի-բ.
- L'écorce, *f.* լ՛ե-ի-բ-ի-բ, կեղեւ, գարա-գ.
- Le pommier, լու ժօօի-ի, [սնծորենի, ել՛մ աղածը.
- Le poirier, լու ժո-արի-ի, սանձենի, արճո-ար աղածը.
- Le prunier, լու ժրի-նի-ի, սալորենի, երի-ի աղածը.
- Le pêcher, լու ժե-չի, դեղձի, շի-ֆի-ա-լի աղածը.
- Le noyer, լու նո-այ-ի, ընկուղի, ճե-լի-չ աղածը.
- Le noisetier, լու նո-ա-ղ-ի-ի, (ընտանի) կաղնի, ֆըն-ար-ի-բ
 աղածը.
- Le chêne, լու շի-ն, (վայրենի) կաղնի, յե-չի.
- Le gland, լու իւն, խոզկաղնի, փուլանո-ար.
- Le pin, լու ժի-ն, մայր, լու՛ աղածը.
- Le sapin, լու ս-ի-ն, եղևի-ն, +եօ+ն-ար աղածը.
- Le tilleul, լու ի-ի-լի-ե-օլ, կակղի, օի-լանո-ար.
- Le hêtre, լու հե-ի-բ-ի-բ, փեկոն, գայըն, կի-բ-ի-ն աղածը.
- Le saule, լու օլ, մ.ս.ի, սեօյո-ար.
- L'orme, *m.* լ՛օրմ, կնձնի, գարա աղած.
- Le sureau, լու սի-բօ, [Թանթրուենի, փե-բ-ի-բ աղածը.
- Le peuplier, լու ժե-օ-ի-լի-ի, կաղամախի, գե-լ-ա-գ.
- La fleur, լու ֆլեօր, ճաղիկ, յի-չի-+.
- La rose, լու բօչ, վարդ, կի-լ.
- L'oeillet, *m.* լ՛եօյի-ի, շահարամ, գարամ-ֆի-լ.
- La tulipe, լու ի-ի-լի-ի, կակաչ, լուլի.
- Le lis, լու լի-ս, շուշան, ղամպո-գ.
- La jacinthe, լու ժ-ս-ի-ն-ի, յակի-ն-ի-թ, սի-մ-ի-լ-լ.
- La giroflée, լու ժի-բօ-ֆի-լի, շահարակ, շի-ն-ոյ.

La violette, *լւ վիօլետէ, ճանուշակ, հենեւալի* .

Le tournesol, *լւ ռուրնօլ, արեւածաղիկ, այ շիշիշի* .

ԺԵ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՈՒ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ ՊԱՏԻՒՆԵՐՈՒ

Le pape, le souverain pontife, *լւ ժօթ, լւ սոփէթ ժօնիֆ, սրբազան պապ, Բէճ ժոթոս* .

Le cardinal, *լւ ժոբրոնալ, կարդինալ, իբրոնա* .

Le patriarche, *լւ ժոբրիարշ, պատրիարք, ժոբրի* .

Un archevêque, *եօն որշիթ, արքեպիսկոպոս, եբ ժոբոս* .

Un évêque, *եօն եթիթ, եպիսկոպոս, ժոբոս* .

Un abbé, *եօն ադե, արբայ, բոնդան պաշ* .

Un prêtre, *եօն ժրեթիթ, քահանայ, իշիթ* .

Un chanoine, *եօն շանանլ, կանոնիկոս, ժանեթիթ* .

Un curé, *եօն իրե, ժողովրդապետ, ճեթիթ ժոթալ* .

Un empereur, *եօն անթրեօր, կայսր, իթեթիթ* .

Un roi, *եօն բոս, թագաւոր, ժոթիթ* .

Un archiduc, *եօն որշիթիթ, արքիդքս, որշիթոթ* .

Un prince, *եօն ժրեթ, իշխան, ոչի* .

Un duc, *եօն րոթ, դքս, րոթ* .

Un comte, *եօն ժօնի, կոմս, շրօթ* .

Un baron, *եօն րօն, սեպո՛՛՛՛՛՛՛, ոչիլարե* .

Un chevalier, *եօն շըլիթիթ, ասպետ, իթիթիթ* .

Un ambassadeur, *եօն անպատրեօր, դեսպան, ելլի* .

Le premier ministre, *լւ ժրլիթիթ ժիթիթիթ, եպարքոս, իշիթ* .

Un conseiller d'état, *եօն ժօնեյլիթ րիթիթ, աեթոթ թեան խորհրդական, րիթիթիթ ժիթիթիթ* .

Le grand chambellan, *լւ իբոն շանդիլան, արքունի մեծ սենեկապետ, իսոսեթիթ պաշ* .

Un courtisan, *եօն ժոբրիթիթ, պալատական, եթոյլ* .

Le chancelier, *լւ շանալիթ, ասենադպիր, րիթիթ իթիթիթ* .

Un président, *եօն ժրեթիթ, նախագահ, ոչի* .

Un conseiller, *եօն ժօնեյլիթ, խորհրդական, ժիթիթ* .

- Un juge, էժն ժիւժ, դատաւոր, հափիճ.
 Un avocat, էժն մօգո, փաստաբան, որմա վեփիլի.
 Un consul, էժն փժնաիւ, բղեշխ, փժնսօլղ.
 Le généralissime, լը ժիւերաւիւնիճ, վերիխ հրամանաւոր, սերտտեր.
 Un maréchal, էժն մարեշալ, սպարապետ, մարշալ.
 Un général, էժն ժիւերաւ, զօրաղլուխ, սերտտեր.
 Un amiral, էժն մօրաւ, ծովապետ, փոփոստան.
 Un contre-amiral, էժն փժնիւր-մօրաւ, երրորդ ծովապետ, էւիւննճիւ փոփոստան.
 Un lieutenant général, էժն լիեւթնան ժիւերաւ, զօրագլխի տեղակալ, վեփիլի սերտտեր.
 Un colonel, էժն փժնիւր, } հաղարապետ, պիւն որշը.
 Un major, էժն մաժօր, }
 Un capitaine, էժն փոփիլիւնը, հարիւրապետ, էիւղորշը.
 Un officier, էժն օֆիսիէ, պաշտօնակալ, օֆիսիւր.

ԺԶ. ԱՐՈՒԵՍՏՆԵՐՈՒ

- Un apothicaire, էժն մօլիիփեր, դեղագործ, էղմճը.
 Un barbier, էժն պարպիէ, սափրիչ, պերպեր.
 Un boucher, էժն պոշի, մսավաճառ, փասաղ.
 Un boulanger, էժն պոշաւնժի, հացագործ, էմփիճի.
 Un cabaretier, էժն փոպարիիէ, պանդոկապետ, Վեյխանիճի.
 Un chapelier, էժն շափիլիէ, խոյրագործ, շափիւմճը.
 Un charpentier, էժն շարփանիիէ, աստղճագործ, որղրամճը.
 Un chirurgien, էժն շիւրիւրժիւն, վիրաբոյժ, ճերբան.
 Un cirier, էժն սիւրիէ, մսնագործ, մօմնա.
 Un compositeur, էժն փժնփօղիլիւր, զրաշար, էպղ, փիւսպ որղիւն.
 Un confiturier, էժն փժնֆիլիլիւրիէ, անուշաբար, լիւտերլմփի.
 Un cordonnier, էժն փօրորժիլի, կօշկակար, փոպոսճնա.

- Un couvreur, եօն փոփրեօր, յարկիչ, շտիլ ետփան,
- Un crocheteur, եօն փրօլիեօր, բեռնակիր, համալ.
- Un dendiste, եօն արանիսի, աղբայ հանող, արչ չեփեփե.
- Un douanier, եօն արանիե, մարտաօր, կեօրիեփեփե.
- Un droguiste, եօն արօփիսի, դեղալաճառ, արօր.
- Un ferblantier, եօն ֆերալանիե, կոիչ, թիթեղնա-
դործ, թիթեփեփե.
- Un forgeron, եօն ֆորժրօն, երկաթագործ, չեփիկի.
- Un horloger, եօն օրլօփե, ժամագործ, սալիճ.
- Un imprimeur, եօն եփրիփեօր, տպող, փիսապ պասան.
- Un jardinier, եօն ժարփիե, պարտիպան, պարչիպան.
- Un joaillier, եօն ժօյլիե, ակնալաճառ, ակնագործ,
ճեփանիփե.
- Un libraire, եօն լիպրեր, գրքածախ, փիսապճ.
- Un maçon, եօն մասօն, օրմնակիր, արալարճ.
- Un maréchal ferrant, եօն մարեշալ ֆերան, պայտառ,
նալպան.
- Un matelot, եօն մալիլօ, նաւափար, կեփեփե.
- Un médecin, եօն մեդիկ, բժիշկ, նեփեփե.
- Un menuisier, եօն մենիշիե, հիւս, արօրիփե.
- Un mercier, եօն մերսիե, խանութպան, արփեփեփե.
- Un meunier, եօն մեունիե, ջաղացպան, արփիփեփե.
- Un miroitier, եօն միրուիե, հայելի շինող, արփեփե.
- Un musicien, եօն միշիկիե, երաժիշտ, շալլաճ.
- Un oculiste, եօն օօլիսի, ակնաբոյժ, փեփեփե.
- Un orfèvre, եօն օրֆեփե, սկերիչ, փոյսփեփե.
- Un papetier, եօն փափիե, թղթագործ, փեփեփե.
- Un patissier, եօն փափիսի, ծաղարար, պեփեփե.
- Un pêcheur, եօն փիշփե, ձկնորս, պալլափե.
- Un peintre, եօն փեյնտր, պատկերհան, թափիփե.
- Un pelletier, եօն փելիե, մաշտակագործ, փեփեփե.
- Un potier, եօն փօփիե, բրուտ, չեփիփե.
- Un ramoneur, եօն բամօնեօր, ծխնելոյլ մարրող, օճփեփեփե.
- Un relieur, եօն բլիեփե, կաղմարար, փիսապ պալլաճ.

- Un savetier, Էօն սփիկե, հնակարկատ, Էսփիկե.
 Un sculpteur, Էօն սփիկե-լիկեօր, քանդակագործ, օյմօն.
 Un sellier, Էօն սելիկե, թամբագործ, սերբօն, էյերօն.
 Un serrurier, Էօն սերի-րիկե, դարբին, շիկիկե.
 Un tailleur, Էօն Լայլեօր, դերձակ, Լիկիկե.
 Un tailleur de pierre, Էօն Լայլեօր Դը փիկե, քարահատ, Լայլե.
 Un tanneur, Էօն Լանօր, խաղախորդ, Դեդդու.
 Un tapissier, Էօն Լափի-սիկե, գորդ շինող, դնող, Լայլե.
 Un teinturier, Էօն Լիկիկե-րիկե, ներկարար, Կօյմօն.
 Un tisserand, Էօն Լիկի-ան, ստայնանկ, շալա.
 Un tonnelier, Էօն Լօնլիկե, տակառագործ, Ֆլլլե.
 Un tourneur, Էօն Լու-րնօր, ճախարակագործ, Վերլլե.
 Un vigneron, Էօն Վիկե-լլօն, այգեգործ, Կաղդան.
 Un vitrier, Էօն Վիկիկե, ապակեգործ, Տամօն.

ՁԻՆՆԵՐԻՆԻ ԳՆՆՏՈՒՆՆԵՐՈՒ

- Un secrétaire, Էօն սեկրեթիկե, դպիր, սըր Էսփիկե.
 Un maître d'hôtel, Էօն Վիկիկե Դ'օթել, տան հաղարար-պետ, Էսփիկե.
 Un cuisinier, Էօն Կիկե-լիկե, խոհարար, Կիկե.
 Un marmiteux, Էօն մարմիտիկե, խոհակ, խոհանոցի ապաստար, Էսփիկե,
 Un écuyer, Էօն Էսփիկե, զինակիր, սիկիկե.
 Un palefrenier, Էօն փիկիկե, ձիագարման, սեյն.
 Un cocher, Էօն Կօչիկե, կառապան, Կարպօն.
 Un laquais, Էօն Լակիկե, սուրհանդակ, Լակիկե.
 Un valet de pied, Էօն Վալե Դը փիկե, ապաստար, Վալե-կար.
 Un sommelier, Էօն սօմիկե, շտեմարանապետ, փիկիկե.
 Les domestiques, մ. Լի Դօմիկե, ծառաները, Էսփիկե-լիկե.
 Les servantes, ֆ. Լի սերվանտիկե, աղախինները, Էսփիկե-լիկե.
 Un valet de chambre, Էօն Վալե Դը շանդրե, սենեկապան, փիկիկե.

ձԸ. ՊԸԿՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

- Un géant, էօն յեմն, հակայ, էֆրէֆե .
 Un nain, էօն նեմ, դաճաճ, ճեմե .
 Un estropié, էօն էմբօրօֆէ, խեղ, սոգո .
 Un bossu, էօն ուսեմ, կուղ, սասպատող, փոփոք .
 Un borgne, էօն ուօրնեղ, միաչէն, միականի, ինչ ֆեօղ .
 Un louche, էօն լուղ, շիղ, շուղ .
 Un aveugle, էօն մեօֆլլ, կոյր, փօր .
 Un boiteux, էօն ուսմեօ, կաղ, իօֆու .
 Un sourd, էօն սոք, խուղ, սոքուր .
 Un muet, էօն մեմ, մունջ, քիլեղ .
 Un bègue, էօն ուեֆ, թոթով, ֆեֆե .
 Un somnambule, էօն սօմնանդեմ, քնաշրջիկ, սոքո-
 փոք ֆեղն, խոքեմն .
 La colique, լա փօլեֆ, խիթ, փօրիցաւ, սանճ .
 Le rhume, լա ռեմ, հարբուղիս, շեմեմ, նեմնեղ .
 La toux, լա տու, հաղ, էօտեմեմ .
 L'asthme, m. լափս, շնչարդեւութիւն, շնչեֆեմ,
 իլեֆեմ .
 La petite vérole, լա փեֆեֆե վեօլ, ծաղիկ, սասպատ,
 լեմն .
 La vaccine, լա վաքսին, պատուատ, ս .
 La rougeole, լա ռոճօլ, վարդաճոց, փեղսօն .
 Les écouelles, լեղ էփրեմեղ, } f. խոյղ, սոքո .
 Les scrofules, լե սփրօֆեմեղ, }
 Une pustule, էն փեմեմեղ, խաղաւարտ, լեդմն .
 Le cancer, լա փանեմ, քաղցկեղ, շեֆեֆեմնեղ .
 La fièvre, լա ֆեֆեմ, տեմդ, ջեմ, սոք .
 L'érésipèle, m. լեֆեմեֆեմ, օճիկ, էլեմնեմ .
 La jaunisse, լա յօնեմ, դալուկ, սոքուր .
 La phthisie, լա ֆիֆեմ, բարակցաւ, հակեմաշ, վեֆեմ .
 La pleurésie, լա փեօրեմ, կողխիթ, կշտացաւ,
 էն սոքուր, շեֆեմ (սոքեմն) .
 L'hydropisie, f. լեփրօֆեմ, ջրօղակութիւն, էմֆեմ,
 սոքուր .
 ԲԵՐ . ԳԸՂ . Բ .

- L'épilepsie, *f.* լե՛կէ՛կէ՛կէ՛կէ՛, լուսնոտու թիւն, սարս .
 L'apoplexie, *f.* լա՛թօ՛թէ՛կէ՛կէ՛, կաթուած, սարսլու .
 La paralysie, լա՛ թարսլի՛կէ՛, անդամալուծու թիւն,
 թօթի՛րէ՛-ճի՛ւտ .
 La lèpre, լա՛ լե՛կէ՛րը, բորոտու թիւն, սարս-չ իւլի՛կէ՛ .
 La dartre, լա՛ սարսլի՛րը, սրբիւն, իւլի՛րէ՛յէ՛ .
 La teigne, լա՛ իւլի՛եւ, գոնջու թիւն, թէլ, թէլի՛ւ .
 La goutte, լա՛ կո՛ւլի, յոդացաւու թիւն, նի՛կէ՛րէ՛ս .
 La peste, լա՛ թէ՛սլի, ժանտախա, երսնա՛րճագ .
 La maladie, լա՛ ճա՛ւարի, հիւանդու թիւն, խա՛ւիկէ՛կէ՛ .
 La guérison, լա՛ կէ՛րի՛շն, ապաքինու թիւն, առող-
 ջանալը, սի՛ւրի՛կէ՛ .
 La mort, լա՛ ճեր, մահ, եօ՛կէ՛-ճ .

ԹԹ. ՁԳԵՍՏՆԵՐՈՒ

- Un manteau, եօն ճան՛իօ, վերարկու, գո՛կո՛ւլի .
 Un habit, եօն սո՛կ, զգեստ, կարճ թիկնոց, ես՛վար,
 գո՛ւսս սի՛րի՛ս .
 Un surtout, եօն սի՛րի՛ս, թիկնոց, սի՛րի՛ս .
 Une pelisse, ինն գի՛ւս, մուշտակ, թի՛ր .
 La manche, լա՛ ճան՛չ, թեղանիք, թեւ, գօլ, եկն .
 Le collet, լա՛ գօլի, օձիք, ես՛գո .
 La doublure, լա՛ սարսլի՛ւր, աստառ, սարս .
 La poche, լա՛ գօլ, գրպան, ճեղ .
 Le gousset, լա՛ կո՛ւլի, ժամացուցի գրպան, սարս-
 ճեղի, գօյնն ճեղի .
 Les boutons, *m.* լե՛ սո՛ւլի, կոճակ, սի՛ւր .
 Les boutonnières, *f.* լե՛ սո՛ւլի՛նի՛կէ՛ր, օղակ, իւլի՛ւ .
 Le gilet, լա՛ թի՛լի, բաճկոն, թի՛լի, եկէ՛ւ .
 Le caleçon, լա՛ գօլի, վարտիք, սի՛ւր .
 Un pantalon, եօն գօլի՛ւլի, անդրալարաիք, գօլի՛ւլի .
 Les bretelles, *f.* լե՛ սարսլի՛եւ, ձգափակ, իւլի՛ս .
 La robe de chambre, լա՛ բօյ սը շա՛ւարը, գիշերուան
 զգեստ, կէ՛ճի՛կէ՛ .
 La perruque, լա՛ թի՛րի՛ւ, կեղծամ, թի՛րո՛գո .

- Le chapeau, ւը շափո, փեղոյր, շափո.
- Le bonnet, ւը պոնե, գլխարկ, երգոշ, քափե.
- La calotte, ւը գալթի, գդակ, քափե.
- La cravate, ւը գրաւի, փողպատ, պոլալ պալ.
- Le peigne, ւը փեշեշ, սանար, քափե.
- Le cure-dent, ւը փեշ - քան, ատամնաքոր, քեշ փեշ.
- Le dentifrice, ւը քանիփեշ, աղբայի փոշի, քեշ քալ.
- La brosse à dents, ւը պոս - քան աղբայի մաքրիշ, քեշ փեշ.
- Des gants, m. քե քան, ձեռնոց, թաթպան, եւ քեփե.
- Une montre, քե ձեքիշ, ժամացոյց, սաքի.
- Des pendants d'oreilles, m. քե քանքան ք'օրեյլ գիւղ, փեփե.
- Un collier, քե քեքի, մանեակ, քեքանքի.
- Des bracelets, m. քե պոսի, ապարանջան, քեքի.
- Une bague, քե պո, } մասնի, եքի.
- Un anneau, քե քան, }
- Le bas, ւը պ, զանկապան, գուրպայ, զոք.
- Les jarretières, f. քե ժաքիքի, ծնկի կապ, զանկապանի կապ, քալա պալ.
- Les bottes, f. քե պոքի, կօշիկ, ծիւղի.
- Un tirant, քե քեքի, կօշկանդեղ, ծիւղի քոքալ.
- Un tire-botte, քե քեքի - պոքի, կօշիկ հագնելու եւ հանելու գործիք, ծիւղի քեքի.
- Les pantouffles, f. քե քանքի, հօղաթափ, քապոն.
- Les babouches, f. քե պոքալ, շղուական, քեքի.
- Les souliers, m. քե քեքի, մաճակ, քոքալ.
- Le linge, ւը քեքի, ձեքակեղէն, շաքալ.
- La chemise, ւը շոքի, շապիկ, քեքի.
- Le mouchoir, ւը քոքալ, թաշկինակ, եքի.
- Une canne, քե քան, գաւազան, շաքալ.
- Les lunettes, f. քե քեքի, աչքնոց, քեքի.
- La bourse, ւը պոքալ, քալ, քեքի.

Le parapluie, ւը քարաքլեռ, անձրեւի հովանոցակ,
 Էսպանոս շէմիյեռ.

Le parasol, ւը քարասու, հովանոցակ, շէմիյեռ.

La tabatière, ւը Բասկիէր, թախտաթի առփ, Էնֆիէ
 քոնիւնսն.

La pipe, ւը քիք, ծխածիղ, Բիւնիւն ւնպոնոն.

Les vergettes f. ւը քիքիւն, } խողանակ, Էնֆիէ.

La brosse, ւը պրոս,

Les décrotoires, f. ւը քիքիւն, կոշիկ խողանակ,
 Տիւնի քըրւն.

Le cirage, ւը քիքիւն, թոյր, կոշիկ ներկ, քոնիւնսն
 պոյսն.

Ի. ՋԱՆԱՋԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Une épée, Էն քիք, թուր, քըրւն.

Un poignard, Էն քոնիւնսն, դաշոյն, Էնիւն.

Le fourreau, ւը քոնսն, պատեան, քըրւն.

Une pique, Էն քիք, աէղ, քըրւն.

Une flèche, Էն քիք, նեւ, քիք.

Un arc, Էն քիք, աղեղ, Էն.

Un carquois, Էն քոնիւնսն, կապարձ, Բիւնիւն.

Une cuirasse, Էն քիւնիւն, զրահ, շըրի.

Un bouclier, Էն քոնիւնսն, վահան, քոնիւն.

Un casque, Էն քոնիւնսն, սաղաւարտ, քիւնիւն քիւնիւն.

La poudre, ւը քոնիւնսն, վառօղ, պոյսն.

Des balles, f. քիք պոյս, հրացանի գնդակ, սալմ.

Un fusil, Էն քիքիւն, հրացան, Բիւնիւն.

Un pistolet, Էն քիքիւն, սարձանակ, քիքիւն, քոնիւնսն.

Un boulet, Էն քոնիւնսն, գունդ, քիքիւն.

Un canon, Էն քոնիւնսն, թնդանօթ, Բոյ.

L'affût, m. քիքիւն, թնդանօթի սայլակ, Բոյ պոյսն.

Un mortier, Էն քոնիւնսն, ռըմբիկէն, Էնիւն Բոյսն.

Une bombe, Էն քոնիւնսն, ռըմբ, քոնիւնսն.

- Une grenade, էնն կրննար, ոմբակ, ել գոմարասը.
 Une carabine, էնն գարապին, ցրկիճ, գարապինն.
 Une fusée, էնն Ֆէ-դէ, հրացայտ, Ֆէշէ+.
 Une girande, էնն ժիւննար, հրացայտներու խորճ,
 շննար աշնճը.
 Une bêche, էնն պէշ, բահ, պէշ.
 Une pioche, էնն գիշ, թի, գիշէ+.
 Une houe, էնն հոու, ճանկիւ, քերոց, շոփա.
 Un hoyau, էժն հոու-եօ, ակիր, (էիէ Ռար-Ֆիլը) գողնա.
 Un louchet, էժն լուշէ, բրիշ, (պիէ Ռար-Ֆիլը) գողնա.
 Une herse, էնն հերս, (հողի կոշտերը կտարելու,
 սերմերը ծածկելու) տափան, ցաքան, Ռարափ.
 Un râteau, էժն բալեօ, (խոտ ժողկելու, դեղինը մա-
 քրելու) տրմուխ, Ռարափ.
 Un rouleau, էժն բուլ, լողքար, եռ-վափ.
 Une fourche, էնն ֆորշ, երկժանի, շոփալ, եպա.
 Un pressoir, էժն փրէսուար, հնճան, մամուլ, ճէնպիշէ,
 ժէնկէնէ, լաշա.
 Une faux, էնն ֆօ, մանդաղ, Ռարփան.
 Une serpe, էնն սերփ, յատոց, պշիշ.
 Un arrosoir, էժն արօշուար, ցնցուղ, պաղիէ գոճասը.
 Une brouette, էնն պրո-էլի, սայլակ, Ռոփրափ, ել
 արպաւ.
 Un entonnoir, էժն անթոնուար, ձաղար, էռնէ.
 Un marteau, էժն մարթեօ, մորճ, շէիճ.
 Une hache, էնն հաշ,
 Un cognée, էնն գոնէէ, { կացին, տապար, պալիւ.
 Un hachereau, էժն հաշբօ, ուրագ, գիշ.
 Une scie, էնն սի, սղոց, րի-իշէրէ.
 Une lime, էնն լիմ, խարտոց, էյէ.
 Une tarière, էնն Ռարիէր, { գշիւր, գայլիկոն, պո-
 Un vilebrequin, էժն վիլերիէն, } շո-
 Un rabot, էժն բապօ, (տախտակի) քերիշ, բէնպի.
 Une varlope, էնն վարլոփ, մեծ գերիշ, գիշպիշէ.
 Une râpe, էնն բափ, (պանրի) քերիշ, (Ռարփ) բէնպի-

- Un ciselet, էօն սիւղէ, } գլոց, երկաթի գրիչ, որտէր
 Un burin, էօն պիւրէն, } գլոց, գոյն-ճոյն գլոցի .
 Des tenailles, *f.* որի լինայլ, պրցան, +ելուկիին .
 De petites pinces, որը գլիկի գլինս, պրցանիկ, +էտէ .
 Des pincettes, *f.* որի գլին-էլի, ունեկեակ, գլոյս .
 Une pincette, էն գլին-էլի, ճաղիկի, ճըմպըլ .
 Un rasoir, էօն բաղաւոր, ածելի, սաւնաբո .
 Une pierre à aiguiser, էն գլիկի - էլի-էլի, յեան, պիւրիկ լուշ .
 Un fusil, էօն ֆիւշի, սրոց, ճասար .

ԻԱ. ՉՈՐՔՈՏԱՆՆԵՆ ԵՐՈՒ

- Le quadrupède, լը գոյն-որի-գլի, չորքոտանի, որտոր
 պ-գլ .
 L'agneau, *m.* լանեօ, դառնակ, գոյն .
 L'âne, *m.* լան, էչ, էչի .
 La belette, լը պիւրի, սքիս, կիկիճի .
 Le bélier, լը պիւրի, խոյ, գոյ .
 Le boeuf, լը պիւրի, էղ, էօգի-ղ .
 Le bouc, լը պիւրի, նոխաղ, էրէճ .
 La brebis, լը պիւրի, ճաքի, սլխար, գոյն, ճարե .
 Le buffle, լը պիւրի, գոմէչ, ճանար .
 Le castor, կուղ, գոյն-որ-ղ .
 Le cerf, լը էր, էղջերու, կիկի .
 Le chameau, լը շոօ, ուղա, որիլի .
 Le chat, լը շո, կառու, +էրի .
 La chèvre, լը շիւրը, պոճ, +էրի .
 Le cheval, լը շիւրը, ճի, տի .
 Le chien, լը շիկի, շուն, +էօգի .
 Le cochon, լը գոյն, խոյ, սօմ-ղ .
 Le daim, լը որի, պոճեակ, ճիւրմն .
 L'éléphant, *m.* լիկի-ճան, փիղ, ճիկ .
 L'écureuil, *m.* լիկի-բեյլ, սկիւս, շիւճոյ .
 Le faon, լը ճան, էղնորի, կիկի + էւրըլ .
 La fouine, լը ճիւրի, կուղ, սոմար .

- La gazelle, Լա Գազել, վիթ, զաշել.
 Le hérisson, Լե Հերիսոն, ողնի, փիփի.
 L'hermine, *f.* Վերմին, սպիտակ աքիս, փոփոս.
 L'hyène, *f.* Վիեն, բորեան, շերմա.
 La jument, Լա Ժեման, զամբիկ, փերափ.
 Le lapin, Լե Լափն, ճագար, արա ինձանը.
 Le léopard, Լե Լեօփար, ընձառիւծ, փարս.
 Le lièvre, Լե Լիեփրե, նապաստակ, ինձան.
 Le lion, Լե Լիօն, առիւծ, արաւան.
 Le loup, Լե Լու, զայլ, փորր.
 Le mouton, Լե Մոնթոն, մալեալ խոյ, փերափ զօյնան.
 Le mulet, Լե Միլե, ջորի, փոփեր.
 L'ours, *m.* Մորս, արջ, այլ.
 Le rat, Լե Բա, մեծ մուկ, ճարմալ սըլան.
 Le renard, Լե Բենար, աղուէս, իփիլի.
 Le sanglier, Լե Սանկիլի, վարազ, ետան րօմոնը.
 Le singe, Լե Սինգ, կապիկ, մոմոնան.
 La souris, Լա Սորի, պզտիկ մուկ, փիլիս սըլան.
 La taupe, Լա Թափ, խլուրդ, փոստիպի.
 Le taureau, Լե Թորո, ցուլ, պոնը.
 Le tigre, Լե Թիգրե, վազր, փիլի.
 La vache, Լա Վաշ, կով, ինե.

ԻՒ. ՀԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ԹՈՒՉՈՒՆՆԵՐՈՒ

- L'oiseau, *m.* Մորոզ, թռչուն, փոնը.
 La plume, Լա Փլեմ, փետուր, ինյ.
 L'aile, *f.* Վիլ, թիւ, փանար.
 Le bec, Լե Բեփ, կույց, փոնը պոնըն, փի.
 L'aigle, *m.* Վիգլե, արծիւ, փոփալ.
 L'alouette, *f.* Վալուեփ, արտուտ, զայլ փոնը.
 L'autruche, *f.* Վոփրիշ, ջայլամ, փիլի փոնը.
 La caille, Լա Կալլ, լորամարդի, պոնը զօն.
 Le canard, Լե Կանար, բազ, եօրպի.
 Le chardonneret, Լե Շարժոնրե, կարմիրկատար, փոնը.
 փոնը.

- La colombe, Լ քօլօմպ, աղաւնի, կէ-վերճին.
 Le coq, Լ քօք, աքաղաղ, էօրօղ.
 Le corbeau, Լ քօրպօ, ազուա, քարչ.
 Le cygne, Լ ակնեւ, կարապ, քուղ.
 Le dindon, Լ արնարօն, } Տողկահաւ, ակնար Լա-
 Le coq d'Inde, Լ քօ արնար, } ուղ.
 L'épervier, m. Լ էքերվէ, բազէ, ակնաճա.
 La fauvette, Լ ֆօվէթ, [Թուխկատար, պաշարան քարա.
 Le geai, Լ յէ, կաղնոյ ազուա, ակ քարչ.
 Le hibou, Լ ակոն, բու, պոյքու.
 L'hirondelle, f. Լ էրօնարէլ, ծիծառ, քլլանդլ.
 La linotte, Լ Լինօթ, կտաւաքաղ, քլլէն քուղ.
 Le milan, Լ մլան, ուրուր, ցին, Լալք.
 Le moineau, Լ մօնօ, ճնճղուկ, քերվէ.
 L'oie, f. Լ ու, սաղ, քու.
 Le paon, Լ քան, սիրամարգ, Լաուղ քուղ.
 La perdrix, Լ քերքի, կաքաւ, քէքէ.
 Le perroquet, Լ քերքօթ, [Թութակ, քէքու.
 La pie, Լ քի, կաչաղակ, քէքու.
 Le pigeon, Լ քիքօն, աղաւնի, կէ-վերճին.
 Le pinson, Լ քինօն, սարեկիկ, է-քինօ.
 Le plongeon, Լ քլնքօն, Տողանաղ, քարա պլաք.
 La poule, Լ քու, հաւ, Լաուք.
 Le poulet, Լ քուլէ, հաւձաղ, վառեկ, քիլէ.
 Le roitelet, Լ քուլէթ, ցախսարեկ, Լալք քուղ.
 Le rossignol, Լ քօսնեօլ, սոխակ, պլալէլ.
 Le serin de Canarie կամ le canari, Լ սրէն քը-
 քանարէ, գեղձանիկ, քանարեա.
 Le tarin, Լ Լարէն, տարին, է-քլէ.
 La tourterelle, Լ Լուրլէլ, տաարակ, քուքու.

ԻՊ. ԾՈՒՂՈՒ ՎԵՆԴԱՆԻՆԵՐՈՒ

- Le poisson, Լ քուսօն, ձուկ, պլաք.
 Les écailles, f. Լ էլէքթըլ, [Թեփ, քուլ.
 L'arête, f. Լ արէթ, (ձկի) վուլ, քէքէն, քլլաք.

L'anguille, *f.* լանկիլ, օձաձուկ, ելլանդդ.

La baleine, լա պալեն, կէտ, պալենա.

Le dauphin, լա քօֆեն, դիփին, եօնաղ.

Des anchois, *m.* արդ - անչուս, անձրուկ, եմսի
պալլա.

L'esturgeon, *m.* լէսթըրժեն, թառապի, ճըրնին.

Le maquereau, լա մաքրօ, թիւնիկ, եմսի-ճըրն.

Des harengs, *m.* արէ հարան, փայլուն ձուկ, բինկ-
պալլա.

Des sardines, *f.* արէ սարնին, հրձուկ, աղկեր, բինհօղ,
սինէլ պալլա, սարրէլ.

Le turbot, լա լիթ-բոց, փահանաձուկ, փալթան պալլա.

L'espadon, *m.* լէսփոսօն, թրաձուկ, փլլաճ պալլա.

Le thon, լա լիօն, թիւնս, փալթանա պալլա.

Le calmar, լա փալմար, լըք, փրէտիպ պալլա.

La truite, լա լիթի-լի, կարմրախայտ, ալա պալլա.

La morue, լա մօրէ, փրիլուկ, ճըրնի պալլա.

L'écrevisse, *f.* լէքրէլին, խեցգետին, լալթօղ.

Des langoustes, *f.* արէ լանկոսի, ծովու մարախ,
լիէլ.

La tortue, լա լիթրիլի, կրայ, լիսպալլա.

Des huîtres, *f.* արդ-ի-լիլլա, սարէ, լապրիլլա.

Des moules, *f.* արէ մուլ, ձկան աղանջ, փրէտ.

ԻՒՒ ՄԻՋԱՍՏԵՆԵՐՈՒՆԻ ՈՐԴԵՐՈՒՆԻ ՃՃԻՆԵՐՈՒՆ

La cigale, լա սիլլա, ճեպիս, աղանլիս պէճիլլա.

Le crapaud, լա փրփօ, զեանազորա, փրփ-
պալլա.

La grenouille, լա ցրենալ, զորա, փրփալլա.

Le serpent, լա սերփան, օձ, ելլան.

Le lézard, լա լիլլա, մողղ, փրիլիլլա.

Le scorpion, լա սփօրիլլա, կարիճ, սփրիլլա.

La scolopendre, լա սփօլլա, օձասանդր, փրփ
պալլա.

La mouche, լա մուլ, ճանճ, սիլլա.

- Le cousin, ւը քոռ-դէն, մծղուկ, սէճրէ սէնէ+ .
 Le taon, ւը Բժն, ձիաստաց, սի սէնէյէ .
 L'abeille, f. ւը-դէյլ, մեղու, -րը .
 La fourmi, ւը ֆոռ-րո՛, միջկեն, քոռընճ .
 L'araignée, f. ւը-րէնէէ, սարդ, մամուկ, էօրէ-ճէ+ .
 La toile d'araignée, ւը Բոռ-ու քոռ-րէնէէ, սարդի
 ստայն, էօրէ-ճէ+ .
 Le papillon, ւը քոռ-դէյլն, թիթեռ, էէէնէ+ .
 Le ver à soie, ւը ժըր - սոռ, շերաս, էէէ+ դէօճէյէ .
 Le ver luisant, ւը ժըր էն-էդն, կրակիկ, սիէշ դէօճէյէ .
 Le cloporte, ւը քոռ-քոռի, նեպուկ, Բէ-դէն դէօճէյէ .
 La sauterelle, ւը սօրրէլ, մարախ, շէէրիէ .
 L'escargot, m. ւը-քոռիօ, կողկոջ, սոյւնիէօշ .
 Le limaçon, ւը ւէճոռն, շողրա, սէ-րէ-էլն դէօճէ+ .
 La teigne, ւը Բէնէլ, ցեղ, Էն-ժէ .
 La sangsue, ւը սոնսէ, սղրուկ, սէ-էն-+ .
 Le pou, ւը քոռ, ղիկ, դէլ .
 La lente, ւը ւնի, սնիծ, սէրէ .
 La puce, ւը քէն, ւը, էէրէ .
 La punaise, ւը քէն-նէշ, մուկ, փաստջիկ, Բէ-էլն-
 դէլի .

Բ.

Հ Ա Մ Ա Ռ Օ Տ Խ Օ Ս Ք Ե Ր

Ա. AVOIR ՕՃԱՆԴԱԿԻՆ ԳՈՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԵՑ
ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

J'ai du papier.	Թուղթ ունիմ.
Ժ'է որէ- ք-քիկէ .	Բեւուրբ լուր .
Il a de l'encre.	Թանաք ունի .
Իւ - որ լ'անգրը .	Մի-բեռեքի լուր .
Nous avons des plumes.	Գրիչ ունիք .
Նոր-ը - մըն որ քիկիմ .	Գլխիկի լուր .
Vous avez un canif.	Զմեղին յը ունիք .
Վոր-ը - միւր - եմն քանիճ .	Պիք քիւր-իւր-ուր լուր .
Ils ont des oranges.	Նարինջ ունին .
Իւր - մն որիւ - օրանի .	Փօրիւ-քիւր-ը լուր .
J'avais des poires.	Տանձ ունեի .
Ժ'միւր որ քիկիմ .	Արճա-քիւր-ը լուր ըրբ .
Il avait des pommes.	Խնձոր ունեք .
Իւ - միւր որ քիկիմ .	Իւր-ը լուր ըրբ .
Nous avions des cerises.	Կեռաս ունեիք .
Նոր-ը - միմն որ քիկիւ .	Քիւր-ուր լուր ըրբ .
Vous aviez des prunes.	Սալոր ունեիք .
Վոր-ը - միկէ որ քիկիմ .	Իրիկիւ լուր ըրբ .
Ils avaient des citrons.	Լեմոն ունեին .
Իւր - միւր որ քիկիւ .	Լիճիւր-ը լուր ըրբ .
J'eus de la joie.	Ուրախութիւն ունեցայ .
Ժ'ի - որ լուր քիկիմ .	Շուր-ը լուր ըրբ .
Il eut du chagrin.	Ցաւ ունեցաւ .
Իւ ի - որի - լուրիմն .	Տեքոր լուր ըրբ .
Nous eûmes de la petite monnaie.	Մանր ստակ ունեցանք .
Նոր-ը - իմն որ լուր քիկիմ մն .	Ո-ճիւր քիւր-ը լուր ըրբ .

Vous eûtes de l'or.

Վառչելնի որ լ'որ .

Ils eurent de l'argent.

Իլլնի-ի-ր որ լ'արծառն .

J'aurai des amandes.

Ժ'որե որեղ - աճանք .

Il aura des groseilles.

Իլ օրա որ իրօղյլ .

Vous aurez des fraises.

Վառչել օրե որ թրեղ .

Ils auront des raisins.

Իլլն - օրօն որ ըղեղն .

J'aurais des amis.

Ժ'օրե որեղ - աճի .

Il aurait des ennemis.

Իլ օրե որեղ - ենի .

Nous aurions des supérieurs.

Նառչել օրեօն որե որեղեղ - օրեօր .

Vous auriez des inférieurs. Ստորակարգեալներ կ'ունենայիք . . .

Վառչել օրեօն որեղ - ենի օրեօր . Թաղեղեղեղեղեղ զլուր ուրու .

Ils auraient des égaux. Հաւասարներ կ'ունենային . . .

Իլլն - օրե որեղ - եճօ .

Ոսկի ունեցաք .

Ալիլեղեղեղ լուր ըրել .

Արծաթ , ստակ ունեցան .

Աղեղեղեղեղ լուր ըրել .

Նառչել պիտ'որ ունենամ .

Պարեղեղ զլուսաք .

Հաղարջ պիտ'որ ունենայ .

Փրեղեղ իղեղեղեղ զլուսաք .

Ելակ պիտ'որ ունենայք .

Չեղեղեղեղ զլուսաք .

Խաղող պիտ'որ ունենան .

Իղեղեղեղեղ զլուսաք .

Բարեկամ կ'ունենայի . . .

Տօնեղ զլուր ուրու , որեղեղեղեղեղեղեղ .

Թշնամի կ'ունենար . . .

Տեղաճանլար զլուր ուրու .

Մեծեր կ'ունենայիք . . .

Պեղեղեղեղեղեղ զլուր ուրու .

Թաղեղեղեղեղեղ զլուր ուրու .

Հաւասարներ կ'ունենային . . .

Աղեղեղեղ զլուր ուրու .

A-t-il une épée?

Ա - ին - էլ ինն եղեղ .

Avons-nous congé?

Ա լճն - նա - գօնեղ .

Avez-vous une épingle?

Ա լճ - լուր - ինն եղեղեղեղ .

Սուր ունի .

Գլուցն լուր ղ .

Հանդիս ունի .

Թաղեղեղեղեղ լուր ղ .

Գնդակող մը ունիք .

Պեր ինն - նառչել լուր ղ .

- Ont-ils des abricots? *Ծիրան ունի՞ն.*
- Օ՞նի-էլ որեւէ-ապրիկոս. *Գայլաբլուրը զոր՞ յը.*
- Avait-il des figues? *Թուզ ունե՞ր.*
- Ա՞յնի-էլ որե ճի՛նի. *Ինճիբէ զոր՞ յը, յարը.*
- Avions-nous des châ- *Շաղանակ ունե՞ի՞նք.*
taignes?
- Ա՞յնն-նոս-որե շա՞ննե՞նը. *Քե-ննե-նե-նը զոր՞ յը, յարը.*
- Aviez-vous des noix? *Ընկոյզ ունե՞ի՞ք.*
- Ա՞յնի-զոս-որե նոս-նոս. *Ճե-նի-նի-նը զոր՞ յը, յարը.*
- Avaient-ils des noisettes? *Կաղին ունե՞ի՞ն.*
- Ա՞յնի-էլ որե նոս-աղնի. *Ֆըն-որ-ը զոր՞ յը, յարը.*
- Eut-il de la sincérité? *Անկեղծութիւն ունեցա՞ւ.*
- Ի-ն-էլ որը լոս-տե-նե-նե-նի. *Սո-որ-ը զոր՞ յը, յարը-նոս.*
- Eûmes-nous du dégoût? *Տ՛հաճութիւն ունեցա՞նք.*
- Ի-ն-նոս-որե-որե-նոս. *Ճան-նը-նը-նը զոր՞ յը.*
- Eûtes-vous de la politesse? *Քաղաքավարութիւն ու-
նեցա՞ք.*
- Ի-ն-զոս-որը լոս-տե-նե-նի. *Թե-ր-նի-նի-նը զոր՞-նոս.*
- Eurent-ils de la modestie? *Համեստութիւն ունեցա՞ն.*
- Ի-ն-էլ որը լոս-տե-նե-նի. *Ի-որե-նի-նը եր-տե-նե-նը զոր՞-
նոս.*
- Aura-t-il des avelines? *Կաղին պիտ'որ ունենայ՞.*
- Օր-ն-էլ որեւէ-ապրիկոս. *Ֆըն-որ-ը զոր՞-նոս յը.*
- Aurons-nous des con- *Վարունգ պիտ'որ ունե-
combres?* *նա՞նք.*
- Օր-ն-նոս-որե ճի՛նի-նի. *Խը-յար-ը զոր՞-նոս յը.*
- Aurez-vous des tulipes? *Կակաշ պիտ'որ ունենա՞ք.*
- Օր-ն-զոս-որե ճի՛նի-նի. *Լ-նի-նի-նը զոր՞-նոս յը.*
- Auront-ils des fleurs? *Ծաղիկ պիտ'որ ունենա՞ն.*
- Օր-ն-էլ որե ճի՛նի-նի. *Չի-նի-նի-նը զոր՞-նոս յը.*
- Aurait-il du profit? *Շահ կ'ունենա՞ր.*
- Օր-ն-էլ որե ճի՛նի-նի. *Քե-նը զոր՞-նոս յար-նոս.*
- Aurions-nous des roses? *Վարդ կ'ունենայ՞ի՞նք.*
- Օր-ն-նոս-որե ըն-ն. *Կի-նի-նի-նը զոր՞-նոս յար-
նոս.*

Auriez-vous des marchandises? *Վաճառք կ'ունենայիք.*

Ort-ils de l'appétit? *Մուլընըն օլըն-ը մոյոսոսոս.*
Ախորժակ կ'ունենայի՞ն...

Ort-ils de l'... *Իչոսոսլըրը օլըն-ը մոյոսոսոս.*

Je n'ai pas de mouchoir. *Թաշկինակ չունիմ.*

Ժըն'է գոսոս չոսոսոս. *Եսչընըն էօգոսոս.*

Il n'a pas de jarretières. *Չանկապանի կապ չունի.*

Իլ ն'ա գոսոս չոսոսլիկեր. *Փալա ոսչըն էօգո.*

Nous n'avons point de souliers. *Մուճակ չունիք.*

Նոսն'ազեն գոսոսոս ոսոսլիկ. *Գոսոսոսոսոսըն էօգո.*

Vous n'avez pas de boucles. *Կոճակ չունիք.*

Վոսն'ազեն գոսոս ոսոսոսլը. *Գօգոճանըն էօգո.*

Ils n'ont point de cheveux. *Փեղոյր չունին.*

Իլն'են գոսոսոս ոսոս շոգո. *Շոգոսոսըն էօգո.*

Je n'avais pas de gants. *Թաթպան չունեի.*

Ժըն'ազեն գոսոս իմն. *Իլոսլիկն'է էօչ ոսոսոս.*

Il n'avait pas de peigne. *Սանար չունեի.*

Իլ ն'ազեն գոսոս ոսոս գոսոս. *Թոսոսըն էօչ ոսոսոս.*

Nous n'avions pas de bottes. *Կօշիկ չունեիք.*

Նոսն'ազեն գոսոս ոսոս ոսոս. *Ճիլոսիկն էօչ ոսոսոս.*

Vous n'aviez point de montre. *Փամոցոց չունեիք.*

Վոսն'ազեն գոսոս ոսոս օսոսլը. *Սոսլընըն էօչ ոսոսոս.*

Ils n'avaient pas de tabatière. *Քթախոսի աման չունեին.*

Իլ ն'ազեն գոսոս ոսոս օսոսլիկեր. *Ինճիլիկն օսոսլըն էօչ ոսոս.*

Je n'eus pas de plaisir. *Հաճութիւն չունեցայ.*

Ժըն'է գոսոս ոսոս օսոսլիկ. *Սէֆոս օլընոս.*

- Il n'eut pas d'amitié. Բարեկամութիւն չունեցաւ.
 Իլ ն'ի- գ- ր- մ- միելի.
 Nous n'eûmes pas de ser- Անձեռոց չունեցանք.
 viettes.
 Նո- ն'ի- մ- գ- ր- երգիելի.
 Vous n'eûtes pas de mai- Փելել- մ- ըլ օլմարը.
 tre. Տէր չունեցաք.
 Վո- ն'ի- լի- գ- ր- միելը.
 Ils n'eurent pas de recon- Աղանը օլմարը.
 naissance. Երախտագիտութիւն չու-
 նեցան.
 Իլ ն'ի- ր- գ- ր- քրքօնե-սանս. Իյլի+ րիւել- րիւել.
 Je n'aurai pas d'habit. Զգեստ պիտի չունենամ.
 Ժլ ն'օրի- գ- ր- ր- արդի.
 Il n'aura pas de bijoux. Ի- ղ- արդ օլմայ- ճ- մ- գ.
 Իլ ն'օր- գ- ր- արդի.
 Nous n'aurons pas de car- Ճի- ղ- անիլի օլմայ- ճ- մ- գ.
 tes. Խաղի թուղթ պիտի չու-
 նենանք.
 Նո- ն'օրօն- գ- ր- ք- ք- լի.
 Vous n'aurez pas de ri- Օյո- ն- թե- արդար ըլ օլմայ- ճ- մ- գ
 vaux. Նախանձորդ պիտի չունե-
 նաք.
 Վո- ն'օրի- գ- ր- քի ղօ.
 Ils n'auront pas de fruits. Հասե- ր- միլի- լի- լի- լի- ղ օլմայ- ճ- մ- գ.
 Իլ ն'օրօն- գ- ր- քի ղի- ղ. Պտուղ պիտի չունենան.
 Je n'aurais pas de do- Մի- յիլի- լի- լի- ղ օլմայ- ճ- մ- գ.
 mestiques. Ծառայ չէի ունենար...
 Ժլ ն'օրի- գ- ր- քի ր- ր- ղի- ղ. Խըղի- լի- լի- ղ օլմ- ղ ըրը.
 Il n'aurait pas de riches- Հարստութիւն չէր ունե-
 ses. նար...
 Իլ ն'օրի- գ- ր- քի ղի- ղ. Վ- ղի- յիլի- լի- ղ օլմ- ղ ըրը.
 Nous n'aurions pas de thé. Թե- յ չէի- նք ունենար...
 Նո- ն'օրի- ռ- գ- ր- լի- ղ. Զայ- ը- ղ օլմ- ղ ըրը.
 Vous n'auriez pas de café. Խաճուէ չէիք ունենար...
 Վո- ն'օրի- ղի- գ- ր- ք- միլի- ղ. Գ- անիլի- ղ օլմ- ղ ըրը.
 Ils n'auraient pas de sucre. Շաքար չէի ունենար...
 Իլ ն'օրի- գ- ր- քի- ղի- ղ. Շի- ղիլի- ղ օլմ- ղ ըրը.

- N'a-t-il pas de velours? Թաւիշ չունի՞ .
- Ն' - Է - էլ ի՞նչ ար զլո՞ւր . Գորիճէտի եօ՞գ ճառ .
- N'avons-nous pas de cou- Գանակ չունի՞նք .
teaux ?
- Ն' - Գն - նո՞ւ ի՞նչ ար ի՞նչ . Փռւղղը՞նչ եօ՞գ ճառ .
- N'avez-vous pas de cuil- Գղալ չունի՞ք .
lers ?
- Ն' - Գն - զն - ի՞նչ ար ի՞նչ . Գուրըն՞չ եօ՞գ ճառ .
- N'ont-ils pas de poudre? Աւաղ, վառօղ չունի՞ն .
- Ն' - Գն - էլ ի՞նչ ար ի՞նչ . Թօղ, պարոնիւրը եօ՞գ ճառ .
- N'avait-il pas de ciseaux ? Մկրատ չունի՞ք .
- Ն' - Գն - էլ ի՞նչ ար ի՞նչ . Մագաղ եօ՞գ ճառ .
- N'avions-nous pas de mi- Հայլի չունի՞նք .
roir ?
- Ն' - Գն - նո՞ւ ի՞նչ ար ի՞նչ . Այն՞չ եօ՞գ ճառ .
- N'aviez-vous pas de ru- Ժապաւէն չունի՞ք .
bans ?
- Ն' - Գն - զն - ի՞նչ ար ի՞նչ . Շերիքի՞ն եօ՞գ ճառ .
- N'avaient-ils pas de chai- Աթոռ չունի՞ն .
ses ?
- Ն' - Գն - էլ ի՞նչ ար ի՞նչ . Իստիլիկի՞ն եօ՞գ ճառ .
- N'eut-il pas de récom- Վարձք չունեցա՞ւ .
pense ?
- Ն' - Գն - էլ ի՞նչ ար ի՞նչ . Մագաղիկի՞ն ալ՞ար ի՞նչ .
- N'eûmes-nous pas de car- Կառք չունեցա՞նք .
rosses ?
- Ն' - Գն - նո՞ւ ի՞նչ ար ի՞նչ . Արար՞նչ եօ՞գ ճառ .
- N'eûtes-vous pas de place? Տեղ, պաշտօն չունեցա՞ք .
- Ն' - Գն - զն - ի՞նչ ար ի՞նչ . Երիկի՞նչ, Երիկիկի՞նչ եօ՞գ
ճառ .
- N'aura-t-il pas de coffres? Սնտուկ պիտի չունենայ .
- Ն' - Գն - էլ ի՞նչ ար ի՞նչ . Սնտուկը ճի՞շտա՞մա՞ք ի՞նչ .
- N'aurons-nous pas de ri- Վարազդը պիտի չունե-
deaux? նա՞նք
- Ն' - Գն - նո՞ւ ի՞նչ ար ի՞նչ . Փերիկի՞ն ճի՞շտա՞մա՞ք ի՞նչ .

N'aurez-vous pas de bougies ?
Մո՞՞՞ չունենա՞ք պիտի .

Ն'օրէ՛ - զո՛ - ի՛ - րը ոչ ո՞նք . Պա՛ւ յօ՞՞՞ննա՛ւ յօ՞՞՞յա՛ճա՞ք յը .
N'auront-ils pas de chan- Աշտանակ պիտի չունենա՞ն .
deliers ?

Ն'օրձե՛ն - է՛լ ի՛ - րը շա՛նքընէ . Շա՛նքանլարը յօ՞՞՞յա՛ճա՞ք յը .
N'aurait-il pas de pâté ? Կարկանդակ չէ՞ր ունենար . . .

Ն'օրէ՛ն - է՛լ ի՛ - րը ի՛ - րէն . Պե՛օրէն յօ՞՞՞նը յը .
N'aurions-nous pas de Պարտէզ չէ՞ի՞նք ունե-
jardins ? նար . . .

Ն'օրձե՛ն - նո՛ - ի՛ - րը ժա՛րքէն . Պա՛ղչե՛ն յօ՞՞՞նը յը .
N'auriez-vous pas de Տուն չէ՞իք ունենար . . .
maisons ?

Ն'օրէ՛ - զո՛ - ի՛ - րը յե՛ղծն . Ի՛՞՞նչ յօ՞՞՞նը յը .

Բ. ÊTRE ՕԺԱՆԴԱԿԻՆ ԱԾԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԵՏ
ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Je suis bien aise.	Շատ ուրախ եմ .
Ժը սի՛ն - քէն է՛ն .	Զօ՞ք շա՛ղ ըմ .
Il est sincère.	Անկեղծ է .
Ի՛լ է սե՛նե՛ր .	Սփոքիւր - ն ար - ր .
Nous sommes occupés.	Զբաղած ենք .
Նո՛ - սօ՛ն - օքի - քէն .	Իչե՛ն զո՛ - ր .
Vous êtes agréables.	Հաճելի էք .
Վո՛ - ր - էնչ - սի՛նե՛ր .	Խօշ սո՛ - նա՛ւ .
Ils sont timides.	Վախկոտ են .
Ի՛լ սօ՛ն ի՛նչ .	Գօրգո՛ - ք արքա - ր .
J'étais surpris.	Զարմացած էի .
Ժ'է՛նէ սե՛րքէն .	Թե՛ - ճօ՛նե՛ր էրէր էրէմ .
Il était aimable.	Սիրուն էր .
Ի՛լ էնչէն - էնչ .	Սե՛ղի՛ն - լի - , խօշ սո՛ - ր .
Nous étions tranquilles.	Հանդարտ էինք .
Նո՛ - ր - էնչե՛ն ի՛րանքէն .	Բա՛ն - լի ըրէք .
Vous étiez consciencieux.	Խղճմտանքաւոր էիք .
Վո՛ - ր - էնչէն քօն - սե՛նե՛ն .	Ին՛ - քի՛ն ըրէնք .

Ils étaient constants.
 Իլլ - էլէ ե գօն-լեան.
 Je fus curieux.
 Ժլ Տի- Է-բէեօ.
 Nous fûmes diligents.
 Կ- Տի-ճ Կ-բէեօ.
 Vous fûtes paresseux.
 Վ- Տի-լ Է-բէեօ.
 Ils furent dangereux.
 Իլ Տի-բ Կ-բէեօ.
 Je serai discret.
 Ժլ սրէ Կ-բէեօ.
 Il sera savant.
 Իլ սր- ս-բէեօ.
 Vous serez envieux.
 Վ- սր- շ-բէեօ.
 Ils seront experts.
 Իլ սր- շ-բէեօ.
 Je serais malade.
 Ժլ սր- շ-բէեօ.
 Il serait suspect.
 Իլ սր- ս-բէեօ.
 Nous serions trompés.
 Կ- սր- շ-բէեօ.
 Ils seraient admirables.
 Իլ սր- շ-բէեօ.

Հաստատուն էին.
 Գ- Տի է Կ-բէեօ.
 Հետաքրքիր եղայ.
 Մի- շ-բէեօ.
 Փութաջան եղանք.
 Վ- Տի-լ Է-բէեօ.
 Ծոյլ եղաք.
 Թե՛սլ Է-բէեօ.
 Վտանգաւոր եղան.
 Թե՛սլ Է-բէեօ.
 Խոհաճ պիտ'որ ըլլամ.
 Ին- շ-բէեօ.
 Գիտուն պիտ'որ ըլլայ.
 Ին- շ-բէեօ.
 Կախանձուտ պիտ'որ ըլլաք.
 Հ- ս-բէեօ.
 Հմուտ պիտ'որ ըլլան.
 Փե՛սլ Է-բէեօ.
 Հիւանդ կ'ըլլայի...
 Խ- ս-բէեօ.
 Կասկածելի կ'ըլլար...
 Շ- ս-բէեօ.
 Խաբուած կ'ըլլայինք...
 Ա- ս-բէեօ.
 Չարմանալի կ'ըլլային.
 Հ- ս-բէեօ.

Est-il facile?

Իլ - էլ Տի-լ.

Sommes-nous fantasques?

Ս- շ-բէեօ.

Êtes-vous zélés?

Իլ - էլ Տի-լ.

Գիւրի՞ն է.

Գ- Տի, յի Կ-բէեօ.

Գ- Է-գ Է-բէեօ.

Թե՛սլ Է-բէեօ.

Կախանձուտ Է-բէեօ.

Վ- Տի-լ Է-բէեօ.

Sont-ils favorables?	Նպաստաւոր են .
Սօնի - էլ թերուղլ .	Մի-է-թէ՞ք յը որբւոր .
Etait-il ferme?	Ամուր էր .
Էի-էի - էլ թեր .	Գու՞ք յայտի .
Etions-nous fiers?	Վե՞հ էինք .
Էի-էօն - նո - թեր .	Աղ-տեիւն՞ք յի իրիտ .
Etiez-vous flatteurs?	Շողոր՞ք էիք .
Էի-էի - լո - թլուիտօր .	Մի-տեւն-նէ՞ք յի իրիտիչ .
Etaient-ils faibles?	Տկար էին .
Էի-էի - էլ թերուղլ .	Գո-՞ք յի-ի-նի՞նք յի իրիւլք .
Fut-il frugal?	Չափաւոր եղաւ .
Ֆի-ի - էլ թրի-ի-լ .	Փեր-նի-դէ-տօր օլորն - մո .
Fûmes-nous généreux?	Վեհանձն եղանք .
Ֆի-օ - նո - ժեւերէօ .	Մի-տերբէ՞ք օլորն-ք մո .
Fûtes-vous tristes?	Տրտու՞մ եղանք .
Ֆի-ի - լո - իրի-ի .	Մանչը-ն օլոր-ն-ն-չ մո .
Furent-ils graves?	Ծանրաբարոյ եղան .
Ֆի-րի - էլ իր-լ .	Քե-տիլ օլոր-լուր յը .
Sera-t-il habile?	Յաջողակ պիտ'որ ըլլայ .
Մր - ի - էլ - ուղլ .	Ո-յը-ն օլորն-ք յը .
Serons-nous illustres?	Երեւելի պիտ'որ ըլլանք .
Մրօն - նո - շ - իլի-ն-ի-ր .	Նստար օլորն-ք յըյըլ .
Seront-ils imparfaits?	Անկատար պիտ'որ ըլլան .
Մրօնի - իլ - էն-ք-թի .	Քե-տեւի-նի-նիչ օլորն-ք-լուր յը .
Serait-il mélancolique?	Սեւամաղձ կ'ըլլա՞ր . . .
Մրի - էլ յի-ն-ք-օլի-ք .	Սե-վորուլ օլոր- մո-յորո .
Serions-nous justes?	Արդար կ'ըլլայի՞նք .
Մրիօն - նո - ժի-ն .	Սուլի՞ն օլոր- մո-յորո-ք .
Seriez-vous judicieux?	Խելացի կ'ըլլայի՞ք .
Մրի - լո - ժի-որ-նի-նօ :	Ա՞ր-ուլ օլոր- մո-յորո-ն-չ .
Seraient-ils laborieux?	Աշխատասէր կ'ըլլայի՞ն . . .
Մրի - էլ լաորի-նօ .	Չալըլ-ն օլոր- մո-յորո-լուր .

- Je ne suis pas inconstant. *Փոփոխական չեմ.*
 Ժը նը սե-ի գաղ-եմքօնսնան. *Տեօնե՛ր արեյիլ էմ.*
 Il n'est pas imprudent. *Անխոհեմ չէ.*
 Իլ ն'է գաղ-եմքօրե-րան. *Թե-րողերսեղ արեյիլ արե՛ր.*
 Nous ne sommes pas im- *Անամօթ չենք.*
 pudents.
 Կո- նը սօ՛ճ գաղ-եմքօրե-րան. *Ի-րե-րսեղ արեյիլ էղ.*
 Vous n'êtes pas incurables. *Անբժշկելի չէք.*
 Վո- ն'էի գաղ-եմքօրե-րապիլը. *Տե-ղելեղ արեյիլ սե՛նեղ.*
 Ils ne sont pas incorri- *Անուղղելի չեն.*
 gibles.
 Իլ նը սօ՛ն գաղ-եմքօրե-րապիլը. *Եօլս կելեղ արեյիլ արե՛րե՛ր.*
 Je n'étais pas indigent. *Չքաւոր չէի.*
 Ժը ն'էի գաղ-եմքօրե-րան. *Մե-հնամ արեյիլ էրե՛մ.*
 Il n'était pas inexorable. *Անողորմելի չէր.*
 Իլ ն'էի գաղ-եմքօրե-րապիլը. *Եե-րեյի գե՛ր արեյիլ էրե՛.*
 Nous n'étions pas inhu- *Անողորմ չէինք.*
 mains.
 Կո- ն'էիքօն գաղ-եմքօրե-րան. *Մերհանեիսեղ արեյիլ էրե՛ր.*
 Vous n'étiez pas inquiets. *Անհանդարտ չէիք.*
 Վո- ն'էիքի գաղ-եմքօրե-րան. *Բանաի րո-րմաղ արեյիլ էրե՛նեղ.*
 Ils n'étaient pas invinci- *Անյաղթ չէին.*
 bles.
 Իլ ն'էի գաղ-եմքօրե-րապիլը. *Եե՛նելեղ արեյիլ էրե՛րե՛ր.*
 Je ne fus pas inutile. *Անօգուտ չեղայ.*
 Ժը նը թե՛- գաղ-եմքօրե-րան. *Իչէ եարմաղ օլմարե՛մ.*
 Il ne fut pas joyeux. *Ուրախ չեղաւ.*
 Իլ նը թե՛- գա յո-րայեօ. *Շաղ օլմարե՛.*
 Nous ne fûmes pas labo- *Աշխատասեր չեղանք.*
 rieux.
 Կո- նը թե՛-՛ գա լա-րօրեօ. *Չալըղան օլմարե՛ք.*
 Vous ne fûtes pas lents. *Դանդաղ չեղաք.*
 Վո- նը թե՛-ի գա լան. *Աղբ րո-ճրանմարե՛նը.*
 Ils ne furent pas équitables. *Արդար չեղան.*
 Իլ նը թե՛-ր գաղ-եմքօրե-րապիլը. *Տե-րե-սի օլմարե՛լար.*

Je ne serai pas jeune. Երիտասարդ պիտի չըլլամ.
 Ժը նը սրէ գո ժեօն. Կէնճ օլմայ-ճաղըմ.
 Il ne sera pas laid. Տղեղ պիտի չըլլայ.
 Իլ նը սրո գո լէ. Չիբի՛ն օլմայ-ճաղ.
 Nous ne serons pas riches. Հարուստ պիտի չըլլանք.
 Կոմ նը սրօն գո բիլ. Զէնի՛ն օլմայ-ճաղըղ.
 Vous ne serez pas savants. Գիտուն պիտի չըլլաք.
 Վոմ նը սրէ գո սալան. Ալի՛մ օլմայ-ճաղընը.
 Ils ne seront pas malicieux. Կենդաւոր պիտի չըլլան.
 Իլ նը սրօն գո մալիսիօ. Հիլլեպող օլմայ-ճաղըր.
 Je ne serais pas litigieux. Կոուստէր չէի բլլար...
 Ժը նը սրէ գո լիլի՛ն ժիօ. Կիղ-ճը օլմաղ ըրըմ.
 Il ne serait pas obstiné. Յամառ չէր բլլար...
 Իլ նը սրէ գող-օպսիլի. Ինարճը օլմաղ ըրը.
 Nous ne serions pas im- Անմիտ չէի՛նք բլլար...
 bécales.

Կոմ նը սրի՛ն գող-էնպիսիլ. Ահմո՛մ օլմաղ ըրըմ.
 Vous ne seriez pas excu- Ջատագոպիլի չէիք բլլար...
 sables.
 Վոմ նը սրի՛ն գող-էիսիլ- Իօղրի-նի-ղ օլմաղ ըրը.
 շոպը.
 Ils ne seraient pas ingé- Հանճարեղ չէին բլլար...
 nieux.
 Իլ նը սրէ գող-էնժիլիօ. Ֆիբոնիլի օլմաղ ըրըր.

Ne suis-je pas modeste? Պարկեշա չեմ.
 Կը սի-ն ժ գո մօրիսի. Իրիպիլի րեյիլ օի իմ.
 N'est-il pas joli? Աղուօր չէ.
 Կ'էի-նիլ գո ժօլի. Կի-ղիլ րեյիլ օի.
 Ne sommes-nous pas Մահկանացու չէ՛նք.
 mortels?

Կը մօմ-նոմ գո մօրիլի. Իօլի-սիլ-րեյիլ օի իլ.
 N'êtes-vous pas insou- Անհօղ չէ՛ք.
 cians?

Կ'էի-ն ժոմ-գող-էնսոմիսի. Հոճալիլ րեյիլ օի սիլիլ.

- Ne sont-ils pas maladifs ? *Հիւանդոս չե՞ն .*
- Նը *սօնի - էլ իմ հաւարտի՞ .* Խառնէ՞նք զհոգիս իմ զհոգիս .
- N'étais-je pas pâle ? *Գոյնս նեասած չէ՞ր .*
- Ն'էի՞նք - իմ իմ . *Սուրբընդ զհոգիս իմ իմ .*
- N'était-il pas morne ? *Տխուր չէ՞ր .*
- Ն'էի՞նք - էլ իմ հոգիս . *Մահաւոր զհոգիս իմ իմ .*
- N'étions-nous pas opulents ? *Ունեւոր չէի՞նք .*
- Ն'էի՞նք - նա - իմ - սփիւն . *Վարկեցիք զհոգիս իմ իմ .*
- N'étiez-vous pas absolus ? *Բացարձակ չէի՞ք .*
- Ն'էի՞նք - իմ - իմ - սփիւն . *Քեանքի պաշտօնը զհոգիս իմ իմ .*
- N'étaient-ils pas orgueilleux ? *Հպարտ չէի՞նք .*
- Ն'էի՞նք - էլ իմ - սփիւն . *Մահաւոր զհոգիս իմ իմ .*
- Ne fûmes-nous pas polis ? *Քաղաքավար չեղա՞նք .*
- Նը *ճիւղ - նա - իմ - սփիւն .* Թե՞րեք զհոգիս իմ իմ .
- Ne furent-ils pas quinteux ? *Կռուտեք չեղա՞նք .*
- Նը *ճիւղ - էլ իմ - սփիւն .* Թե՞րեք զհոգիս իմ իմ .
- Ne serai-je pas utile ? *Օգտակար պիտ'որ չըլլա՞մ .*
- Նը *սփիւն - իմ - սփիւն .* Փայտեք զհոգիս իմ իմ .
- Ne sera-t-il pas régulier ? *Կարգաւորեալ պիտ'որ չըլլա՞յ .*
- Նը *սփիւն - էլ իմ - սփիւն .* Սըրտը զհոգիս իմ իմ .
- Ne serons-nous pas sages ? *Իմաստուն պիտ'որ չըլլա՞նք .*
- Նը *սփիւն - նա - իմ - սփիւն .* Ազգայն զհոգիս իմ իմ .
- Ne serez-vous pas que-relleur ? *Կռուտ պիտ'որ չըլլա՞նք .*
- Նը *սփիւն - իմ - սփիւն .* Իմաստուն զհոգիս իմ իմ .
- Ne seront-ils pas téméraires ? *Յանդուգն պիտ'որ չըլլա՞նք .*
- Նը *սփիւն - էլ իմ - սփիւն .* Քեանքի զհոգիս իմ իմ .
- Ne serait-il pas vigoureux ? *Զօրաւոր չէ՞ր ըլլաք . . .*
- Նը *սփիւն - էլ իմ - սփիւն .* Գոյնի զհոգիս իմ իմ .

Ne serions-nous pas vaillants ? ቁዳጊ ጌቶች ነዎቻችን ይሁናሉ...

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከጊዜ ለጊዜ ይህ ይሆናል።

Ne seriez-vous pas savages ? ቢያንስ ጌቶች ጌቶች ይሁናሉ...

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Ne seraient-ils pas solvables ? ቢያንስ ጌቶች ጌቶች ይሁናሉ...

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

ጥ. ቤቴገርብን ጥብቅጣቅጣን ጌቶች ጌቶች
ጥብቅጣቅጣን ጥብቅጣቅጣን

Vous n'avez pas chanté une chanson. ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Il n'a pas cherché son livre. ጥብቅጣቅጣን ይህ ይሆናል።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Ils n'ont pas coupé la viande. ሆኖች ይህ ይሆናሉ።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Vous n'avez pas donné le pain. ጌቶች ይህ ይሆናሉ።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Avez-vous fermé la porte? ጥብቅጣቅጣን ይህ ይሆናል።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Il n'a pas fini son ouvrage. ጌቶች ይህ ይሆናሉ።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

J'ai jeté les pelures. ሆኖች ይህ ይሆናሉ።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Elle n'a pas lavé ses mains. ጌቶች ይህ ይሆናሉ።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Je ne mange pas de fromage. ሆኖች ይህ ይሆናሉ።

ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል? ከዚህ ጋር ለምን ይደርጋል።

Vous n'avez pas marqué *Տեղը շնչանակեցիր* .
la place.

Այն նախքան ինչ որ ասեցիք լա երկրի կենտրոնը .
ի՞նչ .

Vous n'avez pas mené *Քյրդը չբերիր* .
votre soeur.

Այն նախքան ինչ որ ասեցիք Գլխի մասին չե՞ք բերել .
-ե՞ք .

Avez-vous montré votre *Գիրքը ցուցաբեր* .
écriture?

Այն ժամ ասեցիք ինչ որ ասեցիք - երբեք կենտրոնը չի .
ի՞նչ .

Il n'a pas mouché la *Ճրագին քիթը չկտրեց* .
chandelle.

Ի՞նչ նախքան լա շանի . *Մոտենալու պահին չե՞ք*
-ե՞ք .

Avez-vous noirci vos *Մուծակներդ ներկեցիր* .
souliers?

Այն ժամ ասեցիք ինչ որ ասեցիք . *Գոտեղի մասին պոչը*
-ի՞նչ չի .

Il ne nourrit pas son *Իր շունը չխնայաներ* .
chien.

Ի՞նչ նախքան ինչ որ ասեցիք . *Քեօփեյի կտրելու*

Il a ôté ses livres. *Գիրքերը վերցուց* .

Ի՞նչ - օրից - Ի՞նչ լիք . *Քիթի մասին չե՞ք ասել* .

Vous ne peignez pas l'en- *Տղան չեք սանաթեր* .
fant.

Այն նախքան ինչ որ ասեցիք . *Չօժոտելու պահին ի՞նչ*
- ասեցիք .

Il a percé la foule. *Բազմույթի մեջ ճեղքեց* .

Ի՞նչ - օրից - լա ֆուլ . *Գոտեղի մասին չե՞ք ասել* .

Nous n'avons plus d'espé- *Այլ յոյս չունինք* .
rance.

Երբ նախքան ինչ որ ասեցիք - *Գոտեղի մասին չե՞ք ասել*
- ասեցիք .

Vous n'avez pas pelé les *խնձորները չտարկեցիր* .
pommes.

Ան ն'ա՛յլ է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Էլն'ալարը այլն'ալարն .*

Ils n'ont pas plaint son *Իր թշուառութեան վրայ*
malheur.
չցաւեցան .

Իւ ն'ոն է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Պաշտնա ինչն թելաճելն էն*
չէրինէ մճն'արըլար .

Vous n'avez pas planté *կանկար չանկեցիր* .
d'artichauts.

Ան ն'ա՛յլ է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Էնինն'ար արե՛սե՛րին .*
ար'արինչ .

Il n'a pas poli ses boucles. *Իր կոճակները չփայլեցուց .*

Իւ ն'ա է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Գօղալարըն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն .*

Vous n'avez pas porté les *նամակները չտարիք* .
lettres.

Ան ն'ա՛յլ է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Մե՛րոն'արըն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն*
է՛ն է՛ն .

Ils n'ont pas puni les pa- *Ծոյլերը չպատժեցին* .
resseux.

Իւ ն'ոն է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Թե՛սոյն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն*
է՛ն է՛ն .

Vous ne remplissez pas *Գաւաթները չէք լեցրներ* .
les verres.

Ան ն'ը ըն է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Գարե՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն*
առնանչ .

Vous n'avez pas rendu la *Գրիչը ետ չտուիր* .
plume .

Ան ն'ա՛յլ է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Գալե՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն*
է՛ն է՛ն .

Il n'a pas rivé les clous. *Գամերուն ծայրը չաւ*
փակցուց .

Իւ ն'ա է՞ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Էնսե՛ր է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն*
է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն .

A-t-il saigné le malade? *Հիւանդէն արիւն առա՞ն .*

Ան է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն . *Խոսե՛ր է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն է՛ն*
է՛ն է՛ն . ԳԱՂ . Բ .

Ils n'ont pas saisi les *Յանցաւորները չբանցիւ*.
coupables.

Ի՞նչ *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
հարցիք.

Avez-vous salé le poisson? *Չուկն աղեցիր*.

Ա՛յլ *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Պարզեք ինչպէս *է՞ք*.

Vous n'avez pas séché le *ճերմկեղենը չարցուցիր*.
linge.

Ա՞նչ *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Չանջարեք *գորտներն*.

N'ont-ils pas sonné les *Ջանդակները չզարկի՞ն*.
cloches?

Մ'են *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Չանջարեք *է՞ք*.

Vous n'avez pas soufflé *կրակը չփչեցիր*.
le feu.

Ա՞նչ *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Անտի *է՞ք ստիպուիք*.

Il a tâté son pouls. *Երակը զննեց*.

Ի՞նչ *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Մտնուիք *չարտը*.

Vous n'avez pas tiré les *Վարագորները չքաշեցիր*.
rideaux.

Ա՞նչ *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Փերտե՛ք *է՞ք ստիպուիք*.

Ne tournez pas votre dos. *Կանակդ մի դարձրներ*.

Մը *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Արտնուիք *է՞ք ստիպուիք*.

Avez-vous vendu votre *Չիդ ծախեցիր*.
cheval?

Ա՛յլ *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Անտնուիք *չարտն*.

N'avez-vous pas vidé la *Շիշը չպարպեցիր*.
bouteille?

Մ'են *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Շիշն *չարտնուիք*.

Avez-vous abaissé les vo- *Փեղկերը վար առիր*.
lets?

Ա՛յլ *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Գանաբանցիւ *չարտնուիք*.

Je n'ai pas achevé ma *Նամակս չամբնացի*.
lettre.

Ժնն *է՞ք ստիպուիք զանաբանցիւ*.
Մեծ *է՞ք ստիպուիք*.

Ils n'ont pas acquitté *Պարտքերնին չհատուցին*.
leurs dettes.

Իլ ն'օն քաշ-ախիլիկ լիւր որեմ. *Պօրճլարընը էօրիօրիկեր.*
N'avez-vous pas admiré *Չեռազործին վրայ չղար-*
son ouvrage? *Տայցար.*

Ն'ախի - լի - քաշ - ախիլիկ է *Ետքընը էլ չ'ախարըն յը.*
օն - քաշ - ա.

Avez-vous adressé vos *Թղթերուդ երեսագիրը*
lettres? *չրեցիր.*

Ախի - լի - քաշ - ախիլիկ լիւր *Մեխի - քաշիլիկն է - քիլի - քիլի -*
էաղարըն յը.

Ils n'ont pas agité les bras. *Թեւեքնին չղարժեցին.*

Իլ ն'օն քաշ - ախիլիկ լի *Գօլլարընը ալլարընը.*

Vous n'avez pas aiguisé *Գանակդ չսրեցիր.*
votre couteau.

Ա - ն'ախի քաշ - էիլի - էիլի *Փ - քաշընը քիլի - քիլի.*
լիւրը քաշի.

Ils n'ont pas amusé les *Տղաքը չղօսցուցին.*
enfants.

Իլ ն'օն քաշ - ախիլիկ լիւր *Չօճա - քաշընը էլ քիլի - քիլի - քիլի -*
ֆա.

Elle n'a pas apaisé sa *Բարկու թիւնը չիջեցուց.*
colère.

Իլ ն'ա - քաշ - ախիլիկ - քաշ - ախիլիկ *Իօտիլիկն է քիլի - քիլի.*

N'avez-vous pas appelé *Ընկերներդ չկանչեցիր.*
vos compagnons?

Ն'ախի - լի - քաշ - ախիլիկ լի *Արքար - քաշընը քաշ - ախիլիկն*
օն քաշիլիկն.

Vous n'avez pas apporté *Գիրքերը չբերիր.*
les livres.

Ա - ն'ախի քաշ - ախիլիկ լի *Քիլի - քաշընը էլ քիլի - քիլի.*
լիւրը.

Ils n'ont pas arraché les *Փուշերը չխլեցին.*
chardons.

Իլ ն'օն քաշ - ախիլիկ լի *Տիլի - քաշընը քաշ - ախիլիկն.*

Avez-vous arrangé les *բաժակները կարգաւորե-*
tasses? *ցիւր*.

Ա՛յլ - չե՛ս - արե՛ծէ լէ՛ ին՝ . *Ֆինճանլարը որե՛ղէ՛ն որե՛ն* .
Il n'a pas arrêté la balle. *Ափուճը չկեցուց*.

Ի՛նչ - քո՛ւ - արե՛նէ՛ լա՛ որ՛ . *Օյուն ի՞նչնուն - որորոր-*
մարը.

Vous avez ramassé la *Գրիչը գեանէն վերցուցիւր*
plume.

Վո՛ւ - չե՛մէ՛ բո՛սսէ՛ լա՛ ի՛ն՝ . *Գուլեօն ելերորն քալարերորն* .
Elle n'a pas arrosé les *Ծաղկըներուն ջուր չսուաւ* .
fleurs.

Ի՛նչ - քո՛ւ - արե՛ղէ՛ լէ՛ Ֆիլօր . *Չէ՛լէ՛լէ՛ն սո՛ւսմարը* .
N'ont-ils pas attendu votre *Բարեկամիդ չսպասեցի՞ն* .
ami?

Ն'՛եննէ՛ն ի՛նչ - արե՛նքո՛ւ - լօնր *Տօնննա՛ որե՛ղէ՛ն որե՛լէ՛ր* .
մի .

Ils ont attesté le fait. *Եղած բանը հաստատեցին* .
Ի՛նչ - օննէ՛ - արե՛նէ՛ լա՛ Ֆի . *Օլան շէյն իսպալն ելերորն* .
Il n'a pas avalé la méde- *Գեղը չսուաւ , չկուց* .
cine.

Ի՛նչ - քո՛ւ - արե՛մէ՛ լա՛ սեորն . *Ինճը ի՛նչորն , եո՛ւսմարը* .
Ils ont augmenté leurs *Հարստութիւնն շատ-*
richesses. *ցուցին* .

Ի՛նչ - օննէ՛ - օննէ՛նէ՛ լէ՛ր *րէլն* . *Մուլլարը լըղալլարը* .
Vous n'avez pas avoué *Յանցանքդ չստատովանե-*
votre faute. *ցար* .

Վո՛ւ - ն'՛մէ՛ քո՛ւ - արե՛նէ՛ լօ - *Գաղանալընն ի՛րար ելե՛ր-*
նրը *ֆօն* . *որն* .

Avez-vous cacheté les *Նամակները կնքեցիւր*
lettres?

Ա՛յլ - չե՛ս - արե՛նէ՛ լէ՛ լէ՛րը . *Մե՛ննարե՛նն որե՛նն - րէլ-*
որն .
Il a commandé l'obéis- *Հնազանդութիւն հրա-*
sance. *մայեց* .

Ի՛նչ - քո՛ւ - արե՛նէ՛ լ'օրե՛նն . *Մե՛նն - օլսոյալնէ՛նն ելերորն* .

- Il n'a pas consolé les affligés. *Տառապեալները չմխիթարեց .*
- Իլ ն'ա գոնուի լինեցի՞նք . Տերուիլիքի ինտելեկտի երևեալի .
Vous n'avez pas contenté vos parents. *Ծնողքդ զո՛հ չըբիր .*
- Վա ն'աի գոնիմիք լի Անլարըն իօշնադ երևեալն .
գորան .
- Il a consulté ses amis. *Բարեկամներուն խորհուրդ հարցուց .*
- Իլ գոնիլիք սեղանի . Տոնլարըն արանը .
Avez-vous débridé votre cheval ? *Չիուդ սանձը հանեցիր .*
- Ալի լի արդիարե լիբը Անընըն արդիկիկի լիօրորըն
լիլ .
- Nous avons déchiffré son écriture. *Գիրը կարդացինք , հանեցինք .*
- Նա լի լի արիկիքի սն ինընըն զօրորոգ , լիօրոր
եքիկիքի .
- Ils ont déchargé la voiture. *Կառքը պարպեցին .*
- Իլ լի արեղարե լի լի լի լի . Արարյը ոշնլիարը .
Il a déchiré la supplique. *Աղերսագիրը պատռեց .*
- Իլ արեղիքի լի սեփիք . Արընհալը եղբիարը .
Ils n'ont pas décidé la question. *Խնդիրը չորոշեցին .*
- Իլ ն'ոն գո արեփիք լի լի լի լի . Տալըն լիօրորիլիք .
լիօն .
- Nous avons déclaré notre sentiment. *Մտքերնիս իմացուցինք .*
- Նա լի լի արեփարե նիբըն Գիքիքի նալիարը .
սնիլիօն .
- Il n'a pas défendu son droit. *Իրաւունքը չպաշտպանեց .*
- Իլ ն'ա գո արեփանի սն
արոն .
- Il a dégraisé l'habit. *Զգեստին աղար հանեց .*
- Իլ արիքիքի լիարի . *Ինչորըն լիօրորիլի լիօրորը .*

Nous n'avons pas déguisé nos pensées. *Խորհուրդներնիս չծածկեցինք, չպատրուակեցինք.*

Եւ նա՞նք չե՞նք արե՞նք ձեռքով մեր խորհուրդներն ինքե՞րս :

Ils n'ont pas délié le paquet. *Կապոցը չքակեցին.*

Ի՞նչ է՞նք ինքե՞րս զնո՞րէն. *Չբխեց իմ արար.*
Avez - vous demandé de l'argent ? *Ստակ ուզեցիր.*

Ա՛յն-ժամ արձանդ արժուածն. *Ա՛յն է՛նք ինքե՞րս ինքե՞րս.*

Ils ont démolí la maison. *Տունը քանդեցին.*

Ի՞նչ է՞նք արե՞նք ինքե՞րս. *Ի՛նչ է՛նք արար.*
Nous avons dépensé peu d'argent. *Քիչ ստակ ծախեցինք.*

Եւ ի՞նչ է՞նք արե՞նք ինքե՞րս. *Այն է՛նք ինքե՞րս.*
Vous avez déplacé les papiers. *Թղթերը տեղէն հանեցիր.*

Այն-ժամ արե՞նք ինքե՞րս ինքե՞րս. *Քեզը արարը եկե՞նք ինքե՞րս.*

Vous n'avez pas déploré ses malheurs. *Իր թշուառութիւններուն վրայ չցաւեցար.*

Այն-ժամ ինքե՞րս արե՞նք ինքե՞րս. *Յե՛ւրեմիէն է՛նք ինքե՞րս.*

Il n'a point réprimé son insolence. *Իր յանդգնութիւնը չզսպեց.*

Ի՞նչ է՞նք ինքե՞րս ինքե՞րս. *Քե՛նք ինքե՞րս ինքե՞րս.*

Nous avons désarmé sa colère. *Իր բարկութիւնը ցածցուցինք.*

Եւ ի՞նչ է՞նք արե՞նք ինքե՞րս. *Ի՞նչ է՛նք ինքե՞րս.*

Avez - vous deviné l'énigme ? *Հանելուկը գտա՞ր.*

Ա՛յն-ժամ արե՞նք ինքե՞րս. *Պէ՛տք է՛նք ինքե՞րս.*

Il a différé son voyage. *Ճամբորդութիւնն ուշացուց .*

Իւր տեղերէ ո՞ն լնաւեալ . Եօլճոնընըննն կէճէ+խէրտէ .
J'ai digéré cet affront. *Աս նախաստիները կլլեցի ,
Տամբերեցի .*

Ժ'է տեղերէ ելն ՝ Տրօն . Պոս սիլեի ես-լնոս .
Ils ont dispersé la canaille. *Ստահակները ցրուեցին .*

Իւր ոն տեղերէ լն փանայլ . Խօջարտընըն րալընիարըն .
Nous avons écalé les noix. *Ընկուղին փոճոկը Տանե-
ցինք .*

Ես ուն լն լն լն լն լն . Ճէլիլն փարտընն լն-
փարտըն .

Vous n'avez pas éclairci le doute. *Տարակոյտը չփարատեցիր .*

Վն ն'էլ փարտըն լն լն լն լն լն . Շի-դիլի փարտընն .
րոն .

Avez-vous éclairé les enfants ? *Տղոց ճրագ բռնեցիր .*

Ալ լն լն լն լն լն լն . Չօճոն լն լն լն լն լն .
Il n'a pas écouté mes conseils. *Խորհուրդներս ձօնիկ չբրա-
conseils .*

Իւր ն' փարտըն լն լն լն լն լն . Ստիլն լն լն լն լն լն .
Je n'ai pas élevé la voix. *Չպիս չբարձրացուցի .*

Ժլ ն' փարտըն լն լն լն . Սեիլի ելն լն լն լն .
Ils ont emballé les mar- *Վաճառները կապեցին .*
chandises .

Իւր լն լն լն լն լն լն . Մալընը տեղ+տեղ+պալըն-
ընն .
րըն .

Vous n'avez pas embrasé l'occasion. *Առիթը չգործածեցիր .*

Վն ն' էլ փարտըն լն լն լն լն լն . Ֆարտըն լն լն լն լն .
լն լն լն .

Vous avez enrichi vos parents. *Ծնողքդ հարստացուցիր .*
parents .

Վն լն լն լն լն լն լն . Ալն լն լն լն լն լն .

Ils ont enterré les morts. *Մեռելները թաղեցին .*

Իւր-օնի-անիերէ լէ յօր . Իօնի-լէրի կօյրի-լէր .

Ils ont entouré la maison. *Տունը պատեցին .*

Իւր-օնի-անիւրէ լա յեղծն . Ի՛վէ գո-շաւարդւր .

Je n'ai pas épargné mon *Ասըկիս շինայեցի .*

argent.

Ժը ն'է գաղ-էգարնէէ յօն Ագլի-օի ետիկի-օեորի .

արձան .

Nous avons éprouvé nos *Բարեկամներնիս փորձե-*

amis. *ցինք .*

Կո-շա-մէնշ-էրի-մէ նօշ *Տօնիւրը՛նը ինճրիդէ ել-*

աօ .

որի .

Il a épuisé un sac d'ar- *Քսակ մը ստակ վատնեց ,*

gent. *լմնցուց .*

Իւ-էգի-իղէ եօն սագ որ-ար *Պէր գե-ե-ագլէ ինլէճ ելիորի .*

ձան .

Ils ont érigé une statue. *Արձան մը կանգնեցին .*

Իւր-օնի-էրիճէ ի-ն-սի-մի-ն . *Պէր օյսա սո-րեիլ որիորիլէր .*

Vous avez évité la mau- *Չար ընկերու թննէն փա-*

vaise compagnie. *խար .*

Վո-շա-մէշ-էգի-լէ լա յօ- *Ֆեհա այագորաշարարան կերէ*

մէշ գօնգանէի .

արարան .

Il a établi sa réputation. *Անունը շինեց .*

Իւ-էլի-պի-ն-արի-մի-ն-սի-ն . *Արընը ե-գոր .*

Il n'a pas éteint la chan- *Ճրագը չմարեց .*

delle.

Իւ ն'ա գաղ-էլի-ն լա շանորիլ . *Մօսա սեօնորի-րօեորի .*

Elle n'a pas étendu les *Սաւանները չտարածեց .*

draps.

Իւ ն'ա գաղ-էլի-նորի-լէ *Չարաճալը սերօեորի .*

որ .

Avez-vous éveillé vos *Ընկերներնիդ արթնցու-*

compagnons. *ցիք .*

Ամէ-ճո-շ-էլի-լէէ ճօ գօն- *Այագորաշարընը սո-յանոր .*

գանէօն .

որընը յօ .

Nous avons excité les Ծոյլերը զրդեցիքը .
paresseux.

Նա-չ-մտն-է-գործիքի և ք- Թե՛հեւիքի շարեւ ինքի-
քե՛տօ .

N'avez-vous pas exposé Պատճառներդ չըտիր .
vos raisons ?

Ն-մէ-ը- ք-չ-է-գործիքի և Սեղեղիքի քե՛տօնի .
քե՛շն .

Avez-vous exprimé votre Երաստագիտութիւնդ յայ-
reconnaissance ? սնեցիք .

Ա-մէ-ը-չ-է-գործիքի և ինքի Սեղեղիքի քե՛տօնի .
քե՛նի .

Nous avons exhorté les Մոլութիւն ունեցողները
vicieux . յորդորեցիք .

Նա-չ-մտն-է-գործիքի և ինքի Պե՛տ ինքի-
քե՛տօ . ինքի-
քե՛տօնի .

Il a expliqué les règles. Կանոնները մեկնեց .

Ի-չ-է-գործիքի և ինքի Գանաւարը մեկնեց ինքի .

Il n'a pas gouverné sa Լեզուն չբռնեց .
langue .

Ի-չ-է-գործիքի և ինքի Տե՛ղիքի շարեւ ինքի .

Vous n'avez pas imité vos Քոյրերուդ չհետեւեցար .
soeurs .

Ա-ն-մէ-ք-չ-է-գործիքի և Գեղեղեղիքի շարեւ ինքի .
քե՛տօ .

Ils ont méprisé les vices. Մոլութիւններն արհամար-
հեցին .

Ի-չ-մէ-ք-գործիքի և ինքի Պե՛տ ինքի-
քե՛տօնի .

Avez-vous modéré vos Կիրքերդ սանձեցիր .
passions ?

Ա-մէ-ը-չ-մտն-է-գործիքի և ինքի Նե՛ղիքի շարեւ ինքի .
քե՛տօնի .

Ils n'ont pas oublié les Նաստախնները չմոռացան .
injures .

Ի-չ-մէ-ք-չ-է-գործիքի և ինքի Սե՛ղիքի շարեւ ինքի .
քե՛տօնի .

Nous avons pardonné de *Արատնոց թողութիւն տը-*
bon cœur. *իւր.*

Նոյն ժամ քորտնէ որ շոն Ենդրէտէն միջէ ելնդէ .
քէօր .

Vous n'avez pas redoublé *Ջանքդ շաւեցուցիր .*
vos efforts.

Վոյն ժամ քորտնէ Վոյրէնէն շաւեցուցիւ .
ճշտէօր .

Il a regretté la perte du *Ատնին կորսուեան վայ*
temps. *յաւեցաւ .*

Եւ շաւեցուցիւ լա քէրէն որ Վոյր շաւեցուցիւ լա քէրէն
նա .
միջ .

Avez - vous respecté vos *Վերակացուներդ պատուե-*
supérieurs ? *ցիր .*

Ալէ լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն
քէրէն .
քէրէն .

Ils ont soulagé les mal- *Ողորմելիներուն օգնեցին .*
heureux.

Եւ լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն
քէրէն .

Nous avons supporté les *Անամօթներուն համբերե-*
impertinents. *ցիր .*

Նոյն ժամ քորտնէ լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն
քէրէն .
քէրէն .

Գ. ԲԱՅԵՐՈՒՆ ԴԵՐԱՆՈՒՆՆԵՐՈՒ ՀԵՏ
ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ce livre m'amuse beau- *Աս գիրքը զիւ շատ կը*
coup. *զուարճացնէ .*

Սը լիւր լա քէրէն լա քէրէն . *Պոյն լիւր լա քէրէն լա քէրէն*
քէրէն .

Quand leur écrirez-vous ? *Իրենց կըր պիտի գրես .*

Գոյն լիւր լա քէրէն լա քէրէն . *Օն լա քէրէն լա քէրէն լա քէրէն .*

Je ne l'ai pas vu. *Անիկայ չտեսայ .*

Ժը լիւր լա քէրէն լա քէրէն . *Օն լա քէրէն լա քէրէն .*

Nous nous rendrons en Արևելք պիտ'որ երթանք .
Orient.

Ես և ուրիշներս մի քանի օրերու .
Il me le rendra le mois prochain .

Ի՞նչ լուր տեսնուիք ինչ օրերու .
Քիչ քան .

Nous le direz - vous ? Մեզի կ'ըսեք .

Ես չեմ տեսնուի .
Il ne se porte pas bien .

Այնչա՞հ չէ .

Ի՞նչ լուր տեսնուիք .
Ne vous trompez - vous pas ?

Չեմ տեսնուի .
Չէք սխալիր , խաբարիր .

Ես լուր տեսնուիք .
Comment se portent - ils ?

Ինչպե՞ս են .

Գոհան լուր տեսնուիք .
Prêtez - moi de l'argent .

Ինձի փոխ ստակ տուր .

Փրկե՞ք - ինչ լուր տեսնուիք .
Je le leur ai envoyé ce

Աստուծոյ իրենց խոսքի .
matin .

Ժամ լուր տեսնուիք .
Comment vous amusez - vous ?

Ինչպե՞ս կը զբոսնուիք .

Գոհան լուր տեսնուիք .
Ne le voyez - vous pas ?

Չեմ տեսնուիք .
Չեմ տեսնուիք .

Ես լուր տեսնուիք .
Ne leur donnez pas de

Իրենց գրիչ մի տաք .
plumes .

Ես լուր տեսնուիք .
Lui avez - vous remis mon

Տոմարի իրենց տաք .
billet ?

Ինչ լուր տեսնուիք .
Je le lui ai remis hier .

Ժամ լուր տեսնուիք .
S'il - est possible .

Ինչ լուր տեսնուիք .

Cette nouvelle lui a rendu l'espoir. *Աս լուրն իրեն յոյս տուաւ .*

Այն շատ վաղ էր որ իրեն յոյս տուաւ .
 լինում էր .

Elle ne s'est pas affligée. *Չարամեցաւ .*

Ինչ էլ որ իրեն յոյս տուաւ .
 Գոհ էր իրեն յոյս տուաւ .

Vous en êtes-vous bien éloigné ?
*Անկից շատ, աղէկ հեռա-
 ցար .*

Այն էլ որ իրեն յոյս տուաւ .
 Ինչ էլ որ իրեն յոյս տուաւ .

Ne leur avez-vous pas parlé ?
Իրենց հետ չխօսեցար .

Ինչ էր որ իրեն յոյս տուաւ .
 Ինչ էր որ իրեն յոյս տուաւ .

Je m'étais désennuyé par la lecture.
*Կարդալով ձանձրութիւնս
 անցուցած էի .*

Ժամ ինչ որ իրեն յոյս տուաւ .
 Ժամ ինչ որ իրեն յոյս տուաւ .

Il se méfie de tout le monde.
Մեկու մը չի վստահիր .

Ինչ էր որ իրեն յոյս տուաւ .
 A quelle heure vous êtes-vous levé ?
Ժամը քանի՞ն էլսար .

Այն էր որ իրեն յոյս տուաւ .
 լինում էր .

Nous nous étions couchés bien tard.
Շատ ուշ պառկած էինք .

Ինչ էր որ իրեն յոյս տուաւ .
 Գոհ էր իրեն յոյս տուաւ .

Je ne m'étais pas attendu à cette réponse.
*Աս պատասխանին չէի սպա-
 սեր .*

Ժամ էր որ իրեն յոյս տուաւ .
 Գոհ էր իրեն յոյս տուաւ .

Il ne vous l'a pas promis.
Քեզի չխոստացաւ .

Ինչ էր որ իրեն յոյս տուաւ .
 Սակայն իրեն յոյս տուաւ .

Pourquoi ne vous êtes-
vous pas tu ?

Փորձե՞լ եմ ինչ-էլի - ինչ - նե՞ստիս - - - - - օրհորհրէն .
է՞մ ինչ .

Il nous a reçus avec *Զմեղ բարութեամբ ընդուն-*
bonté. *նեցաւ .*

Ի՞նչ-էլ - բռնե՞լ - մի՞նչ պահելի . Պէ՞տք լինի՞նք - նե՞կ քաղաք - և ինչ-
Vous m'avez abandonné *կարօտութեան ատեն զիս*
dans le besoin. *թողուցիր .*

Վա՞ր՝ - մի՞նչ - պահելի - որ - նե՞կ - մեզ ընդհար - պէ՞տք - պրո-
լը պահելի . *որն .*

Comment vous appelez-
vous ?

Գօհն ինչ-էլ - մի՞նչ - ինչ . Լորն Նե՞ր արե՞ր .

Il s'est chargé de cette *և՛ զործքս վրան առաւ .*
affaire.

Ի՞նչ շարժե՞լ որ - սե՞ր - մի՞նչ . Պո՞ւ էլ ինչ-էլ - նե՞կ - լորն .
Je ne me hâterai pas d'y *Հոն երթալու պիտի չաճա-*
aller. *պարեմ .*

Ժընը ղե՞ն հարե՞լ է՞ր արե՞լ - լի . Օրոյ - ինչ-էլ - նե՞կ - մե՞կ էլի -
ճոյն ճեյն .

Ne vous fiez pas aux flat- *Շողորթութեամբ մի վրս-*
teurs. *տահիր .*

Նե՞ն ինչ - ինչ է՞լ է՞ր - օ ինչ-էլ - ինչ . Մի՞նչ - նե՞կ - մե՞կ էլի -
մե .

Nous reposerons - nous un *քիչ մը պիտի հանգչի նր .*
peu ?

Նո՞ւ բռնե՞ր - նե՞ն - է՞ն Պէ՞ր - ու ինչ-էլ - էրե՞նք
է՞ն . *մեյն .*

Ne vous êtes - vous pas *Չձանձրացա՞ր .*
ennuyé ?

Նե՞ն ինչ - էլի - ինչ - է՞ն - Օր - նե՞ն - որն է՞ն .
նե՞ն - էլի .

Ils se sont moqués de nous. *Զմեղ ծաղր բրին .*

Ի՞նչ - ուն - ուն է՞ր որն - Պէ՞տք ինչ-էլ - նե՞կ էլի .

Ne vous affligez pas sans *Առանց պատճառի մի նե-*
sujet. *ղեր .*

Եւ ինչ-չ-ֆլէթէ ք-սան Պօշ եկրէ իսասլաննա .
սի-թէ .

Ma santé ne me le per- *Առողջութիւնս չիներեր .*
met pas.

Մ-սանիէ նը յը լը քերօ՛ Միշաճը՛ պոննո պրաֆաղ .
ք- .

Ils s'en sont bientôt re- *Հուս մը զղջացին .*
pentis.

Իլ ս'ան սօն պիէնիւ րը քանիէ . *Չափոճաֆ քիչան օլրոսլար .*

Ne lui avez-vous pas en- *Չիդ իրեն չխաբեցի՞ր .*
voyé votre cheval ?

Եւ լի-է-մէ- ին- ք-չ-ան- *Անընը օնա եօլաննարն յը .*
ին-յէ իօրը շէլ .

Ne vous pressez pas tant. *Այնչափ մ'արտորար .*

Եւ ին- քեր-է ք- իսն . *Օ քարար մէլէ ելիօէ .*

Pourquoi ne vous êtes- *Ինչօ՛ւ չնստեցար .*
vous pas assis ?

Փո-րքոն-նը ինչ-է-ին- *Են՛չին օրոսլարն .*
ք-չ-սի .

Vous rappelez-vous ce *Աս բանս կը յիշէս .*
fait ?

Վ-ր-ք-է-ին- ին- սը քի . *Պո- իսլըննա կէլի՞յօր յոն .*

Je ne me le rappelle pas. *Չեմ յիշեր .*

Ժ-ը նը յը լը ր-քէլ ք- . *Խսլըննա կէլի՞յօր .*

Ne vous l'avais-je pas dit ? *Քեզի չէի՞ րօսած .*

Եւ ին- լ'աֆէ- չ ք- քի . *Սննա քիօ՛ւն յի իքի՛մ .*

Ne nous sommes-nous *Իրեն կառքը չգործածե-*
pas servis de sa voiture ? *ցի՞նք .*

Եւ նոն սօ՛մ-նոն ք- սերֆի *Արաղասընը քոնլաննարն*
ք-ս ին-ի-ր . *յը .*

Ils ne se sont pas soumis *Օրէնքներուն գլուխ չծռե-*
aux lois. *ցին .*

Իլ նը սը սօն ք- սոնիչօ լոնն . *Սոնսլարս մի-իւն օլրոսլարն*

- Pourquoi ne me l'avez-vous pas montré? *Ինչու ինձի չցուցրցիր.*
- Փորձե՞նք նաև լ'ավելի-վա՛ն. *Ներշնչե՛ք առանց կեղծութեան. Գրե՛ք.*
- Ils ne se sont pas procuré de quoi vivre. *Ապրելու պետք եղածը չճարեցին.*
- Ի՞նչ էլ «ընծի» գործերէ *Ն-Ֆ-Գ-Մ* իրարմէ կերպով-
որ զորո՞ւմ զիջը. *որմէր.*
- Lui aviez-vous proposé de venir avec vous? *Իրեն առաջարկած էիր որ ձեզի հետ գայ.*
- Լէ՛նէ՛ն զի՛նէ՛ն - զորո՞ւմ որ *Սիշին էլէ կելին որչի՛ն +էն-
ժի՛նէ՛ր զի՛նէ՛ր զն-.* *որմինէ՛ն որմի՛շն մի իրմինն.*
- Nous ne nous présentâmes pas devant le juge. *Գատաւորին առջեւը չե-
լանք.*
- Նա՛նք նա՛նք - գրե՛ղմնի՛նս՝ գրե՛ *Հատկին էծնի՛նէն չբնարբն-
որբնն լը ժի՛նէ՛ն.*
- Ne se sont-ils pas accoutumés à la fatigue? *Աշխատութեան չվարժե-
ցան.*
- Նը՛նք «ծնի» - էլ գրե՛ն - գրե՛ն - *Չանհեղինակ չլը՛նսորբնը.*
ի՛նէ՛ն - լը *Ֆ-Մի՛նէ՛ն.*

Ե. ԲԱՅԵՐՈՒՆ ՄԱԿԲԱՅՆԵՐՈՒ ԷՅՏ
ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

- De crainte qu'il ne vienne. *Վախնալով որ չգայ.*
- Տը գրե՛նն + էլ նը զի՛նէն. *կելե՛նն որչի՛ն գործարար.*
- A moins qu'elle ne meure. *Միայն թէ չմեռնի.*
- Ա՛ն-էն + էլ նը մեռ. *Լնէր էօլեղնէ.*
- Nous n'avons nullement consenti. *Ամենեւին չհամանեցանք.*
- Նա՛նք ն'ավըն նի՛նսն գն. *Հիշ պէր ին-րէն - բնի՛ն օլմ-
աննի.* *որբ.*
- Vous n'avez jamais vu. *Երբէք չտեսար.*
- Վ՛նք ն'ավէ չտես զի՛ն. *Հիշ կերպով.*
- Il étudie en particulier. *Աանծին կը սովորի.*
- Ի՞նչ էր որմն զորմի՛նէ՛ն-լէն. *Ելընըն պընըն էօրե՛նէր.*

Il a écrit quatre lettres, Չորս նամակ գրեց, ոչ աւել-
ni plus ni moins. Լի ոչ պակաս.

Իւր երեք թերթը լեւրը, Տէօրոյ յետեւն էր եւրը, նե
նի զիւնն ինքն. շէյրտն նե ետեւն.

Il a acheté ses plaisirs Հաճուածիւններն իրեն սուղ
fort cher. նստան.

Իւր աշխատե զիւր թէր շէր. Իրտեյն աշխատե ուն լուս զիւր-
որն.

Il écrit de mieux en mieux. Երթալով գիրը կը շիտկէ.
mieux.

Իւր երեք որ յիտու - ն յիտու. Կիտեւն իւր իւր յիտու
որն.

Vous écrivez de pis en pis. Երթալով գիրը կ'աւրես.

Վարձեւեր իւր որ յիտու - ն յիտու. Կիտեւն իւր յիտու
ուն.

Mettez les livres à part. Գիրքերը մէկ դի գիր.

Իրեք լի լիւրը - իւր. Իրեւն լուրը իւր լուրը իւր.

Les enfants sont à l'écart. Տղաք մէկ դի քաշուած են.

Լիւր - ն յիտու - ն յիտու - ն լիւր. Չօճու լուր իւր լուրը լի-
տեւն լիւր.

Avez-vous mis les cha- Փեղցրները զատ զատ գրիւր.
peaux séparément ?

Այն լուր յի լի լուր - ն յիտու - ն յիտու. Երեք լուրը յիտու յիտու յի-
տու.

Il viendra probablement. Հաւանական է որ գայ.

Իւր իրեւն իւր իւր իւր իւր. Իրեւն լուր լի լիւր.

Vous n'avez pas étudié Այսօր չկարգացիր, չսովորե-
aujourd'hui. ցար.

Վարձեւեր իւր - ն յիտու - ն յիտու. Պարձեւն իւր - ն յիտու - ն յիտու -
ն յիտու.

J'étais à cheval. Չիտու վրայ էի.

Իրեւն լուր - ն լուր. Արեւն իւր իւր իւր.

Ils étaient à pied. Ոտքով կ'երթային, Հետի
էին.

Իւր - ն յիտու - ն յիտու. Եւր - ն լուր.

Avez-vous parlé librement? *Համարձակութեամբ խօսեցա՞ր .*

Ա՛յն - ձեռքս լինի արձակ . *Սերտեմքն սեփականն ինձ .*
 Il est retourné à vide. *Պարապ դարձաւ .*

Ի՛նչ է իրարմարտիքս - ձեր . *Պօշ արե՞ծարք .*
 Ils ont réglé leurs affaires à l'amiable. *Բաներնին խաղաղութեամբ լծնցուցին .*

Ի՛նչ - օնքն ինչ է ինչ - օնքն - *Մասնակցութեամբ արեցին .*
 = ինչ - օնքն . *արեցին .*

Je vous avertis en ami. *Բարեկամի պէս քեզն կ'իմացրնեմ .*

Ժը ինչ - օնքն - օնքն - օնքն - *Տօնակն ինչ էր ինչ .*
 Il lit bien à tous égards. *Աճէն նկատմամբ ազէկ կը կարդայ .*

Ի՛նչ է ինչ - օնքն - օնքն - *Օգնութեամբ անքն - օնքն - օնքն .*
 = օնքն - օնքն . *արեք .*

Vous êtes tout à fait paresseux. *Բոլորովին ծղլ կս .*

Ա՛յն - օնքն - օնքն - օնքն - *Պէտքն - օնքն - օնքն .*
 = օնքն - օնքն . *արեք .*

Aupis aller, nous reviendrons sur nos pas. *Ըլլայ ըլլայ, գացածնս պէտքս կտ պիտի դառնանք .*

O օնքն - օնքն, նոնքն - օնքն - *Օրն օրն այսպէս ըլլան ինչ - օնքն - օնքն .*
 = օնքն - օնքն . *արեք .*

J'ai omis la date par mégarde. *Սխալմամբ (նամակին) թընականք չգրի .*

Ժ'է օնքն լս արեք օնքն - *Ենչ ըլլան (օնքն - օնքն) ինչ էր ինչ օնքն - օնքն .*
 օնքն . *արեք .*

Vous avez écrit à la hâte. *Արտորնօք գրեցիր .*

Ա՛յն - օնքն - օնքն - օնքն - *Աճէն էն էն - օնքն .*
 = օնքն - օնքն . *արեք .*

Vous l'avez fait à dessein. *Գիտմամբ ըրիր .*

Ա՛յն - լս ինչ - օնքն - օնքն - *Մտնունքն էնքն .*
 = օնքն - օնքն . *արեք .*

Il ne sort pas exprès. *Մասնաւոր դուրս չ'ելիր .*

Ի՛նչ է ինչ - օնքն - օնքն - *Ինչ օնքն - օնքն - օնքն .*
 = օնքն - օնքն . *արեք .*

- Il tomba à la renverse. *Առնըկի վրայ ինկաւ .*
- Իլ թօնոյս — ւր րանձերս . *Արդ — իսկիւննէր տէրտէր .*
- Il va à l'école à contre- *Չուզելով զպրատուն կ'եր-*
 coeur. *թայ .*
- Իլ ին — ւէ՛քօլ — քօնթրը — *Մեարեմեյե իսկեմեյերէս ցէ-*
 քեօր . *րէր .*
- Il partit à regret. *Ակամայ դնաց .*
- Իլ քրքրիկ — րըրէր . *Իսկեմեյերէս ցէրտէր .*
- Vous finirez à peine de- *Հազիւ վաղը կը լմրնցնես .*
 main.
- Վր — ֆիկիւրէր — քէն տէն . *Այնժամ ւրընն արկիւրէրէրէր*
տէն .
- Je sais ma leçon à *Համարս աղէկ գիտեմ .*
 fond.
- Ժը տէրս ւրօն — ֆօն . *Տերտէրէր էյն արկիւրէր իմ .*
- Vous accusez vos parents *Ծնողքդ ստուծեամբ կ'ամ-*
 à faux. *բատանես .*
- Վր — ւր — տէր — ցէ ի՞նչ քրքրանը — *Այն ւրըննէն ինչքէնէն եւսն*
 ֆօ . *եերէր շէտեյեթի երէր տէն .*
- Je connais très-bien vo- *Հօրեղբորդիսիդ շատ ա-*
 tre cousin. *ղէկ կը ճանչնամ .*
- Ժը քօնէր թրէր — արկէն ի՞նչքը *Այնժամընէն օլընն — քէտ*
 քրքրէն . *էյն թանըր ըմ .*
- Il savait sa leçon passa- *Համարը շարիատօր աղէկ*
 blement bien. *գիտէր*
- Իլ սովէր — ւրօն քրքրուր — *Տերտէրէր է՛ք էյնճէր արկիւրէր իր .*
 տան արկէն .
- Vous avez acheté votre *Փեղոյրնիդ շատ սուղ դներ*
 chapeau trop cher. *էք .*
- Վր — ւր — մէր — արկէն ի՞նչքը *Շտէրանընը ւրդ արկուր —*
 ըմօ թրօ քէր . *՛ընը — ընըն .*
- Apprenez un verbe au *Գտնէ բայ մը սովորեցէք .*
 moins.
- Արքընէր — եօն ի՞նչքոյ օրնէն . *Հիշ արկիւրէր իսկ արկիւր ֆիկիւր տէր*
եարկիւր .

J'ai appris douze lignes
tout au plus.

Առ առաւելը տասուերկու
տող սովորեցայ .

Ժ'է ուրիշ որոշ լինել էն յօշոփ օնիւն
նախնայ .

Էն յօշոփ օնիւն
նախնայ .

Vous pouvez acheter de la
dentelle ailleurs à moins.

Աղջնագործն ուրիշ տեղ ա-
ւելի աժան կրնաս գնել .

Վա՞ր ուրիշ ուրիշ որ լա
թանկելայլ որ ուրիշ
թանկելայլ ուրիշ .

Թանկելայլ որ ուրիշ
թանկելայլ ուրիշ .

Voulez-vous manger da-
vantage?

Աւելի ուտել կ'ուզե՞ք .

Վա՞ր ինչ որ ուտել
նախնայ .

Տանձ եկե՛ք ինչ որ ուտել .

Devez-vous tant?

Այսչափ պարտրկան է՞ք .

Տը՞ք ինչ .

Պա՞ր փոքր որ ուտել
նախնայ .

Peu à peu il amassera de
grandes richesses.

Կամայ կամայ շատ հարըս-
տութիւն պիտի ժողովէ .

Փէ՞ս ուրիշ ինչ որ ուտել
նախնայ .

Եւրիշ եւրիշ յօշոփ
նախնայ .

Vous buvez trop peu.

Խիտա քիչ կը խմէք .

Վա՞ր ուրիշ ինչ որ ուտել .

Փէ՛ք ուրիշ յօշոփ ուտել .

Il mange trop.

Շատ կ'ուտէ .

Ինչ որ ուտել ինչ .

Չօք եկե՛ք .

J'ai mangé suffisamment.

Բաւական կերայ .

Ժ'է ուրիշ ուրիշ ուտել .

Էն յօշոփ եկե՛ք .

Vous n'avez pas assez
mangé.

Բաւական չկերայք .

Վա՞ր ուրիշ ուտել ուտել .

Էն յօշոփ օնիւն փոքր
եկե՛ք .

Il a beaucoup d'embarras.

Շատ աղմուկ ունի .

Ինչ որ ուտել ուտել .

Չօք որ ուտել ուտել .

Donnez-lui tant soit peu.

Անոր քիչ մը տուր .

Տանէ՛ք ինչ որ ուտել .

Օնա ուրիշ ուրիշ .

Elle met tout sens dessus
dessous.

Ամէն բան տակն ու վրայ
կ'ընէ .

Էն յօշոփ ուտել ուտել .

Էն յօշոփ ուտել ուտել .

Nous allâmes en foule.

ኮሎ-ጊ-ጠረፍ-ጊ-ጠኔ ቆሎ-ጊ

Ils courent pêle-mêle.

ኮጊ ቶሎ-ጊ ቶኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

Ne parlez pas tous à la fois.

ኮጊ ቶሎ-ጊ ቶሎ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ
ቆሎ-ጊ

Nous allons à l'église tour à tour.

ኮሎ-ጊ-ጠጋ-ጊ-ጠጋ-ጊ-ጠጋ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ
ጊኑ-ጊ

Il tomba tout du long dans la boue.

ኮጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ
ጊኑ-ጊ

Il va ça et là.

ኮጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

Vous courez d'un côté et d'autre.

ኮሎ-ጊ ቶሎ-ጊ ጊኑ-ጊ ቶሎ-ጊ ጊኑ-ጊ
ጊኑ-ጊ

Ils sont heureux de part et d'autre.

ኮጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ
ጊኑ-ጊ

Ils le poursuivent de tout côté.

ኮጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ
ጊኑ-ጊ

Il n'est content nulle part.

ኮጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ
ጊኑ-ጊ

Il est arrivé fort à propos.

ኮጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ
ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ኮሎ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ ጊኑ-ጊ

Maintenant je vois son *Հիմակ իր բարեկամութիւն*
amitié. *նր կը տեսնեմ.*

Մենքն ալ յիշում ենք մեր *Շէնքի որսն լուրջունն հեծ-*
նիկ. *րի-յօրոսմ.*

Vite, dépêchez-vous. *Շուտով, շուտ բրէ.*

Ախր, որ է ինչ ինչ. *Չմոռոտ էն.*

Je vis votre soeur avant- *Երէկ շէ առջին օրը քոյրդ*
hier. *տեսայ.*

Ժու ինչ ինչից ետ *Տէնն որեյն օ որից հէնն ինչ*
նիկ. *ի-բարոյն ինչից որիմ.*

Il était renommé autrefois. *Յառաջադոյն անուանի էր.*

Ինչ էնից բնօրէ օրից *Առիւն ինչից մեշնոր ուրո-*
նիկ. *նիկ.*

Nous arrivâmes dernière- *Արջին, մօտ օրերը հա-*
ment. *սանք.*

Նոր-շարիցմ որեյն *Կենն ինչից եննից ինչից.*

Vous serez désormais *Ասկէ ետեւ իմ բարեկամ*
mon ami. *պիտ'օր բնաք.*

Ան որի որեյն օրից *Պոսնորն ոմբա որսն ուսմ օ-*
նիկ. *լուսնից ինչից.*

Dorënavant j'apprendrai *Ասկից վերջը համարս կը*
ma leçon. *սովորիմ.*

Տօրենն ինչ ինչից *Պոսնորն որեյն ինչից որեյն*
նիկ. *նիկ.*

Elle fut surprise d'abord. *Իսկզբան զարմացաւ.*

Ինչ ինչից որեյն *Ինչ ինչից ինչից ինչից.*

Vous avez perdu souvent *Շատ անգամ ժամանակդ*
votre temps. *կորսնցուցիր.*

Ան-շարիցմ որեյն *Չօր որից ինչից ինչից որեյն*
նիկ. *նիկ.*

Il mourut subitement. *Յանկարծակի մեռաւ.*

Ինչ որեյն որեյն *Անորն ինչից ինչից.*

Je suis quelquefois pa- *Երբեմն ծուլութիւնս կը*
resseux. *բանէ.*

Ժու որեյն ինչից *Պոսնորն որեյն ինչից ինչից*
նիկ. *նիկ.*

Il a été volé en plein jour, *Յորեկուան, կէսօրուան ատեն զինքը կողոպտեցին.*
 en plein midi.

Իլ - էլէ է լօլէ մն լիլէն կի-նորի-դի-ն, էօյլէ է-սիէ-
 լո-ր, մն լիլէն ղի-րի. «օյդ-ն լիլ-րի.

Regardez là-bas ce beau *Սա վարի աղուոր կառքը*
 carrosse. նայեցէք.

Բըլ-րոր էլ - դա «ը ո՞ զ- *Ալ-ը-ը ը- կի-ը-լ - ր-դ-դ-*
 րօ». «դ-ը».

Elle vient d'en haut. *Վերէն կու գայ.*

Իլ լիլէն ո'ան հօ. *Եօֆ-րոր-ն կի-լիյօր.*

Je viens d'en bas. *Վարէն կու գամ.*

Ժը լիլէն ո'ան դա. *Ալ-ը-ը-ն կի-լիյօր-ն.*

Prenez-le par en haut. *Վերէն առէք, բռնեցէք.*

Փըլէ-լը լիլ-ր մն հօ. *Եօֆ-րոր-ն ի-ն-ի-ն-ն, -լըն.*

Tenez-le par en bas. *Վարէն բռնեցէք.*

Թնէ-լը լիլ-ր մն դա. *Ալ-ը-ը-ն, -լիլ-ը-ն-ն ի-ն-ն.*

Sa maison est fort belle *Տունը ներսի կողմանէ շատ*
 en dedans. աղուոր է.

Ս- ղի-դօն է թօր դի-լ մն *Իլի էլիլի-նի-ն-ն լիլ-ր*
 րը-ն. «իլ-ր».

Cette église est laide en *Աօ ժամը դրսանց տգեղ է.*
 dehors.

Սէլի էլիլի-ը է լի-ր մն րը-նօր. *Պ-ն լիլ-ի-ի ղիլ-ը-ր-ն ղիլ-ր-ն*
 ղիլ-ր.

Jusqu' où apprendrons- *Մինչեւ ո՞ւր պիտի սովորիք.*
 nous ?

Ժի-ն-ի-ն - ղիլ-ն-ր-ն - ն-ն. *Ներէյե-րէ-է էյրէ-ն է ճիլի-ը.*

Vous trouverez vos com- *Ընկերներդ հօս, հօն ատ-*
 pagnons aux environs. *ղուանքը կը գանես.*

Վ-ն ի-ր-ն-լիլ է լօ ղի-ն-ի-ն-ն *Ար-ր-ը-ը-ը-ը ը-ը, օ է-ն-*
 օլ-ն ղիլ-ր-ն. «իլ-ը».

Il y a beaucoup d'envie parmi les auteurs. *Հեղինակներու մէջ մեծ նախանձ կայ.*

Ի՞նչ ե՞ս դժգոհ եմ քեզի դարձելիցէն յետո՞ր. *Մէկ-էլլէ՞ցէրէն ինչնոր է չգնահատուած զար.*

Je l'ai vu passer deux fois pendant la journée. *Օրուան մէջ երկու անգամ անցնիլը տեսայ.*

Ժե՞ն լի է ինչ-ի՞նչ գրքերով քեզի դարձելիցէն յետո՞ր. *Անոր է ի՞նչ գրքերով ինչպէ՞նչ ինչորորէն.*

Le peuple souffre beaucoup durant la guerre. *Պատերազմի ատեն ժողովուրդը շատ կը շարժարուի.*

Լը ի՞նչո՞ւր է գրքերը դժգոհութիւնով լի ի՞նչ. *Ճէն, ինչո՞ւր է գրքերը ճիշդութիւնով չլի.*

Il est arrivé avant moi. *Ինձմէ յառաջ հասաւ.*

Ի՞նչ է՞նչ արե՞լք քեզի հետ. *Պէնորէն ի՞նչ է՞նչ էնչի՞նչը.*

Je boirai après vous. *Քեզմէ վերջը կը խմեմ.*

Ժե՞ն դժգոհութիւնով ի՞նչ. *Սէնորէն անոր է ինչորոր.*

J'ai rencontré votre frère derrière l'église. *Ժամին ետեւի գին եղբորդ հանդիպեցայ.*

Ժ'ե՞ս քեզի հետ ի՞նչ գրքերով գրեցի. *Քէլի-էնչի՞նչ արդ ինչ-ի՞նչ գրեցի.*

J'ai écrit à son père selon, *Քու խրատիդ համաձայն*

suivant votre avis. *հորը գրեցի.*

Ժ'ե՞ս ի՞նչոր է քեզի հետ. *Սէնորէն անոր հետ է ինչոր է ինչոր է ինչոր է.*

Sept hommes ont été ensevelis sous les décom- *Եօթը հոգի վառատակին*

bres. *տակը թաղուեցան.*

Սէ՞ն օ՞ր ան՞ը - է՞նչ ան՞ը ի՞նչ *Եէոր է ինչ ինչոր է ինչոր է*

ա՞ն լի քեզի հետ. *գրքերը.*

A-t-il écrit touchant cette *Ա՞ն գործը ի՞նչ վրայ բան մը*

affaire? *գրեց.*

Ա՞ն ի՞նչ է՞նչ ի՞նչոր է քեզի *Պէն անոր հետ է ինչոր է ինչոր է*

հետ. *չէն ինչոր է ինչ.*

Vous me trouverez vers Ժամը դէպ ի շորսին զիս կը
quatre heures. գտնեք.

Այն ժամ ընդհատ լինելով Ստան Կոնստանտնուպոլս
էօր. պէնի պարտաւորուած.

Il a passé à travers la Բակին մէջէն անցաւ.
cour.

Իւր փոքր քան ընդհատ լինելով ինչպէս
փոքր.

Faute de lui parler, il Իրեն հետ չխօսելուդ հա-
oubliera vos affaires. մար գործքերդ պիտի
մոռնայ.

Փոքր քան լինելով փոքր, իւր Օնան ինչ լուրջաբար ելնել-
անցնելու ժամէն. մասնաւորաբար
անստորագր.

Nous nous promenâmes le Գետին քովը պարտեցանք.
long de la rivière.

Ես ան փոքր քան լինելով քան ընդհատ ինչպէս
լինելով.

Il a poussé votre frère Եղբայրդ սենեկէն դուրս
hors de la chambre. մղեց.

Իւր փոքր քան ընդհատ լինելով Գործարարը օրորան ինչպէս
քան լինելով.

Son cousin est encore loin Հօրեղբորդին իր քաղաքէն
de son pays. դեռ հեռու է.

Ստան ընդհատ լինելով անստորագր լինելով Ստան-
քան ընդհատ լինելով.

Asseyez - vous près de Գոյս նստե.
moi.

Այն ժամ ընդհատ լինելով Ես ընդհատ լինելով.

J'ai parlé à votre père Թագաւորական պալատին
vis - à - vis du palais դիմացը հօրերնուդ հետ
royal. խօսեցայ.

Ժամ փոքր քան ընդհատ լինելով ինչպէս քան ընդհատ
լինելով քան ընդհատ լինելով քան ընդհատ լինելով
լինելով.

Nous entendimes du bruit au milieu de la nuit. *Գիշերուան մէջտեղերը աղ- մուկ մը լսեցինք.*

Կեանքի մէջ միշտ կ'ընթացի. *Կէ՛ճէ՛լէ՛յն՝ պէ՛ր լէ՛ւզէ՛ն է՛շէ՛ն- օ՛ փէ՛նէ՛օ որը լս նի-նէ՛ . արի՛ .*

Il voyage de nuit au péril de sa vie. *Կենաց վտանգովը գիշերը ճամբորդութիւն կ'ընէ.*

Իմ վերջնաժամը կ'ընդհատուի. *Ի՞նչո՞րքէնէն- Բէ՛հլէ՛նէ՛ն պէ՛ր- օ քէ՛րէ՛յն ի՞նչ փէ՛նէ՛ն է՛օ լճո՛ւն- օ քէ՛րէ՛ն .*

Il est allé au-devant de son père. *Հօրը գիմացը գնաց.*

Իմ էլնի - լիս - օ - քէ՛րէ՛ն որը օ՛ն *Փէ՛րէ՛րէ՛նէ՛ն քա՛րչըն- ան- կէ՛նէ՛ն փէ՛ր .*

Votre frère est au-dessous de lui. *Եղբայրդ անկից վար է.*

Վերջը փէր էլնի - օ - քէ՛րէ՛ն որը *Գործարարն օնորան աշաղա որը- լէ՛նէ՛ն .*

Il y a de beaux bâtiments en deçà de la Tamise. *Թամիզ գետին ասդիի կողմն աղուոր շէնքեր կայ.*

Իմ է - որը պօ պարտեմանն *Թափել լայնն պո - Բար- ֆէ՛նէ՛ն- քո - կէ՛ն- քէ՛լ պէ՛ն- քէ՛լ լար լար .*

Il y a eu une bataille entre les Turcs et les Russes, au delà du Danube. *Տաճկրներուն ու Ռուսաց մէջ Գանուբին անդիի կողմը մեծ կռիւ մ' եղաւ .*

Իմ է - է - է - ն պարտույլ *Թո՛ւնանըն օ պէ՛ր Բար- ֆէ՛նէ՛ն- քո - օ՛ն- քէ՛րէ՛ն լէ՛ն Մօսկով Բար- ֆէ՛նէ՛ն օ՛ն- քէ՛րէ՛ն Տանի- ք .*

De cette manière vous ferez des progrès dans la langue française. *Աս կերպով դազդիերէնի մէջ յառաջ կ'երթաս .*

Տընի - մանի - քէ՛րէ՛ն որը *Պո - Բար- ֆէ՛նէ՛ն է՛լէ՛ ֆրանսիացի- քէ՛րէ՛նէ՛ն .*

Il s'est appliqué à l'écri- Թողոր զօրութեամբ ինք
 ture de toutes ses for- զինքը գրելու սուսու.
 ces.

Իւստի - արեւել - լի գրի - Պիւնիւն գո-վիւնի էլէ Կէն-
 ինի-ր ար ին-նի սէ Ֆօրս . Կինի ե-աշոյս վերորի .

Je partirai demain de Վաղը առտու շատ կանուխ
 grand matin. պիտ'որ երթամ .

Ժը գորիներէ Կէն Կը իրան Ե-րըն սադան գէտ երեկ յե-
 սալիէն . Գ-ճաղը .

Vous avez laissé votre Գիրքդ սեղանին վրայ թող
 livre sur la table. սուիր .

Վաղ-սգէ Եսէ լօնըն է- Գիւն-դընը սո-Ֆրս է-ընի-
 լըն սի-ր լա ին-դըն . Կէ Կր-գորն .

Chacun admire son esprit Ամէն ճարդ մինչեւ թշնա-
 jusqu'à ses ennemis. միները իր խելքին վրայ
 կը զարմանան .

Հ-գիտն Կորի Կն է-գրի Հեր Կն Կի-շանլարընս լա-
 ժի-սգ' սէղ-էնի . րընճադադ-գ-գըն է-ընի-
 ին-ճճի-դ էրեր .

Vous ne faites que cau- Համարդ սովբելու տեղ
 ser, au lieu d'appren- խօսելէն ուրիշ բան չե-
 dre votre leçon. րներ .

Վա- նը Ֆիւ գը գօղէ , օ Տեր-ինի էօրեկնճէ գէրէ Կի-
 լիէօ Կ-գր-անարըն լօնըն Կի-ըն-յէ լաՖ էրեր սին .
 լուն .

Ը Ն Տ Ա Ն Ի Խ Յ Ս Ա Կ Յ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե ր

Ա. Ա Ղ Ա Չ Ե Լ Ո Ւ. Խ Ն Դ Բ Ե Լ Ո Ւ

Dites-moi, s'il vous plait.

Dites-moi, je vous prie.

Ayez la bonté de me dire.

Veillez bien me dire.

Oserais-je vous prier de

me dire?

{ կ'աղաչեմք ըսեք. շնորհք
ընեիք ըսեիք. ետևորբեր
դեղին. Կերեմ երբն -եյ-
լեյն.

J'ai une prière à vous faire. *Հրամանոցը ընելու խնդիրը մը ունիմ. ճեշապէնիդրեն պէր շէյ Կելեյեճեյն.*

J'ai une grâce à vous demander. *Հրամանոցմէ շնորհք մը պիտի խնդրեմ. սեղեբերէ պէր բեճամ զար.*

Voudriez-vous bien me rendre un service? *Ինձի մէկ շնորհք կ'ընէք. պանա պէր Կերեմ երբն մի սեյն.*

Voudriez-vous m'accorder un moment d'entretien? *քիչ մը ատեն ձեզի հետ տեսնուելու հրաման կու տայք. սեղեբերէ -եյեյեյեյեյ պէր ալ զագի Կերեմ երբն.*

Faites-moi ce plaisir. *Ինձի աս հաճութիւնը ըրեք.*

Ayez cette complaisance pour moi. *պանա պան Կերեմ երբն. պանա պան ճանչապէնի ինամ երբն.*

Je vous en prie. *{ կ'աղաչեմք. ետևորբեր եմ.*

Je vous en conjure. *Կ'աղաչեմք. ետևորբեր եմ.*
Vous seriez bien aimable, si vous vouliez faire cela. *ասիկայ ընելու ըլլայիք նէ, շատ սիրելի կ'ըլլայիք. շանն -եյեյեյեյեյեյ, ըբ սեյեյեյեյ -եյ - զար -սորանալ.*

Je vous en aurais bien de l'obligation. *{ Ինձի մեծ շնորհք*

Vous m'obligeriez beaucoup. *{ ըրած կ'ըլլաք. պանա պէր պեյեյեյ + ինայեյ եյեյեյ զար սորանալ.*

Je vous en serai infiniment reconnaissant. *Հրամանոցը անսահման երախտագէտ կ'ըլլամ. սեղեբերէ դայեյ մեյնան զար սորանալ.*

Je vous en saurai gré toute ma vie. բոլոր կեանքիս
մէջ առ բանիս վրայ հրամանոցը շնորհակալ կ'ըլլամ.
դէ-մէ-ն էօհի-մարէ մէշէ-տէ-ր օլ-ու-ր ու-մ.

Vous ne sauriez me faire un plus grand plaisir.
ինծի ասկից աւելի մեծ հաճութիւն մը չէիք կրնար
ընել. դէ-մարէ-նի-դէ-դո-նար-ն դէ-օյ-տէ-տէ-յե-մէ-տէ-ն
է-դէ-նի-դ.

Vous ajouterez à ma reconnaissance. իմ երախտա-
գիտութիւնս կ'աւելցընէք. մեծ-ն-նի-յե-մէ-տէ-ն է-դէ-յ-ար
է-դէ-ր ս-նի-դ.

Comptez sur ma reconnaissance. իմ երախտագիտու-
թեանս վրայ վստահ եղէք. մեծ-ն-նի-յե-մէ-տէ-ն է-մէ-
օլ-ու-ն.

Բ. ՇՆՈՐՀԱԿԱԼ ԸԼԼԱԼՈՒ

Merci! grand merci!

Je vous remercie.

Bien obligé.

Je vous suis infiniment
obligé.

J'ai l'honneur de vous
remercier.

շնորհակալ եմ. մեծապէս
շնորհակալ եմ. հրամանոցը
մեծ շնորհակալութիւն կը
մատուցանեմ. մէշէ-տէ-ր
է-մ. մատուցելը օլ-ու-ն.

Je l'accepte avec reconnaissance. շնորհակալու-
թեամբ կ'ընդունիմ. մէշէ-տէ-ր էլէ ք-դո-ն է-դէ-ր է-մ.

Vous êtes bien honnête.

Vous êtes bien bon, obligeant.

Vous avez bien de la bonté.

Vous me rendez confus. դիտ կ'ամբըցընէք. դէ-նի-
մ-մար-ը-ը-յօ-ր ու-ն-ու-ն.

Vous me comblez d'honnêtetés. ինծի շարժէն աւելի
պատիւ կ'ընէք, դո-ն հարդէն շէյ-արէ ը-յե-մէ-տէ-ր
է-նի-դ.

Je suis bien sensible à votre bonté. ձեր բարութեան
մեծութիւնը կը ծանշնամ. եյե-նի-նի-դէ-ն մ-ն-ը-ր ը-մ.

Je ne sais comment répondre à tant de civilités.

չեմ դիտեր այսչափ քաղաքավարութեան ինչպէս պատասխան տամ, ինչ փոխարէն ընեմ. պո- գորգը լալի քննիչն ինչն ղիսքով մտաւ ճիւղի վերջին, սո- քորտի լե- քիսքով.

Je suis bien flatté de l'honneur que vous me faites.

ինձի ըրած պատիւներն ուղ մեծութիւնը կը ճանչնամ. երկրորդն է ինչքան ղիսքով- քիսքով- քիսքով- քիսքով լալի ղիսքով.

Je ne saurais assez vous en remercier. չեմ կրնար ձեզի բաւական շնորհակալ ըլլալ. սէրը ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով.

Je ne pourrai jamais m'acquitter envers vous. չեմ կրնար երբեք հրամանոցը ունեցած պարտքս հատուցանել. սէրը ղիսքով ղիսքով պարտքս- քիսքով- քիսքով.

C'est une nouvelle preuve de votre amitié. սոխկայ ձեր բարեկամութեան նոր մէկ ցոյցն է. պո- սէրը ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով.

Permettez que je vous en témoigne ma reconnaissance. հրաման տուէք որ սո բանիս վրայ հրամանոցը շնորհակալ ըլլամ. ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով.

C'est moi, au contraire, qui dois vous en remercier. մանաւանդ ես պէտք եմ շնորհակալ ըլլալ. սո- քորտի ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով.

Ah! Monsieur, que de politesses! ո՛հ, սո ինչ մեծ քաղաքավարութիւն է. պո- նե՛ր ղիսքով- քիսքով- քիսքով.

Procurez-moi l'occasion de vous rendre la pareille. ինձի առիթ տուէք որ ասոր փոխարէնը կարենամ հատուցանել. ինչպէս պարտքս ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով ղիսքով.

Գ. ԲԱՐԵԻԵԼՈՒ՝ ՏԵՍՆՈՒԵԼՈՒ՝ ՔԱՂԱՔԱՂԱՐՈՒԹԵԱՆ

Bon jour, Monsieur! } քարի լոյս. ձեզ ողջունե-
 J'ai l'honneur de vous sa- } լու, ձեզի քարի լոյս խըն-
 luer, de vous souhaiter } դրելու պատիւ ունիմ. Աս-
 le bon jour, Madame! } սուծոյ քարին. սաղանը-
 Je vous souhaite bien le } նըն խայր օլուն, էֆէնտի՛.
 bon jour, Mademoiselle! } սֆըդեֆէնէն խայր օլուն.

Bon soir, Messieurs, Mesdames, Mesdemoiselles!
 քարի իրիկուն. Ասասուծոյ քարին. սֆըսալարընըն
 խայր օլուն. սֆըդեֆէնէն խայր օլուն.

Comment vous portez-vous? } ի՛նչպէս էք, աղէկ էք,
 Comment va la santé? } սֆի՛նտ էք. +էյֆէ՛ք, էյէ՛
 մի սֆէնէն, խօ՛շ մ-սան-ն.

Très-bien, fort bien, à vous rendre mes devoirs.
 շատ աղէկ էմ, հրամանոցը ծառայելու համար. մէ+
 էյէ ի՛մ, ծէն-սողմէնէն խըդեֆէնէն տե սմարե.

Et vous, Monsieur, comment cela va-t-il? հրամանք-
 նիդ ի՛նչպէս էք. հարեֆէնէնէն +էյֆէ՛ք.
 A merveille. շատ աղէկ. մէ+ սլա.

Cela me fait bien du plaisir. } ասոր շատ կ'ուրախանամ.
 J'en suis charmé. } ի՛նչ սեֆէնէն էմ.

Je suis charmé de vous voir en bonne santé. հրա-
 մանքնիդ ողջ առողջ տեսնելու զիս շատ կ'ուրախա-
 ցընէ. հարեֆէնէնէն սող սեֆէ՛մ կէօրմեմէ զայնիւն
 մարտը օլուն ում.

Vous êtes bien honnête, M. } ձեր քարերարու-
 Je suis sensible à votre attention. } թեանը շնորհակալ
 եմ. ինչ-սոր եֆտէնէնէն +երեմէ զայնիւն ինչէ+է-ր էմ.

Comment se porte M. votre frère? Պր. եղբայրնիդ
 ի՛նչպէս է. սղբարտեր աղանըն +էյֆէ՛ք.
 Il se porte parfaitement bien. շատ աղէկ է. մէ+ սլա.

Je suis très-sensible à l'intérêt que vous prenez à
 sa santé, il se porte à merveille. իր առողջութեան
 վրայ ունեցած հոգերնուդ սրտանց շնորհակալ եմ,

չառ աղէկ է. մեղքներսն ահա մի առ մի յիշխեմք
 քեզնուս օրն զայրեմիանի յէ մեծսնն ուս, քեզ էյն րիբ.

Vous lui faites bien de l'honneur, il se porte très-
 bien. *Իրեն շառ պատիւ կ'ընէք, շառ աղէկ է. պո-
 սիւնն ըստ օրն րիբ պէօյնէ ի զիշխեմք րիբ, քեզ էյն, քեզ
 իօշ րոս.*

Je suis charmé d'avoir le plaisir de vous voir. *Չձեզ
 տեսնելուս վրայ շառ ուրախացայ. սիդի իեօրմեօն
 չօք սիվինքի.*

Il y a bien longtemps que je n'ai pas eu l'honneur,
 le plaisir de vous voir. *Շատնց հրամանքնիդ չէի
 տեսած. չօքոսն րիբի սիզիբի իեօրմեօն ի րիբ.*

Couvrez - vous, je vous prie. *Գլուխնիդ գոցեցէք,
 կ'աղաչեմ. եւ վարարեմ, րոշն ըստ քեզնուս.*

Sans cérémonie, remettez votre chapeau. *առանց
 ակնածութեան, փեղցրնիդ գրէք. իեւ ի վիճի շառ
 քեզնուս քեզնուս.*

Entrez, je vous prie. *Ներս հրամայեցէք, կ'աղաչեմ.
 եւ վարարեմ, ի իբի րոսն.*

Je ne passerai pas devant vous. *հրամանացմէ առաջ
 չեմ անցնիր, մաներ. սիդի իեօրմեօն իեօրմեօն, իեօրմեօն.*

Cela ne va pas. *չիվայլեր. եւ քեզնուս.*

Vous me faites trop d'honneur. *Ինծի շառ պատիւ
 կ'ընէք. րոս ելի րիբնի ի զիշխեմք չօք րիբնի օն, սիւնն ըստ.*

Veillez prendre place.

Donnez-vous la peine de vous } *հրամայեցէք նստեցէք.
 asseoir. } րոսն օրն րոսն.*

Prenez un siège, asseyez-vous

Bien obligé, je ne saurais demeurer longtemps.
*չորհակալ եմ, երկայն ատեն չեմ կրնար կենալ.
 իեւ ի քեզնուս, չօք րոսն.*

Quoi! vous voulez déjà nous quitter! *Ինչ, երթալ
 կ'ուզէք. նէ, իեօրմեօն նիբնի օն վար.*

Vous ne faites que d'arriver. *Գեո. հիմայ եկայք. րոսն
 չէմ րի իեօրմեօն.*

Vous êtes bien pressé. շատ կ'աճապարեք. †††
-ճեղք էրեք-նիչ.

J'ai des affaires indispensables. շատ հարկաւոր գործ-
քեր ունիմ. չոք †-ճերբեր էլնէրէ՛մ լւր.

En ce cas je ne vous retiendrai pas. այնպէս է նէ,
չեմ արգելեր. եօյլէ իսէ, ճանի օլմամ.

Les affaires passent avant tout. գործքերն ամէն բա-
նէն յառաջ են. էլնէր հեր շեյրէն էլնէ՛մ րիբ.

J'ai regret que votre visite ait été si courte. կը ցա-
ւիմ որ այցելութիւննիդ այսչափ կարճ եղաւ. †††-
լննըղըն ոչ- գարար գըսսս օլմասննս -ճըրըմ.

Quand aurons-nous le plaisir de vous revoir? Երբ
մէյ յ'ալ հրամանքնիդ պիտի տեսնենք. ուրբ րան-
նէ՞ զագլն սիչի հեօրեճեյիչ.

Le plus tôt que je pourrai. որչափ որ կրնամ նէ
չուտով. գարայիէ իսէեան օլրո-ղո- գարար շտո-տ.

C'est toujours un grand plaisir pour nous de vous
voir. զձեզ տեսնելնիս մեզի միշտ մեծ ուրախու-
թիւն կու տայ. սիչի հեօրեյի-ոյի-ոյի-ղո-րո- րայմ շու-
օլր-ր -ու.

On ne saurait vous posséder trop souvent. հրամանոցը
հետ յաճախ տեսնուիլը շատ դժուարին բան է.
ճէնարայիէնիչը -ըգ ոչ-լո-շո-լմաչ.

Je vous dis sans flatterie ce que je pense. առանց
շողջորթութեան սրաինս կ'ըսեմ. †-րանննիչ,
գարայիսրե+նի †-օյլնրէմ.

Ce n'est pas avec vous que je fais des cérémonies.
ձեզի հետ այնչափ քաղաքավարութիւններ չեմ
ըներ. ձեզի հետ ընտանի ենք. ճէնարայիէնիչ օ գը-
րար †օլնիէգ- ելնիմ, լնէ+լնիմ-իչ իմ.

Nous vous traitons en ami sans façons. ձեզի հետ
բարեկամի պէս կը վարուինք. սիչիչըլէ րօսլննի
հեօրեյի-ղի-ր ի-չ.

Entre amis point de contrainte. բարեկամներու մէջ
քաշուիլ չ'ըլար. րօսլնար էլնիար շէ+լնի+ օլմաչ.

Ne faites pas tant de façons. այսչափ մեծարանքներ ,
ձեւեր մ'ընէք . որո՞ք շարժուի իմ խնայելու .

Laissons là les cérémonies ! } քաղաքավարութիւններ
Trêve de compliments ! } րը , մեծարանքները մէկ
դի . փոքրիկից , իմ խնայելու որքան խնայեմ .

Revenez nous voir au plus tôt . որչափ որ կրնաք նե
շուտով եկէք . փոքրիկից շարժուի շարժուի խնայելու .
Faites bien mes compliments } իմ կողմանէս սուսը ,
chez vous . } բոլոր ընտանիքներ-

Mes civilités à toute votre } նուդ , ծնողքներնուդ ,
famille . } եղբորներնուդ , քոյ-

Veillez présenter mes res- } քերնուդ շատ շատ բա-
pects à vos parents . } րեւըրէք . պէնիմ խնայե-

Dites bien des choses de ma } ֆըմբան եմէ , ճիւղէ ֆ-
part à messieurs vos frères } ղիւնանըլու , ախարըլու-

Veillez saluer mesdemoisel- } ղու , պէրադերէրէրէրէրէ ,
les vos soeurs de ma part . } անշէրէրէրէրէրէրէ , լոք լոք

Assurez-les de mon amitié . } անլամ երբն .
Je vous suis infiniment obligé . շատ շնորհակալ եմ .
ընդեմէր ինչեքտէր եմ .

Je vous remercie , je n'y manquerai pas . շնորհակալ
եմ , գլխուս վրայ . մարմնէր շարժուի , որչ ինչիւնէ .

Adieu , au revoir ! մնաք բարով , նորէն տեսնուինք .
փուլն աղւլուլ , փոքրիկից .

A l'honneur de vous revoir ! } երթաք բարով . ինչն
Adieu , portez-vous bien ! } աղւլուլ .

Bon jour , bon soir ! մնաք , երթաք բարով . փուլն ,
ինչն աղւլուլ .

Bonne nuit ! գիշեր բարի . գիշեր լյս բարի . փոքրիկից
խոյր շարժուի . ինչըր փուլու .

Գ . Հ Ա Ի Ա Ն Ե Լ Ո Ւ Դ Ը Ն Գ Ո Ւ Ն Ե Լ Ո Ւ

D'accord ! soit ! }
J'y consens . } շատ աղէկ , գլխուս վրայ . փեք էյն ,
Je le veux bien . } որչ ինչիւնէ , շարժուի .

Pourquoi pas?

Volontiers.

Avec grand plaisir.

De tout mon cœur.

{ Ինչո՞ւ չէ, բոլոր սրտե՛, շատ հա-
 ճութեամբ. ծանա՛ն ցեղեկ-լրե՛ն,
 Ի՞նչ էլ ի՛նչ .

Passé pour cela. ասիկայ ինչ որ է նե՛. պահել ի՛նչ.

Vous n'avez qu'à dire, մինակ հրամայեցէք. ես լինելու
 էմք ի՛րեն .

Je n'y trouve pas à redire. ասոր ըսելիք չունիմ .

պահանքս սեղեմս էօք .

Je n'attends que vos ordres. } ձեր հրամաններն կը սպա-

Je suis à vos ordres. } սեմ . Ե՛րբնե՛րդէ՛ պէ՛տք

Vous pouvez disposer de moi. } էմ .

Je suis tout à vous. բոլորովին ձերն եմ . պէ՛տքն

պէ՛տքն-նե՛ն ճշն-պէ՛նդէ՛ն էմ .

Vous en êtes le maître. դուք գիտեք . սե՛ւ պէ՛տքնե՛րդ .

Je serai toujours prêt à vous servir, ձեզի ծառայելու

միշտ պատրաստ եմ . Ի՛նչպէ՛նդէ՛ պէ՛տքնե՛րդ

Je n'ai rien à vous refuser, ձեզի չէ՛ չեմ կրնար

բռնել . սե՛ւ պէ՛տքնե՛րդ էօք պէ՛տքնե՛մ .

Tout comme il vous plaira, ինչպէ՛ս որ կ'ուզէք .

Ի՛նչպէ՛նդէ՛ն պէ՛տքնե՛ն .

Quand il vous plaira, երբ որ կ'ուզէք նե՛ . Ի՛նչպէ՛նդէ՛ն

էօք ըլ՛ն .

Reposez-vous sur moi, վրաս ասպահով եղէք . Գործ

գործ էլնե՛ն .

J'y ferai tous mes efforts, ձեռքէս եկածը կ'ընեմ .

Ե՛րբնե՛ն ցեղեկ էօք ի՛նչ .

Je suis charmé de pouvoir vous être utile, ձեզի

ծառայութիւն ընել կրնալու համար ուրախ եմ .

սե՛ւ պէ՛տքնե՛րդ էօք պէ՛տքնե՛րդ շատ ըմ .

J'aurai du plaisir à vous rendre service, ձեզի

ծառայութիւն ընել կարենամ նե՛՛ կ'ուրախանամ .

սե՛ւ պէ՛տքնե՛րդ էօք պէ՛տքնե՛րդ շատ օլորսսմ .

Vous me faites bien de l'honneur, ինծի շատ պատի-

կ'ընէք . պահանքս ըսելիքն է պէ՛տքնե՛ն .

C'est un bien léger service que je vous rends. *ձեզի բրաժս թեթեւ ծառայութիւն մըն է. սիշէրէ երբեք էլ չըլլէի եւս ձեզի համար.*

Ե. ՀՐԱԺԱՐԵԼՈՒ. ՄԵՐ ՓԵԼՈՒ

Cela m'est impossible. } *ասիկայ ինձի անկարելի է.*
 Il m'est de toute im- } *պո- պան սեմիսիւն տէր.*
 possibilité. }

J'en suis fâché, mais je ne puis le faire. *Կը ցաւիմ, բայց ինչ ընեմ չեմ կրնան ընել. ոճըր լմ մամ, նե երբեք, ելիստէն իլլիւն.*

Je suis mortifié d'être obligé de vous le refuser. *չաս կը արամիմ որ պէտք էմ հրամանոցը չէ բտել. սիշէրէ եօք տէյեճէյեճե չօք ոճըր լմ.*

J'ai honte de vous le refuser. *հրամանոցը չէ բտելու կ'ամբընամ. սիշէրէ եօք տէյեճե -մանըյը -մ.*

Je vous fais mille excuses. *բիր թողութիւն կը խընդրեմ. չայէլիւն ոճըր տէլէր էմ.*

Je suis au désespoir de } *արտաքոյ կարգի կը ցաւիմ*
 ne pouvoir vous ren- } *որ աս ծառայութիւնը չեմ*
 dre ce service. } *կրնար ընել, ձեր կամքը չեմ*

Je regrette de ne pouvoir } *կրնար կատարել. պո- իլլիւն-*
 remplir vos désirs. } *նի ետեպիլիստէյեճե, պո-*
մե-տէլիստէյեճե իե+սիլ ետեպիլիստէյեճե չայէլի ոճըր լմ.

Cela ne dépend pas de moi. *ասիկայ իմ ձեռքս չէ. պո- պանիմ ելիստէր տէյել.*

Cela ne me regarde pas. *ասիկա ինձի չ'էյնար. պո- պան տիլիւն.*

Cela n'est pas de mon ressort. *ասիկայ իմ ձեռքէս չիգար, ինձի չ'էյնար. պո- պանիմ ելիստէն իլլիւն, պո- պան տիլիւն.*

Je ne me mêle pas de ces affaires. *ես ասանկ բտնե- բու միջ չեմ մաներ, չեմ խառնուիր. պն պեյելէ չէյելիլ քորըլմամ, էյիլիլ իլիստէմ.*

Je me garderai bien de faire une chose semblable.

ես անանկ բան մը չեմ ընելը. ուն ուեօյլէ շէյ
էմեմ.

Je ne saurais le faire, quand

même je le voudrais.

Avec la meilleure volonté du monde, je ne pourrais le faire.

ուզելու ալ ըլլայի՛ չէի
կրնար ընել. իմեմեմ
որէ՛ երէմէշ էրիմ.

Je vous prie de m'en dispenser.

կ'ազատեմ զիս աս
բանէն ազատեցէք. եւլմարըր ըմ ուեմէ
պոնարան
փորմարըն.

Ce sera pour une autre fois.

ուրիշ անգամ մը. ուի
պաշտ ուեֆ.

Je ne puis vous contenter en ceci.

աս բանիս մէջ
հրամանքդ դո՛ւ չեմ կրնար ընել. պոն մասլանալիս
սիշիքի իօշնար էրիմ.

Prenez la volonté pour le fait.

կամքս դործքի տեղ
առէք. իրարիմի է՛մ օլմաշ սոյըն.

Je vous demande bien pardon.

թողա՛ծ իւն կը խըն-
դրեմ. ֆիլ էրերիմիշ.

Ne vous fâchez pas.

մի սրդողիք, սրտեր-
Ne m'en voulez pas pour cela.

նիդ չնեղանայ. կի-
ճէնեյն, ճանընը սըբըմ.

Ne trouvez pas mauvais.

գէշ մտքով մի առնէք.
Ne le prenez pas en mauvaise part.

Տէն ֆիլ էրմայըն.

Ce qui est fait, est fait.

եղածն եղած է. նէ օլարոյս
օլարոյս.

Ձ. Հ Ա Ր Յ Ը Ն Ե Լ Ո Ւ

Plait-il? հրամեցէք. պոնարան, լեպպէյ.

Comment dites-vous? ինչպէս կ'ըսէք. նա՞նը որ-

որիմիշ.

De quoi parlez-vous? ինչ բանի վրայ կը խօսիք.

սիօշիմիշ նէ՞ ինչիքիմի. մասլանալի նէ՞.

Que voulez-vous dire? } Ի՞նչ կ'ուզես ըսել, միտքդ
 Qu'entendez-vous par-là? } Ի՞նչ է. նե՞ որ ետեղիս վրա
 թեքի՞նք նե.

Que souhaitez-vous? } Ի՞նչ կը բաղձաք. նե՞ որ շինեմ
 Que désirez-vous? } լե՞ր սինիշ.

Qu'en pensez-vous? } Ի՞նչ կը կարծեք. քեզ ի՞նչ
 Que vous en semble? } նե.

Qu'y a-t-il à faire? }
 Quel parti prendre? } Ի՞նչ ընելու է. նե՞ երեւոյ՞նք.

Quel est votre avis? } Ի՞նչ խորհուրդ կու տաք. նե՞
 Que me conseillez-vous } եօյն-ի վերեր սինիշ, նե՞ քեզ
 de faire? } ետեղիս սինիշ.

Comment me tirer de là? անկից ի՞նչպէս պրծիմ.
 շահարան նստել քորեմ-լայլմ.

Que feriez-vous à ma place? դուք ըլլայիք՝ ի՞նչ
 կ'ընեիք. սին զլայլումը, նե՞ ետեղիս ետեղիս.

Comment remédier à cela? ասոր ի՞նչ ճար. պահանջ
 ունի շարե՞.

Que puis-je faire à cela? ասոր ի՞նչ կրնամ ընել.
 պահանջ նե՞ ետեղիս ետեղիս.

Ne vaudrait-il pas mieux...? ալ աղէկ չէր ըլլա
 լար որ... արհեստ էյն զլայլումը ըստ էի... .

Ne serait-il pas plus convenable de...? աւելի պատ-
 շա՞ չէր ըլլար որ... արհեստ մեծ-սինիս արեւել զի ետեղիս.

Է. Հ Ա Ս Ս Ս Ե Լ Ո Ւ

Certainement. ասուգիւ. կերպէս, սահման.

Cela est vrai. } ասիկայ ստոյգ է. սահման

Ce n'est que trop vrai. } արեւ.

C'est la vérité. } ճշմարտութիւնն ալ աս է, բո-

C'est la pure vérité. } լորովին ճշմարտ է. որ զբոստան
 արհեստ արհեստ, սին-սին-իս-ն սահման արեւ.

C'est un fait. իրօք եղած է. կերպէս զլայլումը արհեստ.

Je suis sûr de mon fait. ստոյգ գիտեմ որ ասանկ է.
 սահման ունի ետեղիս էի զի ետեղիս արեւ.

Oui, en vérité. այո, ստուգիւ. պէլի, ըսանքիքին.

Sans contredit. առանց տարակուսի. շե-պնե-տիշ.

Soyez-en bien persuadé. ստուգիւ գիտցէք, համոզուե-
ցէք. սանին պէլին.

Vous pouvez y ajouter foi. կրնաք հաւատալ. ինանս
պէլեր «ինիշ.

Vous pouvez m'en croire. ինծի կրնաք հաւատալ.
դանս ինանս պէլեր «ինիշ.

Il n'y a pas de doute. տարակոյս չկայ. շե-պնե եօգ.

Je vous en réponds. ես երաշխաւոր կ'ըլլամ. պէն
+եֆիլ օլոր «ս.

A n'en pas douter. ամենեւին չտարակուսելու չափ.
նիշ շե-պնելինսեյեճե+ գարար.

Tout le monde vous le dira. ամէն մարդ կրնայ ըսել.
ներ +եշ րեյե պէլեր.

Aussi vrai que j'existe. իմ ըլլալու չափ ստոյգ է.
վար օլորսընս ինպէ սանին րիբ.

Vous avez raison. իրաւունք ունիք. հագգընը վար.

Je ne mens pas. չեմ ստեր. եսլան րեյե.

Je l'ai vu de mes propres yeux. աչքովս տեսայ.
իեօշեմս իլե իեօրրեմս.

Je l'ai entendu de mes propres oreilles. ականջովս
լսեցի. գոլարընս իլե իշիլրեյե.

Ը. ԶԷ ԸՍԵԼՈՒՒ, ՏՄՐԱԿՈՒՍԵԼՈՒ

Non, point du tout. չէ, ամենեւին չէ. իայըր, սլա,
հաշա.

Je dis que non. ես կ'ըսեմ որ չէ. պէն րեբեմս +ե եօյե
րեյե.

Cela n'est pas vrai. ասիկայ ստոյգ չէ. դոս սանին
րեյե.

Cela ne dit rien. ասիկայ բան մը չիցուցըներ. դոսսրան
պեր շեյ սընշընս.

Il n'en est rien. ամենեւին անանկ չէ. սլա եօյե
րեյե.

Cela est faux. *ասիկայ սխալ է. ետընըլ րըր.*

Ce sont des paroles en l'air. *օդի վըայ խօսքեր են.*

դոնըլըր հաղարա սեօղլեր րիբ.

C'est un mensonge. *սուտ է. ետըն րըր.*

C'est une calomnie. *ասիկայ զըպարտութիւն է. իճ-
լիբ րըր.*

Vous voulez m'en imposer. *զիս խարել կ'ուզէք. ունի*

Vous m'en faites accroire. *ալարալիմագ իսլիեյօր սոնոնը.*

C'est un conte. *առասպել է, շինծու բան է. րի-դըլ
շեյ րիբ, հասալ րըր.*

C'est bon pour rire. *ասիկայ աղէկ ծիծաղելու բան է.
իլիեճե+ շեյ րիբ.*

Cela ne se peut pas. *անանկ բան չիկրնար ըլլալ, ան-*

C'est impossible. *կարելի է. եօյլե շեյ օլմհալ.
փհհիսիլ րիբ.*

Je parie le contraire. *անանկ չըլլալուն գրաւ*

Je gage que cela n'est pas. *կը գնեմ. եօյլե օլմարըըն-
դիս իսիար ըմ.*

Est-il vrai? *ստոյգ է. կերչե+ փ.*

Cela se peut-il? *ասիկայ կրնայ ըլլալ. օլմուիլիբ փ.*

Serait-il possible? *կարելի բան է. օլմհագ շեյ փ.*

Est-ce tout de bon? *ստոյգ կ'ըսէք, կատակ*

Parlez-vous sérieusement? *չէ. կերչե+ փ, շագհըշըլ.*

Ne vous trompez-vous pas? *չէք սխալիբ. եանըլմայօր
հա սոնոնը.*

J'en doute. *կը տարակուսիմ. շի-դըլիլիլիբ իմ.*

J'ai de la peine à le croire. *չեմ կրնար հաւատալ.
ինանամամ.*

Je n'en crois rien. *չեմ հաւատար. ինանամամ.*

Vous plaisantez. *կատակ կ'ընէք. լալիլիլի երեյօր
սոնոնը.*

Vous voulez rire. *ծիծաղել կ'ուզէք. կի-լիլի+ իսլիեյօր
սոնոնը.*

Cela est incroyable. *անհաւատալի բան է. ինանըլմայ-
հագ շեյ րիբ.*

C'est inouï. չլսուած բան է. էշէրէլ՝է՛նչ շէյ րէր.
Cela n'entre pas dans ma tête. ասիկայ միայն չիմաներ.
— Գլխովս չիմանայ, — ըզմայօր.

Թ. ՋԱՐԹԱՆԱԼՈՒ, ՈՒՐԱԹԱՆԱԼՈՒ

Voilà qui est beau! աս ի՛նչ ազուօր բան է. ար— նէ՞
ի՛նչէլ շէյ րէր.

C'est superbe!

C'est étonnant!

C'est charmant!

C'est délicieux!

C'est vraiment admirable! ասուգիւ զարմանալի է.
ի՛երչէ՛ շէյ ըզմայօր.

On ne se lasse pas de l'admirer. մարդ զարմանալով
չիկշտանար. արտ՝ շէյմարան արջմալ.

Cela m'étonne, me surprend. ասոր զարմացած կը
մնամ. արանս նէյրան օլըր, շէյր Գլխովս ըմ.

Quelle magnificence! աս ի՛նչ փառաւօրութիւն է.
ար— նէ՛ ազաթիւն, նէ՛ սուլիանիւն.

On n'a rien vu de si beau. ասոր պէս ազուօր բան
տեսնուած չէ. արջոյնէ ի՛նչէլ շէյ ի՛նչօրէլ— ըրէլ րէր.

C'est au-dessus de tout éloge. որչափ որ դարձի նէ,
քիչ է. նէ Գլխովս մարն օլըմ՝ ալ րըր.

Je ne reviens pas de mon étonnement. զարմանալէն
չեմ կրնար դադարիլ. ի՛նչմօտայ շէյմարան ար—
բամ.

Je ne sais si je dors ou si je veille. չեմ գիտեր որ
արթուն եմ՝ չէ նէ երազ կը տեսնեմ. անայ
օյանը՞ Գլխովս Եօթս րէլ— ըրէլ ի՛նչօրէլ— յօր ար.

En croirai-je à mes yeux? աչուրներուս հաւատամ.
ի՛նչօրէլէ ինչայլմ՝ օլ.

Quel plaisir! ի՛նչ հաճութիւն. ար— նէ սէֆ.

Quelle joie! ի՛նչ ուրախութիւն. ար— նէ սէփիւն.

Quel bonheur inattendu! ի՛նչ անակնկալ երջանկու—
թիւն. նէ արտ— ըզմայօր սէմարիւն.

Que je suis content ! *ճրջափ ուրախ եմ . նե՛ գաորդ
լալ լմ .*

Que je suis heureux ! *ճրջափ երջանիկ եմ . նե՛ գաորդ
դախնլլ լմ .*

Quel moment fortuné ! *Ի՛նչ բախտաւոր ըսպէ . դո-
նե՛ գո-նլլ- լա-գլլ .*

J'en suis ravi , enchanté . *ուրախութենէս խելքս կը
թոցընեմ . սեփինճիտեն քնորի շալլըլլոց ում .*

Cela me fait bien du plaisir . *ասիկայ զիս շատ կ'ու-
րախացընէ . դո-ն- լա-գլլ սեփինլլ իմ .*

Je n'ai plus rien à désirer . *ալ ուրիշ բաղձալու բան
չունիմ . դո-ն-դո-ն դա-լի- արդի-լեյեճէ , շեյեճէ եօգ .*

Mon bonheur est parfait . *երջանկութիւնս կատարեալ
է . իգալլմ դիլլիլեմա՛ տլլ .*

Ճ . Տ Ր Տ Մ Ե Լ Ո Ւ . Տ Ր Տ Ն Զ Ե Լ Ո Ւ

Quel malheur ! *Ի՛նչ դժբախտութիւն . դո- նե՛ իգալլ-
ալլլլ .*

Que je suis malheureux ! *Ի՛նչափ դժբախտ եմ . նե՛
գաորդ ի-լե-ն-լլ իմ .*

Quel fâcheux contre-temps ! *ասիկայ ի՛նչ աղէտալից
դժբախտութիւն է . դո- նե՛ դիլլ- թե-լ-լե-լլ դիլլ .*

Tout me contrarie aujourd'hui . *ամէն բան այսօր դըժ-
բախտ կ'երթայ . դո- ին-ն հեր շեյ իերս իրիւր .*

Tout le monde est contre moi . *ամէն մարդ ինձի դէմ
է . հեր թե՛լ դո-ն- գա-լլ տլլ .*

C'est là ce qui me fâche le plus . *ամէն բանէն աւելի
սիրտս նեղացընողն աս է . հեր շեյորէն շեյորէ ճանլլլ
ալլմ դո- րո-ր .*

Tout le monde est à mes trousses pour me demander
de l'argent . *ամէն մարդ ետեւէս ինկեր է ստակ
կ'ուզէ . հեր թե՛լ ետեւէ րի-լի-լ գա-ր ի-լիլ .*

Avec cela personne ne me paie . *ի վերայ այսօր ամե-
նայնի մէկը չ'ուզեր վճարել . դո- ճե-լ-լ իլլ թե՛մ
րի դըժո-ն-ն-ն եօրիւր .*

Cela me fait beaucoup de peine. *ասիկայ ինծի մեծ
ցաւ կու տայ. ուս- ուսնա չօք գասս-վէն վերէր.*

Je suis de mauvaise humeur. *սիրտս նեղացած է.
ճանը՝ «ըգգըն» րըր.*

J'en ai bien du chagrin. *չատ կը արտմիմ. չօք
«ճըր» ըր.*

J'en suis inconsolable. *անմխիթար եմ. ՚նէսէլլէ օլա՛ամ.*

Cela me donne de l'humeur. *ասիկայ սիրտս շատ կը
նեղացընէ. շո- ճանըն ՚էէ+ «ըգ» ր.*

Je perds patience. *Համբերութիւնս կը կորսընցընեմ.
«արըր» գալ՛յօր.*

C'en est fait de moi. *բանս բուսաւ. իշի՛մ պի՛նրի.*

Je suis ruiné sans ressource. *անկանգնելի կործա-
նեցայ. ուս- ղէվարան գալգածագ ի-օր եօգ.*

Tout semble conspirer contre moi. *կարծես թէ ամէն
բան ինծի դէմ միաբաներ է. «անըր» «ըն» ՚է հեր շէյ
ուսնա գարըը իննի՛ց-գէ ին-օր.*

Le bonheur n'est plus fait pour moi. *Երջանկութիւնը
ալ ինծի համար չէ. «ընըգ» ղէնի՛մ իննի՛ն «ե-արէն» եօգ.*

ՃԱ. Ճ Ա Մ Ի

Quelle heure est-il? *ժամը քանի՞ է. «սալն» գալ՛ը
Dites-moi quelle heure il est. ըսէք ինծի ժամը
քանի՞ է. «երէմ» երիդ՛ «սալն» գալ՛ը րըր՝ րէյնն.*

Quelle heure croyez-vous qu'il soit? *ժամը քանի՞
կարծէք որ ըլլայ. «սալն» գալ՛րո րըր «անըր» «ընըը.*

Est-il tard? *՞նչ է. վագնի ինչի՛ն օր.*

Non, il est encore de bonne heure. *չէ, դեռ կանուխ է.
Ի-յըր, ր-հա եր+էն րիր.*

Il va être deux heures. *Երկուք կ'երթայ կոր. ի+էյն
վարըր.*

Il est deux heures cinq minutes. *Երկուքը հինգ ան-
ցեր է. ի+էյն րէն ինչի՛ն.*

Deux heures et un quart. *Երկուքը քառորդ է անցեր.
Ի+էյն շերեէ+ ինչի՛ն.*

Il est deux heures et demie. *Երկուք ու կէս է. Ի՛նչ պահու՞մք.*

Il est trois heures moins un quart, moins cinq minutes. *Երեքին քառորդ, հինգ րոպէ կայ. Ինչ քիչէ՞ք, ոչ շո քառնիքէ վար.*

Il s'en va trois heures *Երեք կ'երթայ կոր. Ինչ վարչօր.*

Trois heures sont sonnées. *Երեքը զարկաւ. Ինչ վարքո՞ւ.*

Midi est-il déjà sonné? *կէս օր եկած է. Ե՞յլն օլորն ֆո՞ւ.*

Oui, je crois qu'il est midi et demi. *հրամեր էք, կարծեմ կէսն է. Ե՛կէն, սանլը ը՛մ Երբը՞ քըր.*

Je voudrais bien savoir au juste quelle heure il est. *կ'ուզէի քանի ըլլալը ճիշդ գիտնալ. Գալ օլորն զանն Բանիքէն ոչ վար Ինչէր Իրի՞մ.*

Avez-vous oublié votre montre? *ժամացոյցնիդ մոռցա՞ք. սալն ընդ ընդ սանլն քոն զ ֆո՞ւ.*

Non, je l'ai sur moi; mais, comme j'ai oublié de la monter, elle ne va pas, elle s'est arrêtée. *չէ, վրաս է, բայց լարելու մոռցայ, չիբանիր կոր, կեցեր է. Ինչըր, Ինչիքիքի քիչ, Լա՛ն քոքոյա սանլն քոն, Ինչիքիքի, քոքոյա զ.*

Votre montre va-t-elle juste? *ձեր ժամացոյցն ազէկ կ'երթայ. Ինչն սալն ընդ ընդ էյն կիքի՞ր ֆի.*

Non, elle retarde. *չէ, ետ կը մնայ. Ինչըր, կիքի քիչըր.*

Elle avance de quelques minutes. *քանի մը րոպէ յառաջ կ'երթայ. ոչիք քալ քառնիքէ Ելլէն կիքիքի.*

Il faut donc la régler. *ուրեմն շիակելու է. Ե՞յլն Ինչ այարլու՞մը.*

Elle a besoin d'être nettoyée. *մաքրել սալու է. Ինչ քիչիքի.*

Voilà une heure qui sonne. *ահաւասիկ ժամը մէկ կը զարնէ. սալն ոչիք վարքոյօր.*

Adieu, je me retire. *Ճնայք բարով, ալ կ'երթամ.*
Եօշչւ գւընն, կէտէյի՛մ.

Oh, restez encore un peu! *Ո՛հ, թիչ մ'ալ կեցեք.*
որէ՛, պէ՛ր ոչ որանա որո՛րոնն.

Je ne puis pas; nous dinons à une heure précise. *չեմ*
կրնար, ճաշը ճիշդ մէկին կ'ուտենք. որո՛րամս,
ընէ՛մս սառն պէ՛րորէ Եօյլէն ըստ՛ընն օրո՛րոց ու.

Eh bien, à l'honneur! *ուրեմն ուրիշ անգամ կը*
տեսնուինք. Եօյլէ Իսէ պաշտա րե՛ֆա կէօրէ-շէ-ր Ի-չ.

Ճ Բ . Ճ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ի

Ces jours passés. *անցած օրերը. կէշէն կէննլէրորէ.*

Un de ces jours. *աս օրերուս մէկը. որո՛ կէննլէրէն*
պէ՛րէնորէ.

Il n'y a pas deux jours. *երկու օր չկայ. Իսէ կէնն*
օլ՛մար.

A peine y a-t-il trois jours. *Հազիւ երեք օր է. ան-*
ճագ Ի-չ կէնն շ-ր.

La semaine passée. *անցած շաբաթ. կէշէն հաճի՛ն.*

Il y a huit jours. *ութը օր կայ. սեպիչ կէնն րե՛ր.*

Il y a quinze jours. *տասնուհինգ օր կայ. օն պէշ*
կէնն օլորո՛.

Il y a bien un mois. *ստուգիւ մէկ ամիս կայ. սահին*
պէ՛ր ոյ շ-ր.

Une fois tous les deux jours. } *երկու օրը մէյ մը. Իսէ*
 De deux jours l'un. } *կէննորէ պէ՛ր.*

Tous les huit jours. *ութը օրը մէյ մը. սեպիչ կէնն-*
որէ պէ՛ր.

Toutes les deux heures. *երկու ժամը մէյ մը. Իսէ*
սառնորո պէ՛ր.

Toutes les vingt-quatre heures. *քսանուչորս ժամը*
մէյ մը. Եիբիթ րեօրն սառնորո պէ՛ր.

Dans quinze jours. *տասնուհինգ օրէն. օն պէշ կէննորէն.*

Je l'attends de jour en jour. *օրէ օր, ամէն օր իրեն*
կը սպասեմ. կէննորէն կէննէ, Եիբ կէնն օն պէշլէրի՛մ.

C'était trois ou quatre jours plus tôt. *երէք կամ շորս օր յառաջ էր. էւլ րէօրոյ կէն էլիլ էր.*

C'était longtemps auparavant. *շատ յառաջ էր. էւլ շուրջ շէտն էլիլ էր.*

A peu près vers ce temps-là. *գրեթէ ան ատենը. հէտն օ լաքընը.*

Le mois dernier. *անցած ամիս. կէլնն այ.*

L'année passée. *անցած տարի. կէլնն սէնէ.*

L'année prochaine. *դալ տարի. կէլննէ սէնէ.*

D'ici à un mois. *մէկ ամիսէն. դէր այստն.*

Dans les derniers jours du mois. *ամսոյն վերջին օրերը. այնն սօն կէնընրէ.*

A la fin du mois. *ամսոյն վերջը. այնն սօննն.*

Vers la mi-janvier. *դէպ ի յունուարին կէսը. էտն լարըն, սէտննէ ստննէն էտընն էտըն.*

La semaine prochaine. *դալ շարթու. կէլննէ սէտնն.*

De temps en temps. *երբեմն երբեմն. դալ դալ.*

Tous les jours. *ամէն օր. հէր կէն.*

D'un jour à l'autre. *օրէ օր. կէննրէն կէննէ.*

Ժ Գ. Օ Դ Ի. Ե Ղ Ա Ն Ա Կ Ի

Quel temps fait-il? *օդն ինչպէս է. հալա նաւըլ.*

Fait-il beau? *օդն աղէկ է. հալա էյն՞ սի.*

Oui, il fait très-beau. Il fait beau temps. *Հրամերէք, շատ աղէկ է. էլիլն, սէտ էյն.*

Il fait un temps doux. *քաղցր օդ մը կայ. դէր լալիճ հալա դըր.*

Il ne fait ni trop chaud ni trop froid. *ոչ այնչափ տաք, ոչ ալ այնչափ ցուրտ է. նէ սըճագ, նէ րէ սօնն.*

Il fait un temps délicieux. *զուարճալի օդ մըն է. դէր ճերան հալա դըր.*

Le temps s'éclaircit. *օդը կը բացուի. հալա ալըլայօր.*

Le temps se met au beau. *օդն աղէկնալու կը սկսի. հալա էյննէնէյն դալայօր.*

Le brouillard commence à se dissiper. *մշուշը ցրուելու կը սկսի. փոքր արեւը ստացուի.*

Il fait un beau soleil, *արեւը արեւ բացուած է. կենդանի արեւը կենդանի լաւ.*

Le temps est changé. *օդը փոխուեցաւ. հաճախ արեւը չի ելլում.*
Il fait un temps inconstant et variable. *անհաստատու փոփոխական օդ մըն է. արեւը չի ելլում, արեւը չի ելլում արեւը հաճախ արեւը.*

Le soleil se couvre. *արեւը կը գոցուի. կենդանի փոքր արեւը.*

Il fait mauvais, vilain temps. *օդը գէշ է. հաճախ փոքր արեւը.*

Il fait un temps affreux. *շատ գէշ օդ կայ. հաճախ փոքր փոքր արեւը.*

Il fait du vent. *հով կայ. քիչ արեւը լաւ.*

Le temps se dispose à la pluie, à l'orage. *օդն անձրեւի, փոթորիկի կը պատրաստի. երկրորդ, փոքր արեւը հաճախ արեւը լաւ.*

Il fait un temps pluvieux. *անձրեւոտ օդ մըն է. երկրորդ արեւը հաճախ արեւը.*

Les nuages sont fort épais. *ամպերը շատ թանձր են. արեւը չի ելլում փոքր արեւը.*

Il fait sombre. *մութ է. օրը չի ելլում արեւը.*

Je crains que nous n'ayons de la pluie. *կը վախնամ անձրեւ պիտի գայ. փոքր արեւը երկրորդ արեւը կենդանի.*

Le vent cesse, s'abaisse, tombe. *հովը կ'իջնայ, կը գաղթի. քիչ արեւը կենդանի.*

Le ciel est entièrement couvert de nuages. *երկինքը բոլորովին ամպերով ծածկուած է. կէս, արեւը չի ելլում արեւը փոքր արեւը.*

Il va pleuvoir. *անձրեւ պիտի գայ. երկրորդ երկրորդ.*

Il pleut à verse. *տեղատարափ կու գայ. սաղանակ կենդանի.*

Il pleuvra toute la journée. *բոլոր օրը անձրեւ պիտի գայ. արեւը չի ելլում կենդանի երկրորդ երկրորդ.*

Profitons de ce moment pour aller jouir un peu de l'air de la campagne. *աս ասենը չկորսնցրնենք, երթանք քիչ մը դաշտի օդը վայելենք. շատ լավն է քիչ մը հեռուէն հեռուէն շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

La campagne est bien agréable dans cette saison. *աս եղանակիս մէջ դաշտերը շատ զուարճալի են. պոկոյս շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

De tous côtés on ne voit que des arbres en fleurs. *ամէն կողմանէ ծաղկած ծառերէն ուրիշ բան մը չիտեսնուիր. հէր լեռնօ չիչիւր շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*
Ah, qu'il fait chaud! *հէ, աս ինչ տաք է. շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

Il fait une chaleur excessive. *արտաքոյ կարգի տաք է. շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

J'ai très-chaud, je suis tout en sueur, tout en nage. *շատ տաքցած եմ, բոլորովին քրտինքի մէջ եմ. շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

J'étouffe de chaleur. *տաքէն կը խղզուիմ. շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

Il est vrai, la chaleur est insupportable. *տայգ է, տաքն անտանելի է. շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

Nous sommes au cœur de l'été. *ամառուան մէջն ենք. եւրէն օրնսնսնսնսնսն.*

Il grêle, il tombe de la grêle. *կը կարկատէ, կարկուտ կու գայ. քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

Il fait des éclairs. *կը փայլատակէ. շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

Il tonne furieusement. *սաստիկ կ'որոտայ. շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

La foudre est tombée. *կայծակն ինկաւ. եւրէն հեռուէն հեռուէն.*

L'orage est passé. *փոթորիկն անցաւ. քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

Le soleil se couche avec beaucoup d'éclat. *արեւը շատ պայծառութեամբ մտնուց կը մտնէ. շատ քիչ մը հեռուէն հեռուէն.*

Nous approchons de l'automne. *աշնան կը մօտիկնանք ,*
«ձն պեհար», կէ-ղէ ե-գլուշոյր ու-չ .

Voilà une belle journée d'automne. *այսօր աղուոր աշնան*
օր մին է . պո- կէ-ն պէր կէ-ղէ-լ «ձն պեհար կէ-նի- պէ-ր .

Les jours décroissent. *օրերը կը կարճնան . կէ-ն-*
լէր գլուշոյր .

Les matinées et les soirées sont fraîches. *առտուր-*
ներն ու իրիկունները զով է . սառահլարը , «գլուշարը
«երէն պէր .

Il a fait ce matin une forte gelée. *աս առտու սաստիկ*
սառնամանիք , սառուցիչ ցուրտ մը կար . պո- սա-
պահ +ե-տին պէր «ո-գլ զար ըրը .

Il fait froid. *պաղ է . «ո-գլ ար-ր .*

Avez-vous froid ? *կը մոխք . է-ղէ-յօր մո- սո-նո-ւ .*

J'ai les doigts engourdis. *մատուրներս փատցան ,*
ընդարմացան . գարձ-գլարը՞ ո-յո-ւար- .

Approchez - vous du feu. *կրակին մօտիկցէք . «կէ-ղէ*
ե-գլուշը .

Gèle - t - il ? A - t - il gelé ? *կը սառի՞ , սառած է . ար-*
նոյր մո- , արձ-ն-ւ մո- .

Oui, il a bien gelé. *հրամերէք , աղէկ սառած է .*
ե-ղէ-լ , կերեյէ կէ-պէ արձ-ն-ւ .

Il gèle à pierre fendre. *պաղէն քարերը կը ճաթին .*
վերջին սաստիճանի ցուրտ է . «ո-գլ ար-ն լուշար զ-լ-
լոյր . զայե-լ-լէ +ե-տին պէր «ո-գլ զար .

Il fait glissant, j'ai failli tomber. *ճամբաները սառած ,*
սահուն են , քիչ մնաց կ'իյնայի . եզլար արձ-ն-ւ ,
գայ-յօր . աչ գլարը ար-ղ-յօր ո-ար-մ .

La rivière est prise. *գետը սառած է . լայ արձ-ն-ւ .*

Savez - vous patiner ? *սահիլ գիտէք . պո-ղ է-ս-լէ-ն-*
արէ գայ-մ-գլ ար-լէր մի «նի-ն .

Oui, je le sais, et j'ai de bons patins. *հրամերէք*
գիտեմ , աղէկ ալ սահիճներ , սահելու մուճակներ
ունիմ . ե-ղէ-լ պէ-լէր էմ , էյէ գայ-լէ-լէրէմ , գայ-մ-գլ
գո-ն-ար-լարը՞ ար զար .

Il neige. Il neige à gros flocons. *կը ձիւնէ, ձիւն կու գայ. փար եւալայօր.*

Le vent est changé. *Հովը փոխուեցաւ. բիւշիւար արեօնարիւ.*

Le temps s'adoucit. *օդը կը մեղմանայ. հաճա փլայլման լայօր.*

Il dégèle. La neige se fond. *սառչցը կը քակուի, ձիւնը կը հալի. դոռչ լեօղիւնայօր, փար երեյօր.*

Les jours croissent. *օրերը կ'երկրնան. կիւնլէր ուղարկայօր.*

L'hiver sera bientôt passé. *ձմեռը քիչ մը ետքը կ'անցնի. դէր աշտան փլլ կիւնլէր.*

Voilà un brouillard qui s'élève. *մշուշ կ'ելլէ. արեօնան լլլայօր.*

Le soleil le dissipera bientôt. *արեւը շուտ մը կը ցրուէ. կիւնէշ լլլարեօն արեւը.*

Le brouillard descend. *մշուշը վար կ'իջնայ. արեօնան աշտան ենայօր.*

Nous aurons du beau temps. *աղէկ օդ պիտի ունենանք. էյի հաճաճ լլլարեօն.*

ԺԴ. Կ Ա Ր Գ Ա Լ Ա Ռ Ի. Գ Ր Ե Լ Ա Ռ Ի

Que lisez-vous? *ի՞նչ կը կարդաս. նե՞ օփոսար սոսն.*

Je lis les journaux. *լրագիրները. փարլիս օփոսար սոս.*

Où avez-vous lu cela? *ասիկայ սուր կարդացիր. պոսնան նե՞րէրէ օփոսարսոսն.*

Je l'ai lu dans les feuilles publiques. *լրագիրներուն մէջ կարդացի. փարլիսարլլն էյիէրէ օփոսարսոս.*

Nous lisons toujours à haute voix. *մենք միշտ բարձր ձայնով կը կարդանք. դէշ աստիճան էլ-տէլ սէն էլէ օփոսար սոս.*

Continuez de lire. *կարդալդ յառաջ տար. օփոսանլ էլէրէ կեօրէր.*

J'ai lu cet ouvrage tout entier. *աս գիրքս ամբողջ կարդացի. պոս փլիսարլլ դէլիւն օփոսարսոս.*

Je l'ai lu d'un bout à l'autre. *մէկ ծայրէն մէկալ
ծայրը կարդացի. պաշտան պաշտ օգոտոտմ.*

Mon frère n'a fait que le parcourir. *եղբայրս մէյ մը
վրայէն անցաւ. պէրտրեբէ՛ պէր ի-սթի-նորէն կէտի.*

Vous êtes toujours à lire. *միշտ կարդալու վրայ ես.
դայի՛նս օգոտոտոտ սըն.*

Votre frère lit aussi bien que vous. *եղբայրդ .քեզի
չափ աղէկ կը կարդայ. գորտոշըն սէնէն գորտը եյի
օգոտ.*

Il sait parfaitement bien lire. *կատարեալ աղէկ կար-
դալ գիտէ. զէ՛ էյի օգոտոտ գ պէլէր.*

Qu'écrivez-vous? *ի՛նչ կը գրես. նէ՞ ետալոյր սոն.*
Je réponds à une lettre. *նամակի մը պատասխան կու
տամ. պէր մեթոտ-պէ ճեղապ վերէյոյր ոմ.*

Ceci n'est qu'un brouillon. *ասիկայ ստուերագիրն է.
դոտ մետեղիտեպի որի.*

Je le mettrai plus tard au net. *ետեւէն, ուրիշ ան-
գամ մաքուրը կ'առնեմ. ինտիշիէն պէր պաշտ
տեթ, սոնտ ուլըր էմ.*

Donnez-moi, s'il vous plaît une feuille de papier à
lettre. *կ'աղաչեմ ինծի թերթ մը նամակի թուղթ
տուէք. ետեւըրըր էմ պէր իտպալա մեթոտ-պէ
ետպըրըր էրէմ երին.*

M., voudriez-vous bien me prêter votre canif? *քիչ
մը զմեկիննիդ ինծի կրնաք շնորհեւ. գուէ՛ իւրտ-
ընըըր պէր ուլ էրէմ երէ՞ր մի սինիլ.*

Avec plaisir; le voilà. *չատ աղէկ, ահաւասիկ. պաշ
ի-սթի-նէ, պոտոտոտն.*

M., votre canif ne coupe pas. *զմեկիննիդ չիկտրեր.
գուէ՛ իւրտ-ընըըր էտ-մեյոյր.*

Je le sais bien; mais je n'en ai point d'autre. *գիտեմ,
բայց ուրիշ չունիմ. պէլէր էմ, լատին ընըըր եօգ տոտ.*

Faites tailler votre plume par votre maître. *գրիչնիդ
վարպետներնուդ կտրել տուէք. գուէ՛ միմիկն ոտ-
նըըր էտ-մեյոյր.*

M., voudriez-vous bien avoir la bonté de me tailler une plume? *Հնորհրէք կ'ընէք ինծի գրիչ մը կը կարէք. եֆէնդի, +երէ՛՛ տրիւ շո- ք-լէ՛՛տի՛՛ +եմն.*

Je vous en ai taillé une ce matin. *առտուանց մէկ հաս մը կարեցի. սաղահարանդ լիսնէ +եարի՛՛.*

Elle ne vaut plus rien. *ալ հիմայ բան մը չ'արժեր, արուած է. շի՛՛րի լիսնէ եւր-մաշ, ոգոշ-լ՛՛ն-շո-ք-լէ՛՛.*

J'ai écrit une page. *երես մը գրեցի. լիսն սաղահարանդ է.*

Fort bien, je vois que vous êtes diligent. *շատ աղէկ. կը ահննեմ որ լիսն-թաջան ես. քէ+ էյն, քի՛՛՛րի-քի՛՛-քի՛՛ հարմար-լի սըն.*

Donnez-moi donc votre plume. *շատ աղէկ, գրիչդ ինծի տուր. քէ+ էյն, լիսն ոգոշ-լ՛՛ն.*

Voilà votre plume; elle ira bien à présent. *ահա-ա-սիկ գրիչդ, ալ հիմայ աղէկ պիտ'որ գրէ. էննէ քի՛՛՛րի, շի՛՛րի էյն եւր-մաշ.*

Pardonnez-moi, la fente est trop grande; elle est trop molle. *թողութիւն տուէք, ճեղքը շատ մեծ է. շատ թոյլ է. սֆի՛՛ էրի, լիսն-լիսն լիսն-քի՛՛, քէ+ էյն էրի.*

Il ne faut pas appuyer. *չկոխելու է. ոգոշ-լ՛՛ն.*

Vous avez raison; mais elle crie, essayez-la vous-même. *սողոք է, բայց ձայն կը հանէ, հարմանքնիդ ալ փորձեցէք. հոգոշ-լ՛՛ն լիսն, լիսնն սէ- լիսն-լիսն, հարմար-լիսնն լիսնն.*

Il n'y a qu'à couper un peu du bec. *քիչ մը ճոթէն կարելու է. լիսն ուր-մաշ ուր-մաշ.*

Va-t-elle à présent? *հիմայ աղէկ է. շի՛՛րի էյնն քի՛՛.*
Elle crie toujours un peu; mais cela ne fait rien. *սիշա քիչ մը ձայն կը հանէ, բայց բան չկայ. էննէ լիսն ուր-մաշ լիսն-լիսնն սէ- լիսն-լիսնն.*

Mon encre est trop épaisse; elle ne coule pas. *թա-նաքս շատ թանձր է, շուտ չ'երթար. քի՛՛-քի՛՛-քի՛՛ լիսնն քի՛՛ լիսնն, եւր-մաշ.*

Jetez-la donc ; je vous donnerai de la mienne. [Թափեցէք, որ խմինէս տամ. որեօտ որե ողենիօքննորեն ձերեյնիս.

Essayez-la. փորձեցէք, նայեցէք ինչպէս է. ուր
նաւալ արբ.

Elle est très-bonne. շատ աղէկ է. քեզ տւա.

Quand j'en aurai besoin, j'en demanderai. Հարկ որ ունենամ՝ կ'ուզեմ. լաղը՞ օլորոնըն զագին իմեեր իս.

Je serai toujours prêt à vous en donner. միշտ պատրաստ եմ տալու. հեր զաման ձերօղեյն հաղըր ըս.

Qui a ma règle et mon crayon? կանոնս ու կապարեայ գրիչս ո՞վ առաւ, որոնք քոյն է. ճեղքեցի՞նք ձեր գորշընն գալեօքնիս քեզն իմնընդամ.

Voilà votre règle ; mais pour votre crayon, je ne l'ai pas vu. ահաւասիկ կանոննիդ, բայց կապարեայ գրիչնիդ չտեսայ. իշնէ ճեղքեցինիշ, գորշընն գալեօքնիդ ինչօրօրիս.

Je vous prêterai le mien, si vous voulez. [Թէ որ կ'ուզէք, իմն տամ. իմեերեննիշ ողենիօքնն ձերեյնիս.

Voulez-vous que je vous le taille? կ'ուզէք որ կտրեմ իմեերեննիշ քեզնիս.

Si vous voulez avoir cette bonté. [Թէ որ ընէք նե, մեծ շնորհք ըրած կ'ըլլաք ինձի. քերե՞ս երկն.

N'avez-vous pas vu mon étui à plumes? գրչամանս չտեսայք. որ ձեռնիս ինչօրօրիսնիշ օք.

Non, M., vous l'avez peut-être laissé chez vous? չէ, գուցէ տունը ձգած էք. ինչըր, ողենի եղորե ողորոքնըն օլորոնըն.

Cela se peut. կարելի է. օլա ողենի.

Vous n'écrivez pas droit. շիտակ չէս գրեր. որ ողորոնն եղորոնընն.

Effacez, rayez ce mot. աս բառն աւրէ. շոն լոնղենի ողոր.

Serrez un peu plus votre écriture. բառերը, գրերը քիչ մը աւելի իրարու մօտ գրէ. լոնղենիկերն, եղորոնըն ողոր աղ ողերողերկերնէ եղորոնըն, ողք եղոր.

Liez vos lettres. գրե՞րն իրարու կպցու՛ր. եւորու՛րը
 պէ՛րիպէ՛րնէ պէ՛նիշնէ՛ր, պարաւ .

C'est écrit à la hâte. շուտով գրուած է. ասէ՛լէ ի՛նչ
 եւորու՛րը որ .

C'est un griffonnage précipité. շուտով գրուած խառ-
 նաշփոթ գիր մըն է. ասէ՛լէ ի՛նչ եւորու՛րը քարժարը
 պէ՛ր շէյ որ .

Tenez bien votre plume. գրիչդ աղէկ բռնէ. քանի՛նի
 էյի իննի .

Posez le bras gauche sur la table. ձախ թեւդ
 գրասեղանին վրայ դիր. սու քու նա եւորու՛նէն
 իննի նէ ք .

Tenez la plume comme cela. գրիչն ասանկ բռնէ.
 քանի՛նի պէ՛ցյլէ իննի .

Pliez le pouce et les deux doigts. բութդ ու մէկալ
 երկու մատուքներդ ծռէ. պաշ քարժարըն լի է
 քարժարընն էյ .

ՃԵ՛ ԴԱՍԱՍԱՆ ՄԻ՛Զ

Asseyez-vous à votre place. տեղդ նստէ. եկրնէն օրո՛ւր .

Pendez votre chapeau. դիսարկդ կախէ. շաքժանը .

Où est votre livre? գիրքդ ո՛ւր է. իննայնն նէ՛րիտէ որի .

Lisez votre leçon. համարդ կարդա. որեքննի օրո՛ւ .

Étudiez votre leçon. համարդ սովորէ. որեքննի էջրէն,
 լիշէ էն .

Apprenez-la par coeur. համարդ բերնուց սովորէ.
 որեքննի պարտան էջրէն, էշտէր էն .

Portez votre livre avec vous. գիրքդ հետդ առ. ին-
 նայնն պերտոր ալ .

Vous ne faites que badiner. կատակելէն ուրիշ բան
 մը չես քներ, գիտեր. քարժարուլի, շաք էնիտէրն
 պաշք շէյ պէլիշնն .

Je vous marquerai. հիմայ կը գրեմ. շէ՛տի եւորու՛ր ըմ .

Je le dirai à votre maître. վարպետիդ կը զրուցեմ.
 աննինն որեք էմ, որեյեճէյմ .

Ne me secouez pas. զիս մի ցնցեր. պէնէ սարսա .

Faites - moi un peu de place. քիչ մը տեղ բաց. պէր
ուշ եեր ուշ .

Vous avez assez de place. բաւական տեղ ունիս .
եկեղէնէր եկեղէն ձոր .

A qui est ce livre? սա գիրքս որունն է. որոս քիչնայ
քիչնէր .

Il faut que vous lisiez trois fois votre leçon. Հա-
մարդ երեք անգամ կարդալու էս. որերսնէն էն
որեքս օրոսմալը ուն .

Qui l'a dit? ո՞վ ըսաւ. քիչ որերէ .

M. A. nous l'a commandé S. U. ը պատուիրեց. Ք.
Է. ինչպէն էր .

Vous méritez le fouet. խարազանի արժանի էս. քամ-
չըյոս քիչնայնայնէր ուն .

Pourquoi venez-vous si tard? ինչո՞ւ այսչափ ուշ կու
գաս. նէնէն որոս քորոր կէճ կէլէր սին .

J'avais des affaires. գործք ունեի. էնէ՛մ ձոր ըրը .

Quelle affaire vous a arrêté? ի՞նչ գործք արդեւեց
զքեզ. նէն էն մանկ օլորոս .

A quelle heure vous êtes-vous levé? Ժամը քանիին
ելար. սամին քալորոս քալորոն .

A huit heures. ութին. սեպէր .

Pourquoi vous êtes-vous levé si tard? ինչո՞ւ այսչափ
ուշ ելար. նէնէն օ քորոր կէճ քալորոն .

Vous êtes un paresseux. ծոյլին մէկն էս. ինչպէնէն
որերէն .

Restez à votre place. տեղդ կեցիր. եկեղէնորէ որոր .

Otez-vous de ma place. տեղէս ելիր. եկեղէնորէն քալոր .

Pourquoi me poussez-vous? ինչո՞ւ կը հրես. նէնէն
ինչեցր ուն .

Qui est - ce qui vous pousse? զքեզ ո՞վ կը հրէ.
սեպէն ինչե՞ն քիչ .

Je vous en prie, ne vous fâchez pas. կ'աղաչեմ, մի
որդողեր. եւլլորը ը՛, որըլլորն .

Je m'en plaindrai au maître. *Վարպետին պիտի ըսեմ, կ'ըսեմ. ուսմանս արեւելքն է, արեւ իմ.*

Dites-le-lui, si vous voulez. *կ'ուզես նե ըսե. ինքե՞րսն արե.*

Je ne m'en soucie point. *Հոգս չէ. ուսմանս արեւելքն.*
M., il ne veut pas me laisser tranquille, en repos.

S. *զիս հանդիսաւ թող չիտար. է. պէնի բանի պարգայցր.*

Il m'a arraché mon livre. *զիրքս ձեռքէս քաշեց առաւ. քիտայլը ելե՞րսն չե՞նչ ալը.*

Il m'insulte. *զիս կը նախատե. պէնի խօրլայցր.*

Il se moque de moi. *զիս ծաղը կ'ընե. պէնի ղեղիկնիցր.*

Le maître vous parle. *Վարպետը քեզի կ'ըսե. ուսմանս արե.*

Il est fâché contre vous. *քեզի բարկացեր է. ուսմանս արեւելքն.*

Vous m'accusez faussement. *սուտ տեղ զիս կ'ամբաստանես. եւան երբե պէնի քամայլայցր ուսման.*

Comment pouvez-vous le nier? *ի՞նչպէս կրնաս ուրանալ. նուրբն ինքե՞րսն ի՞նչ պէնիցր քն.*

D'où est venue cette querelle? *աս կուրնն ո՞ւսկից ելաւ. պո՞ք ղեղն նե՞րսն լը՞րը.*

Je vous le dirai tout de bon. *անկեղծութեամբ կը զրուցեմ. նե՞րսն արե իմ.*

Je vous le dirai à l'oreille. *ականջներնեղ վար կը զրուցեմ. քուրայլընըրան աշաղա արե իմ.*

Il me donne des coups de pied. *սարսի ինծի կը զարնե. այդը ի՞նչ պան զարայցր.*

Il me pousse hors de ma place. *տեղէս դուրս կը հրե. երե՞րսն ի՞նչ.*

Je vous ferai repentir. *զքեզ զղջացընեղ կու տամ. քե՞րսն երե՞րսն իմ.*

Il le fait exprès. *մասնաւոր կ'ընե. մասնաւոր խօրլայցր.*

Il m'a donné un soufflet. *սպտակ մը զարկաւ. քե՞նչ զարայցր.*

Il m'a égratigné le visage. *Երեսս ճանկուտեց. եկ-
չի-սի- Բերբալարը.*

Il m'a frappé au visage. *Երեսիս զարկաւ. եկ-չի-սի-
Վարդան.*

Pourquoi me frappez-vous? *Ինչո՞ւ կը զարնես. նե՞
կնի՞ն Վարդանօր սունն.*

Qui vous fait mal? *Չքեզ ո՞վ կը նեղէ. սունս որ-
գնանն սի՞.*

Ne déchirez pas mon livre. *Չհրքս մի պատուեր. սի-
Բարբալարը ելլիմ.*

Pourquoi nous interrompez-vous? *Ինչո՞ւ խօսքերնիս
կը կտրես. նիչնն սեռի-սի-չի- սեռի-սօր սունն.*

Ne m'empêchez pas d'apprendre ma leçon. *Համարս
սովբելու արդեւիք մ'ըլլար. որտե՞սի եօյրենեյե ճանկ
օլմ.*

Mêlez-vous de vos affaires. *Գուն քու գործքերուդ
խառնուէ. սին սինորի ելլեքնի կարու.*

Songez à ce que vous faites. *ըրածիդ միա զիր.
ըրածդ միսքդ պահէ. երտեյնի եյե՞ն որ-չի-ն. սի-
լլիտ սուլ.*

ԺԶ. ԽՕՍԵԼՈՒ

Parlez-moi. *ըսէ ինծի. ինծի հետ խօսէ. պանս որ.
դեմի՞ս էլե՞ սեյլէ.*

Parlez haut. *բարձր խօսէ. գե՛տ սեյլէ.*

Vous parlez trop bas. *չատ կամաց, ցած կը խօսիս.
գե՛տ ե-վաչ սեյլեյօր սունն.*

Parlez-vous français? *գաղղիերէն կը խօսիք. Տրան-
սլանն Լիբերտե երե՞ր սի սինիչ.*

A qui parlez-vous? *որո՞ն հետ կը խօսիս. սի-սի-նի
Լիբերտե երեյօր սունն.*

Est-ce à moi que vous parlez? *Ինծի հետ կը խօսիս.
դանն՞ ին սեյլեյօր սունն.*

De quoi parlez-vous? *Ինչ բանի վրայ կը խօսիք.
սեռի-նի-չ նե՞ կ-դերենի որի.*

Que ne parliez-vous plus tôt? *ինչու առաջ չէիք խօսեր. Զիչին էլիկը Լաբերոբ էլիտոյն որոնն.*

Ne m'en parlez pas.) սուոր խօսքը մի բանար. ասոր
Je ne veux pas en en-) վրայ չեմ ուզեր բան մը լսել.
tendre parler.) շուննն էտոյննիս ալմ.

Vous parlez à tort et à) բերնիդ եկածը դուրս կու
travers.) սաս. աղլնն կէկնի որըըը
Vous parlez au hasard.) փերեր սին.

Vous mangez la moitié de vos mots. *բառերուն կէտը կը կլեն. Լաղէկերին էտըըըննն որոնն.*

Vous êtes un bredouilleur. *վերտացողն մէկն ես. Լաբերոննննն որնն սին.*

Vous ne prononcez pas bien. *աղէկ չէք արտաբերեր. Էյն Բէկէֆոնն էլիտոյն որոնն.*

Parlez-lui sérieusement. *չխակէ չխակ խօսէ հետը. որոն որոնն էտոյն.*

Je l'ai dit en badinant. *կատակով բութ. շէտ որորտ, էլիտ.*

Il l'a raconté pour badiner. *կատակի համար պատմեց. Լնէֆէ Էլին Զալ էլիտ.*

Voilà ce qui s'appelle parler. *խօսիլն ալ ատանկ կ'ըլլայ. էտոյննէ որ էր էտոյն Ելնն.*

La chose parle d'elle-même. *բանն ինք իրմէ յայտնի է. շէտոր, որէլէ շէտ որն.*

Vous faites le beau parleur. *աղէկ, բարձր խօսիլ կը ձեւացընես. Էյն Լաբերոբ էլիտն ինննն որոնն.*

Je vous ferai parler. *ես քեզի խօսիլ կու տամ. որն էտն էտն էտոյննննն էլիտ.*

Causons un peu. *քիչ մը խօսինք. որն որ փունննննն.*

Vous ne faites que jaser toute la journée. *բոլոր օրը խօսելէն ուրիշ բան մը չես ըներ. որննննն կէնն որըննն որըննննն էլիտննն որնն.*

Vous m'étourdissez de) շատխօսուածեամբդ դուլսս
votre bavardage.) կը ցալցընես. Լաֆառննննն

Vous me rompez la tête.) որըննն որընննն որոնն.

Oh, le bavard! *աս ինչ շատախօս ես . անձն լաֆա-
ղան սըն .*

Vous ne cessez de jaser. *խօսելէն չես դադարիր . կե-
լէնէլէրէն արտօնող սըն .*

Vous ne faites que rabâcher. *միշտ մի եւ նոյն բանը
կը կրկնես . արտօն օնն ինքնընթաց սըն .*

Que me chantez-vous là? *ինչ կը ծախես . ձե՞ սու-
րբ սըն .*

Taisez-vous, bavard que vous êtes! *ձայնդ քայտէ,
շատախօս դուն ալ . սեպնի տէն , լաֆաղան սեն րէ .*

Ne pouvez-vous pas vous taire? *քիչ մ'ալ չես կրո-
նար լռել . արդ արտօն օնն սըն .*

Voudriez-vous bien vous taire? *քիչ մը շնորհք
ընէիր ձայնդ քայտէիր . տէրէ՛ տէրէ՛ արդ արտօն օնն սե-
պնի տէն .*

ԺԵ՛ ԼՍԵԼՈՒՒ, ՀԱՍԿԸՆԱԼՈՒ, ՃԱՆՉՆԱԼՈՒ

M'entendez-vous? *կը լսես, ըսածս կը հասկընաս .
էշտրի՞ր սեն , րէտէյէտէ՞ արտօն սըն .*

Je vous entends bien, mais je ne vous comprends
pas. *կը լսեմ, բայց չեմ հասկընար . էշտրի՞ց ար-
տօն , արտօնաց արտօն .*

Ecoutez-moi donc. *ուրեմն մտիկ ըրէ . եօյլէ էտէ րէյնէ .
Je vous écoute de toutes mes oreilles. ամենայն
մտադրութեամբ մտիկ կ'ընեմ . չօք րէքքմի ըլ-
արտօնէր է՛ .*

J'ai ouï dire. *լսեցի . էշտրի՞ր է՛ .*

Vous avez écouté à la porte. *դունէն մտիկ ըրիր .
քքքքք արտօնէր է՛ .*

Je ne le sais que par ouï-dire. *ի ըրոյ գիտեմ . մինակ
լսած եմ . էշտրի՞ն է՛ .*

Vous faites la sourde oreille. *չլսելու կը զարնես .
էշտրի՞տէլէյէ զարտօնաց արտօն .*

J'ai effectivement l'ouïe dure. *ստուգիւ ականջս ծանր
է . կէրչէր քքքքք արտօն սըն .*

J'entends du bruit. *աղմուկ մը կը լսեմ . ուրիշ շարժումներ չեմ տեսնուիր .*

Je n'entends rien. *ես բան մը չեմ լսեր . ուրիշ ոչինչ չեմ տեսնուիր .*

Il faut être bien sourd pour ne pas l'entendre. *պէտք է շատ խուլ ըլլալ չլսելու համար . ինքեզմէն ինքն ինքիս սուր լսողութիւն .*

Entendez-vous le français? *գաղղիերէն կը հասկընան . ֆրանսերէնը որչա՞ր ինչ լսուի .*

Je l'entends un peu. *քիչ մը կը հասկընամ . ուրիշ ոչ ինչ լսուի .*

Voulez-vous entendre raison? *կ'ուզես պատճառէ հասկընալ . գանձագ ինքեզմէն ինչ .*

Oui, mais pas vous. *հա, բայց դուն չես ուզեր . ե՛լ ինքեզմէն, լատիններն ինքեզմէն չեն .*

Cela lui entre par une oreille et lui sort par l'autre. *մէկ ականջէն կը մտնէ մէկալէն կ'ելլէ . ուրիշ գործը չընդհանն ինքեզմէն ուրիշներէն չընդհան .*

Me connaissez-vous? *զիս կը ճանչնան . ուրիշ ինչ լսուի .*

Je n'ai pas l'honneur de vous connaître. *զձեզ ճանչնալու պատիւը չունիմ . ինչպէս, ինչու .*

Comment, vous ne me reconnaissez pas? *ի՛նչ, զիս չէք ճանչնար . նէ, ուրիշ ինչ լսուի .*

Je ne puis vous remettre. *չեմ կրնար միտքս բերել . ֆիւրիւրէն ինքեզմէն չեմ տեսնուիր .*

Nous nous connaissions cependant très-bien autrefois. *ի վերայ այսր ամենայնի երբեմն իրար շատ աղէկ կը ճանչնայինք . լատին ուրիշ լատին ուրիշներէն ինչ ինչ լսուի .*

Je ne me rappelle pas d'avoir eu cet honneur. *չեմ յիշեր որ աս պատիւս ունեցած ըլլամ . ինչպէս ինչու .*

C'est singulier. Mon visage devrait vous être connu. *զարմանալի բան է . բայց կերպարանքս ձեզի ծանօթ .*

նօթ պիտ'որ բլլար. շաշմոտ շէյ. Լաին Կեմէնի
 «իդէ պէլէ օլմալը յըր».

Reconnaissez-vous cette dame? առ խաթունը կը
 ճանչնայք. պո- Գորնը Բանըր «ընը».

Je ne sais pas si j'ai l'honneur d'être connue de
 Monsieur. շեմ գիտեր որ առ պարոնէն ճանչցուելու
 պատիւն ունիմ. պէլիմ Կե պո- աղա պէնի Բանըր յը.

Pardonnez-moi, je me rappelle d'avoir eu le plaisir
 de vous voir l'hiver dernier chez Monsieur N.
 Թողութիւն կ'ընէք. կը յիշեմ որ անցած ձմեռ
 Պարոն Ա.ին սունը զձեզ տեսնելու հաճութիւնն
 ունեցայ. «Ֆլ էրէր պէնի. Կեյն Գը Ֆ. աղանը
 էլիմի պէլի Կեբրիմ».

Juste! Vous souvient-il de cela? ստոյգ է. աօրկայ
 կը յիշէք. Կեբրիմ Կեբ. Գորն «Գընըր» յը.

Je m'en souviens très-bien. շատ աղէկ կը յիշեմ. Գե
 էյն «Գընըր» Կըր.

ԺԸ. ՋԳԵՍՏ ՀԱԳՆԵԼՈՒ, ՀԱՆԵԼՈՒ

N'êtes-vous pas encore habillé? գեռ հագուած չես.
 Գորն Կեյնիմի յեյնիմ Կե պէն.

Habillez-vous promptement. շուտով հագուէ. շա-
 Գորն Կեյնիմ.

Il faut que je me rase. պէտք է որ ածիլուիմ. Բեբը
 օլմալը յըր.

Il faut que je fasse couper mes cheveux. պէտք է
 որ մազերս կտրել տամ. «աղաբըր Կե Կեբրիմիմ».

Vous ne peignez pas vos cheveux. մազերդ չես սան-
 արեր. «աղաբըր Բորմաղ յըն».

Lavez vos mains et votre visage. ձեռուքներդ ու
 երեսդ լուա. էլիբիմի, էի-պէնի- Եպգո.

Vos mains sont sales. ձեռուքներդ աղտոտ են. էլի-
 բիմ Կեբրիմ Կեբ.

Essayez-les avec cet essuie-mains. սա ձեռքի սրբի-
 շով ձեռուքներդ սրբէ. շա- էլ Գեբրիմի էլի էլիբիմի պէլ.

Avez-vous coupé vos ongles? *ըզուսղներդ կտրեցիր.*

Բերնագլուրընը +եորնն օի.

Voici une chemise propre. *առ. քեզի մաքուր շապիկ*

մը. էլնիդ արիք Բեօիչ քեօիլե+

Avez-vous ciré mes bottes? *կօշիկներս ներկեցիր,*

փայլեցուցիր. շեշեկերիօի պօյալարընն մը.

Nettoyez mes souliers. *մուճակներս մաքրէ. փոսն-*

րորալուրընը Բեօիչիլե.

Mes bas sont troués. *զանկապաններս ծակ են. չօ-*

րորալուրընը արեկե արիք.

Vous avez mis vos bas à l'envers. *զանկապաններուդ*

ներսի գին գուրս հաղեր ես. չօրորալուրընը Բեօրն քեյ-

օիչ օին.

Brossez votre habit. *զգեստիդ խոզանակ մը զարկ.*

րորապանն արիք ֆըրլա լոր.

Mettez votre surtout. *թիկնոցդ հագիր. օիլընն-*

նն քեյ.

Vous n'avez pas boutonné votre gilet. *բաճկոնդ չես*

կոճկած. օիլեկնի արիքեկեօիօիչ օին.

Déshabillez-vous. *հանուէ. սօյոսն.*

Otez vos souliers et vos bas. *մուճակներդ ու զան-*

կապաններդ հանէ. փոսնրորալուրընը, չօրորալուրընը

չըփոր.

Aidez-moi à tirer mon habit. *օզնէ ինձի զգեստս*

հանելու. րորապանը չըփարմայս եարարընը ելն.

Voulez-vous votre robe de chambre? *զիշերուան*

զգեստնիդ կ'ուզէք. քեճեկնիքնիքնիլե Բեօրն օի օինիչ.

Apportez mes pantouffles. *հողաթափներս բեր. փո-*

րորալուրընը քեկեր.

Dépêchez-vous de vous déshabiller. *շուտով հանուէ.*

չափոսն սօյոսն.

Je suis déshabillé. *հանուած եմ. սօյոսնսոսն ոսմ.*

ԺԹ. ՈՒՏԵԼՈՒ, ԽՄԵԼՈՒ, ՔՆԱՆԱԼՈՒ

J'ai faim. *Վորս անօթի է. փորն ըմ մճ որ ըր.*

J'ai grand' faim. *Վորս շատ անօթի է. փորն ըմ չճ փոր ըր.*

J'ai de l'appétit. *Կարճակ ունիմ, կը զգամ.*

Je me sens de l'appétit. *Իշխան ըմ ըր. իշխան որոյոյ-
օր ում.*

Je suis encore à jeun. *Ղեռ ծոմ եմ, բան մը չեմ*

Je n'ai encore rien pris. *Կերած. որևէ ոչինչ չեմ կեր-
ած իմ.*

J'ai soif. *Ծարաւ ունիմ. սոսմ ըմ ըմ.*

Je voudrais bien boire un coup. *Բան մը խմել կ'ուզէի.
ոչինչ չեմ կերած, իմեմ իմ.*

Donnez-moi à boire. *Խմելու բան մը տուր ինձի.
կերած, ոչինչ չեմ կեր.*

Donnez-moi un verre d'eau. *Պաւաթ մը ջուր տուր.
ոչինչ փորեմ սոսմ ըմ.*

Versez-moi un verre de vin. *Պաւաթ մը գինի լեցուր.
ոչինչ փորեմ շարադ որոյոր.*

Je suis bien las, bien fatigué. *Շատ յոգնած եմ.
չայելի եօր ըմ ում.*

Je n'en puis plus. *Ալ չեմ կրնար. որն ըմ իմեմ ըմ
իմեմ.*

J'ai sommeil.

J'ai envie de dormir. *Քուն ունիմ. որոյ ում ըմ.*

Je suis tout assoupi. *Գոյն ունիմ.*

Je voudrais être au lit. *Կ'ուզէի անկողնի մէջ ըլլալ.
իմեմ որեւէ իմեմ ըմ.*

Je vais me coucher. *Պառկելու կ'երթամ. իմեմ որ
իմեմ ըմ.*

J'ai bien dormi.

J'ai dormi d'un bon somme. *Աղէկ քնացայ, էյն որոյ ում.*

J'ai assez mal dormi. *Անշաղի աղէկ քնացայ. օ փոր
որ ըմ ըմ որ ում.*

Je n'ai fait que sommeiller. *մրափեղէն ուրիշ բան
մը չըրի.* ոչոք լաճարան պաշտ պէր շէյ ելնեպի՛մ.

Je n'ai pu m'endormir. *չկրցայ քնանալ.* ոչոք լաճարան
ճարճմ.

Je n'ai pu fermer l'oeil de toute la nuit. *բոլոր գիշեր
աչքս չկրցայ դոցել.* պէ-նի-ն է՛ճէ է՛ճոչե-մի- գ-
գոյաճարճմ.

Je me suis réveillé avec le jour. *լուօրննալու ատեն
արթընցայ.* ոչոք լաճարան լաճարճմ.

Je me suis éveillé en sursaut. *մեկանց ցատքելով ար-
թընցայ.* պէրտեն պէրէ ոչոք լաճարան լաճարճմ.

Ի. ԵՐԹԱԼՈՒ, ԳԱԼՈՒ, ՊՏԸՏԵԼՈՒ

Où allez-vous? *՞՛ւր կ'երթաք.* Նէրէյե էնեյօր
ոչոք լաճարան.

Je vais à l'église. *եկեղեցին, ժամը.* էլէնեյե.

Je rentre chez moi. *տուն կը դառնամ.* էլէ պեճեյ-
օր ոչոք.

D'où venez-vous? *ուսկից կու գաս.* Նէրէպեն էլէնեյօր
ոչոք.

Je viens de la promenade. *ժուռ գալէն, պարտեղէն.
էլէնեյե.*

Je sors de chez vous. *ձեր տնէն կ'ելլեմ.* յիշտեն
չլաճարճմ.

Par où voulez-vous passer? *՞՛ուսկից անցնիլ կ'ուզէք.*
Նէրէպեն էլէնեյե էլէնեյե յիշտեն.

Entrez! *Տրամայեցէք, մտէք.* ոչոք լաճարան, էլէնեյե.

N'allez pas si vite. *պնչափ շուտ մ'երթաք.* օ գոյար
չաճարճմ էլէնեյե.

Ne courez pas tant. *պնչափ մի վազէք.* օ գոյար
գոյարճմ.

Vous êtes tout essoufflé. *շունչերնիդ կարեր է.* Նէ-
ճէնեյե էլէնեյե.

Reprenez haleine. *շունչ առէք.* Նէճէն ոչոք.

Arrêtez! *կեցէք.* ոչոք լաճարան.

Attendez un moment. քիչ մը կեցէք, սպասեցէք.
 Դէր ոչ Գործուն, Կեղեկն.

Allez plus doucement. քիչ մը կամաց գացէք. Դէր
 ոչ եւժան էրին.

Je ne saurais vous suivre. չեմ կրնար ետեւներնէդ
 գալ. արգանչըսն էլէ՛հե՛մ.

Reposez - vous un peu. քիչ մը հանգչեցէք. Դէր ոչ
 եօրդունլո՛ք ուն.

Je vais avec vous. ձեզի հետ կ'երթամ. Կեղեկն է
 էրին.

Suivez - moi. ետեւէս եկու. արգանչսն էլ.

Venez ici. հոս եկու. Գործայ էլ.

Venez par ici. ասկից եկու. Գունսն էլ.

Passez par là. անկից անցիր. ծնսն էլ.

Avancez! յառաջ գնա, անցիր. էլէրէ էլէ՛ն, էլ.

Allez tout droit. շիտակ գնա. Գորդոն էլէ՛ն.

Approchez! մօտ եկու. ետէն էլ.

Restez là. հոն կեցի. ծնոս Գոր.

Ne bougez pas de là. հոնկից մի շարժիր. ծնսն քլ-
 ճլըսնն.

Ne vous éloignez pas. մի հեռանար. ոչուք էլէ՛նէ,
 ելըսքլնն.

Revenez bientôt. շուտ դարձէք. չտոտ Կեղեկն.

Ne restez pas longtemps. շատ մի կենաք. չք
 Գործայն.

Ne vous faites pas attendre. սպասողնէլ մի տաք.
 Կեղեկն էրին.

J'allais à tâtons. խորխորակելով կ'երթայի. ետ-
 լոյս ետլոյս էրինչօր ուրու.

Reculez un peu. քիչ մը ետեւ գնա. Դէր ոչ էլէրէ,
 արգայ էլէ՛ն.

Passez votre chemin. ճամբադ գնա. ելունն էլէ՛ն.

Faites place. Laissez - moi passer. ճամբայ տուր.

Թող տուր որ անցնիմ. ել վեր, Գորք էլ էլէ՛նէ՛մ.

Sortez d'ici. ասկից ելիր. Գունսն չք.

Allez-vous-en. Va-t'en. *դացեք. կորսուէ, զնա.*
 Կէրին. Կէն եւթըւ.

Voulez-vous venir avec moi? *Հետս գալ կ'ուզե՞ս.*
 Կուզե՞ս Կելեմ + Եմեմ Դ Են.

Dites-moi oui ou non. *կամ հա կամ չէ ըսեք. Ե-*
 Կէ Ե- Եօք Կելեմ.

Allons par eau. *Չրէն երթանք. Կելեմըն, Գոյըն*
 Կէրեմ.

Où est le bateau? *Նաւակն ո՞ւր է. Գոյըն Կէրեմ.*

Où sont les bateliers? *Նաւավարներն ո՞ւր են. Գոյըն-*
 Գընը Կէրեմ.

Entrez dans le bateau. *Նաւակը մտեք. Գոյըն Կելեմ.*

L'eau est fort tranquille. *Չուրը շատ հանդարտ է.*
 Կ- Կօք Ելեմն Կըր.

Où voulez-vous débarquer? *Ո՞ւր կ'ուզէք ելլել. Կէ-*
 Կելե Կըրեմ Եմեմ Կելեմ.

Nous sommes près du bord. *ափունքին մօտ ենք.*
 Գոյըն Եմեմ ըն.

Etes-vous las? *յոզնած էք. Եօրըն Կ- Կննն.*

Je suis très-fatigué. *շատ յոզնած եմ. Կօք Եօրըն-*
 Կննն.

Ի Ա . Խ Ա Ռ Ն

Le bruit s'en est répandu partout. *ասոր լուրն ամէն*
տեղ տարածուեցաւ. Կոնննն Եմեմ Կելեմ Եօրըն Եմեմ
Ելեմըն Կըր.

Comment avez-vous fait connaissance avec elle? *Իրէն*
Հետ Բնչպէս ծանօթութիւն ընելու սկսաք. Եննն
Ելե Կննն Կելեմ-Կելեմ Կնննըննն.

Je vous ferai faire connaissance avec lui. *ձեզի անոր*
Հետ ծանօթութիւն ընել կու տամ. Կելե Եննն
Կնննըննն Եմեմ Կելեմ.

Je ne saurais le souffrir. *չեմ կրնար քաշել, տա-*
նիլ. Կոյնննն, Կելեմ.

J'eus bien de la peine à m'empêcher de rire. *Ծիծաղս*

բռնելու համար շատ աշխատեցայ. կէտի մէջ ինչ
 մայր չեմ գտնիք զեւրոպէս.

Je n'y gagnerais rien. ասով յառաջ չէի երթար,
 ձեռքս բան մը չէր անցնէր. պահանջը ելնէր կէտի
 մէջ իմեմ, ելնէր պէր չէ, կէտի իմեմ.

Vous y trouveriez mieux votre compte. ձեզի աւելի
 յարմար կ'ըլլար. սիլի պահանջ Ֆրանսիայի օրը պահանջ
 Il aura sa revanche. հասարակումը, փոխարէնը պիտի օր
 ընդունի. փոխարէնը միւսի.

Donnez-m'en une fois autant. մէկ այնչափ ալ տուր.
 պէր օ քարտէս պահանջիք.

Le mien est plus gros de la moitié, une fois plus
 gros, plus grand. իմն անոր երկուքին չափ է.
 պէնիմի իմնի քարտէս զար արը.

Qu'avez-vous à l'oeil? աչքդ ինչ եղեր է. կէտի մէջ
 իմ օրը.

D'où vient que vous êtes si triste? ինչո՞ւ անանկ
 տրտում էք. ինչ ինչ օ քարտէս մահալան ստանալ.

Elle a toujours quelque chose qui lui fait mal. միշտ
 զաւ մը ունի. ուրիշը է սիլ օրը պահանջ.

S'il ne tient qu'à cela. թէ որ բանն ասոր վրայ է նէ.
 էյեր ինչ պահանջ օրը.

Il ne faut pas examiner les choses à la rigueur. այն-
 չափ ճշգիւ քննելու չէ. օ քարտէս պահանջ օրը-
 մահալան.

Il fut à deux doigts de sa perte. մաղ, երկու մատ
 մնաց որ պիտի կորսուէր, կործանէր. օրը օրը իմ
 ինչից օրը կէտի մէջ.

Les choses ont changé de face. բաները փոխուեցան.
 մահալանի պէնիմի.

C'est tout dire. ասիկայ ամէն բանին տեղը կը բռնէ.
 պահանջ չէնիմի ելնէր ինչ.

J'ai cru qu'il ne serait pas mal à propos. կարծեցի
 որ անցամար չէր ըլլար. սահման իմ օրը կէտի
 չէ, յերիմ իմեմ.

Il ne ferait pas mal d'y aller. երթալու ըլլար նէ,
դէշ շէր ընէր. կիւնեյրի, ֆէնս ելիւղ իրի.

S'il arrivait quelque malheur. դժբախտութիւն մը
պատահելու ըլլար նէ. ուր ֆելուէն շոհր երեճէ
օլոյրը.

Je m'en sais mauvais gré. շատ կը ցաւիմ. չօք
-ճըր ըմ.

Vous ai-je jamais grondé? քեզի երբեք սատած,
յանդիմանութիւն տուած ունիմ. «էնի» ուրբոյրը-
ըմ իմը մը.

On ne peut avoir cela que difficilement. աօկայ
դժուարութեամբ ձեռք կը ձգուի. ուր շէյ կի-ճ
էլէ կէլէր.

Pourquoi faites-vous tant de bruit? ինչո՞ւ այնչափ
խըլտոց կը հանես. նի՞չէն ուր ֆոբոբ ֆոբիւրբը
էրէր «ի».

Il eut bien de la peine à se sauver. մինչուկ որ ազա-
տեցաւ նէ, շատ դժուարութիւն քաշեց. ֆոբոբո-
լունճոյարոք չօք շահիլէ շէրի.

Il s'accommode de tout. ամէն բանով դո՛հ կ'ըլլայ,
ամէն բանի կը յարմարի. «էր շէյէ ֆոյլ օլոբ» օն
կէօրէ «էր շէյ ուրբ րիբ.

Autant que je puis m'en souvenir. որչափ որ կը յի-
շեմ նէ. իմիւրմա կիւնիլէ ուրբիլիմ ֆոբոբ.

Vous auriez mieux fait de n'en dire mot. բան մը
չըսէիր նէ, աւելի աղէկ կ'ընէիր. ուր շէյ ին-
ճոյարը, ունս էյի երէր իրի.

Je me suis enfin ravisé. վերջապէս խորհուրդս փո-
խեցի. «օն» «օն» ֆիլիլիլի րիլիլիլի.

Il commence à s'échauffer. տաքնալու, բարկանալու
կը սկսի. ֆըրմոյս, հըրուլուճոյս ուշլայօր.

Tout ceci ne présage rien de bon. աս ամէն բաները
աղէկ դուշակութիւն չէ. ունլար էյի նիլան րիլիլ.

Je ne garderai point de mesure. չափ պիտի չպահեմ.
ուրբ եօլիլիլիլի րոբոյարճալ ըմ.

J'ai le cœur percé de douleur. *սիրտս արտաթեամբ
լեցուն է. քու հոգիս պիտի մտնի քո քառալիկ
էջնարի պիտի.*
Je ne l'ai pas trouvé fort disposé à cela. *զինքն աս
բանս ընելու այնչափ պատրաստ չգտայ. ոչ
պիտի մտնի քո գործի խնայելու.*

Il est mal dans ses affaires. *գործքերը գեշ կ'երթան.
էջնարի թե՛ն ցեղան.*

Il ne cède à personne en fait d'érudition. Il est aussi
savant que pas un. *Հմուտ թե՛ն կողմանէ մէկէ մը
վար չէ. վառ-քո-թիկեցի պիտի էմէն իմ
պիտի մտնի.*

Peut-être que ma présence vous sera un obstacle.
*գուցէ ներկայութիւնս ձեզի արգելք մը կ'ըլլայ.
էմբոսալ իմ պիտի մտնի քո գործի
ընթաց.*

Qu'est-ce que cela me fait? *ինձի՞ ինչ. ոչնչն է.*

Si jamais il m'arrive de le rencontrer. *երբեք իրեն
պատահելու ըլլամ նէ. էջեր ոչիք
էրբէն զոչ քո-թիկեցի.*

A quoi se monte le tout? *ամէնը մեկանց ինչ կ'ընէ,
գուժարն ինչ է. հեղի պիտի մտնի,
ճեփն չէ՞ երբ.*

Pensez-vous en être quitte à si bon marché? *կարծես
որ այնչափով պրծար. ոչ քո-թիկեցի
էլ, ոչ յիշիկէն իմ թե՛ն.*

Il m'a rendu de fort bons témoignages de vous. Il
m'a dit beaucoup de bien de vous. Il m'a parlé de
vous fort avantageusement. *քու վրայ շատ
գո-վեստով խոսեցաւ. թե՛ն իմ
պիտի մտնի.*

Je veux voir à quoi tout ceci aboutira. *կ'ուզեմ
տեսնել սուր վերջն ինչ պիտի
ըլլայ. շոտան
նէրէյէ վարձար իմ
պիտի մտնի.*

Vous n'y trouverez pas votre compte. *տակէն
պիտի չէլէս, վրաս
պիտի կրես. իմ
պիտի մտնի իմ
պիտի մտնի.*

Je ne m'en soucie pas. *Հոգս չէ. ոչ
քո-թիկեցի.
թե՛ն. ԳԱՂ. Բ.*

M'en dût-il coûter la vie. *Տասնամյակս պատճառ ալ
բլայ նէ . մեռնելու ալ բլամ .* եօյնճէ+ պիլէ օլոմ .
J'ai eu bien de la peine à le faire venir. *մինչուկ որ
բերել տուի նէ՝ հոգիս բերնէս եկա .* Ինքնինքն
ճէյեթէ+ էփէյն զանմեկն շէտրմ .

Il va si lentement en besogne. *գործքին մէջ անանկ
դանդաղ է որ . . .* մասնակալն ինքնարե օ փարսր ողբ
որդ +ի .

Cela vient à rien. Cela s'en va en fumée. *ասկից բան
մը չ'ելեր .* պոռոտան պիլ շէյ չբոմալ .

Tout homme est sujet à se tromper. *ամէն մարդ կր-
նայ խաբուիլ .* ներ +ել յարանապիլեր .

Cela est tout aussi bon. *աս ալ մեկալին շափ աղէկ է .*
պոռոտ օ պիլեր փարսր էյն որդ , օ պիլերնարէն աշու-
տմալ .

Ils font mauvais ménage. *տան մէջ իրարու հետ աղէկ
չեն .* էլ ինքնարե պիլեր պիլերնէ էյն որդն յերեր .

Il m'a bien fallu en passer par là. *պէտք եղաւ որ
անանկ քնեմ .* էյնէ Էմեյն Էմեյն օլոմ .

Si les affaires réussissaient selon nos désirs. *բաները
բաղձացածնուս պէս յաջողելու բլային նէ .* Ինքն
Էմեյնարեյնէն Էմեյն Էմեյնճէ+ օլոմար .

Je suis résolu de rompre avec lui. *միտքս դրի որ բոր-
րովին իրմէ բաժնուիմ ,* իրեն հետ աւրուիմ . ֆէրէմ
փարսմ +ի մասնակալն պիլարեյն-նէն +էննէյն , պոռոտ-
շոյն .

Il me prit envie, fantaisie d'y aller. *հոն երթալու
բաղձանքս եկա .* օրոյն Էմեյնէն արդնմ օլոմ .

Je devins rouge comme de l'écarlate. *Le feu me
monta au visage .* կաս կարմիր կարեցայ , արիւնը
երեսս զարկաւ . փրփ փրփ շոյն օլոմ , փանլմ էն-
նէն-նէն-նէն .

Je ne saurais le faire sortir. *զինքը չեմ կրնար դուրս
հանել .* մասնակալն չբոմալ .

De la manière qu'il s'y prend. *բռնած ճամբովը .*
Էմեյնարեյն-նէն-նէն .

La chose est comme faite. բանը լմնցածի պէս է.
 Բանը լմնցածի պէս է.

Si nous avons seulement assez d'argent. մինակ բա-
 ւական ստակ ունենայինք նե. Եւրոպա եկեղեցի-
 ք-դար ք-դար օր-յար.

Il a trempé dans la conspiration. ինքն ալ շար ըն-
 կերութեան մէջ մտաւ. Բնական թէ շարք ինքն-
 ինքն օր-յար.

Vous vous entendez mieux à cela que moi. դուք աս
 բանս ինձմէ աւելի աղէկ կը հասկընաք. Բնական
 լմնցած շարքն էն յար-ըն.

Il ne songe pas à mal. միտքը գէշ չէ. Ֆէրէ ֆէր-
 րէնէլ թէր.

Je sais de vos nouvelles. ինչպէս մարդ ըլլալդ,
 բրաճներդ գիտեմ. Բնական օր-յար-ըն, Եր-
 րէնէլ թէր.

Le moyen de ne pas le faire? չընել կ'ըլլար մի-
 երեւեթ օր-յար օր-յար.

Je sortirai, dès qu'il cessera de pleuvoir. անձրեւը
 դադարելուն պէս՝ դուրս պիտ'որ ելլեմ. Եր-
 րէնէլ թէր թէ շարք լմնցած է.

Que veut dire ceci? Qu'est-ce que cela veut dire?
 ստիկայ ինչ կը նշանակէ, ինչ ըսել է. Եր-
 րէնէլ թէ, Եր- թէ թէ.

C'est un mal sans ressource. Il n'y a point de remède
 à cela. ասոր ճար, դեղ չկայ. Եր- թէ թէ.

Je ne prends jamais de telles libertés. ասանկ բաներ
 ընելու երբեք չեմ համարձակիր. Եր- թէ թէ թէ
 թէ-թէ թէ թէ.

J'ai une grande affaire sur les bras. դժուարին դորձք
 մը ունիմ. Եր- լմնցած, Եր- թէ թէ.

Ils se rendent maîtres de tout le commerce. բոլոր
 վաճառականութիւնն իրենց տակը կ'առնեն. Եր-
 թէ թէ թէ թէ թէ թէ.

Je m'en rapporte à qui l'on voudra. որուն որ կ'ուզեն

Il y a loin d'ici là. *Հոսկից հօն շատ հեռու է. պոն-
րան օրայս չքո՞ւս զա՞յն արևր .*

Il enrage contre moi. *Ինծի դէմ կը բարկանայ . պոն-
րարբլլլլ .*

Je vous en tiendrai compte. *ասոր տեղը կը լեցընեմ,
վարձքդ կու տամ . պոնոնն էերբնի րօլրո-րո-ր ում,
է-ճրէրբնի վերբն էմ .*

Cela me fait sauter aux nues. *աս բանս զիս շատ կը
բարկացընե . պո- պնի վե՛ր քլլլլլլլլ .*

Je n'y vois goutte. Je n'y comprends rien. *ասկից
բան մը չեմ հասկընար . պոնոնն պնր շէյ աղնամմ .*

S'il avait tant soit peu de courage. *քիչ մը քաջասրբ-
տութիւն ունենար նէ . պնր ալ էն-րեւել օլլայր .*

Il a trouvé à qui parler. Il a trouvé chaussure à son
pied. *իրեն յարմար, իրեն դէմ դնել կըցող մարդ
մը գտաւ . վնպնի ույլնն, քորլլ քոյմճա՞ք պնր արամ
պոլլրոն .*

Il répond toujours à demi-mot. *միշտ կէս բերան պա-
տասխան կու տայ . րայմ եարբմ ալլլ ճեղայ վերբն .*

Il est capable lui seul de leur tenir tête. *մինակ ինքն
ալ անոնց հետ գլուխ կընայ ելլել . եւլլլլլլ վնոն
րէ յնլրլ պոլլ չքոպնիլլ .*

Il est en pointe de vin. *գլուխը քիչ մը զուարթացած
է . պնր ալ պոլլ րէ-անլլլլլ .*

Cet ivrogne fait des zigzags. *սա գինովը պատէ պատ
կը զարնուի, ծուռ ու մուռ կը քալէ . շո սեր-
իօլ պնր րոնլարրան օ պնր րոնլարր շո-րոնլարրօր,
շէօյլէ պնօյլէ, էյրէ պն-յրէ- կնրէյօր .*

J'ai changé de dessein, de résolution. *միտքս փո-
խեցի . ճիւղիկ րէյլլլլլ .*

C'est là tout ce que vous aurez, ménagez-le bien.
*տեսնելէքդ աս է, աղէկ գործածէ . կնօրէ-պ կնօրէ-
ճէյնն պո- րո-ր, էյն քոլլլն .*

Comme si de rien n'était. *բան մը չեղածի պէս . պնր
շէյ օլլմմլլ կնրէ .*

Ils se sont enfuis à toutes jambes. կրցածնուն չափ շուտ փախան. քորեկներէ եկեղեցիէ քորեկ լաւոր քորեկ.

Vous voulez toujours vous mêler de ce dont vous n'avez que faire, mettre le nez où vous n'avez que faire. միշտ քեզի չվերաբերած բաներու մէջ մտնել կ'ուզես, կը խառնուիս. ներ շէմն առնա՝ որ չեղան շէյեր էլնէն ինրեք էրեք թէ, քորեկը «ըն».

Il n'est pas à beaucoup près si beau. անչափ աղուոր ըլլալու համար դեռ շատ բան պէտք է. օ քորեկ ինչեւ օլորոյ որուն լոք շէյ լաւը.

De quoi vous inquiétez-vous? ինչ բանի համար հոգ կ'ունենաս. նէ էլնէն քորեկ երեք թէն.

Il est entre le zist et le zest. տարակուսի մէջ է. ըսելիքն ու ընելիքը չի գիտեր. շէմնէն էլնէն որ երեք, նէ երեքեկնէն նէ երեքեկնէն ունիւն.

A quoi bon tant de paroles? այսչափ խօսք ինչ բանի կը ծառայէ. որ քորեկ լաւըն ալըն նէ.

Il faut nécessairement que cela soit. պէտք է որ ասիկայ ըլլայ. որ օլորու.

Je ne le ferais pas pour quoi que ce fût. ինչ որ տալու, ընելու ըլլան, չեմ ընէր. նէ վերեկեր, երեքեկեր, երեքեք.

Il regarde de trop près aux choses. ամէն բան շատ մօտէն, խորունկ կը քննէ. ներ շէյէ երեքեքն առնա՝ որ երեք, որեքեքն ինչիւնէն երեք.

Il le fait de la manière la plus aisée du monde. Cela ne lui coûte rien, ne lui donne pas la moindre peine. աս բանն շատ դիւրութեամբ կ'ընէ. որ օլորուն լոք լոք քորեկ.

Je n'y suis point du tout obligé. ասոր ամենեւին պարտականութիւն մը չունիմ. որունն նիւ որ օլորուն է.

Voilà qui est fait. ալ բանը ըննցաւ. շէյըն օլորուն ունի.

Comment cette faute vous a-t-elle échappé? *ի նչ պէս աս սխալը աչքէդ փախաւ, չի մացար. նմանը պոտ է անլըը որոյմարըն.*

Je vous prie, écoutez-moi jusqu'au bout. *կ'ազաչեմ մինչուկ վերջը մտիկ բրէք. էւլ լուրը լմ' սնանանարագ րէն լէյն.*

Dites donc ce que c'est. *բտէք ի նչ որ է նէ. նէ քի էտ րէյն.*

Qui est le propriétaire de cette maison? *աս տան տէրն ո՞վ է. պոտ է լին նանկդ քի մ' րէր.*

Vous ne savez pas ce que vous voulez. *ուզածդ չես գիտեր. էմ քի րէն րէն էտ ուր րէն էտ ք.*

Il n'en peut revenir. *անկից չի կրնար ազատիլ. ծարան քորն լմ.*

Votre curiosité vous coûtera cher. *Տեսաք բքրու թիւնդ քեզի շատ սուղ պիտի նստի. արալ լուրը լմ. լըըն, էմ քի քան սնան զտ ուրը զմորմագ.*

J'en ai eu bon marché. *աժան պրծայ. սնանը, էմ լիննէ քորն լմ.*

Il ma pris au dépourvu. *մէկէն ի մէկ, պատրաստ չեղած աստնս վրաս հասաւ. պէրպէն պէրէ, լնտար րէն էն լմ քի մ' րէն էտ քի էտ քի էտ ք.*

Il s'est assez bien expliqué là-dessus. *աս բանիս վրայ մտքը բաւական աղէկ յայտնեց. պոտ լն էտ քի էտ քի էտ ք.*

Il est tous les jours collé sur les livres. *ամէն որ գրքերուն կպած է, գրքերէն չի բաժնուիր. ան քի էտ քի էտ քի էտ ք.*

La coutume l'emporte sur la raison. *սովորու թիւնն իրաւունքը կը յաղթէ. արալ նմ քի էտ քի էտ քի էտ ք.*

A quel taux avez-vous placé votre argent? *ստակդ քանիսով վաշտի տուիր. քի էտ քի էտ քի էտ քի էտ ք.*

Je ne saurais y mettre tant d'argent. *աս բանիս*

այնչափ ստակ չեմ կրնար ծախել. պոնա օ ֆու-
րու ֆուրու խորճ երեւեմ.

Depuis que j'ai changé de demeure. բնակութիւնս
փոխելէս վեր. եւեւանընդ որեյնչնեբարեւորեմ պերի.

En voilà assez pour dix personnes. ասիկայ տասը
հոգւոյ հերիք է. պոն օն քիչեյն եւեւեյն.

C'était ma dernière ressource. վերջին ճարս ան էր.
օն շարեմ օյոնոն.

Les provisions nous manquèrent. պաշարնիս հատաւ.
շարեմեղ եւեւեղ.

Il a une dent de lait contre moi. ինձի շատ բարկա-
ցած է. պոնա զօր արբւլըն.

La fortune se joue des hommes. բախտը մարդիկները
ծաղը կ'ընէ. ֆելեք քիսանըն ինչեբնէ կիւլեր.

Nous n'en serons pas moins bons amis pour cela.
ասով բարեկամութիւննիս ամենեւին չինուաղեր.

պոնոնյալ արտիւնդոնոնյալ ասլա եւեւեղ.

Comment va l'affaire? գործքն ինչպէս է. մասլանութի
նաւըլ արբ.

Nous avons toutes choses en abondance. ամէն բան
սոստութեամբ ունեւինք. հեր շեյնեղ արլ արլ
վոր ըրը.

J'ai passé une fort mauvaise nuit. գիշերը շատ գեշ
անցուցի. կեճէի ֆեք ֆեքս կեւեբարեմ.

Je suis au bout de mon latin. շիտթած եմ, ինչ
ընելիքս չեմ գիտեր. շալըրմըն ֆուլըն ըմ, նե երե-
ճեյնեղ պիւլեմ.

Il faut que vous le fassiez, bon gré malgré. ուզես
շուզես, ընելու ես. իմեբ իմեւեղ, եմեւելի քն.

Si l'occasion se présente de vous servir. ձեզի
ծառայութիւն ընելու առիթը պատահի նէ. քիչ
իւրաքանչեւ երեճեք պեր ֆոնոնութի ելե կեւեճեք օլոնոն.

C'est pour mon usage. ինձի համար է. պեւեմ ինչն արբ.

Il ne faut pas s'en étonner. ասոր վրայ զարմանալու
չէ. իեճեմեղ երեճեք շեյ արեյնէլ.

Eh bien, qu'entendez-vous par là? *ասով ինչ ըսել կուզես. նէ՞ որեւէ իսկեր սին.*

Il en parle comme d'un prodige. *ասիկայ հրաշքի պէս կը պատմէ. պոռնոս սի՛նի լի՛ն կէտէ նո՛ւ էրեր.*

Ce qui lui paraît si étrange est une affaire fort aisée. *իրեն այսչափ օտար բան երեւցածը դիւրին բան մըն է. օնա պոռնոս սի՛նի լի՛ն կէտէ նո՛ւ էրեր.*

Je vous entends, je sais ce que vous voulez dire. *ըսելիքդ կ'իմանամ. որչէ՛նի լի՛ն, ճի՛ւղի լի՛ն ալ յօր ուս.*

Je ne sais lequel c'est des deux. *երկուքին օրն ըլլալը չեմ գիտեր. ի՛նչն որն հանկէն յարո՛ւննա պի՛նէմ.*

Je voudrais bien savoir ce que c'est. *ինչ ըլլալը կուզէի գիտնալ. նէ յարո՛ւննա պի՛նէմ ալ լի՛ն էր ինչ.*

Ce n'est pas une chose dont il faille tant s'étonner. *ասիկայ այնչափ զարմանալու բան մը չէ. պոռնոս սի՛նի լի՛ն էր լի՛ն որն.*

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ա. ՄԱՍԻՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՆ

Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

Ա. ԳՈՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒԸ

51 — 55

Բարձր գոյ-լ-ններն -- ն-լ-ններն յոգն-ի ղեղ-ը բառն :

Ա. 1. Livre utile. 2. Juge prudent. 3. Jeune soldat. 4. Papier fin. 5. Palais magnifique. 6. Heureux père. 7. Ris immodéré. 8. Mauvais enfant. 9. Clair ruisseau. 10. Soulier neuf. 11. Faible roseau. 12. Beau pays. 13. Cheveu blanc. 14. Petit oiseau. 15. Filou adroit. 16. Triste hibou. 17. Grand trou. 18. Héros invincible. 19. Précieux bijou. 20. Nouveau frais.

1. Օգտակար գիրքեր . 2. Խոհեմ դատաւորներ . 3. Երիտասարդ զինուորներ . 4. Բարակ թղթեր . 5. Շքեղ պալատներ . 6. Երջանիկ հայրեր . 7. Անչափ ծիծաղներ . 8. Գեշ աղաք . 9. Յատակ վտակներ . 10. Նոր մուճակներ . 11. Տկար եղեգներ . 12. Աղուոր դաւառներ . 13. Ճերմակ մաղեր . 14. Պղտիկ թռչուններ . 15. Ճարտար գողեր . 16. Տխուր բուեր . 17. Մեծ ծակեր . 18. Անյաղթելի դիւցազունք . 19. Մեծագին գոհարներ . 20. Նոր ծակերքեր .

1. Փռիտելի տիւր-ուր . 2. Աբաւու հատիւնք . 3. Տելի գունը նեֆերլք . 4. Ինճի տեղաւոր . 5. Մի-տեւիճ սոր-լ . 6. Պտիւնք փռերլք . 7. Օրանուլ կիւլ-լք . 8. Փեռն լծո-գլք . 9. Պերր-գլք բո-գլք . 10. Եննի գունար-լք . 11. Նորնի գունաւոր . 12. Ար-ղլք էյ-լք . 13. Աբ սուլք . 14. Քիւլ-լք-

գորշուր. 15. Ուրբա խլուր. 16. Գոր, եռլ
 պոթոր. 17. Պեջեթ րեխլի. 18. Եկեղեցի
 քահրեթուր. 19. Պեհալ ճեղեղի. 20. Եկե խորջուր.

Բ. 1. Animal tranquille. 2. Cheval fougueux.
 3. Travail léger. 4. Sérail turc. 5. Petit gouvernail.
 6. Historien impartial. 7. Mal insupportable. 8. Beau
 corail. 9. Caillou dur. 10. Régal somptueux. 11. Long
 cou. 12. Oeil noir. 13. Jeu agréable. 14. Peuple
 belliqueux. 15. Chou vert. 16. Veau gras. 17. Ciel
 serein. 18. Genou tremblant.

1. Հանդարտ կենդանիներ. 2. Կրակոտ ձիեր.
 3. Թեթեւ աշխատանքներ. 4. Տաճկի պալատներ.
 5. Պզտիկ ղէկեր. 6. Անկողմնակալ պատմագիրներ.
 7. Անտանելի ցաւեր, հիւանդութիւններ. 8. Աղուոր
 բուստեր. 9. Կարծր զայլախազներ. 10. Մեծածախ
 կոշտներ. 11. Երկայն վիզեր. 12. Սեւ աչքեր.
 13. Զուարճալի խաղեր. 14. Պատերազմող ազգեր.
 15. Գալար կաղամբներ. 16. Գեր մողիներ. 17. Պայ-
 ծառ երկինքներ. 18. Գողգոջոտ ծնկեր.

1. Մաղլու հայմուր. 2. Աղլու միւր. 3. Խ-
 թի ղեհեղի. 4. Օրմուլ ուրուր. 5. Բեւեթ րե-
 ղի. 6. Թորթի ինքնալ իեղեղի. 7. Տոյ-
 նուր ուր. 8. Կեղեղ րեթուր. 9. Սերի լաթ-
 րի ինքն. 10. Սելիմիւր ղեյթի. 11. Ուր-
 պոթուր. 12. Գոր Էիւր. 13. Թեհալ յոմուր.
 14. Ճեղեղի Էիւր. 15. Թեղ լահանուր.
 16. Սեղի ումուր. 17. Ալլալ հիւր. 18. Թիւրեղ
 րիւր.

Փոխքի Էլ ումուր Բորե յեղի րեթուր Էլլալ :

1. Ils préparèrent des (jeu public). 2. L'aigle
 est le roi des (oiseau). 3. Les (roi) sont des (hom-
 me). 4. Les (désert) sont des (océan) de sable.
 5. Les (oeil) sont le miroir de l'âme. 6. Ces (cheval)

sont (doux) comme des (agneau). 7. Il a le bonheur de posséder encore ses (aïeul). 8. Ayez toujours devant vos (oeil) les (travail) de votre père. 9. Les (homme) passent comme les (fleur). 10. Il soutient la gloire de ses (aïeul) 11. Les (soupon) de cette cave sont (grand). 12. Les (arsenal) sont des (magasin) d'(arme). 13. Jetons souvent les (oeil) sur les (mal) du prochain. 14. Mercure était le messenger des (dieu). 15. Les (guerre) causent beaucoup de (mal). 16. La science met l'homme au-dessus de ses (égal). 17. Les (original) de ces (tableau) sont à Paris. 18. Le serpent fréquente les (tombeau), habite les (lieu inconnu). 19. Les (mont lusitanique) sont remplis de (lynx).

1. Հասարակաց խաղեր պատրաստեցին. 2. Արծիւը թռչուններուն թաղաւորն է. 3. Թագաւորները մարդիկ են. 4. Անպատներն աւազի ովկիանոսներ են. 5. Աշուրները հոգւոյն հայրին են. 6. Սա ձիանքը գառնուկներու պէս հանդարտ են. 7. Անիկայ իր պապերուն հետ ապրելու երջանկութիւնն ունի. պապերը դեռ կենդանի են. 8. Հօրդ աշխատութիւնները միշտ աշուրներուդ առջեւն ունեցիր. 9. Մարդիկ ծաղկըներու պէս կ'անցնին. 10. Անիկայ իր նախնեաց պատիւը կը պահէ. 11. Աս գինւոյ շտեմարանին ծակերը մեծ են. 12. Զինատուները զէնքերու շտեմարաններ են. 13. Շատ անգամ աշուրներնիս ուրիշին վշտերուն դարձրենք. 14. Հերմէս շատուածներուն պատգամաւորն էր. 15. Պատերազմները շատ չարիք կը պատճառեն. 16. Գիտութիւնը մարդը իր հաւասարներէն վեր կը դնէ. 17. Աս պատկերներուն նախանկարները Փարիզ են. 18. Օձը դերեզմանները կը յաճախէ, անձանօթ տեղեր կը բնակի. 19. Լուսիսանիայի լեռները քաւթարներով լեցուն են.

1. Ալեքեւելի օյնաւոր հարբաւոր. 2. Գործիւն ինչպէս ինչպէս ինչպէս. 3. Փարիզաւոր ինչպէս

4. Զեօլնէր զո՛ւս արեբե՛սու զբարբար. 5. Սեօղնէր
 ճաննն այնսոս զբար. 6. Շո՛ւս արբար զո՛ւսն ևն արբար
 արբար. 7. Տեօրեւնէր զո՛ւսն ևն արբար. 8. Փեօրե-
 ղննն լեօրեյն զո՛ւսն ևն արբար ևն արբար ևն արբար. 9.
 Ինսանար լեօրեյն ևն արբար ևն արբար. 10. Օ արբարնն
 ևն արբարնն ևն արբար. 11. Պո՛ւս զարբար ևն արբարնն
 ևն արբարնն ևն արբար. 12. Ճեօրեւնէր արբարնն ևն
 ևն արբար. 13. Սեօղնն ևն արբարնն ևն արբարնն
 արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն. 14. Ճեօրեւնն ևն
 ևն արբարնն. 15. Ճեօրեւնն ևն արբարնն ևն արբարնն. 16.
 Ինսան ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն. 17. Պո՛ւս
 ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն. 18.
 Ենսան ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն. 19.
 Փեօրեւնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն.

Բ. 80 Գ

56 — 60

Գոյնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն
 ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն ևն արբարնն

Ա. 1. — fils *m.* — voisin *m.* 2. — frère *m.*
 — père *m.* 3. — médecin *m.* — roi *m.* 4. — lumière
f. — soleil *m.* 5. — gouverneur *m.* — ville *f.*
 6. — armée *f.* — prince *m.* 7. — application *f.*
 — élève. 8. — porte *f.* — maison *f.* 9. — odeur *f.*
 — viande *f.* 10. — clocher *m.* — église *f.* 11.
 — fleurs *f.* — jardin *m.* 12. — peines *f.* — vie *f.*
 13. — plaisirs *m.* — été *m.* 14. — malheur *m.*
 — pauvres *m.* 15. — grandeur *f.* — hommes *m.*
 16. — fruits *m.* — automne (498). 17. — amour *m.*
 — richesses *f.* 18. — feuilles *f.* — arbres *m.* 19.
 — hôpital *m.* — ville *f.* 20. — cours *m.* — année *f.*

1. Գրացուցն արբարնն. 2. Հօրը եղբայրը. 3. Թա-
 դաւորին բժիշկը. 4. Արեւան լոյսը. 5. Քաղաքին
 կառավարը. 6. Իշխանին զօրը. 7. Աշկերտին փոյթը.
 8. Տան դուռը. 9. Մօին հոտը. 10. Ժամին զան-

դակատունը. 11. Պարտեղին ծաղկըները. 12. Կեանքին վշտերը. 13. Ամառուան զուարճութիւնները. 14. Աղքատներուն թշուառութիւնը. 15. Մարդիկներուն մեծութիւնը. 16. Աշնան պտուղները. 17. Հարստութեանց սէրը. 18. Ծառերուն տերեւները. 19. Քաղքին հիւանդանոցը. 20. Տարւան ընթացքը.

1. Գոյշնանան էվլարը. 2. Փէրէրին գարարը. 3. Փարէշահըն հէրէթ. 4. Կեանքին ըլլալը. 5. Շէհրին վախի. 6. Պէրին ստերի. 7. Շարբարըն շարբէրի. 8. Էթին գոգոսոս. 9. Էթին գոգոսոս. 10. Քէլէ-էնին շահ գոլի. 11. Պարլէնին շէրի. 12. Էթին տերրի. 13. Եւրըն տէֆլարը. 14. Քոթլարըն տէֆլի. 15. Ինսանլարըն շէրի-տի. 16. Սոն պահարըն շէրի. 17. Չէնինիւտ հատի. 18. Ալմարըն տէրի. 19. Շէհրին շէրի-տի. 20. Ելլըն շէրի.

բ. 1. Dites — roi, — reine, — enfants, — élève et — domestiques. 2. J'ai écrit — oncle *m.* et — tante *f.* 3. — père a envoyé son domestique — tailleur, — orfèvre *m.* — horloger *m.* et — architecte *m.* 4. Nous avons donné — pauvres et — orphelins. 5. — soldat ira — campagne *f.*, — marché *m.*, — église *f.* et — faubourgs *m.* 6. — argent *m.* appartient — bourgeois (*արա.*) *m.* et — villageois *m.* 7. Il sort — chambre *f.* 8. Je l'ai pris — jardinier *m.* 9. Il vient — jardin *m.* et non pas — maison *f.* 10. On donna — signal *m.* — guerre *f.* 11. — vin *m.* fortifie — estomac *m.* 12. Dieu est — père — hommes et — conservateur — creatures *f.* 13. — enfants sont allés — école *f.* — ville voisine. 14. — habitants *m.* — villes aiment — plaisirs *m.* — campagne. 15. Nous allons — maison — jardin, et — jardin — campagne. 16. — feu *m.* et — fumée *f.* nuisent — santé *f.* 17. — amour *m.* — richesses *f.*

et — soif *f.* — honneurs *m.* éloignent — homme — vertu *f.* 18. Nous songeons rarement — besoins (*արա.*) *m.* — autres. 19. — ville est rafraîchie par — vent (*Տյց.*) *m.* — nord (*սեւ.*) *m.* qui souffle — côté *m.* — mer *f.*

1. Թագաւորին, թագուհւոյն, աղոց, աշկերտին, ու ծառաներուն ըսէ. 2. Հօրեղբօրն ու հօրաքեռ գրեցի. 3. Հայրը ծառան դերձակին, ոսկերչին, ժամագործին ու ճարտարապետին խաւրեց. 4. Աղքատներուն ու որբերուն տուինք. 5. Զինուորը՝ գեղը, վաճառանոցը, եկեղեցին ու արուարձանները պիտ'որ երթայ. 6. Ստակը քաղաքացիներուն ու գեղացիներուն է, կը վերաբերի. 7. Սենեկէն կ'ելլէ. 8. Անիկայ պարտիզպանէն առի. 9. Պարտեզէն կու գայ, չէ թէ տնէն. 10. Պատերազմի նշանը տուին. 11. Գինին ստամոքսը կը զօրացընէ. 12. Աստուած մարդիկներուն հայրը ու արարածներուն պահպանիչն է. 13. Տղաք մերձաւոր քաղքին դպրատունը գացին. 14. Քաղաքներուն բնակիչները գեղի զուարճութիւնները կը սիրեն. 15. Տնէն պարտեզ կ'երթանք, պարտեզէն ալ դաշտ. 16. Կրակն ու մուխը առողջութեան վնաս կու տան. 17. Հարստութեանց սէրն ու պատիւներու ծարաւը մարդը առաքինութենէն կը հեռացընեն. 18. Ուրիշներուն հարկաւորութեան վրայ քիչ հեղ կը մտածենք. 19. Քաղաքը ծովին կողմանէ փշող հիւսիսային հովէն կը զովանայ.

1. Փոքիշահա, սուլեանա, լոճո-թլարա, շայերտէ, Էլըշէնի-ե-բլարա -եօյլէ. 2. Ան-ճայա վէ հալայա Էաշարէ. 3. Պոպո՝ աշաղճը Բէրդէյէ, Գոյո-ճոյոյա, սաալեճայա վէ Նյոմարա Էօլլարէ. 4. Փո-թարեւելի վէ Էօսի-շելի վէրտի. 5. Նեֆեր +եօյէ, պաշարա, +Էլի-եյէ վէ Էրըշարա Էրտիճէ. 6. Ափի շէնիւլիւլիւլի վէ +եօյլի-լիւլի տի. 7. Օրորան արշարը լաթոյօր. 8. Օնո-պաշի-տանտան -լարէ. 9. Էլտէն տիլլի պաշիտէն Էլիւլիօր.

10. Ճեռն և նիշանընը վերորելեր . 11. Շարացի փորելի գող-
 վելի վերելեր . 12. Ալլահին հասնելու ժողովելի վե՛ր հեղու-
 լիքն հիմարելի և երբ արքա . 13. Չօճո-գլար ետնից օլան
 և օյի-ն զարթուեցնելի հիմարելեր . 14. Շեմբուրի վեր և օյ
 ճի-հի-ն-ըն-նի-ն և վերելեր . 15. Ի վրե՛ն պաշտելի, պաշտ-
 արելի արև շարքա հիմարելի . 16. Արեւելի ին-նի-ն և շարքա
 շարքա վերելեր . 17. Վարդիելի և վարդալար, ինիպար հասնելի
 ին-նը Ֆարդի-ելի արեւ երբ-գլարքա . 18. Սարքալար ի վե-
 լի շարք ի-ն-նի-նի-ն ժող և նարթի ար-ըն-նի-ն ի-ն . 19. Տեղի շ
 ի-ն-նի-ն և օյի-ն շարքա շեմբուրի և վերելի վերելեր .

Գ. ԱԾԱԳԱՆՆԵՐՈՒՆ ՍԵՌՆ ՈՒ ԹԻՒԼ

64 — 66

Փ-ի-գնի և շարքա և շարքա ի վե-լի և շարքա և շարքա .

Ա. 1. La perle (fin). 2. L'eau (chaud). 3. L' (in-
 nocent) joie. 4. L'étude (pénible). 5. La (grand) vil-
 le. 6. La (terrible) nouvelle. 7. L' (ancien) coutume.
 8. La chaleur (importun). 9. La maladie (dangereux).
 10. La (bon) plume. 11. L'eau (pur). 12. L'abeille
 (laborieux). 13. La (vrai) dévotion. 14. La (faux)
 sagesse. 15. La (solide) amitié. 16. La (doux) voix.
 17. La chambre (bas). 18. La maxime (pernicieux).
 19. L'exhortation (paternel).

1. Աղնի մարդիք . 2. Տար ջուր . 3. Անմեղ
 ուրախութիւն . 4. Տաժանելի ուսում . 5. Մեծ
 քաղաք . 6. Չարհարելի լուր . 7. Հին սովորու-
 թիւն . 8. Նեղացուցիչ տաքութիւն . 9. Վտան-
 դաւոր հիւանդութիւն . 10. Աղէկ գրիչ . 11. Մա-
 քուր ջուր . 12. Ժիր մեղուն . 13. Ճշմարիտ
 ջերմեանդութիւն . 14. Սուտ իմաստութիւն .
 15. Հաստատուն բարեկամութիւն . 16. Անոյշ ձայ-
 ն . 17. Յած սենեակ . 18. Վնասակար առած .
 19. Հայրական յորդոր .

1. Խոսք ինչ . 2. Սըճո-գ և շարքա . 3. Արեւ-հար
 և վերել . 4. Չարհարելի ին . 5. Պեճի-ն և շեմբուր . 6. Գօր-

7. Էրդի մարտի. 8. Սըբիլի վերի ծի սըմբ. 9. Թեւիլի եւիլի խաւիլիլի. 10. Էյիլի զիլի. 11. Թեւիլի խաւիլի. 12. Հաւաւիլի մար. 13. Կերիլի, սըլիլի խաւիլի. 14. Սիլիլի զիլի. 15. Սաւիլի, զիլիլի խաւիլի. 16. Խոսիլի. 17. Ալիլի զիլի. 18. Չարիլի զիլի, զիլիլի. 19. Փեւիլիլի խաւիլի.

Բ. 1. La (chétif) maison. 2. La femme (trompeur). 3. La nuit (désastreux). 4. Une manière (neuf). 5. La colère (instantané). 6. La maitresse (grondeur). 7. La méthode (instructif). 8. La pensée (consolateur). 9. La paix (intérieur). 10. L'armée (courageux). 11. La femme (pécheur). 12. La fille (parleur). 13. La (nouveau) maison. 14. La brebis (peureux). 15. La réponse (bref). 16. Une (long) lettre. 17. La langue (ture). 18. La (beau) fortune. 19. La flotte (grec). 20. La rose (frais).

1. Անշուք տունը. 2. Խաբեբայ կինը. 3. Դըժբախտ գիշերը. 4. Նոր կերպ մը. 5. Բոպէական բարկութիւնը. 6. Սաստող խաթունը. 7. Կրթիչ եղանակ մը. 8. Միթիթարական մտածմունքը. 9. Ներքին խաղաղութիւնը. 10. Արի զօրքը. 11. Մեղաւոր կինը. 12. Շատախօս աղջիկը. 13. Նոր տունը. 14. Ախաւիտ ոչխարը. 15. Կարճ պատասխանը. 16. Երկայն նամակ մը. 17. Տաճկերէն լեզուն. 18. Գեղեցիկ բաւարը. 19. Յունական նաւատորմիղը. 20. Դաւար վարդը.

1. Խօսք ել. 2. Ալիլի զիլի. 3. Պեւիլի զիլի. 4. Պեւիլի զիլի, զիլիլի, զիլիլի զիլիլի. 5. Կերիլի, զիլիլի, զիլիլի զիլիլի. 6. Ալիլի զիլի զիլիլի. 7. Պեւիլի զիլի զիլիլի, զիլիլի զիլիլի զիլիլի. 8. Թեւիլի զիլի զիլիլի. 9. Տերիլի զիլիլի. 10. Երիլի զիլիլի, զիլիլի զիլիլի զիլիլի. 11. Կերիլի զիլիլի. 12. Ալիլի զիլիլի. 13. Երիլի զիլի. 14. Կերիլի զիլի զիլիլի. 15. Կերիլի զիլիլի. 16. Պեւիլի զիլիլի. 17. Օրիլի զիլիլի. 18. Էյիլի զիլիլի. 19. Կերիլի զիլիլի. 20. Թեւիլի զիլիլի.

1. La (fou) prodigalité. 2. La paix (public).
 3. Une dame (auteur). 4. Une action (vertueux). 5. Une
 feuille (sec.) 6. Une preuve (décisif). 7. Une ville
 (franc). 8. Une personne (muet). 9. Une âme (ja-
 lous). 10. Une loi (protecteur). 11. Une barbe (roux).
 12. Une (sot) entreprise. 13. Une (vieux) femme.
 14. Une (malin) bête. 15. Une (beau) occasion. 16.
 Une (mauvais) pensée. 17. Une fille (majeur). 18. Une
 blessure (mortel). 19. La couleur (blanc). 20. Une
 victoire (complet).

1. Յիմարական շոպլութիւնը. 2. Հասարակաց
 խաղաղութիւնը. 3. Հեղինակ տիկին մը. 4. Առա-
 քինի գործք մը. 5. Չոր տերեւ մը. 6. Որոշիչ ցու-
 ցում մը. 7. Ազատ քաղաք մը. 8. Մունջ անձ մը.
 9. Նախանձոտ հոգի մը. 10. Պաշտպանող օրէնք մը.
 11. Կարմիր մօրուք մը. 12. Անմտական գործք մը.
 13. Պառաւ կնիկ մը. 14. Անտառակար, գէշ անա-
 սուն մը. 15. Աղէկ առիթ մը. 16. Գէշ մտածմունք
 մը. 17. Չափահաս աղջիկ մը. 18. Մահացու վէրք
 մը. 19. Ճերմակ գոյնը. 20. Կատարեալ յաղթու-
 թիւն մը.

1. Տէվանէճէ իւրաք. 2. Ալեֆն բահալը. 3. Պէր
 ֆելլէճ քարան. 4. Փաղիւլէլէլէ աֆլէլէ. 5. Պէր քո-
 բա ետքաք. 6. Գորբը վերէճէ պէր իւրալ. 7. Պէր
 աղար շէնէր. 8. Պէր քիլիշ ինտ. 9. Պէր քըլլֆանձ
 իշէ. 10. Պէր հըֆշ իրէճէ քանան. 11. Պէր քո-
 քալ. 12. Աքըլլըլըլը պէր էլ. 13. Պէր քոճ քարը.
 14. Պէր ֆըլը, ֆէն հայլան. 15. Պէր էյէ ֆըրալ.
 16. Պէր ֆէնա քիլիւնէ. 17. Պէր էլէլէլ քըլ. 18.
 Էօլէ-ֆ կէլէլէլէ պէր երա. 19. Պէրալ բէն+. 20. Պէր
 լէլէլ ֆէլլէլհալ.

Փոխաբանական արտահայտությունները
 ինչպես օրինակ՝

1. Les jardins *m.* (royal) sont (admirable). 2. Le bleu est sa couleur (favori). 3. La vie (humain) est (sujet) à beaucoup d'accidents. 4. Les enfants ne sont pas toujours (égal). 5. Il est parvenu à un (beau) âge *m.* 6. Je veux boire un verre d'eau *f.* (frais). 7. Les (grand) et (beau) pensées *f.* viennent du coeur. 8. Cette fleur a une odeur *f.* (délicieux). 9. J'étais assis à l'ombre d'un (beau) arbre *m.* 10. La nature est l'(inventeur) des arts. 11. Ma voisine est une (bavard). 12. Mon frère a une fièvre (malin). 13. Nous y trouvâmes une (nombreux) assemblée. 14. Que ferez-vous de cette (gros) toile *f.*? 15. Les (petit) rues *f.* ne sont pas encore (sec). 16. Je croyais que c'était sa soeur (jumeau).

1. Թագաւորական պարտէզները զարմանալի են . 2. Կապուտակն իր սիրական գոյնն է . 3. Մարդու կեանքը շատ պատահարներու տակ ինկած է . 4. Տղաք միշտ հաւասար չեն . 5. Չափաւոր, ազուօր հասակի մը հասած է . 6. Գաւաթ մը զով ջուր խմել կ'ուզեմ . 7. Մեծ ու գեղեցիկ խորհուրդները սրտէն կու գան . 8. Սա ծաղիկը ակործելի հոտ մը ունի . 9. Աղուօր ծառի մը շուքը նստած էի . 10. Բնութիւնը արհեստներուն հնարողն է . 11. Գրացի կինս շատախօս մըն է . 12. Եղբայրս սաստիկ տենդ մը ունի . 13. Հստատեղը մեծ բազմութիւն մը գտանք . 14. Աս հաստ կտանն ինչ պիտ'որ ընես . 15. Պղտիկ ճամբաները դեռ չոր չեն . 16. Ար կարծէի որ անկկայ իր երկուորեակ քոյրն էր .

1. Ինչպէս որ պարտէզներն լոկ կէտէլ տիրելը . 2. Մոլէ զնան հաշի երկրիքն բեռն տիր . 3. Ինչպէս ինչպէս լոկ պիտ'որ ընես . 4. Չօճոճուր հեր աւ ղեր քորար զլուղուր . 5. Պղտու պղտու առա՛ւ օլտու . 6. Պեր քորար սօսո՛ք սոս ինչպէս ինչպէս ի՛մ . 7. Աղտի՛մ ինչ կէտէլ

ժիւանապաշտութիւնն հասւլ օլորք . 8 . Շահի շիւքիտն ղեր
 ի օշ քօքնաւոր վարք . 9 . Պեր կիւղիւ չառճընն ի օլիկտիւնորի
 օրհորհնաւ ապրանս . 10 . Սանաթիւարըն ի ճար երեսն ինասի
 արք . 11 . Գօհնաւ օլան քարըն կեդեղեկն ղերի ղեր . 12 .
 Գարարաւընն ղեր չարըն չիւտիւնըն վարք . 13 . Օրտաւ լճի
 քաւարաւընն ղեր չարաւոր . 14 . Շահ քաւընն ղեր ղեր նկ երեսն
 ին . 15 . Բիւնիւք օքրիւր արան քորաւ արեւել արեւ
 լերք . 16 . Սանըր ըրըն ի իւղ քարիւրտաւըն արք :

Դ . ԱՆԾԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՍՏԻՃԱՆԸ

67 — 76

Փախնիւ իւլ տանաւ քորանն օքրիւրըն ղեր ղերն
 հաւանաւ քաւարաւընն ղեր քերաւընն ղեր ղեր ըլլանն :

1. Cet arbre est (grand) l'autre. 2. Je ne suis pas (heureux) vous. 3. L'étain est (léger) l'argent. 4. Cette colonne est (petit) l'autre. 5. Il y a de mauvais exemples qui sont (mauvais) les crimes. 6. (Heureuse) condition a des amertumes. 7. Nos livres sont bons, mais les vôtres sont (bons). 8. La mort est (funeste) les plaisirs qui attaquent la vertu. 9. Son mal est (grand) le vôtre; cependant il est (patient) vous. 10. Ma bague est de (petite) valeur (que) la vôtre. 11. Votre lettre est (longue). 12. Socrate fut (sage) des anciens philosophes. 13. (Bonne) manière de se venger, c'est de mépriser les injures. 14. Le temps est (précieux) des dons. 15. Un ennemi déclaré est (dangereux) un flatteur. 16. Je m'éveille au (petit) bruit. 17. Un bon livre est (bon) des amis. 18. Ce pain est (mauvais) celui de notre voisin. 19. C'est un homme (affable).

1 . Աս ծառն մեկալէն մեծ է . 2 . Ես քեզմէ աւելի երջանիկ չեմ . 3 . Անագն արծաթէն թեթեւ է . 4 . Սա սիւնը մեկալէն պզտիկ է . 5 . Չար օրինակներ կայ որ մեծ յանցանքներէն գէշ են . 6 . Ամենէն եր-

Նանիկ վիճակն ալ դառնութիւններ ունի . 7. Մեր
 զիրքերն աղէկ են , բայց ձերիններն աւելի աղէկ են .
 8. Մահը՝ առաքինութեան դէմ եղող զուարճու-
 թիւններէն քիչ զարհուրելի է , զուարճութիւննե-
 րուն չափ զարհուրելի չէ . 9. Իր վիշտն ալ քուկինիդ
 չափ մեծ է , ի վերայ այսր ամենայնի ինք քեզմէ
 աւելի համբերող է , կը համբերէ . 10. Իմ մասնիս
 քուկինէդ աժան է . 11. Նամակդ շատ երկայն է .
 12. Սոկրատ Տին փիլիսոփաներուն ամենէն իմաստունն
 եղաւ . 13. Ամենէն աղէկ վրէժ առնելու կերպը՝ անար-
 գանքը բանի տեղ չդնելն է . 14. Ժամանակը պար-
 գուններուն ամենէն ազնիւն է . 15. Յայտնի թշնամին
 շողորթէն քիչ փնասակար է , շողորթին չափ
 փնասակար չէ . 16. Ամենէն պղտիկ ծայնէն կ'ար-
 թըննամ . 17. Աղէկ գիրք մը բարեկամներուն ամենէն
 աղէկն է . 18. Աս հացը մեր դրացւոյն հացէն աւելի
 գեշ է . 19. Ասիկայ արտաքոյ կարգի քաղցրաբա-
 րոյ մարդ մըն է .

1. Պոստոլոս օրհնուի քանի որ ինքն ինքն չէր
 գիտէր ինչ որ ընելու էր . 2. Պէտք է ընել
 ինչ որ խնայուած է ինքն ինքն . 3. Պոստոլոս ինքն
 ինքն չէր գիտէր ինչ որ ընելու էր . 4. Շուքի
 հետքերն ինքն ինքն չէր գիտէր . 5. Քանի որ
 ինքն ինքն չէր գիտէր ինչ որ ընելու էր . 6. Լինելու
 է ինչ որ ինքն ինքն չէր գիտէր . 7. Պէտք է
 ընել ինչ որ ինքն ինքն չէր գիտէր . 8. Ինչ որ
 ինքն ինքն չէր գիտէր . 9. Օրհնուի քանի որ ինքն
 ինքն չէր գիտէր . 10. Պէտք է ընել ինչ որ ինքն
 ինքն չէր գիտէր . 11. Մէկ ինչ որ ինքն ինքն
 չէր գիտէր . 12. Սոսիս ինչ որ ինքն ինքն չէր
 գիտէր . 13. Ինչ որ ինքն ինքն չէր գիտէր . 14.
 Ալ ինչ որ ինքն ինքն չէր գիտէր . 15. Պէտք է
 ընել ինչ որ ինքն ինքն չէր գիտէր . 16. Ինչ որ
 ինքն ինքն չէր գիտէր . 17. Ինչ որ ինքն ինքն
 չէր գիտէր . 18. Պոստոլոս օրհնուի քանի որ ինքն
 ինքն չէր գիտէր .

էւրոպական արեւելքի 19. Ղարաբաղի իսլամացի, լաւէնքի արեւելքի արեւելքի .

Ե. ՔՈՒՆԱԿԱՆ, ՍՏԱՅԱԿԱՆ, ՅՈՒՑԱԿԱՆ ԵՄԱԿԱՆՆԵՐ

77 — 87

Բարեբեկն արեւելքի արեւելքի արեւելքի հարաւայն իսլամացի, արեւելքի արեւելքի արեւելքի արեւելքի արեւելքի .

1. J'ai vu — hommes. 2. Il a pris — oiseaux. 3. Le — roi de France. 4. Il a perdu le — volume de cet ouvrage. 5. — ruisseau *m.* arrose — campagnes *f.* 6. Fais — sacrifice *m.* — ami *m.* 7. — cage *f.* est très-petite pour — oiseaux *m.* 8. Les fruits — arbres *m.* sont délicieux. 9. La situation — ville *f.* est charmante. 10. — oreilles *f.* ne sont pas accoutumées — grand bruit. 11. Les habits — homme sont déchirés. 12. — frère vend — jardin. 13. Où avez-vous mis — bague *f.*? 14. — architecte *m.* est très-habile. 15. Tu laisses trop de liberté — enfants *m.* 16. Ils ont renvoyé — domestique *m.* 17. — histoire *f.* est longue. 18. Les enfants doivent obéir — parents *m.* 19. On connaît l'arbre par — fruit. 20. La pointe — épée *f.* est cassée.

1. Երկու հոգի տեսայ. 2. Ութը թռչուն բռնեց. 3. Գաղղիայի հինգերորդ թագաւորը. 4. Աս գործքիս իննսունութներորդ հատորը կորսնցուց. 5. Աս առանձնէր դաշտերը կը ջրէ. 6. Աս զոհս քու բարեկամիցընէ. 7. Աս վանդակս աս թռչուններուն համար շատ պզտիկ է. 8. Աս ծառերուն պտուղները ախորժահամ են. 9. Աս քաղքիս դիրքը պանշէլի է. 10. Ականջներս ան մեծ ձղրղուկին վարժած չեն. 11. Սա մարդուս զգեստները պատռտած են. 12. Եղբայրս իր պարտեզը կը ծախէ 13. Մասնիս սէր դրիր. 14. Աս ծարտարապետս շատ քաջ է. 15. Զակրններուդ շատ ազատութիւն կու տաս .

16. Իրենց ծառան ճամբեցին . 18. Իմ պատմութիւնս
երկայն է . 18. Տղաք իրենց ծնողացը պիտի հնազան-
դին . 19. Ծառան իր պաղէն կը ճանչցուի . 20. Թուրիդ
ծայրը կտարեր է .

1. Իտի տէրէ կէօրտի-ժ . 2. Սեւիչ քոչ ըն-ըն-
3. Ֆրանսան շէ շէնճի քր-լը . 4. Պո- թեկէնճի քոչ-ան
քոչ-աղ-նճո- ճիւրինի քոչ- կէրի . 5. Պո- ըր-ճիւր
դիւրի ղ ղ-լը ղ ղ-լը ու-լը . 6. Տո-ըն-նան ղ ղ-ան
դո- ճիւր-լը կէ . 7. Պո- ք-ճիւր ու- քոչ-լը ղ ղ-
լը-+ քոչ-ը . 8. Պո- ու-լը ղ ղ- ղ ղ-լը ղ ղ-լը քոչ-ը .
9. Պո- ղ ղ-լը կէ ղ ղ-լը ղ ղ-լը կէ . 10. Գո-լը ղ ղ-
լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը . 11. Շո- ու-լը կէ ղ ղ-լը
կէ ղ ղ-լը քոչ-ը . 12. Գո-լը ղ ղ-լը ու-լը ղ ղ-լը . 13.
Են-լը ղ ղ-լը կէ ղ ղ-լը քոչ-ը . 14. Պո- ղ ղ-լը ղ ղ-
լը . 15. Էն-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը կէ ղ ղ-լը
քոչ-ը . 16. Են-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը կէ ղ ղ-լը
քոչ-ը . 17. Պո-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը . 18. Չո-լը ղ ղ-
լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը . 19. Ան-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը
քոչ-ը . 20. Գո-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը .

Ձ. Բ Ա Յ

120

Փո-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը
քոչ-ը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը ղ ղ-լը

I. Է Ա Ա Ա Ա Բ Ա Յ Ե Բ

Ա. 1. J' (avoir) raison. 2. Tu (avoir) tort.
3. Nous (avoir) des dettes. 4. Vous (avoir) mal à la
tête. 5. Ils (avoir) du crédit. 6. Ils (avoir) autre-
fois de beaux jardins. 7. Nous (avoir) un bon gou-
verneur. 8. Si j' (avoir) du vin, je n' (avoir, թէւ .
նեղ .) pas besoin de bière. 9. J' (avoir, անց . որ .) hier
l'honneur de voir M. le duc. 10. Il (avoir, անց . որ .)
avant-hier le plaisir de voir ses parents. 11. Nous
(avoir, անց . ան .) le bonheur de lui sauver la vie.
12. Ils (avoir, անց . ան .) le chagrin de perdre leur

père. 13. Vous (avoir, *անց. ան.*) la bonté de me témoigner beaucoup d'amitié. 14. Vous (avoir) la joie d'y trouver vos amis. 15. Ils (avoir) le plaisir de retourner à leur patrie. 16. Sa mère (avoir) la consolation de le trouver en vie. 17. Si tu n' (avoir, *անկ.*) pas la fièvre, tu (avoir, *թէա. ներ.*) la liberté de sortir. 18. J' (avoir, *թէա. ներ.*) peu de plaisir, si je n' (avoir, *անկ.*) pas d'amis. 19. Vous (avoir, *թէա. ներ.*) bien peu de chagrin si vous étiez diligent. 20. Nous (avoir, *թէա. անց.*) beaucoup de livres amusants, si nous avons trouvé la clef de la bibliothèque.

1. Ես իրաւունք ունիմ. 2. Դուն իրաւունք չունիս. 3. Մենք պարտք ունինք. 4. Դուք զլիսու ցաւ ունիք. 5. Անոնք համարում ունին. 6. Անոնք ատեն մը աղուօր պարտեղներ ունեին. 7. Մենք աղէկ կառաւար մը ունեինք. 8. Թէ որ զինի ունենայի, գարեջրի հարկաւորութիւն չէի ունենար. 9. Երէկ դուքըր տեսնելու պատիւ ունեցայ. 10. Երէկ չէ մէկա՛ն որ ծնողքը տեսնելու հաճութիւնն ունեցաւ. 11. Մենք անոր կեանքն ազատելու բախտն ունեցանք. 12. Իրենց հայրը կորսնցընելու ցաւն ունեցան. 13. Դուք ինձի շատ բարեկամութիւն ցուցընելու բարութիւնն ունեցաք. 14. Չեր բարեկամները հոն գտնելու ուրախութիւնը պիտ'որ ունենաք. 15. Իրենց հայրենիքը դառնալու հաճութիւնը պիտի ունենան. 16. Մայրը զինքը ողջ գտնելու մխիթարութիւնը պիտի ունենայ. 17. Տենդ չուրնայիր նէ, դուրս ելլելու ազատութիւն կ'ունենայիր. 18. Բարեկամ չունենայի նէ, քիչ հաճութիւն կ'ունենայի. 19. Փութաջան ըլլայիք նէ, շատ քիչ ցաւ կ'ունենայիք. 20. Գրքատան բալլիքը գտնեինք նէ, շատ զուարճալի զիբքեր կ'ունենայինք.

1. Պէնի՛մ հոգի՛ս լաւ. 2. Սէնի՛ն հոգի՛ն եօգ. 2. Պէնի՛մ պօրճո՛ւսն լաւ. 4. Սէնի՛ն պալ աղբընը

1. ሁሉንም ገንዘብ ለሁሉም ገቢ ስጥኝ። 5. ወይም ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ።
 6. ወይም ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ።
 7. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 8. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 9. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 10. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 11. ወይም ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 12. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 13. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 14. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 15. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 16. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 17. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 18. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 19. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ። 20. ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ ለሁሉም ገንዘብ ስጥኝ።

p. 1. Il veut que j' (avoir, *መ. ንጉሥ*.) patience. 2. Il désire que vous (avoir, *መ. ንጉሥ*.) la bonté d'aller le voir. 3. Je ne croyais pas qu'il (avoir, *መ. ልሳኒ*.) tant de livres. 4. Il croit que nous (avoir, *መ. ንጉሥ*.) son livre. 5. C'est un bonheur que nous (avoir, *መ. ልሳኒ*.) de bons chevaux. 6. Je doute qu'il (avoir, *መ. ንጉሥ*.) assez de savoir pour cela. 7. Il ne pensait pas que j' (avoir, *መ. ልሳኒ*.) pitié de vous. 8. C'est bien triste que vous (avoir, *መ. ልሳኒ*.) tant de déplaisirs. 9. C'était le plus beau livre que j' (avoir, *መ. ገረግ*.) 10. Il ne voyait pas que vous (avoir, *መ. ልሳኒ*.) raison. 11. C'est bien honteux qu'ils (avoir, *መ. ልሳኒ*.) si peu de complaisance pour vous. 12. (Avoir) tant de vertu, il sera toujours honoré. 13. Tu (avoir, *ፆጥ. ንጉሥ*.) peu de maux, si tu étais seul. 14. Dès que nous (avoir, *ልሳኒ. ገረግ*.) cette nouvelle consolante, nous fûmes plus tranquilles. 15. Si j' (avoir, *ገረግ*.) des livres, je serais resté plus longtemps. 16. Nous

n' (avoir, գեր.) aucun vrai plaisir avant son arrivée. 17. On croira que nous (avoir, ապ. անց.) envie de sortir. 18. (Avoir) l'ordre de partir, il ne tardera pas longtemps.

1. Կ'ուզէ որ համբերութիւն ունենամ. 2. Ար բաղձայ որ իրեն տեսի երթալու բարութիւնն ունենայք. 3. Ձեի կարծեր որ այնչափ դիրք ունենար. 4. Ար կարծէ որ իր դիրքը մնէք ունենանք, մեր քովն ըլլայ. 5. Մեծ բախտ մըն է որ աղէկ ձիեր ունեցած ենք. 6. Ար տարակուսիմ (չեմ կարծեր) որ ինք աս բանս ընելու համար բաւական դիտութիւն ունենայ. 7. Ձեր կարծեր որ ես ձեր վրայ դուրս թուցայի. 8. Շատ ողորմելի բան է որ դուք այնչափ վշտեր ունեցած ըլլաք. 9. Ատիկա իմ ունեցած զրքերուս ամենէն աղուորն էր. 10. Ձեր տեսներ որ դուք իրաւունք ունիք. 11. Մեծ ամօթ է որ ձեզի այնչափ քիչ սեր ունեցած ըլլան. 12. Այոչափ առաքինութիւն ունենալով, միշտ պիտի պատուի. 13. Թէ որ առանձին ըլլայիր, քիչ ցաւ կ'ունենայիր. 14. Աս միտիթարական լուրն առածնուս պէս, ալ աւելի հանդարտ եղանք. 15. Գիրք ունեցած ըլլայի նէ, աւելի երկայն ատեն կը կենայի. 16. Իր գալէն յառաջ ամենեւին ճշմարիտ զուարճութիւն մը չէինք ունեցեր. 17. Պիտի կարծեն որ մնէք դուրս ելալու բաղձանք ունեցած ըլլանք. 18. Երթալու հրամանն ունեցած (առած) ըլլալով, շատ պիտի շուշանայ.

1. Թե՛սմտե՛ս ի՛նչե՛նք. 2. Քերե՛մ երե՛տե՛ս ի՛նչե՛նք. 3. Օ գո՛րտե՛ս ի՛նչե՛նք ի՛նչե՛նք ի՛նչե՛նք. 4. Քերե՛մ երե՛տե՛ս ի՛նչե՛նք. 5. Պեր գո՛րտե՛ս ի՛նչե՛նք ի՛նչե՛նք. 6. Սմտե՛մ ի՛նչե՛նք ի՛նչե՛նք. 7. Սմտե՛մ ի՛նչե՛նք ի՛նչե՛նք. 8. Չո՛ք ի՛նչե՛նք ի՛նչե՛նք. 9. Քերե՛մ երե՛տե՛ս ի՛նչե՛նք. 10. Սի՛նք ի՛նչե՛նք ի՛նչե՛նք.

11. Չօք այլուի վիշակն
 ի շէրիքն զի օրհնեալսն
 12. Օ քաղաք Ֆրանսիայի
 օրհնեալսն զի օրհնեալսն
 13. Եւրոպայի օրհնեալսն,
 14. Պարսկաստանի օրհնեալսն,
 15. Քրիստոսի օրհնեալսն
 16. Քրիստոսի օրհնեալսն
 17. Չանն էրեւելիքի
 18. Արեւելիքի օրհնեալսն,
 19. Չանն էրեւելիքի

1. Il (être) trompeur. 2. Je (être) encore
 jeune. 3. Tu (être) bien sage aujourd'hui. 4. Nous
 (être) toujours gais et vous (être) toujours tristes.
 5. Ils (être) dans le jardin. 6. Nous (être) autrefois
 plus pauvres qu'à présent. 7. Il (être) riche avant
 la guerre. 8. Vous (être) bien chagrins hier. 9. Ton
 espérance (être, *անց. որ.*) vaine. 10. Vous (être,
անց. որ.) indigne de son amitié. 11. Nos élèves
 (être, *անց. որ.*) diligents. 12. Nous (être, *անց.
 ան.*) bien malheureux. 13. Vous (être, *գեր.*) bien
 poli envers tout le monde. 14. Nous (être, *գեր.*)
 fort indiscrets. 15. Il (être) extrêmement avare.
 16. Nous (être) chez vous après trois heures. 17.
 Vous (être) toujours invincibles. 18. Quand vous
 (être, *այ. անց.*) à la poste, vous irez à la douane.
 19. Il être, (*թէա. ներ.*) plus estimé, s'il avait une
 bonne conduite. 20. Vous (être, *թէա. անց.*) bien im-
 prudent, si vous l'aviez suivi.

1. Խաբէրաց է. 2. Գեռ երիտասարդ էմ. 3.
 Այսօր շատ խելօք ես. 4. Մենք միշտ ուրախ ենք,
 5. Անոնք պարտեղն են.
 6. Մենք յառաջ հիմակուրնէ աւելի աղքատ էինք.
 7. Պատերազմէն յառաջ հարուստ էր. 8. Երեկ շատ
 արտու՛մ էիք. 9. Քու յոյսդ պարագայ ելաւ. 10. Դուք

իր բարեկամութեան անարժան եղաք. 11. Աշկերտներնիս փութաջան եղան. 12. Մենք շատ դժբախտ եղանք. 13. Ամենուն շատ քաղաքավար եղած էիք. 14. Շատ անզգոյշ եղած էինք. 15. Արտաքոյ կարգի ազահ պիտ'որ ըլլայ. 16. Երէք ժամէ ետեւ ձեր տունը պիտ'որ ըլլանք. 17. Դուք միշտ անյաղթ պիտ'որ ըլլաք. 18. Թողթարերին երթալէդ ետեւ մաքսատուն գնա. 19. Աղէկ վարուելու ըլլար նէ, աւելի համարում կ'ունենար. 20. Իր ետեւէն երթայիր նէ, շատ անխոհեմ եղած կ'ըլլայիր.

1. Ալտարըճը որը. 2. Տանադէն քանը. 3. Պոսիկն լոք ուսուստն. 4. Պէշ որոյն շաշ ըշ, սիշ որէ հեր առ քաստիկիկն սիշիշ. 5. Օնլոր պողիկտէ որիկիկ. 6. Պէշ եփիկիկն շիտիտիկն շիտիտիկն ֆոֆարէ իտիկ. 7. Ճիշտիկն եփիկիկն շիշիկն իտիկ. 8. Տիկն լոք մահուն ուսուստն. 9. Իտիտիկն որոշա լոքոր. 10. Սիշ զնուն քոսիկիկն նալոյլոք օլորնուն. 11. Շոյիկիկիկիկիկ շոյիկիկիկ օլորնուն. 12. Պէշ իկ պոսիկիկն օլորնուն. 13. Տիկնիկն ալիկիկն հաքիկն լոք լոքիկ օլորնուն ուսուստն. 14. Չոք ուսուստն օլորնուն ուսուստն. 15. Հարտիկն շիտիտիկն լոքիկիկն օլորնուն. 16. Իշ ուսուստն ուսուստն սիշիկն եփիկիկ օլորնուն ըշ. 17. Փոսիկիկն ֆոֆարէ որէն ուսուստն ֆոֆարէ որէ ուսուստն. 18. Սիշ հեր առ եկիկիկիկն օլորնուն ըշ. 19. Էյիկ ֆիկիկիկն օլորնուն, իկիկիկիկն որոշա շիտիտիկն օլորնուն ուսուստն. 20. Արքասունիկն ֆոֆարէ օլորնուն, լոք ֆոֆարն օլորնուն ուսուստն.

Դ. 1. (Être) bon envers tes semblables. 2. (Être) sages. 3. Il désire que vous (être, *ստ. ներ.*) prudents. 4. Je souhaite qu'elles (être, *ստ. ներ.*) vertueuses. 5. Il ne croit pas que nous (être, *ստ. ներ.*) pauvres. 6. Je ne pensais pas qu'ils (être, *ստ. անկ.*) heureux. 7. Croyait-il que vous (être, *ստ. անկ.*) malheureux? 8. Je n'aurais jamais cru que ces enfants (être, *ստ. գեր.*) si indociles. 9. Pensez-vous

que nous (être, ստ. անց.) sages? 10. (Être) laborieux, tu ne manqueras de rien. 11. Si nous avons attendu quelques minutes, nous (avoir, թէա. անց.) la meilleure compagnie du monde. 12. Je ne crois pas que tout cela (être, ստ. ներ.) vrai. 13. Il désirerait que ce papier (être, ստ. անկ.) plus blanc. 14. (Avoir) beaucoup de connaissances, il (être) toujours heureux. 15. J' (avoir, անկ.) peine à croire que vous (être, ստ. անկ.) déjà de retour. 16. C'est le plus mauvais cheval qu'ils (avoir, ստ. անց.) 17. Après que nous (être, անց. յառ.) chez elles, nous partîmes. 18. Ne (être) pas toujours sévères envers vos inférieurs, et (avoir) pitié de leurs faiblesses.

1. Քու նմաններուդ բարի եղիր. 2. Խելացի ըլլանք. 3. Կը բաղձայ որ դուք խոհեմ ըլլաք. 4. Կը բաղձամ որ անոնք առաքինի ըլլան. 5. Չիկարծեր որ մենք աղքատ ըլլանք. 6. Չէի կարծեր քր երջանիկ էին. 7. Կը կարծէր որ դուք դժբախտ ըլլաք. 8. Երբէք չէի կրնար հաւատալ որ ան տղաք այնչափ անհնազանդ եղած ըլլային. 9. Կը կարծէք որ մենք իմաստուն եղած ըլլանք. 10. Աշխատասէր ըլլալով, ամենեւին բանի մը կարօտ պիտի չըլլաս. 11. Քանի մը բոպէ սպասած ըլլայինք նէ, շատ աղէկ ընկերութիւն մը կ'ունենայինք. 12. Չեմ կարծեր որ աս ամէն բան ստոյգ ըլլայ. 13. Կը բաղձար որ աս թուղթս քիչ մ'ալ աւելի ձերմակ ըլլար. 14. Շատ գիտուն թիւն ունենալով, միշտ երջանիկ պիտ'որ ըլլայ. 15. Չէի կրնար հաւատալ որ դուք արդէն դարձած ըլլայիք. 16. Ասիկայ իրենց ունեցած ձիերուն ամենէն դէշն է. 17. Անոնց տունն երթալէն ետեւ, բաժնըւնցանք գայինք. 18. Չեզմէ վարիններուն միշտ խիտ մ'ըլլաք, ու անոնց տկարութեան վրայ զթացէք.

1. Ագրանլորընըն հոգիքն էյն օլ. 2. Ագրան օլուլմ. 3. Ագրան, հոգիք թեոյիք օլմանըն որդիւնք. 4. Օն-

5. Զանն ելել
 6. Սանձալ ըրբ՝ քի
 7. Սիդի ինչնսնիչ քնյաւ
 8. Հիչ ինանձալ ըրբ՝ քի
 9. Սանըր սընըր քի
 10. Չալըրան օլոյլա
 11. Պիք քալ քալիքի
 12. Սանձալ քի
 13. Արդի-լիք
 14. Իլիք
 15. Պանս ինան-
 16. Պո-
 17. Օնլըրն ելիքի
 18. Սիդիքն ալալ օլանլըրս

2. Ա Ռ Զ Ի Լ Ծ Ո Ր Դ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Ա. 1. Je (demeurer) ici. 2. Vous (parler) vite.
 3. Tu (accepter) mes offres. 4. Nous (éviter, *անց. սր.*) les périls. 5. Vous (briser) les éventails. 6. Ils (ramasser, *անց. սր.*) les feuilles. 7. Quand j' (porter, *ապ. անց.*) ces lettres. 8. Vous (donner) de l'argent. 9. Nous (marcher, *անց. սր.*) pendant deux heures. 10. Ils (terminer, *անց. ան.*) leurs travaux. 11. Tu (composer) ces chansons. 12. Le général (demander, *անց. սր.*) les soldats. 13. Ces braves gens (oublier, *անց. սր.*) leurs fatigues. 14. Vous (laisser, *անց. ան.*) votre lettre sur la table. 15. J' (trouver, *անց. ան.*) votre mouchoir sous la chaise. 16. Lorsque vous (terminer, *ապ. անց.*) votre tâche, vous (jouer, *ապ.*). 17. Les Romains (ignorer) les arts de la Grèce et se (contenter) de savoir la guerre. 18. Je l' (chercher, *անց. ան.*) longtemps.

1. Ես հոս կը բնակիմ. 2. Դուք շուտ կը խօսիք. 3. Դուն ընծաներս պիտ' սր ընդունիս. 4. Վտանգներէն փախանք. 5. Հովահարները պիտի կտորէք. 6. Տերեւները ժողվեցին. 7. Աս նամակներս տանելէն ետեւ. 8. Դուք ստակ կուտայիք. 9. Երկու ժամ քայլեցինք. 10. Իրենց աշխատանքը լմընցուցին. 11. Աս երգերը կը շարադրէիր. 12. Զօրապետը զինուորներն ուզեց. 13. Աս բարի մարդիկները յոգնութիւննին մուցան. 14. Նամակնիդ սեղանին վրայ ձգեցիք. 15. Թաշկինակնիդ աթոռին տակը դտայ. 16. Սակերնիդ կը լմընցընէք նէ, կը խաղաք. 17. Հռոմայեցիք Յունաստանի արուեստները չէին գիտեր, ու պատերազմ գիտնալը բաւական կը սեպէին. 18. Երկայն ատեն զանիկայ փնտռեցի.

1. Պէն պարտաւ օրտորոց ու. 2. Սիշ շտիւտ լաբարը ետեր սիշիշ. 3. Սեն հեթեյեւեւիտի գարու լ ետեճէ սիշ. 4. Թեւիտեւեւեւեւ ստիւտը. 5. Եւեւեւեւեւեւեւ փրոմեմ սընը. 6. Ետիւտիւտը լեփուտը. 7. Պոսիւտիւտի փեփիւտիւտի սիւտ. 8. Սիշ սիւտիւտի տիւտի. 9. Իտի ստիւտի տիւտի. 10. Գիւտի տիւտիւտի, իւտիւտի տիւտիւտի. 11. Պոս լարիւտի տիւտի ստիւտ. 12. Սերտիւտի տիւտի. 13. Պոս էյի ստիւտի տիւտիւտի ստիւտիւտի. 14. Սիւտիւտի տիւտի ստիւտի տիւտիւտի տիւտի. 15. Ետիւտիւտի տիւտի ստիւտի տիւտի. 16. Գարուտի տիւտի տիւտի, սիւտի սընը. 17. Բոստիւտի տիւտի ստիւտի տիւտի. 18. Խայի տիւտի տիւտի.

Բ. 1. (Saluer)-le de loin. 2. Il veut que vous (chanter, ստ. ներ.). 3. Quand les voleurs (siffler, անց. յառ.) pour s'avertir, je (distinguer, անց. որ.) vingt brigands qui venaient sur moi. 4. (Compter)

combien il y a de personnes. 5. Sa grande dépense (consumer, թէա. ներ.) son bien. 6. Combien voulez-vous qu'il vous en (donner, ստ. անկ.)? 7. Je ne voudrais pas qu'ils (parler, ստ. անկ.) si haut. 8. Je ne (penser) pas que vous l' (consulter, ստ. գեր.). 9. Cette pièce de bois en (tomber) l' (frapper, անց. ան.) à la tête. 10. Il (parler) très-bas, de peur qu'on ne l' (écouter, ստ. անկ.) 11. Quoiqu'ils (crier, ստ. գեր.) de toutes leurs forces, on ne les entendit pas. 12. Quand j'en (parler, ապ. անց.) au ministre, je viendrai vous voir. 13. Il a fallu que nous (marcher, ստ. անկ.) toute la nuit. 14. Que penseriez-vous d'un fils qui (attenter, թէա. անց.) à la vie de son père? 15. Faut-il que vous (demander, ստ. ներ.) toujours ce qu'il m'est impossible d'exécuter? 16. Je ne veux pas que vous me (flatter, ստ. ներ.); je veux, au contraire, que vous me (déclarer, ստ. ներ.) franchement ce que vous en (penser). 17. Je ne serais pas venu à bout d'achever, quand j' (travailler, թէա. անց.) toute la journée. 18. Quand vous (balayer, ապ. անց.) la chambre, vous (essuyer, ապ.) les armoires, les tables et les chaises.

1. Անիկայ հեռուանց ողջունէ. 2. Կ' ուզէ որ երգէք. 3. Երբ որ գողերն իրարու ազդելու համար սուլեցին, քսան շարագործ տեսայ որ վրաս կու դային. 4. Համրէ քանի հողի կան. 5. Իր մեծ ծախքն ինչքերը կը լմնցնէին. 6. Ի՞նչ կ' ուզէիր որ տար. 7. Չէի ուզեր որ այնչափ բարձր խօսէին. 8. Չէի կարծեր որ իրեն խորհուրդ հարցուցած ըլլայիք. 9. Ատ փայտին կտորն իյնալով, գլխին զարկաւ. 10. Շատ կամաց կը խօսէր որ չըլլայ թէ մտիկ ընեն. 11. Թէպէտ իրենց բոլոր զօրութեամբը կը կանչէին, բայց լսող մը չեղաւ. 12. Աս բանիս վրայ պաշտօնէին խօսելէս ետեւ քեզի կու դամ. 13. Հարկ

եղաւ որ բոլոր զիշերը քալենք. 14. Ինչ կ'ըսէիր որդւոյ մը վրայ՝ որն որ հայրը մեռցրնելու ետեւէ ինկած ըլլայ. 15. Ինչո՞ւ միշտ անանկ բաներ կ'ուզես ինձմէ, զորոնք չեմ կրնար ընել. 16. Ձե՛մ ուզեր որ ինձի շողօքորթես, հապա կ'ուզեմ որ մտածածդ համարձակութեամբ յայտնես. 17. Բոլոր որն ալ աշխատելու ըլլայի, չէի կրնար գլուխ հանել. 18. Սենեակն աւելիէ՞ք ետեւ, պահարաններուն, սեղաններուն ու աթոռներուն վրայ սրբէ.

1. Օնն ուղտի մէջ սեւեւ քիւր. 2. Իմե՛ր գէղե՛ր շէյ լաւըստընը. 3. Խըրճըստընը պէ՛տքիս ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 4. Սոյ պո՛ք քա՛ղ է՛նք զար. 5. Հարտէն շէտքիս ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 6. Նե՛ք իմե՛ր ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 7. Իմե՛ր է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 8. Սոննալ ըստ է՛նք Օնն ուղտընը զարտընը. 9. Օտորն է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 10. Ինչի՛նք է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 11. Նե՛ք ինչի՛նք է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 12. Պո՛ք ինչի՛նք է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 13. Պո՛ք ինչի՛նք է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 14. Պո՛ք ինչի՛նք է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 15. Նե՛ք ինչի՛նք է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 16. Իմե՛ր է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 17. Պո՛ք ինչի՛նք է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք. 18. Օտորն է՛նք ինչի՛նք է՛նք, կէ՛տքիս է՛նք.

3. ԵՐԿՐՈՐԴ ԼՕՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Ա. 1. Nous (punir) les paresseux. 2. Ils (ensevelir) les morts. 3. Vous (nourrir) beaucoup d'oiseaux. 4. Nous (adoucir, *անց. որ.*) ses peines. 5. Nabuchodonosor (embellir) Babylone. 6. Ainsi

done (périr) les ouvrages des hommes! 7. Il (engloutir, *անց. որ.*) les morceaux sans les mâcher. 8. Les fruits ne (nourrir) pas autant que la viande. 9. Il est juste de lui rendre ce qu'il (fournir, *անց. ան.*) pour vous. 10. Les bons rois (jouir) d'un grand bonheur. 11. Je ne crois pas que la mer (engloutir, *ստ. ներ.*) tant de vaisseaux. 12. L'air (retentir) des cris de joie. 13. Ils (remplir, *անց. որ.*) en peu de temps ce grand fossé. 14. Nous ne vous (avertir) plus. 15. Tu (fournir, *գեր.*) des preuves de ton ingratitude. 16. Je ne pensais pas qu'ils (remplir, *ստ. գեր.*) leur coffre d'or et d'argent. 17. Je (rougir) dans l'âme de me voir obligé d'accuser ce grand cœur. 18. Il voulait que la fortune (obéir, *ստ. անկ.*) à ses vœux. 19. Tous ses desseins (aboutir) à cela. 20. Il faut que vous en (avertir, *ստ. ներ.*) vos parents.

1. Ծոյլերը կը պատժենք. 2. Մեռելները կը թաղեն. 3. Գուք շատ թռչուն կը սնուցանեք. 4. Իր տառապանքը մեղմեցինք. 5. Նաբուքոդոնոսոր Բարիլն կը զարդարէր. 6. Այսպէս ուրեմն կը կորսուին մարդիկներուն գործքերը. 7. Առանց ծամելու պատառները կլլեց. 8. Պտուղները մօի չափ չեն սնուցաներ. 9. Իրաւունք է որ քեզի համար տուածը հատուցանես. 10. Բարի թագաւորները մեծ երջանկութիւն մը պիտի վայելեն. 11. Չեմ կարծեր որ ծովն այնչափ նաւեր կլլէ. 12. Օդն ուրախութեան ձայներէն կը խօսէր. 13. Ան մեծ փոսը քիչ ատենուան մէջ լեցուցին. 14. Մենք ձեզի ալ ազդարարութիւն պիտի չընենք. 15. Քու ապերախտութեանդ նշանները ցուցրցած էիր. 16. Չէի կարծեր որ սնտուկնին սսկում ու արծաթով լեցուցած ըլլային. 17. Մտքիս մէջ կ'ամբընայի աս մեծ սիրտն ամբաստանելու ստիպուած ըլլալուս համար. 18. Կ'ուզէր որ բախան իր բաղձանքին հնազանդի. 19. Ամէն իր խորհուրդ-

ኅይወቱን ብላህልህኑህ ሠሠ ኑ. 20. ጣኑዋዳ ኑ ማ ሠሠ ያሠኑ
 ድህረዳዎቹ ከሰጠዎቹ.

1. የቅዱሳን መጻሕፍት ድካሙን ለሕዝብ ክብር. 2. ከግድግዳው
 ያለፈውን. 3. ሆኖ ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ. 4. ለሕዝብ
 ለሕዝብ ክብር. 5. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 6. ከግድግዳው ክብር ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 7. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 8. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 9. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 10. ከግድግዳው ክብር ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 11. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 12. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 13. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 14. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 15. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 16. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 17. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 18. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 19. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም. 20. ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ ጥቅም ለሕዝብ
 ጥቅም.

ጱ. 1. Il (ternir, *ሠኔግ* . ማ .) sa gloire. 2. Ain-
 si s'(évanouir) les empires et les nations ! 3. C'était
 lui qui (fournir) du blé à l'armée. 4. Je ne pourrais
 jamais me persuader que cela (nourrir, *ሠሠ* . *ሠኔላ* .)
 si bien. 5. Pensez-vous qu'ils (remplir, *ሠሠ* . *ኅይዮ* .)
 leurs devoirs ? 6. Ne fallait-il pas que les paysans
 (nourrir, *ሠሠ* . *ግኔዮ* .) les soldats ? 7. J'espère que
 vous (accomplir, *ሠሣ* .) ses désirs. 8. Est-il possible
 qu'on (punir, *ሠሠ* . *ኅይዮ* .) de mort une si légère fau-
 te ? 9. Il ne croyait pas que cela me (réjouir, *ሠሠ* .
ሠኔላ .). 10. Je souhaite qu'il (réussir, *ሠሠ* . *ኅይዮ* .)
 dans son dessein. 11. Les nouvelles coutumes (abo-
 lir) les anciennes. 12. En (réunir, *ደኅግ* . *ኅይዮ* .) toutes

ces preuves, on en conclut qu'il est innocent. 13. Cela (adoucir) un peu votre mal. 14. Ils (démolir, *թէա. անց.*) cette maison, si on ne les en eût détournés, 15. Son armée va toujours en (grossir, *ընդ. ներ.*) 16. (Affermir)-le dans sa résolution. 17. Après (réfléchir, *աներ. անց.*) huit jours, il vint me dire ce qu'il avait résolu. 18. Nous (saisir, *անց. որ.*) le voleur au moment où il s'échappait.

1. Իր փառքը նսեմցուց. 2. Ասանկ կը կորսուին տերութիւններն ու ազգերը. 3. Բանակին ցորենը հոգացողն ինքն էր. 4. Չէի կրնար համոզուիլ որ ասիկայ անանկ աղէկ մնուցանէ. 5. Ար կարծէք որ իրենց պարտքերը կը կատարեն. 6. Պէտք չէր մի որ զեղացիները զինուորները կերակրած ըլլային. 7. Ար յուսամ որ իր բազմանքները կը կատարէք. 8. Կարելի բան է որ ասանկ թեթեւ յանցանքի մը համար մահուան դատապարտեն. 9. Չէր կարծեր որ ասիկայ զիս ուրախացրնէ. 10. Ար բազմամ որ խորհուրդը գլուխ հանէ. 11. Նոր սովորութիւնները հինները կը ջնջեն. 12. Աս ամէն վկայութիւնները ժողովելով, եզրակացուցին որ անմեղ է. 13. Ասիկայ քիչ մը ցաւերնիդ պիտի մեղմէ. 14. Ես դարձուցած չըլլային նէ, աս տունս կործանած կ'ըլլային. 15. Իր զօրքն երթալով կը բազմանայ. 16. Զինքն իր առաջադրութեան մէջ հաստատէ. 17. Ութը օր մտածելէն ետեւ, եկաւ որոշածն ըսաւ. 18. Գողը փախչելու ատեն բռնեցինք.

1. Քեանոյ շնորհով ինքն ինքն ինքն. 2. Տեղեկութիւնք վէ մեկնութիւնք պէտքէ նապաստակ օլուրլուր. 3. Օրորանան յոռորայնը ինքնորիւր ինքն ինքն ինքն. 4. Ինքնամաղ ըստ ինքն յոռորայնութիւնք ինքն. 5. Սնունք ընելք ինքն ինքն յոռորայնը ինքն ինքն, երբեք ինքն. 6. Լալը որ ինքն ինքն ինքն ինքն ինքն ինքն. 7. Ուստի ըստ ինքն ինքն ինքն ինքն ինքն. 8. Մեկնութիւնք ինքն ինքն ինքն ինքն ինքն.

vous m'(apercevoir, ստ. անկ.) dans ce tumulte.
 19. Il (devoir) revenir sur ses pas.

1. Ալ բան մը չեմ տեսներ. 2. Պէտք չէ որ յուսահատիս. 3. Չորս նամակ ընդունեցան. 4. Պէտք էր որ երթայիք. 5. Մենք զձեզ հեռուանց տեսներ. 6. Ըսածներդ բոլոր աղէկ կ'իմանայի 7. Պէտք էր որ սերիչ կերպ վարուէիր. 8. Այսօր հօրերնէդ լուր մը պիտ'որ ընդունիք. 9. Ար կարծէք որ ձեզի համար բարեկամութիւն զգացած ըլլայ. 10. Ան ժառանգութիւնն ու անկից առած շահը ետ տալու հարկաւորեցաւ. 11. Զձեզ շատ պաղութեամբ ընդունեցաւ, թէպէտ եւ պէտք էր մեծ սէր ցուցնել. 12. Անձաւիս մէջ երիտասարդ մը տեսայ. 13. Չէի կարծեր որ դուն ան առթին մէջ այնչափ վիշտ ունեցած ըլլայիր. 14. Անիկայ էր որ եկամուտները կ'առնէր. 15. Պէտք է որ զինքը տեսած ըլլայ. 16. Քիչ մը ետքը Թեմիստոկլէսէն նամակ մը առաւ. 17. Չեմ կրնար իմանալ որ խելացի մարդ մը կրնայ մի այսչափ ինք զինքը մոռնալ. 18. Չէի կարծեր որ ան խոսվութեան մէջ զիս տեսնէիր. 19. Պէտք պիտ'որ ըլլայ որ անմիջապէս, զացածին պէս ալ ետ դառնայ.

1. Ղայրը ուր շէյ իւօրօրօր ու՛մ. 2. Իօրօրնի՛ +եօրօրնի՛ սին. 3. Տեօրնի՛ օրօրօրօր մարտը. 4. Անի՛-օրնի՛ իրնի՛ն. 5. Պիչ սիչն ուղիօրօրն իւօրօրն. 6. Տեօրնի՛ +իւօրնի՛ ունի՛ն եյնի՛ ուղիօրօր ուրօրօր. 7. Անի՛ն իւրը եօրնի՛ն. 8. Պո՛ւն ինն իւօրնի՛ն ուղի՛ն իւրօրնի՛ն մարտը. 9. Սանըր սընըր + օրնն ճիւղի՛ն սիչնի՛ն հարօրնըր ուրօրնի՛ն մո՛ւր. 10. Օ օրօրն ին օրօրն մարտը երօրն ինն իննի՛ն օրօրնի՛ն օրօրնի՛ն իրնի՛ն իննի՛ն, իննի՛ն օրօրնի՛ն օրօրնի՛ն իննի՛ն. 11. Միչնի՛ն օրօրնի՛ն իննի՛ն իննի՛ն իննի՛ն իննի՛ն իննի՛ն իննի՛ն. 12. Մարտըրօրօր ուղի՛ն ուղի՛ն օրօրնի՛ն իննի՛ն. 13. Սաննի՛ն ըրըր + սին օր սիչնի՛ն ինն օրօրնի՛ն սընըրն իննի՛ն. 14. Իրօրնըրն մարտը օրօրն. 15. Օրնն իննի՛ն իննի՛ն. 16. Պիչ ուղ սիչնի՛ն Թեմիստոկլէսի՛ն ուղի՛ն օրօրնի՛ն մարտը. 17. Արօրնն սընը-

հայօր թի պէր զգլուս արամ արն գարար լինարնի ննարա-
պիլիքի թի. 18. Սննաչ ըստ թի օ թնըրար արաննար-
պիլի իկօրէսինիչ. 19. Չարն՝ճար, այսչը իօղն իլի իկրի
արծնիճէ+

5. ՉՈՐՐՈՐԻ ԼՕ ՈՐԻՈՒԹԻՒՆ

1. Il vous (attendre). 2. On (tondre) les brebis.
3. Je ne lui (répondre, *անց. որ.*) rien. 4. Ce chien
(mordre) les passants. 5. Le soleil (fondre, *անց.
ան.*) la neige. 6. Nous n'(entendre, *անց. որ.*) rien
de ce que vous nous avez dit. 7. Il nous (attendre,
գեր.) au passage. 8. Nous (perdre, *անց. որ.*) nos
meilleures troupes dans cette guerre. 9. Il m'(ré-
pondre, *թէա. անց.*) une sottise, si je l'avais in-
terrogé. 10. Voulez-vous que je vous (attendre,
սա. ներ.) demain chez moi? 11. Il (répandre, *թէա.
ներ.*) volontiers son sang pour la foi. 12. Vous (pré-
tendre) marcher devant lui. 13. Nous (entendre,
անց. որ.) quelqu'un venir vers nous. 14. Ce prince
(perdre) la vie avec la couronne. 15. Ils me (vendre,
անց. որ.) à un marchand d'esclaves. 16. Il ne croyait
pas que nous le (défendre, *սա. անկ.*) contre ses
assassins. 17. S'il prenait des précautions, il ne (per-
dre, *թէա. ներ.*) pas la vie. 18. Ils (répandre, *անց.
որ.*) bien de l'argent pour gagner les suffrages. 19.
Ne fallait-il pas que vous l'(entendre, *սա. անկ.*)?
20. Croyez-vous que Dieu (suspendre, *սա. ներ.*)
encore les effets de sa justice?

1. Չեզի կը սպասէ. 2. Մարիները կը խու-
զեն. 3. Իրեն ամենեւին բան մը պատասխան չտուի.
4. Աս շունն անցաւորները կը խածնէ. 5. Արեւը
ձիւնը հալեցուց. 6. Մեզի ըսածներնէդ ամենեւին
բան մը չլսեցինք. 7. Ճամբուն վրայ մեզի սպասած
էր. 8. Ամենէն աղէկ զնդերնիս սա պատերազմին
մէջ կորսընցուցինք. 9. Իրեն հարցընելու ըլլայի նէ,

անպիտան պատասխան մը կու տար . 10 . Կ'ուզէք որ վաղը տունը ձեզի սպասեմ . 11 . Յօժարութեամբ արիւնը հաւատքի համար կը թափէր . 12 . Իր առջեւէն երթալ կ'ուզէիք . 13 . Լսեցինք որ մէկը մեզի կու գար . 14 . Աս իշխանը թագին հետ կեանքն ալ պիտի կորսընցընէ . 15 . Չիս մարդավաճառի մը ծախեցին . 16 . Չէր կարծեր որ մենք զինքը սպաննել ուզողներէն պաշտպանենք . 17 . Չգուշութիւն ընէր նէ, կեանքը չէր կորսընցընէր . 18 . Քուէները կամ հաւանութիւնը վաստրկելու համար շատ ստակ ծախեցին . 19 . Պետք չէր որ զինքը լռէիք . 20 . Ար կարծէք որ Աստուած իր արդարութեան գործքերը ալ պիտի յապաղէ .

1 . Սիղէ պէտքօր . 2 . Գօյն-նւարը քըրէյօրւար . 3 . Օն- հիշ պէր ճեւապ զէրօեպի . 4 . Օ +եօփէ+ հէլէն րեօնէնէ ըսըըը . 5 . Աի-նէշ գարը երիւրի . 6 . Պիղէ րեպի+լէրիմիպէն հիշ պէր շէյ էշիւօեպի . 7 . Եօլ է-ս-իի-նարէ պիղէ պէտքօր էրի . 8 . Պո- ճէն+ էլիմարէ էն էյի սս+երիօիդի գայոյ էրի . 9 . Օն- սի-ալ էրիճէ+ օլալըրը , ույղ-նսո-ղ պիր ճեւապ զէրի էրի . 10 . Իսիւր օի սիմիղ փէ էարըն էլար սիղէ պէտքօր . 11 . Ճան- հեօնէ-լրէն պին հագգըն- գանընը րեօեի էրի . 12 . Իօնի-նարէն հիւրի+ է-իւր էրիմիղ . 13 . Պիրիմի պիղէ րօլրո- հիւրի-նի րո-յ-րո-գ . 14 . Պո- գր-ալ իւճը էլէ էօրի-նի- րէ զայ էրի-ճէ . 15 . Պիմի պիր էէսի րաղիբիտանըն սալըրը . 16 . Սանսո-ղ ըրը փէ էօլի-օի-նի գասի էրիլէրի էլիմարէն օն- գօրո-յալը . 17 . Ս-գըն-ըլ օլալըր էօրի-նի- զայ էրի-նի էրի . 18 . Բիւալարը, էարըրը էլէ հիւրի-նի էլիմարէն զգ փր-ա իարճ էրիլէր . 19 . Օն- էշիւօեպի րէյիլ օի էրիմիղ . 20 . Ալլա-ն +էնարի ար-լիւրիմիմի էճր-ալըրընը րահա հիճի+իւրիճէ+ օի սանըր սընըլ .

6. ՉՈՐՍ ԱԾՈՐԴՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԼՑ ԳԻՏԵԼԻԲ

Ա. 1. Il (nager) dans le fleuve. 2. Il (recommencer, *անց. որ.*) à chanter. 3. Nous (manger) des fruits. 4. Ils (employer) bien leur temps. 5. Il veut que nous (étudier, *ստ. ներ.*) nuit et jour. 6. Je (nettoyer) aujourd'hui ma maison. 7. J'(espérer) qu'il viendra bientôt. 8. Nous (employer) toutes nos forces pour faire aller ce vaisseau. 9. Je voudrais qu'il (manger, *ստ. անկ.*) un peu de pain avant de partir. 10. Hérodote qu'on (appeler) le père de l'histoire (commencer) à écrire. 11. On dit que cet édifice (chanceler). 12. Il est bon que nous nous (réconcilier, *ստ. ներ.*) avec nos ennemis. 13. Il (cacher) lui-même ses lettres. 14. Nous (célébrer) demain l'anniversaire d'une victoire. 15. Il n'est rien que nous (oublier, *ստ. ներ.*) aussi facilement que les malheurs passés. 16. La mort (révéler) les secrets des cœurs. 17. Il (protéger) l'innocence opprimée. 18. Autrefois vous (employer) différents moyens pour aller à vos fins. 19. Je crois qu'il (achever) demain. 20. Croyiez-vous qu'il (exaucer, *ստ. անկ.*) votre prière?

1. Գետին մէջ կը լողար. 2. Նորէն երգելու սկսաւ. 3. Մենք պտուղ կ'ուտենք. 4. Ատեննին աղէկ կը գործածեն. 5. Կ'ուզէ որ զիշեր ցորէկ ուսման ետեւէ ըլլանք. 6. Այսօր տունս պիտի մաքրեմ. 7. Ար յուսամ որ քիչ մը ետքը կու գայ. 8. Ան նաւը քալեցընելու համար բոլոր զօրութիւնն ի գործ կը դնէինք. 9. Ար բաղձայի որ ճամբայ ելլելէն յառաջ քիչ մը հաց ուտէր. 10. Հերոսոտոս, որն որ պատմութեան հայր կը կանչուի, գրելու կը սկսէր. 11. Աս տունը կ'երերայ, կ'ըսեն. 12. Աղէկ է որ թշնամիներնուս հետ հաշտուինք. 13. Նամակ-

ներն ինք անձամբ կը կնքէ: 14. Վաղը յաղթութեան մը տարեդարձի հանդէսը պիտի կատարենք. 15. Անցած վիշտերուն պէս բան մը շուտ չենք մոռնար. 16. Մահը սրտերուն ծածուկները դուրս կը հանէ. 17. Հարստահարած անմեղութիւնը կը պաշտպանէր. 18. Յառաջ ձեր վախճանին հասնելու համար զանազան միջոցներ կը դործածէիք. 19. Ար կարծեմ որ վաղը պիտի լմննցնէ. 20. Ար կարծէիք որ ձեր ազաշանքը պիտի լմնէր.

1. Չորս ինչոյց որ -- -- --. 2. Եկնիքն (Ինչոյցն) շուտըստը որ շուտը. 3. Պիշ ինչիէ եւր իշ. 4. Վագրութեանը էյն գուշտը. 5. Ինչիցն է ինչիցն ինչիցն. 6. Պիշ ինչիցն է ինչիցն ինչիցն. 7. Ուրիցն ինչիցն է ինչիցն. 8. Օ ինչիցն է ինչիցն ինչիցն. 9. Արիցն է ինչիցն է ինչիցն ինչիցն. 10. Հիշտըստը ինչիցն է ինչիցն. 11. Պիշ ինչիցն է ինչիցն. 12. Տիշտըստը ինչիցն է ինչիցն. 13. Միշտըստը ինչիցն է ինչիցն. 14. Եւրիցն է ինչիցն. 15. Արիցն է ինչիցն. 16. Ինչիցն է ինչիցն. 17. Չորս ինչոյց որ -- -- --. 18. Եւրիցն է ինչիցն. 19. Սիշտըստը ինչիցն է ինչիցն. 20. Սիշտըստը ինչիցն է ինչիցն.

Բ. 1. Il y a longtemps que je (servir) ma vieille mère infirme. 2. Mon nom (devenir) cher aux siècles à venir. 3. Deux ou trois ans d'étude lui (ouvrir, *անց. ան.*) l'esprit. 4. On peut servir Dieu en (servir) le roi. 5. Il (devenir, *անց. որ.*) comme le roi des autres hommes. 6. Les vents contraires nous (retenir, *անց. որ.*) longtemps à Tyr. 7. Ne le

croyez pas, il (mentir) effrontément. 8. Il (parvenir, *անց. որ.*) de bonne heure à l'épiscopat. 9. Après (obtenir, *աներ. անց.*) de lui la liberté de son pays, il la (soutenir, *անց. որ.*) par les armes. 10. Si j'allais à la campagne, il (venir, *թէա. ներ.*) m'y trouver. 11. Il y a dix ans qu'il me (servir) et me (servir, *թէա. ներ.*) encore, s'il le pouvait. 12. Nous (parvenir, *անց. որ.*) bientôt à la porte du temple. 13. Une rougeur subite (couvrir, *անց. ան.*) son visage. 14. Il faut que je (partir, *սա. ներ.*) aujourd'hui pour Paris. 15. Je ne croyais pas que vous (venir, *սա. անկ.*) si tôt. 16. Je le (tenir) bien, il ne m'échappera pas. 17. Le bruit de cette action (parvenir, *անց. որ.*) jusqu'aux oreilles de Sésostris. 18. Il veut que son fils (tenir, *սա. ներ.*) toujours les yeux baissés. 19. L'armée (souffrir, *անց. ան.*) beaucoup dans sa marche, faute de provisions. 20. Il (retenir) injustement un bien qui m'(appartenir).

1. Հատ ատեն կայ որ հիւանդ պառաւ յօրս կը ծառայեմ. 2. Իմ անունս ապագայ դարերուն սիրելի պիտ'որ ըլլայ. 3. Երէք շորս տարւան ուսումն իր խելքը բացաւ. 4. Թագաւորին ծառայելով յարգ կըրնայ Աստուծոյ ալ ծառայել. 5. Անկիայ ուրիշ յարգիկներուն թագաւորին պէս եղաւ. 6. Հակառակ հովերը երկայն ատեն զմեզ Տիւրոս արգելեցին. 7. Իրեն մի հաւատար, անամօթութեամբ կը սսէ. 8. Ինք շատ շուտ եպիսկոպոսութեան հասաւ. 9. Անկից իր գաւառին ազատութիւնն ընդունելէն ետեւ, զէնքով ալ հաստատուն պահեց. 10. Գեղ երթալու ըլլայի նէ, կու գար հոն ալ զիս կը գտներ. 11. Տասը տարի է որ ինծի կը ծառայէ, ու թէ որ կարենար՝ աւելի ալ կը ծառայէր. 12. Քիչ մը ետքը տաճարին դուռը հասանք. 13. Իր երեսը յանկարծական կարմրութիւն մը ծածկեց. 14. Փարիզ երթալու համար պսօր ճամբայ ելլելու եմ. 15. Չէի կարծեր որ պս-

չափ շուտ դար . 16 . Ջինքն աղէկ կը բռնեմ, ձեռքէս
չիկրնար ազատիլ . 17 . Աս դործքիս լուրը Սեռասարի-
սին ահանջը հասաւ . 18 . Կ'ուզէ որ որդին միշտ աչուր-
ները վար բռնէ . 19 . Ջորքը պաշար շունենալուն
ճամբան շատ նեղութիւն քաշեց . 20 . Անիրաւու-
թեամբ քովը կը պահէ անանկ ինչք մը որ իմն է .

1 . Խայլէ լաճընդան պերէ գօծաթարը խալիւ լալի-
րեօն ի ըլլեմն ետեր իմ . 2 . Պէնիմ իսօմ կէլեճէ + շէման-
լարս գըյօնիւն, սեճիկն-լիւ- օլաճագ . 3 . Ինչ որտըն սե-
նէլի + իւճ շէննիկն ալար . 4 . Քէշի գարիշահա ի ըլլեմն
էլիարի + որտ Ալլահա որ ի ըլլեմն ետիպիլի . 5 . Օ սիւեր
ապեճիլիկն գարիշահա կիպի օլարս . 6 . Ջըրար ընդիւր-
լար իսյլի շէման պիշի Սորարս ալ գօրոն-լար . 7 . Օնա ինան-
սա, սիւանսարան եալան սեօյլի . 8 . Օ գի + շափո +
գիսփո-պլար-գի մանսըպնա եկիլիշարի . 9 . Օնարան տիարի
էյ-լիլիկնիկն աղարիլիկնիկն ալարգօրան սօնդրս, սիւան ըլլ
օ
աղարիլիկն գալի սագլար . 10 . Քեօյե կիարեճէ + օլայըրըճ,
օրայ որ կիլիկն պիշի պո-լար սարս . 11 . Օն սենե
արի տի պան ի ըլլեմն ետեյօր, գարարիլիկն օլայըր սահա
շիարտ որ ետեր իարի . 12 . Պիլ ալ սօնդրս հէյ + էլիկն գ-
գո-սո-նա եկիլիշարի . 13 . Օլ սո-լի պիլ գըրճըլըլըր րըր
էի-պի-նիկն գագարը, պիլարիկն պիլի գըրճըրըլըր օլ-
արս . 14 . Էլ ելլիլի Փարիլի կիլիկն պո- կի-ն եօլ
ըլլաճարըլըր . 15 . Սանսալ ըրըճ տի պո- գարար շափո +
կիլիկնիկն . 16 . Օնա էյեճէ ին-լիսո-շ սոճ, էլիկնիկն
գալահալ . 17 . Պո- լաճընն իսպարիլի Սե-սօ-լիլիկնիկն գո-
լալըն եկիլիշարի . 18 . Իսիլի տի օլարս հիլ լաճիլի կիլիկն-
իկն աղարս ին-լիսո-ն . 19 . Ջարիլ օլարըլըր էլիկն սոտեր
եօլարս ըրճ սըլիլի կիտի . 20 . Նահագգի եերի մալըլը
էանընարս սագլար .

Գ. 1. Cet homme-là me (plaire) beaucoup.
2. Ce chemin (conduire) à la ville. 3. Je vous
(plaindre) extrêmement. 4. Je le (reconnaitre) par-
faitement. 5. Je ferai ce qu'il vous (plaire, այդ).

6. Il ne vous (craindre) guère. 7. Il (paraître, *անց . որ .*) comme un éclair. 8. Après avoir dit cela il se (taire, *անց . որ .*). 9. Il me (contraindre, *անց . որ .*) à le dire. 10. C'est le soleil qui (cuire) tous les fruits. 11. Alors (paraître, *անց . որ .*) cet homme si admirable. 12. Il (joindre, *անց . որ .*) les deux jardins. 13. Croyez-vous que nous le (craindre, *ստ . ներ .*)? 14. Je ne voudrais pas qu'on me (reconnaître, *ստ . անկ .*). 15. Il a des ennemis, mais ils ne (paraître) pas. 16. Je te (plaindre) de tomber dans ses mains redoutables. 17. Ne vous (contraindre) pas pour moi. 18. On (cuire) du pain dans toutes les villes pour les troupes. 19. Il y a des sauvages qui se (peindre) le corps et le visage. 20. Moïse (conduire, *անց . որ .*) le peuple d'Israël.

1. Աս մարդս ինձի շատ հաճոյ է. 2. Աս ճամբանքաղաք կը տանի. 3. Վրադ շատ կը ցաւիմ. 4. Չինքը կատարեալ աղէկ կը ճանչնամ. 5. Չեղի հաճոյ եղածը կ'ընեմ. 6. Չեզմէ գրեթէ ամենեւին շիվանար. 7. Փայլակի մը պէս երեւցաւ. 8. Ասիկայ ըսելէն ետեւ լռեց. 9. Չիս ան բանն ըսելու ստիպեց. 10. Արեգակն է որ ամէն պտուղները կը հասցընէ. 11. Ան ատեն երեւցաւ աս զարմանալի մարդը. 12. Ան երկու պարտեզները միացուց. 13. Ար կարծէք որ իրմէ կը վախնանք. 14. Չէի ուզեր որ զիս ճանչնային. 15. Թշնամիներ ունի, բայց չեն երեւնար. 16. Իր սարսափելի ձեռուրներն իյնալուդ վրայ կը ցաւիմ. 17. Ինձի համար նեղութիւն մի քաշէք. 18. Ամէն քաղաքները զինուորաց համար հաց կ'եփուէր. 19. Վայրենիներ կան որ մարմինն ու դէմքերն կը ներկեն. 20. Մովսէս Իսրայէլացուց ժողովրդեան ասաջնորդեց.

1. Պոս սարսափանք չէ՞ հաշիւ երբէր էմ. 2. Պոս ետէ շէնքեր չէ՞ արբեր. 3. Սէնի չէ՞ սճեր ըմ. 4. Օնոս քէտ էյն ինչն ըմ ըմ. 5. Սէնի մարդու ղ օլմանը երբէր էմ. 6. Հէնէն քէշտէն քէն քօրքօմաւ. 7. Շէնքէտ քէտէ քէտէննաքէ. 8.

9. Գլխնի պոռնոս
 Կէտիցի Կճարոս Ելիտի . 10 . Հէր Կեյվէլէրի Ելիցի Զարի
 Կիւնի Զարի . 11 . Գոս Կճարի Կարե՛՛ս Ել Եսնարի Կիւրի Կարի .
 12 . Օ Իտի Կարի Կիւրի Կիւր Ելիտի . 13 . Սննըր Կննըր Կ
 Եսնարի Կարի Կար Ել . 14 . Իսիւի Կիւրի Կարի Կ Կիւնի Կննըր Կննըր .
 15 . Տիւր Կննըր Կննըր Կննըր Կննըր , Կիւրի Կննըր Կննըր . 16 . Օննն
 Կարի Կար Ելի Կննըր Կարի Կարի Կարի Կարի Կննըր Կննըր . 17 .
 Գլխի՛՛ս Կարի Կննըր Կննըր Կննըր Կննըր . 18 . Աստի Կարի Կննըր
 Կննըր Կարի Կարի Կարի . 19 . Եկարի Կարի Կարի Կարի Կարի Կարի
 Կննըր Կննըր Կննըր Կննըր Կննըր Կննըր . 20 . Մոսոս Կարի Կարի
 Կննըր Կննըր Կննըր Կննըր Կննըր .

Գ. 1. Ils l' (contraindre, *անց. ան.*) à se bat-
 tre. 2. Son courage (croître) avec les périls. 3. Je
 n'aurais jamais cru que vous l' (craindre, *սոս. գեր.*).
 4. Un rayon de joie (paraître, *անց. որ.*) dans ses
 yeux. 5. C'est un homme qui mérite qu'on le (plaigne,
սոս. ներ.). 6. Ils (connaître, *անց. որ.*) que le dan-
 ger devenait pressant. 7. Ils nous (peindre, *անց.
 որ.*) des couleurs les plus noires. 8. On peut tou-
 jours dire des choses qui (plaire, *սոս. ներ.*). 9. Ces
 eaux (cuire) un oeuf en moins de cinq minutes.
 10. Voilà encore un chemin que je ne (connaître)
 pas. 11. Il vous a bien dit telle chose, mais il vous
 en (taire, *անց. ան.*) bien d'autres. 12. Ces arbres
 (produire) de bons fruits. 13. Autrefois on (oindre)
 les athlètes pour la lutte. 14. Il ne fallait pas que
 vous le (craindre, *սոս. անկ.*) tant. 15. Il ne conve-
 nait pas qu'on vous y (contraindre, *սոս. անկ.*) par
 force. 16. Croyez-vous qu'ils vous (connaître, *սոս.
 անց.*)? 17. Tout ce discours se (réduire) à prouver
 que vous avez tort. 18. Je souhaitais qu'ils (joindre,
սոս. անկ.) leurs efforts. 19. Sa rage allait toujours
 (croître, *ընդ. ներ.*). 20. Ils nous (conduire, *անց.
 ան.*) par des défilés.

1. Զինքը կռուելու ստիպեցին. 2. Քաջութիւնը վտանգներուն հետ կ'աճեր. 3. Չէի կրնար հաւատալ որ դուք իրմէ վախցած ըլլայիք. 4. Աշուրներուն մէջ ուրախութեան նշոյլ մը երեւցաւ. 5. Աս մարդս արժանի է որ վրան ցաւ ունեցուի. 6. Ճանչցան որ վտանգն աւելի ստիպողական կ'ըլլար. 7. Զմեզ շատ զէշ մարդու պէս ձեւացուցին. 8. Մարդ կրնայ միշտ անանկ բաներ ըսել որ հաճոյ ըլլան. 9. Աս ջրերը հինգ բոպէէն քիչ ատենուան մէջ հաւկիթ մը կ'եփեն. 10. Ահաւասիկ ուրիշ ճամբայ մ'ալ որն որ ես չէի ծանշնար. 11. Քեզի աս բանս ըսաւ, բայց ուրիշ շատ բաներ ալ լսեց. 12. Աս ծառերս աղէկ պտուղներ կը բերեն. 13. Յառաջագոյն գօտեմարտութեան համար բնիշները կ'օժէին. 14. Պէտք չէր որ իրմէ այնչափ վախնայիր. 15. Չէր վայլեր որ զձեզ բռնութեամբ ան բանին ստիպէին. 16. Ար կարծէք որ զձեզ ծանչցած ըլլան. 17. Բոլոր աս խօսքս ձեր յանցանք ունենալը ցուցնելու կը ծառայէ. 18. Ար բաղձայի որ իրենց ճիգը միացնէին. 19. Կատաղութիւնն երթալով կ'աճեր. 20. Զմեզ նեղ ճամբաներէ տարին.

1. Օնո՞ր տեօյէ-չէյէ շքըւտըւար. 2. Թե՛հլէ+ելէր արեւոքճա իյնիւլէյէ տե արեւար ըտը. 3. Ին՞անսաղ ըտը՛ տե տե՛ղ զնորան քօրքօսոչ օլլոյըտը՛ըլ. 4. Կեօղլէրէնտե պէր ըտըլլոք շէօլէտէ կեօրէնտե. 5. Պո՞ր տեչիւնն իղլէրէնտե ճըմաք հաքք տըր. 6. Թե՛հլէ+տե րանա ղէյտտե տե՛ճպէր օլլոյօր տեյէ րոյտոնլըր. 7. Պիղի գե+Ֆէնա սորո՛ կեպէ իտրէֆ էլտելէր. 8. Քէչի հեր ան սաքորոնլ օլլոմաք շէյլէր տեօյլէյէպէլէր. 9. Պո՞ր ոտլըր պէշ րաքիքիտե՛ն աշ լոքըլ իչիւնտե ետտոնրէլ տեչիւրէրլէր. 10. Իչիւր պէնտե իտըլլաքտըլլոք էօլլարտան պէրի րանա. 11. Պո՞նոն սանա տետե տոմա, շօք շէյ տեղլէրէնտե տե տե՛ս զըքորտորը. 12. Պո՞ր աղճըլըր էյէ տեյլէ հասլ էտերլէր. 13. Ի՛վիլ ղամանտե՛հլէլլանլըր իղլէրէնտէ կեօրէչ էյիւն ետա տեօրէրլէր էտե. 14. Օնորան օ քորտոր քօրքօսոնլըլըրըլ. 15. Օլ շէյ էյիւն

« Ի՞նչ շօք է՞ն՞ձե՛ք ետ՛գըշմաշ ըտը . 16 . Սանճը՛ր «ընճը թե՛
 « Ի՞նչ է՛ Ռանճը՛ըշ օլլա՛ննլար . 17 . Պա՛ն ճե՛թի «եօղլէր էնճա՛յը
 « Ի՞նչն քաղաքնա՛նլը օլլաննըը իսպա՛նի ետեր . 18 . Արշէ՛նլէր
 իտի՛ս թե՛ ղերլէ՛նտե՛ շալըշոյըտըլար . 19 . Աշիննլըըը ինն-
 « րէ՛նճե՛ ալլա՛ր ըտը . 20 . Պի՛շի արա՛ր եօլլարարան իեօթի՛նր-
 « րէ՛նլէր .

131 — 133

7. ԿՐԱՒՈՐԱԿԱՆ, 2ԷԶՈՔ ՈՒ ՓՈՒԱԴԱՐԶ ԲԱՅԵՐ

Ա . 1. Je (obliger, *անց . որ .*) de céder. 2. Il (haïr) de tout le monde. 3. Tu (châtier) de ton imprudence. 4. Il (tuer, *անց . որ .*) par son fils. 5. Combien de pauvres (oublier)! 6. Les biens de notre père (vendre, *անց . ան .*). 7. Vous (inviter) à cette cérémonie. 8. Ils (effrayer) pour peu de chose. 9. Son frère (rendre) à ses parents. 10. Les Syriens (chasser, *անց . որ .*) de la citadelle. 11. Votre père (avertir) de vos crimes. 12. Quelques-uns (priver, *անց . որ .*) de la sépulture. 13. Nous (obliger, *անց . ան .*) de travailler toute la journée. 14. Ils (punir) quand ils (interroger, *ապ . անց .*). 15. Nous (assaillir, *անց . որ .*) par un vent épouvantable. 16. Ils dirent au roi que nous (trouver, *գեր .*) dans un navire phénicien. 17. Je ne croyais pas qu'il (aimer, *սա . անկ .*) de son père. 18. Pensez-vous qu'ils (épouvanter, *սա . ներ .*) pour si peu de chose ? 19. L'agneau (emporter, *թէա . անց .*) par le loup, si le berger l'avait abandonné. 20. Je souhaiterais que cette chambre (nettoyer, *սա . անկ .*) avec plus de soin.

1. Թող աալու, ետ քաշուելու հարկադրեցայ .
 2. Ամենէն կ'ատի . 3. Անխոհեմութեանդ պատիժը պիտի կրես . 4. Իր որդիէն սպանուեցաւ . 5. Որչափ աղքատներ կը ճողցուին . 6. Հօրերնուս ինչքերը ծախուեցան . 7. Աս հանդիսութեան պիտի հրաւիրուիք .

8. Քիչ մը բանէ կը վախնային. 9. Եղբայրը իր ծնողացը դարձուած էր. 10. Ասորիք միջնաբերդէն վարնաուեցան. 11. Հայրդ յանցանքներուդ լուրն առած էր. 12. Ոմանք թաղմանէ զրկուեցան. 13. Բոլոր օրը աշխատելու հարկաւորեցանք. 14. Հարցափորձ մտնելէն ետեւ պիտի պատժուին. 15. Ահագին հովի մը բռնուեցանք. 16. Թագաւորին ըսին որ մենք Փիւնիկեցւոց նաւի մը մէջ գտնուած էինք. 17. Չէի կարծեր որ հօրմէն սիրուած ըլլար. 18. Ար կարծէք որ այսչափ քիչ բանէ կը վախնան. 19. Հովիւը թող տուած ըլլար նէ, գառնուկը գայլէն կը յափշտակուէր. 20. Ար բաղձայի որ աս սենեակս աւելի զգուշութեամբ մաքրուած ըլլար.

1. Գօյ վերջէն Դճոյսը օլորո՞՞. 2. Տէ՛նեա մէ՞՞ ծոռ առա՞՞վէ՞ն էրէր. 3. Թէրդէրնէն շէղա՞՞ն զէ՛՛նէ՛ն. 4. Քէնէրն է վարձարան քա՞՞լ օլորո՞՞. 5. Նէ քարար ֆօքըլար ունո՞՞րը. 6. Փէրէրնէն յա՞՞լարը ունըլար. 7. Պո՞ ղէնէնէն որ՞՞վէ՞ն օլորո՞՞ք ունըլ. 8. Պէր ճէնէն շէյրէն քօրքօր ըրըլար. 9. Գարդալը ունըլարըն ունըլ օլորո՞՞ք ունըլ. 10. Սէրնէնէն ի՞նչ քա՞՞լարն քօլորո՞՞րը. 11. Փէրէրնէն քաղահարկարընն իսորնէնն ունըլ ըրը. 12. Պարըլար ի՞նչօնէն շայլ օլորըլար. 13. Պէնէնն ի՞նչ ղալըլարոյ Դճոյսը օլորո՞՞ք. 14. Թէ՛՛՛ֆէն ղալարոն քօնըր ճէղարը վերնէնէն. 15. Հիտրէնն ղէր ղէնէնար ունըլարոն. 16. Փարշաղարէնն ղէնը Փոննէնըլարըն ի՞նչնէն իննէրն ունըլ ունըլ. 17. Սանըլ ըրը՞՞ք ղէ քէրէրնէրնն սէֆէլոն օլորոն. 18. Սանըլ ունըլ ղէ քարար աղ շէյրէն քօրքօրը. 19. Չօյանն ուրքօնըլ օլորըլ, քոնըն քոնընն ունըլ. 20. Արնէնէն իրնէ՞՞ք ղէ ուն օրոն շէյրէն քէրքէնըլ ունըլնէնն ղալըլ.

Բ. 1. Mon frère (sortir, *անց. ան.*). 2. Les Assyriens (disparaître, *անց. ան.*). 3. Nous (descendre, *զեր.*) bien bas. 4. Ils (marcher, *անց. որ.*)

longtemps ensemble. 5. Ils (arriver, *անց. ան.*) d'Espagne. 6. Croyez-vous qu'ils (partir, *ստ. անց.*)? 7. Dès que nous (entrer, *անց. յառ.*) dans la voiture, elle partit. 8. Le voleur (échapper, *անց. ան.*) de prison. 9. Il (aller, *անց. ան.*) au-devant de son frère. 10. Vous (descendre, *գեր.*) de votre char. 11. Je ne croyais pas qu'il (tomber, *ստ. գեր.*) de si haut. 12. Télémaque (rester, *գեր.*) seul avec Mentor. 13. Il (monter, *անց. որ.*) dans sa chambre, et y (rester) seul. 14. Il (tomber, *թէա. անց.*) dans la mer, si je ne l'avais tenu. 15. Mes frères (demeurer, *անց. ան.*) à Paris pour faire leurs études. 16. Il semble qu'il (venir, *ստ. անց.*) de loin. 17. Il souhaitait que je (sortir, *ստ. գեր.*). 18. Elle releva son enfant qui (tomber, *գեր.*). 19. Nous (partir, *թէա. անց.*) hier, si l'on nous avait laissés faire.

1. Եղբայրս դուրս ելաւ. 2. Ասորեստանցիք աներեւոյթ եղան. 3. Մենք շատ խորունկ իջած էինք. 4. Երկայն ատեն մեկտեղ քաղցին. 5. Սպանիայէն եկան. 6. Կը կարծէք որ գացած ըլլան. 7. Կառքը մտածնուս պէս, ինքն ալ ճամբայ ելաւ. 8. Գողը բանտէն պրծաւ. 9. Եղբօրը դիմացը գնաց. 10. Դուք ձեր կառքէն վար իջած էիք. 11. Չէի կարծեր որ այնչափ բարձրէն վար ինկած ըլլար. 12. Տելեմաք Մենտորին հետ առանձին մնացած էր. 13. Սենեակն ելաւ ու հոն առանձին մնաց. 14. Բռնած չըլլայի նէ, ծովն ինկած կ'ըլլար. 15. Եղբաբըս ուսում սովելու համար Փարիզ մնացին. 16. Կ'երեւայ որ հեռուէն եկած ըլլայ. 17. Կը բաղձար որ ես դուրս ելած ըլլայի. 18. Իր ինկած տղան վերցուց. 19. Թող տուած ըլլային նէ, երէկ գացած կ'ըլլայինք.

1. Գորդուշտի տէրը լեւորը. 2. Արեւելու լեւորն ուղեւոր շրջաւոր. 3. Պէշ լեւոր տէրէն էնիշ իտէ. 4. Խայլէ շէմն ուղեւորտէ երէկ-տէլէր. 5. Իսթանբուլու

6. Սննդը ունենալ էի կենտրոն շինելու. 7. Պիշ
 արարայա կերտելովիչ կենտրոն օրա եօլա լեզու. 8. Խըրհը
 զընդանդան գալու. 9. Գարդալընն գարըննա լեզու.
 10. Սնն արարանըզան աշաղա էնտիչ իրենիչ. 11. Սնն
 հալ ըստ էի օ գարար էի-տե-տե-աշաղա տե-ըն-ը օլ
 առն. 12. Թեկիտա Մեկնիօր էի բալընն գալու ըստ.
 13. Օրաալնա զըզուր, օրաա- եալըննն գալու. 14. Թա-ն-ն
 հայընըն տեկիչի տե-ըն իրի. 15. Գարդալընն էլ
 էօրեկի էլի Փարիզուր գալու. 16. Կեօրեկի-նի-ր էի
 աշաղ էի-րեկի կենտրոն շինել. 17. Իսկիչ էրի էի շին տե-
 ըստ լեզու օլընըն. 18. Եկրի տե-ընն օլըննա-
 գալու. 19. Պրո-գալըն օլընընըն տե-ն կենտրոն օլա-ր
 առն-գ.

Գ. 1. Vous (se fâcher). 2. Il (se moquer) de
 moi. 3. Le temps (se troubler). 4. Il (se tromper,
անց. որ.). 5. Ils (se plaindre, *անց. ան.*) de leurs
 maux. 6. Je ne (se fier) plus à lui. 7. Nous (s'amuser,
անց. որ.) longtemps. 8. Vous (se tromper),
 cela n'est pas ainsi. 9. Vous (se repentir) de votre
 indulgence. 10. Je (se lever, *անց. որ.*) et je (s'avancer)
 vers ces lieux. 11. Il (s'appliquer) à orner son
 âme par la vertu. 12. J'aurais désiré qu'ils (se re-
 pentir, *առ. զեր.*) de leurs fautes. 13. Le centurion
 (se promener) en balançant son cep de vigne. 14. Ils
 (se fâcher, *թէա. անց.*), si je (se présenter, *զեր.*)
 devant eux. 15. Vos parents voudraient que vous
 (s'occuper, *առ. անկ.*) de choses utiles. 16. Je
 (s'imaginer, *անց. ան.*) que je (se promener,
անկ.) dans votre jardin. 17. On aurait souhaité
 que vous (se reposer, *առ. զեր.*) de vos fatigues.
 18. Les oiseaux (se réunir) et saluent le père de
 la vie. 19. Vous voulez que nous (se flatter, *առ.
 ներ.*) d'un vain espoir. 20. Il m'a longtemps fait
 des promesses, il (se jouer) de moi.

1. Դուք կը սրդողէք. 2. Ձիս ծաղը կ'ընէ. 3. Օդը կը պղտորէր. 4. Անիկայ սխալեցաւ. 5. Աշտերնուն վրայ քանքատեցին. 6. Ալ անոր պիտի չվստահիմ. 7. Երկայն ատեն զբօսանք բրինք. 8. Ար սխալէք, աս բանս անանկ չէ. 9. Չեր ներս- զամուսութեան վրայ պիտի ցաւիք. 10. Ոտք ելայ ու դէպ ի ան կողմերը յառաջ դացի. 11. Իր հոգին առաքինութեամբ զարդարելու ետեւէ կ'իյնայ. 12. Ար բաղձայի որ յանցանքներնուն վրայ զղջացած բլլային. 13. Հարիւրապեան իր որթի կոծղը շարժելով կը պտրտէր. 14. Առջեւնին ելլելու բլլայի նէ, կը սրդողէին. 15. Ծնողքնիդ կը բաղձային որ դուք օգտակար բաներու զբաղէիք. 16. Անանկ երեւակայեցի որ ձեր պարտեղը կը պտրտէի. 17. Ար բաղձացուէր որ դուք յոգնութիւն առած բլլայիք. 18. Թռչունները կը ժողվուին ու կենաց հայրը կը բարեւեն. 19. Ա'ուզէք որ պարապ յուսով մը ինք զինքնիս խաբենք. 20. Երկայն ատեն ինձի խոստմունքներ բրաւ, զիս ծաղը կ'ընէ եղեր.

1. Սիշ Դարբալը «ընըլ. 2. Պէնի մասնարա երեյօր. 3. Հալա պոլանըյօր ուրոո. 4. Օ եանըլար. 5. Տերր- լէրի է-դէրիէն ուղլարըլար. 6. Ղայրը ձա-իէ-վէն՝Յեյե- ճէյիմ. 7. Խայը վաթըն սեֆա ելիդի. 8. Եանըլար ունուղ, պո- մասլանալի էօյլէ դէյիլ դի. 9. Շեֆ- ֆալիընընէ է-դէրիէն աճըյաճաթ «ընըլ. 10. Այաղա ֆալ- ֆալ օ լարաֆլարա Կօզրո- ֆիլիդիմ. 11. Ճանընը ֆաղի-լէլի էլէ Կօնալիմայ մո-ֆայեկո դի. 12. Արդի-լէր էդիմ ֆե ֆապանալարը է-դէրիէն ֆի-ընան օլաանլար. 13. Եէ-ղ պաըլ էլիմդիէն աամա ֆի-լի-յի-նի-ն ուղլարաթ ֆիդիմի. 14. Գարըլարընա ղեթ'ըլ օլաըրըմ, Դարբալըլար արը. 15. Ալալարընընէ մերա՛ն օյո-րոո- ֆե սիշ ֆիդիլի մասլանալարա մո-ֆայեկո օլաանըլ. 16. Պաղլէնիդրի էլիդիյօր ում դիյի խայալ էլիդիմ. 17. Իսլիէնի էդի ֆե էօր- ղոանը-թ «ընըլ օլաըրընըլ. 18. Գո-ըլար լիօթ օլապ էպոսանայեալա սեւալ վէրիլէր. 19. Իսլիէր սիշիլ ֆե էնիդի-

միշտ պիտի պահեստանայիս ինչ անհարկաւոր. 20. Ես այլ չմտնի
 պահեստանայիս երկրի, յայտնի պիտի շէմքնայիս որ ուրիշ.

144

8. ԱՆԿԱՆՈՒՆ ԲԱՅԵՐ

Ա. 1. Il s'(asseoir, *անց. որ.*) auprès de moi.
 2. Il aller) demain à la campagne. 3. Il (acquérir)
 tous les jours. 4. Je (aller) en France. 5. La chaux
 vive (bouillir) quand on l'arrose d'eau. 6. Il faut que
 tu (aller, *սա. ներ.*) avec le fils d'Ulysse. 7. Son
 poulx (battre) quatre-vingts fois par minute. 8. Il
 (acquérir, *անց. ան.*) beaucoup de choses. 9. On
 l'(absoudre, *անց. ան.*) malgré le crédit de ses en-
 nemis. 10. En (absoudre) cet homme on n'a pas fait
 justice. 11. Je souhaite que vous (acquérir, *սա.
 ներ.*) une grande réputation dans cet art. 12. Je
 m'(asseoir, *թէա. ներ.*) volontiers sur l'herbe, si
 j'étais sûr que ma santé n'en souffrît pas. 13. Je
 (boire, *անց. ան.*) un verre de vin. 14. Il s'est pi-
 qué en (coudre). 15. Nous vous (croire) toujours
 nos amis. 16. Cela doit être (coudre, *ընդ. անց.*)
 avec de la soie. 17. Nous (boire) dans le creux de
 la main. 18. Il avait à peine (clore, *ընդ. անց.*) l'oeil,
 que le bruit l'éveilla. 19. Je (courir, *թէա. ներ.*)
 beaucoup plus vite, si mes habits n'étaient pas si
 lourds. 20. Est-il possible que vous (boire, *սա. ներ.*)
 tant de vin ?

1. Քովս նստեցաւ. 2. Վաղը դեղ պիտ'որ եր-
 թայ. 3. Ամէն օր կը շահի. 4. Գաղղիա կ'երթամ.
 5. Չմարած կիրը, վրան ջուր օրսկուելու բլայ նէ,
 կ'եւայ. 6. Պէտք է որ Ողիսեւօսին որդւոյն հետ
 երթաս. 7. Իր երակը բոպէի մէջ ութսուն անգամ
 կը զարնէ. 8. Շատ բան ստացաւ. 9. Թշնամիներուն
 համբաւին միտ չգնելով, զինքն արձակեցին. 10. Աս
 մարդս արձակելով արդարութիւն բրած չեղան. 11.

Ար բաղձամ որ աս արուեստին մէջ մեծ համարում ստանայք. 12. Առողջութեանս մնաս շտալը գիտնայի, յօժարութեամբ խոտին վրայ կը նստէի. 13. Գաւաթ մը գինի խմեցի. 14. Կարելու ատեն ասեղը ձեռքը խոթեց. 15. Մենք զձեզ միշտ մեր բարեկամները կը կարծենք. 16. Ասիկայ մետաքսով պիտի կարուի. 17. Ափերնուս մէջէն ջուր կը խմէինք. 18. Հազիւ աչքը գոցած էր, մէյ մ'ալ խըլտոցը զինքն արթընցուց. 19. Զգեստներս այսչափ ծանր չըլլային նէ, շատ աւելի շուտով կը վազէի. 20. Կարելի է որ այնչափ գինի խմէք.

1. Եանձնոս օրնորոս. 2. Եւրըն էօյէ կէրէճէ+. 3. Հէր կէն քաղանըր. 4. Ֆրանսայա կէրէր էմ. 5. Սէօն-Վեյշ էրէճին է-միւնէնէ սոս սերքիլէճէ+ զլորոս, քայնար. 6. Ի-լէ-մէն զլոր- էլէ կէմեյէն մէն. 7. Ն-էլըլ պէր որ-քի-քէրէ սէտէն էրրէ միւար. 8. Չօք շէյ էլէ կէմիքրէ. 9. Քէնդի որէ-շմնլարընըն նո-ճո-ղաննա նիւպէլիէն ծոս-քօյ վերորէլէր. 10. Պոս արամը քօյ վերմէլէրիլէ որէ-րի-միւնէ-+ էմեյրիլէր. 11. Արդի-լէր էմ էի պոս սանտիլի էլիէրէ լքի էմիպար պո-լուսընըլ. 12. Սուլըլըմ շարար վերմեյէճէյիէն պիւլէյիքիմ, օմէ է-ղէրիէն օրնորոս որոսամ. 13. Պիւր քարտէն շարար էլիքիմ. 14. Տիտէշ որիքիլէ վաքըմէ էյիէյի էլիէն սօքորոս. 15. Պիշ սիլի որայիմ որմիւն-մո-ղ որիլէ մո-միւար ըլ. 16. Պոս էիէէ+, էպրիլիէմ էլէ որիլէլէճէ+. 17. Ավո-ճո-մո-ղլա սոս էլէր էրիէ+. 18. Կիօղի-նի-քաթար քաթամաղ էմիլըրըր ծոսոս սոյանըրըր. 19. Իս-պարըմ օ քարար ողըր օլմայայըրը, որանս լքի լաթոս-+ քօշար ըրըմ. 20. Օլ քարար շարար էլիէնիլ մի-միլէն մի.

Բ. 1. Je (croire, *անց. որ.*) avoir un songe. 2. (Dire), cela ne vous plairait-il point? 3. Ne (croire) pas tout ce qu'ils vous (dire). 4. (Ecrire) cela dans votre journal. 5. Que vouliez-vous que je vous (dire, *սա. անկ.*)? 6. Elle (croire, *անց. որ.*) entendre des gémissements. 7. Je lui (écrire, *անց.*

որ.) dix lettres sans recevoir de réponse. 8. Ce que vous me (dire) aujourd'hui, ne s'accorde pas avec ce que vous me (dire, *անկ.*) hier. 9. Ils baissèrent la lance et (courir, *անց. որ.*) l'un contre l'autre. 10. Ils nous (envoyer) du secours. 11. Ils (faire) un grand bruit. 12. Nous (faire, *անց. որ.*) un long voyage. 13. Il (falloir) que vous le (lire, *սա. անկ.*) plus tôt. 14. Je (faire) tout ce qu'il vous plaira. 15. Il (lire) un vieux manuscrit. 16. Je ne (croire) pas qu'il (lire, *սա. անկ.*) si bien le grec. 17. Il a le visage tout (luire, *ընդ. ներ.*) de sueur. 18. Il veut que vous lui (écrire, *սա. ներ.*) souvent. 19. J'(envoyer, *թէա. ներ.*) le chercher, si j'étais sûr de le trouver chez lui. 20. Il ne (croire) pas que je (boire, *սա. ներ.*) toujours de l'eau.

1. Կարծեցի որ երազ կը տեսնեմ. 2. Ըսեք, ասիկայ ձեզի հաճելի չէր ըլլար. 3. Ձեզի ամէն ըսածներնուն մի հաւատար. 4. Ասիկայ ձեր օրագրութեան մէջ գրեցէք. 5. Ի՞նչ կ'ուզէիք որ ձեզի ըսէի. 6. Հեծութիւններ լսել կարծեց. 7. Իրեն տառը նամակ գրեցի առանց պատասխան առնելու. 8. Ինծի պատրուան ըսածնիդ երէկուան ըսածներնուդ հետ չի-համաձայնիր. 9. Տեղերնին վար առին ու իրարու վրայ վազեցին. 10. Մեզի օգնութիւն պիտի խաւրեն. 11. Մեծ խշրտոց մը կ'ընէին. 12. Երկայն ճամբորդութիւն մը ըրինք. 13. Պէտք էր որ անիկայ աւելի յառաջ կարդայիք. 14. Ձեզի հաճոյ եղածը պիտ'որ ընեմ. 15. Հին ձեռագիր մը կը կարդար. 16. Ձէի կարծեր որ այսչափ աղէկ յունարէն կարդայ. 17. Երեսը քրտինքէն բոլորովին կը փայլէ. 18. Կ'ուզէ որ շատ անգամ իրեն գրէք. 19. Տունը ըլլալը ստոյգ գիտնայի նէ, զինքը բերել կու տայի. 20. Ձի-հաւատար որ միշտ ջուր կը խմեմ.

1. Ստեղծ էի քիչ քիչ կ'օրէն-յօր նստ. 2. Տեղիկէլ, որո՞ւնք սիւնի մասին ու զիւրիւր մը յար. 3. Սիւնի հետ քիչ-քիչ-

1. Լեւրեմն էնանայըն. 4. Պոսնոս սեղեմն բոսնանայեմն էնանե
 ետըն. 5. Նե՞ իմեմն էր իրեմնեղ տե սեղեմն րեյեմ. 6. Ինեմնե
 սեմն էնեմնեյըն շանն էմն. 7. Օնոն օն սեմնոնայ ետըն
 րըմ մամն, նեղն պեմն ճեմնայ մամնրըմ. 8. Պոսնոսն
 պանոն րեմնեյեմնեղ րեմնեմն րեմնեյեմնեղ էլեմնոնայըն. 9. Մըն
 բոմնլըմնըն շաննայն մընն, պեմնեմն պեմնեմնեմն էնեմնեմն
 էմն. 10. Պեղեմն ետըմնրըմն ետընայնոնմն. 11. Չօմն
 մնմնըմնրըմն ետըմն էրեմն. 12. Պեմնոն րեմնեմն ետընոնմն
 էմն. 13. Պոսնոսն րեմնայն էմնլըմն օմնոնայնըմնըն. 14.
 Սեղեմն էնոն օմնըն ետըմնեմն. 15. Պեմնոն ետըն էլ ետընըն
 օմնոնայն րեմնոն. 16. Սանայնըն ըրըմն տե պոն օմնոնայն
 բոնոն օմնոնոն. 17. Ենեմնայն պեմնեմնեմն էմնրեմնեմն
 մնայն. 18. Իմեմն էր տըմն տըմն տեմնեմնեմն ետընոնըն. 19.
 Էմնրեմն օմնոնայնոնոն մանն պեմնեմնեմն օնոն էմնեմն
 էրեմն. 20. Տայնոն ոնոն էմնեմնեմն էնանայն.

Գ. 1. Son chien (mourir, *անց. ան.*). 2. Dès que
 le jour (luire) nous nous (mettre) en chemin. 3. Nous
 (moudre) du café. 4. Je (mourir) de faim. 5. Nous
 (mettre, *անց. սր.*) pied à terre. 6. Ils (naître, *անց.
 սր.*) le même jour. 7. J'(mouvoir, *անց. ան.*) un
 peu cette planche. 8. (Mettre) ces livres ensemble.
 9. Les fleurs (naître) au printemps. 10. Il (mettre,
անց. ան.) le cheval dans l'écurie. 11. Il (maudir) le
 jour où il (naître, *դեմն.*). 12. C'est la colère qui le (mou-
 voir) à cette action. 13. Il voulait que je (faire, *սո.
 անց.*) l'impossible. 14. (Croire)-vous que je (mettre,
սո. նեմն.) ma gloire à le servir? 15. Ils (maudire)
 tous les jours ceux qui leur ont donné de mauvais
 conseils. 16. D'anciens philosophes (croire, *անց.
 ան.*) faussement que les insectes (naître, *անց.*)
 de la corruption. 17. Quoiqu'il soit votre ennemi,
 vous ne devez pas souhaiter qu'il (mourir, *սո.
 նեմն.*). 18. Cette affaire (nuire, *անց. ան.*) à sa
 réputation. 19. J'(prendre, *անց. ան.*) un bâ-

ton. 20. Nous (prendre, անց. որ.) beaucoup d'oiseaux.

1. Իր շունը մեռաւ. 2. Լուսըննալուն պէս ճամբայ պիտ'որ ելլենք. 3. Խահուէ կ'աղանք. 4. Անօթու-թենէն պիտի մեռնիմ. 5. Ոտուընիս գետինը դրինք, վար իջանք. 6. Նոյն օրը ծնան. 7. Ան տախտակը քիչ մը շարժեցի. 8. Սա գիրքերը մէկտեղ դրէք. 9. Ծաղիկները գարնան կը բացուին. 10. Չին ախոռը դրաւ. 11. Ծնած օրը կ'անիծէր. 12. Բարկու-թիւնն է որ զինքն աս գործքիս կը շարժէ. 13. Կ'ու-զէր որ անկարելին ընեմ. 14. Կը կարծէք որ իրեն ծառայելն ինձի մեծ փառք կը սեպեմ. 15. Ամէն օր իրենց շար խրատ տուողները կ'անիծեն. 16. Հին փիլիսոփաներէն ոմանք սխալմամբ կարծեցին որ մի-ջատներն ապականութենէն կը ծնանէին. 17. Թշնա-միզ ալ է նէ, պէտք չէ որ իրեն մեռնիլը բաղձաս. 18. Աս գործքս իր պատուոյն մնասեց. 19. Գաւա-զան մը առի. 20. Շատ թռչուն բռնեցիք.

1. Բեօփէյի եօլտի. 2. Անն որդորդըն ինքի եօլը չըքճաղ ըլ. 3. Գանձի իյի-տիյօր ուլ. 4. Աճւլք-որան եօլճճէյիմ. 5. Ինտի+, քօնորոգ. 6. Պիբ ինտի որդորդար. 7. Օ Լուիլայը պիբ ուլ քըճըլտուիլարմ. 8. Շո- փիլապլարը եան եան քօյոնն. 9. Չիլէ+լէր իլէ պահարգա ուլլըր. 10. Ալը տիլրա քօրոն. 11. Տօղորո-ղոն իննէ Լանիլի օքոր ուրոն. 12. Օնն ուր շէյի ելի-տիբէն եօր+եսի տիբ. 13. Մի-օրինսիլ շէյ ելիտի իսիբ իտի. 14. Սանըր ունըլ տի օնն իըլլիլի ելիտի պանն ուիբ պիտի+ շա՞ն ուայար ըմ. 15. Հէր ինն փիլիսօփիբի ֆիլի-նափիլի վիբիլիբի պիտ ուրոն ետիբլէր. 16. Իստի ֆէյ-լէօֆլարորան պաղըլարը եաղնըլլըլ շանն ելիտիլէր տի պիտի+լէր իբրի-տիւլ շէյլէրտէն հասլ օլըրըլըր. 17. Տիւլմանըն ուիլի իսի տի, եօլի-տի-նիլ- որդի-լէտիլի-տի. 18. Պոն մասլահալի ծոնն շանընն փտիբ վիբ-տի. 19. Պիբ տիյիլիլէ+ ուրմ. 20. Չօք գոն Լուիլորոգ.

1. Il y a longtemps qu'il n' (pleuvoir, *անց. ան.*). 2. Je ne (pouvoir) rien dire là-dessus. 3. Il (pouvoir) à tous vos besoins. 4. Les médecins lui (permettre, *անց. ան.*) le café. 5. Croyez-vous qu'ils (prendre, *ստ. ներ.*) beaucoup à la chasse? 6. Il ne (croire) pas que vous (prendre, *ստ. անկ.*) plaisir à cela. 7. Tout à coup ils (prendre) les armes et se (mettre) à le poursuivre. 8. Si la pluie cesse, je (pouvoir, *ստ.*) sortir. 9. Voilà bien du désordre, il (falloir) que vous y (pouvoir, *ստ. անկ.*). 10. (Croire) - tu que je (pouvoir, *ստ. ներ.*) oublier l'amitié que je te dois? 11. Il ne (pouvoir, *անց. որ.*) réussir dans cette affaire. 12. Je vous (promettre) de faire tout mon possible. 13. Je le (poursuivre) partout, comme un chien (poursuivre) sa proie. 14. Je ne (savoir, *թէա. ներ.*) me taire. 15. Je me (résoudre, *անց. ան.*) à faire cela. 16. Je ne (savoir) pas précisément quelle heure il est. 17. Elle (résoudre, *անց. ան.*) de partir demain. 18. Je ne (savoir, *ստ. ներ.*) personne qu'on (pouvoir, *ստ. ներ.*) lui comparer. 19. Dieu (résoudre, *անց. որ.*) enfin d'abimer ces audacieux sous les eaux. 20. S'il perd son procès, je ne crois pas que tout son bien y (suffire, *ստ. ներ.*)

1. Հաստ առնեն կայ որ անձրեւ չեկաւ. 2. Աս բանիս վրայ բան մը չեմ կրնար ըսել. 3. Չեր առնէն հարկաւորութիւնները պիտի հոգայ. 4. Բժիշկները իրեն խահուէի հրաման առին. 5. Վարձեք որ որսէն շատ բան մը կը բռնեն. 6. Չէր կարծեր որ դուք առ բանէս ուրախանաք. 7. Մէկէն զէնք կ'առնեն ու կը սկսին ետեւէն իյնալ. 8. Անձրեւը դադրի նէ, կրնամ դուրս ելլել. 9. Աս ինչչափ անկարգութիւն է, պէտք էր որ ասոր ճար մը հոգայիր. 10. Վարձես որ քեզի պարտական եղած բարեկամութիւնս կրնամ մոռնալ. 11. Աս գործքս չկրցաւ գլուխ հանել.

12. Կրցածս ընկու կը խոստանամ. 13. Իր որսին ետեւէն դացող շան պէս, ամէն տեղ իր ետեւէն պիտ'որ իյնամ. 14. Չեմ կրնար լռել. 15. Աս բանս ընկու միտքս դրի. 16. Ժամը քանին ըլլալը ճիշդ չեմ գիտեր. 17. Որոշեց որ վազը երթայ. 18. Իրեն հետ համեմատուիլ կրցող մարդ մը չեմ ճանչնար. 19. Վերջապէս Աստուած վճռեց որ աս յանդուգները ջրերու տակ ընկզմէ. 20. Գատը կորսնցընելու ըլլայ նէ, չեմ կարծեր որ բոլոր ինչքերը բաւեն.

1. Խոյլէ զամեն որբն է ետեւսը կէտերէ. 2. Պոստակահարն է զիւրեքնէ որբն շնոյ որբնէ. 3. Սէղէ ներ է ինչն է որբնէ գոյը բաժնի. 4. Հէտնէ գոյնէ ինչն է իւրեքնէ. 5. Ստեղծ ընդ է ինչն է զիւրեքնէ զիւրեքնէ. 6. Ստեղծ ընդ է ինչն է զիւրեքնէ զիւրեքնէ. 7. Պիտրեն որբն է ինչն է զիւրեքնէ. 8. Ետեւսը ինչն է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 9. Պոստակահարն է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 10. Պիտրեն որբն է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 11. Պոստակահարն է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 12. Ինչն է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 13. Ալ ընդ է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 14. Ստեղծ ընդ է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 15. Պոստակահարն է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 16. Ստեղծ ընդ է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 17. Ետեւսը ինչն է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 18. Օրբն է զիւրեքնէ, որբն է զիւրեքնէ. 19. Վերջապէս Աստուած վճռեց որ աս յանդուգները ջրերու տակ ընկզմէ. 20. Գատը կորսնցընելու ըլլայ նէ, չեմ կարծեր որ բոլոր ինչքերը բաւեն.

Ե. 1. Il (falloir) voir si cela vous (seoir) ou ne vous (seoir) pas. 2. Je ne pensais pas que vous (savoir, ստ. անկ.) si bien chanter. 3. Il (vivre, անկ. ան.) cent ans. 4. Cela ne se (voir) pas de loin. 5. Je souhaite qu'il (vaincre, ստ. ներ.) 6. Cette étoffe (valoir) tant. 7. (Dire)-lui qu'il se (vêtir,

ստ. ներ.) promptly. 8. Si vous (venir, անկ.) avec moi, vous (voir, թէա. ներ.) le roi. 9. Je l'(voir, անց. ան.) de mes propres yeux. 10. (Croire)-vous qu'il (vivre, ստ. անկ.) encore? 11. Il (valoir) mieux se taire que de parler. 12. Les ignorants (croire) tout voir, et ils ne (voir) rien. 13. Une grenouille (voir, անց. որ.) un boeuf qui lui sembla de belle taille. 14. Les Romains (vaincre, անց. որ.) les plus belliqueuses nations. 15. Qui ne (savoir) pas son métier, l'(apprendre, ստ. ներ.) ou le quitte. 16. Il ne croit pas que je (vouloir, ստ. ներ.) l'insulter. 17. (Voir) un peu ce qu'il fait. 18. Je (vouloir, թէա. ներ.) que vous (vêtir, ստ. անկ.) proprement. 19. Ces couleurs vous (seoir) si bien, vous devez les préférer à d'autres. 20. Je ne crois pas qu'il (valoir, ստ. ներ.) tant.

1. Նայելու է որ ասիկայ ձեզի կը վայլէ՞ չէ նէ շիվայլեր. 2. Չէի կարծեր որ այնչափ աղէկ կարենաք երգել. 3. Հարիւր տարի ապրեցաւ. 4. Ատիկայ հեռուանց չէր տեսնուեր. 5. Կը բաղձամ որ յաղթէ. 6. Աս կերպասը այսչափ կ'արժէ. 7. Ըսէք իրեն որ շուտով հագուի. 8. Հետս գայիք նէ, թագաւորը կը տեսնէիք. 9. Զինքը աչուրներովս տեսայ. 10. Կը կարծէիք որ դեռ կենդանի էր. 11. Լուրը խօսելէն աղէկ է. 12. Անմիտները կը կարծեն որ ամէն բան կը տեսնեն, ու բան մը չեն տեսներ. 13. Գորտին մէկը եզ մը տեսաւ, որն որ իրեն երեւցաւ թէ աղուոր հասակ ունի. 14. Հոռմայեցիք ամենէն քաջ պատերազմող ազգերը յաղթեցին. 15. Արուեստը շքիտցողը, կամ սովրի կամ թող տայ. 16. Չիկարծեր որ ես զինքը ծաղրել ուզեմ. 17. Նայեցէք մէյ մը ինչ կ'ընէ. 18. Կ'ուզէի որ մաքուր հագուէիք. 19. Աս գոյները ձեզի այնչափ վայլելով, պէտք է որ ուրիշներէն աւելի սիրէք. 20. Չեմ կարծեր որ այնչափ արժէ.

1. Պարզապէս թէ պոս սեղէ ետգըլըր ղը եօգոս ետգըլ-
 սաղ. 2. Սանճաղ ըսըճ թէ պոս գարար էյն լաղըր-պէ-
 սիննղ. 3. Ենչ սենե եաշարը. 4. Պոս եըրգոսն
 կեօրթննեղ իտի. 5. Եենեպենի արղի-լըր իճ. 6. Պոս
 գոսաղ պոս գարար տէյեր. 7. Տէյնն թէ լադոս-+ կէյնն-
 սին. 8. Պիլթոճե կեկէյնտէննղ, գարիշննը կեօրթըր իտի-
 ննղ. 9. Օնոս կեօղեմ իլէ կեօրտիմ. 10. Տանոս ուղ
 ղը դանն ետեր իտիննղ. 11. Սոս օլթոգ լադըրտը ելթե-
 տեն էյն տիբ. 12. Անճոգըր ներ շէյն կեօրթըր իշ տէյն
 րոսրոսըր լաթ ոսմո, նիշ պիբ շէյ տե կեօրթըր. 13.
 Գոսրոսըրնն պիբի՝ պիբ եօթնղ կեօրտիմ, թէ ծոս գե-
 պըլոս պօլոս կե-րիմնտիմ. 14. Բօսալըր էն ճենկե-մըր
 թիլթիլթիբ եենտիլթիբ. 15. Սանոսըրնն պիլթիլթիմ ե-
 տեյրեն-
 սելէ ե- ղաղ կեկէլի. 16. Սանճաղ թէ պենն +ենտիլթի շիլթ-
 լիմնեթ իմիլթըր ոսմ. 17. Պարզըն պիբ +երթե, նե՛ ետէյօր.
 18. Թեպիշ կէյննեպեննղ իմիլթըր իտիմ. 19. Պոս
 րեննիլթըր սեղէ օ գարար ոսյրոսըր իլին, նեգոնտեն շէյ-
 տե սեկէլի սիննղ. 20. Սանճոս թէ օ գարար ելթեմն, տէյ-
 սին.

145 — 152

9. ՀԱՐՑԱԿԱՆ ՈՒ ԲԱՅԱՍԱԿԱՆ ԲԱՅԵՐ

1. (Tu es) fidèle à ta promesse? 2. Que (ils de-
 mandent)? 3. (Vous avez) de la force? 4. Ton frère
 (il a) de l'argent? 5. Vos soeurs (elles sont) encore
 en vie? 6. Pourquoi vos cousins (ils sont) toujours
 si chagrins? 7. (Vous avez joué) avec eux? 8.
 Qu'(il a dit)? 9. Où (vous avez mis) ma grammaire?
 10. (Je puis) mentir en vous louant? 11. (Vous
 sentîtes) combien cette louange est excessive? 12.
 (Il pourra) vous arracher d'entre mes bras? 13. Mais
 où (je cherche) ailleurs ce qu'on trouve chez vous?
 14. (Il est) content de vous. 15. (Nous serions plus
 heureux, si (nous avons vu) ces malheureux? 16.
 Pourquoi (j'aime) tant celui qui me hait? 17. Votre
 maison (elle est) loin d'ici? 18. (Vous avez vu) ma

plume? 19. Vos cousins (ils ont appris) la peinture?
 20. S'il (avait été) si poli envers tout le monde, (il
 aurait eu) tant d'amis?

1. Խոստամանդ հաւատարիմ ես. 2. Անոնք ինչ կ'ուզեն. 3. Զօրութիւն ունիք. 4. Եղբայրդ ստակ ունի. 5. Քոյրերնիդ դեռ կենդանի են. 6. Ինչո՞ւ հօրեղբորօրդիներնիդ միշտ այնչափ ախար են. 7. Անոնց հետ խաղացիք. 8. Ինք ինչ բռաւ. 9. Քերականութիւնս ո՞ր դրիք. 10. Զձեզ զովևըւ ատենս սուա կրնամ մի զրուցել. 11. Իմացա՞ր որչափ աս զովևստը չափազանց է. 12. Զձեզ բազկացս մեջէն հանել կրնայ մի. 13. Բայց ձեր քովը զանրւող բանն ուրիշ տեղ ո՞ր կը փնտռեմ. 14. Չեր վրայ զո՞հ չէ. 15. Աս ողորմելիները ատեա՞ծ չըլլայինք նէ, աւելի երջանիկ չէինք մի ըլլար. 16. Ինչո՞ւ զես ատողն այնչափ կը սիրեմ. 17. Տներնիդ ասկից հեռու չէ մի. 18. Գրիչս չատեա՞ք. 19. Հօրեղբորօրդիներնիդ նկարչութիւն չսովեցա՞ն. 20. Ամենուն հետ այնչափ քաղաքավար եղա՞ծ չէր ըլլար նէ, այնչափ բարեկամ կ'ունենա՞ր.

1. Սեօղինէն առաջ՞ի՞ց ա՞ն. 2. Օնլարնէ՞ իմեւրելի. 3. Գո՞ւղիկիննիչ վարձ. 4. Գարբարունըն ա՞յլէնէ վարձ. 5. Գւղիքարբարունընըն իմա՞ն ա՞ն. 6. Աճաճանընըն օղունլարըննէ՞ ինն որոյ՞ն օ գարբար մահընան որարլար. 7. Օնլարըն օյնարունըն՞ ա՞ն. 8. Քեմեդեմնէնէ՞ տէրի. 9. Սարժիքի տեղընըննէ՞ բօրոննոնը. 10. Սիդի եօյրիցնէն վարձընն եւլանն նէօյլեցեպիլի՞ց մի իմ. 11. Պո՞ւ մարմիննէն գարբար օրունընըն ըլլարոնըննոն որոնարուն մոն. 12. Սիդի գօլլարընրան գործոյ ալլադիլի՞ց մի. 13. Սիդին եանընընըն որունընն շքիցնընըննէ՞ բիտիցնըն ըմ. 14. Սիդի իօնընոն որեյիլ. 15. Պո՞ւ սեփեւիլիցնէն իեօրիցնըն ըմարոյնընըն. 16. Նէ՞ ինն որանառաջիկան ըլլանը օ գարբար սեփիցն մի. 17. Էլիկինն որունընըննըն որեյիլ մի. 18. Գարբարիցնէն իեօրիցնըննիցն մի. 19. Աճաճանընըն օղունլարընն իմա՞յլիցնէննէն եօրե՞ննէն

Տ. 20. Հէգիւնի էլէ օ գորգոր լալիճ օլմայայլար, օլ գորգոր արօխտ օլմոր հայտարար.

Է. Մ Ա Կ Բ Ա Զ

153 — 158

Փոխգնի Տիլ արնարն արնարն Տիլ Տիլ լիլիլ Է.

1. Il faut user de tout (modéré). 2. Cet ouvrage est (admirable) écrit. 3. Il a été (digne) récompensé. 4. Dieu est (infini) bon. 5. Il conduit cette affaire fort (adroit). 6. Ils marchèrent la nuit pour aller (frais). 7. (Ancien) on vivait d'une autre manière. 8. On lui paie (annuel) mille écus pour ce travail. 9. Cet homme vit (chétif.) 10. Il s'abandonne (aveugle) à ses passions. 11. J'en ai entendu parler (confus). 12. Il est (nouveau) arrivé. 13. Je l'ai fait (innocent). 14. Il est (profond) versé dans cette science. 15. Mécontent de sa conduite, il lui écrivit (sec). 16. (Beau), vous vous emportez. 17. Les autres suivent (constant) la route qui leur fut tracée. 18. Ils vivaient (mou). 19. Cette rivière coule (lent). 20. Nous travaillons tous les jours (diligent).

1. Ամէն բան շարիով գործածելու է. 2. Աս գրուածքս զարմանալի կերպով գրուած է. 3. Արժանապէս վարձքն առաւ. 4. Աստուած անսահմանս բարի է. 5. Աս գործքս շատ վարպետութեամբ յառաջ կը տանի. 6. Չովութեամբ երթալու համար գիշերը քալեցին. 7. Հին ատենները ուրիշ կերպով կ'ապրէին. 8. Աս աշխատութեան համար իրեն տարե տարի հազար սիււա կու տան. 9. Աս մարդս դժժուութեամբ կ'ապրի. 10. Կուրօրէն կիրքերուն ետեւէն կ'երթայ. 11. Ասոր վրայ խառնաշփոթ բան մը լսեցի. 12. Նոր հասած է. 13. Ասիկայ անմեղութեամբ բրի. 14. Աս գիտութեան մէջ շատ խորունկ հմտացած է. 15. Անոր ընթացքին վրայ տժգոհելով, իրեն ցամաքութեամբ գրեց. 16. Ան ի՞նչ է, դուք կը բարկա-

նաք. 17. Մէկականերն իրենց առջեւք քաշուած ճամբէն շարունակ կ'երթան. 18. Մեղկաթեամբ կ'ապրէին. 19. Առ դետս հանդարտ կը վազէ. 20. Ամէն օր փութով կ'աշխատինք.

1. Հէր շէյէ գարաբ ըլա գոլանմալը. 2. Պոթէէլէֆ շաշուածագ պէր Բարչ ըլա եաշուըլլ արբ. 3. Լայըլընճա Իճրէթիէնէ ալար. 4. Ալլահ նիհայեթիէն շյէթ րիբ. 5. Պոս սալահալը զայեթի սաալ էլէ շէթի շէթի-րիյօր. 6. Սերիւնիէլէ իթիէ Իյի նիճէ Եթիթի-թի-լէր. 7. Իսիէ զամանա աիտր Բարչ Եօյր Իէլիթիլէր Իրի. 8. Պոս Խըլթիթի Իյիւն օնա Եըլրա պիւն շիւլ Վրիլիլէր. 9. Պոս սարա հագըրանէ Եօյր Իէլիթիլ. 10. Քեօր Եօրանն նիֆի Ենիթիթիլ իթիլ. 11. Պոսնանն Ենիթիլիէ գարսագարըլլ պիւ շէյ Իլիթիթի. 12. Ենիէ Եթիթիլիլ րիբ. 13. Պոսնա պիլիթիլիլ, սաալա սըլայարագ Եթիթի. 14. Պոս Իլի Իյիթիլ շիթ Իլիթի Վարսըլլ արբ. 15. Թոսիլարան Եօլ Ենիթիլիէ Խօշնաար սըլայըլլ, օնա սերիլիլ (պիլի ճիլայ) Եաղըլ. 16. Օ նիլ Եա, սիլ Եօրթիլիլիլ սաա-նաալ. 17. Օպիլիլիլ Ենիթի Ենիլիթիլիէ գօնալան Եօլրան պիլ րիթիլիլ իթիլիլ. 18. Թիլիլիլիլ Վրիլիլիլ Իլէ Եօյր Եթիլիլ Իրիլիլ. 19. Պոս շայ Եալալագ արբ. 20. Հէր ինն զայրէթի Ելէ շալըլըր.

Ը. Ն Ա Խ Ա Դ Բ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

162 — 166

Նիտորնիլիլիլն ալի խիլիլիլ Ռիլ արանն Բարիլիլիլ լրայ հարիլիլ Ելան րիլ նիտորնիլիլիլ րիլիլ.

Ա. 1. Tibère fut empereur après (Auguste). 2. Il y avait beaucoup de monde à (cette fête). 3. J'ai vu cela avant (vous). 4. Je suis venu avec (votre ami). 5. Avez-vous été chez (mon oncle)? 6. Ma maison est à côté (la sienne). 7. Il s'est sauvé à la faveur (la nuit). 8. Il est parti malgré (la rigueur du temps). 9. J'ai trouvé un papier parmi (mes livres). 10. On voit le jour au travers (les vitres.) 11. Ils se rangè-

rent autour (lui). 12. C'est un homme sans (esprit). 13. Cela est au-dessus (l'idée) que je m'en faisais. 14. L'armée se logea aux environs (la ville). 15. Quant (lui) il en usera comme il lui plaira. 16. Tout se fit suivant (votre sentiment). 17. Cela arriva vers (les quatre heures) du soir. 18. Ils vinrent tous au-devant (lui). 19. Il m'a entretenu touchant (vos intérêts). 20. On n'avait point vu cela jusque (cette heure).

1. Տիրերիս Օգոստոսէն ետել ինքնակալ եղաւ .
 2. Աս հանդեսին մէջ շատ մարդ կար . 3. Անիկայ
 քեզմէ յառաջ տեսայ . 4. Քու բարեկամիդ հետ եկայ .
 5. Հօրեղբօրս տունը գացիք . 6. Իմ տունս իրենին
 քոյն է . 7. Գիշերուան առթով փախաւ . 8. Օգին
 խստութեան շնայելով դնաց . 9. Գրքերուս մէջ
 թուղթ մը գտայ . 10. Ապակիներուն մէկալ կողմանէ
 լոյսը կ'երեւայ . 11. Իր շորս կողմը շարուեցան . 12.
 Անխելք մարդ մըն է . 13. Վրան ունեցած կարծիքէս
 վեր է . 14. Բանակը քաղքին մօտերը կեցաւ . 15.
 Իսկ ինք ինչպէս որ կ'ուզէ նէ, անանկ ընէ . 16. Ամէն
 բան ձեր կարծեացը համաձայն կատարուեցաւ . 17.
 Աօիկայ իրիկուան ժամը չորսին դէմ պատահեցաւ .
 18. Ամէնն ալ իր առջեւն ելան . 19. Չեր օգտին
 վրայ հետս խօսեցաւ . 20. Աօիկայ մինչեւ աս ժամս
 չէր տեսնուած .

1. Թագարիս Աղոստոսէն տունը քեզմէ
 2. Պոստայուն ինչպէս չէ իմ ժամը շար . 3. Օնոս
 տեսնէն ելիլէն կ'երեւան . 4. Սենին որոշուան ինչ
 պէտքէր . 5. Աստուծոյն ինչպէս կ'ընենք . 6. Պէտք
 ելիմ զանաւորինն իմանալու որք . 7. Անճէ Ֆլորանս
 քաղաք . 8. Հաճանքն շիրտիսինն պատասխանայ
 կ'ընէ . 9. Բնութագրուած արտաւան պէր
 իմանալու . 10. Ճամբարն օ պէր
 իմանալու շարունակ . 11. Տեղի
 իմանալու որպէս ինչպէս . 12. Պէր
 իմանալու . 13. Գլխաւորս շարունակ . 14. Օրոս
 ինչպէս .

Էստիմու գօնարու. 15. Ամա + Էնդիսի նասըլ Էսթերուէ Էօյլէ
 Էթնի. 16. Հէր շէյ սիշէն գըյասընըլա Էթօրէ Էնամսօ օլթուս.
 17. Ագըսօ սասթի Կթօրթի սասըրընարու շոնոնր Էթիթի.
 18. Հէթիսի Կթի գարընընա չըթրը. 19. Սիշէն չըթրը-
 նըլընէ հոթթընա Կթիթիսի Էթ լոթըրրը Էթիթի. 20. Պոս սասթիս
 գարար Կոս Էթթի-Էթի-շ շէյ Կթիթի Էթի.

Բ. 1. Il a quelque chose dans (la bouche). 2. Il est assis derrière (l'arbre). 3. Il n'est ni dessus ni dessous (le lit.) 4. C'est à l'insu (son père) qu'il a fait cela. 5. La terre est très-petite par rapport (le soleil). 6. Ils sont loin (leurs parents). 7. On le fera reconstruire aux dépens (le roi). 8. Ce précepteur n'est plus auprès (mes enfants). 9. Il est sorti de très-bonne heure contre (sa coutume). 10. Durant (toute sa vie) il n'a jamais menti. 11. Je ne lui donnerai pas ce cheval à moins (mille livres). 12. Il est charitable envers (les pauvres). 13. Il était assis entre (nous deux). 14. Je me plaçai vis-à-vis (lui). 15. Cet événement est encore bien près (nous). 16. Je vous servirai au péril (ma vie). 17. Ces chevaux sont pour (l'écurie) du roi. 18. Il se couchait sur (un lit magnifique). 19. Je vous attendrai depuis (cinq heures) jusque (six). 20. Attendu (les circonstances), on ne l'a pas condamné.

1. Բերնին մէջ բան մը ունի. 2. Ծառին ետեւը նստած է. 3. Անկողնին վրան ալ տակն ալ չէ. 4. Աօրկայ հօրմէն ծածուկ բրաւ. 5. Արեւուն համեմատութեամբ երկիրս շատ սղտիկ է. 6. Իրենց ծնողացմէ հետո. են. 7. Թաղաւորին ծախքովը նորէն պիտի շինել տան. 8. Այս Գաստիարակը սղոցս քովը չէ. 9. Սովորութեանը դէմ շատ կանուխ դուրս ելաւ. 10. Բոլոր կենացը մէջ ամենեւին սուտ չգրուցեց. 11. Աս ձին իրեն հազար լիտրէն վար չեմ տար. 12. Աղքատներուն ողորմած է. 13. Մեր երկուքին

ձջ նստած էր. 14. Իրեն դիմացը կեցայ, նստեցայ. 15. Աս պատահմունքը գեռ մեզի շատ մօտ է. 16. Կենացս վտանգովն ալ ձեզի կը ծառայեմ. 17. Աս ձիանքը թագաւորին աստուին համար է. 18. Փառաւոր անկողնի մը վրայ կը պառկէր. 19. Ժամը հինգէն մինչեւ վեց ձեզի կը սպասեմ. 20. Պարագաներուն նայելով զինքը չդատապարտեցին.

1. Աշընդոս ուր շէյ լւր. 2. Աշընդոս արարնոս օրնորսն. 3. Եւթնաշըն նէ՛ ինթնանդէ նէ՛ արթնոս արը. 4. Պոսնոս գէրերինդէն կէշէն էինդ. 5. Կէնէնէն ուգորոգ եէր չօգ գէնէն րէր. 6. Աթաւարընդոսն ըրոգ արըրը. 7. Փարթընըն իւրճը իլէ եէնդէն եւգորընճոգը. 8. Պոս իօճա զարըն չօնոգըրընէն եանընոս րէյլ. 9. Արէնթնէ գարըն չօգ երէն րէնըն չօգը. 10. Պէնթնէն եօրթնդէն եւլան սեյլէնդ. 11. Պոս արըն օնա ուն ճրանգորան աշողա լէրոգ. 12. Պոսգորէլէր նոգըն չօգ սարոգարըն արը. 13. Պէնթնէն իգէնդէն արանոս օրնորսն ուրոս. 14. Պարընընոս արարոս, օրնորս արոս. 15. Պոս լւոգըն արան ուն չօգ եւգըն արը. 16. Իօրթնոս ինթնէնդէնդէն րէ սէնթն իընթնէն երէր իմ. 17. Պոս արըն գարթընըն արըն ինթն րէր. 18. Պէր աշողնէն րէնդէն ինթնդէնդէն եւթնոյր ուրոս. 19. Սարթ ուշըն արընըն արթն սէնթն ունթն իմ. 20. Սարընընըն նալնէն ուրոգարոգ օնան գարթնէն նոս րէնթնդէն.

Բ. ՄԱՍԻՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՆ

Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

Ա. ԲԱՅԻՆ ԱՆՈՒՆ ԲԱՅԻՒՆ ՀԵՏ ԻՆՉՊԷՍ ՀԱՄԱԶԱՅՆԻԼԸ

180 — 186

Փոփոքի մէջ արտաքին բայերն առանձն բային հետ համայնացող
 ղէտ՝ ր.

1. La colombe (attendrir*) les échos des forêts.
2. Les hommes (être) encore enfants à soixante ans.
3. La totalité des hommes ne (juger) de la conduite des autres que par le succès.
4. Une infinité de jeunes gens se (perdre) en lisant des livres impies.
5. L'un et l'autre avant lui s'(être, *անկ.*) plaints de la rime.
6. Peu d'hommes (raisonner), et tous veulent décider.
7. La plupart des fruits destinés à la nourriture de l'homme, (flatter) sa vue et son odorat.
8. Combien de gens s'(imaginer) avoir de l'expérience par cela seul qu'ils ont vieilli!
9. C'est vous qui (exciter, *անց. որ.*), par votre superbe trident, toutes les eaux de votre empire.
10. La plupart, emportés d'une fougue insensée, Toujours loin du droit sens (aller) chercher leur pensée.
11. Je suis Diomède, roi d'Étolie, qui (blesser *անց. որ.*) Vénus au siège de Troie.

* Առ զլիւրտ մէջէն ալիքիւնցի բայերուն իւր յամենայն լինի
 նշանակիչ չի, զիստ առհասարակ ներկայ գրելու է.

12. Mais Aceste, nous prenant pour des étrangers qui (cacher, *ωύλη.*) leur dessein, ordonna qu'on nous envoyât dans une forêt voisine.

13. Quand chacun connaîtrait son talent et voudrait le suivre, combien le (pouvoir, [*δύω. ύβρ.*])? Combien (surmonter) d'injustes obstacles? Combien (vaincre) d'indignes concurrents?

14. Je suis sûre que de nous quatre tu es le seul qui (pouvoir, *ωω. ύβρ.*) lui supposer du goût pour moi.

15. Vous parlez comme un homme qui (entendre) la matière.

16. C'est vous seuls qui (donner) à la terre des poètes lascifs.

17. Ma destinée a encore voulu que je fusse le premier qui (avoir, *ωω. ύβρ.*) expliqué à mes concitoyens les découvertes du grand Newton.

18. L'un et l'autre (supposer, *ωύλη.*) que l'homme peut se contenter de soi-même et de ses biens présents.

19. Nous sommes plusieurs qui (se souvenir) des grands succès que nous eûmes.

20. Une infinité de monde (penser) que la vie des courtisans est une comédie perpétuelle.

21. Je suis ce Tancrède qui (avoir) ceint l'épée pour Jésus-Christ.

22. Souviens-toi que je suis le seul qui t'(avoir) déplu.

23. Le port et la terre (sembler, *ωύλη.*) fuir derrière nous.

24. La colère et la précipitation (être) deux choses fort opposées à la prudence.

25. Que sont devenus ces toits de chaume et ces foyers rustiques qu'(habiter, *ωύλη.*) jadis la modération et la vertu?

26. Vous et moi (avoir) passé par les grandes épreuves de l'envie et de l'ambition.

27. L'homme de bien est trop confiant, sa candeur, son innocence le (rendre) dupe des méchants.

28. Que l'amitié, que le sang qui nous lie
Nous (tenir *um. 2kr.*) lieu du reste des humains.

29. Remords, crainte, périls, rien ne m'(avoir) retenue.

30. Dans tous les âges de la vie, l'amour du travail, le goût de l'étude (être) un bien.

31. Un jour, une heure, un moment (suffire) pour décider du bonheur ou du malheur d'un homme.

32. L'envie, ainsi que les autres passions, (être) peu compatible avec le bonheur.

33. Grands, riches, petits et pauvres, personne ne (pouvoir) se soustraire à la mort.

34. Nous sommes si peu faits pour être heureux ici-bas, qu'il faut nécessairement que l'âme ou le corps (souffrir, *um. 2kr.*), quand ils ne souffrent pas tous deux.

35. L'histoire est un théâtre où la politique, de même que la morale, (être) mise en action.

36. Le bruit des eaux, le cri des hommes, tout (sembler) annoncer l'agonie de la nature.

37. Cincinnatus et Fabius (honorer, *um. 2kr.*) les dieux. Ni l'un ni l'autre ne (faire, *um. 2kr.*) aucune entreprise sans les consulter.

38. Narbal et moi, (admirer, *um. 2kr. op.*) la bonté des dieux qui récompensaient notre sincérité.

39. Quelque habiles que soient ces deux écrivains, ni l'un ni l'autre n'(obtenir, *um. 2kr.*) la place vacante à l'Académie française.

40. Personne ne fut plus doué que Fénélon de cette bonté, de cette indulgence qui (captiver) les esprits et les coeurs.

41. Ni vous ni l'empereur ne (vouloir) courir au Bosphore.

42. Il est difficile de connaître les hommes : la plupart, comme les plantes, (avoir) des vertus cachées que le hasard fait découvrir.

43. Il faut que ce soit la sagesse et la vertu, plutôt que la présence de Mentor, qui vous (inspirer) ce que vous devez faire.

44. L'ambition et l'avarice des hommes (être) les seules sources de leurs malheurs.

45. Il ne faut aux princes et aux grands, ni effort, ni étude, pour se concilier les cœurs ; une parole, un sourire gracieux, un seul regard (suffire).

46. Telle était la terreur qui s'était emparée des esprits, que, parmi tant d'honnêtes gens, nous ne fûmes que deux qui (oser, *ωδγ. ορ.*) élever la voix en faveur de l'innocence opprimée.

47. Tout le bien ou le mal qu'on dit d'un homme qu'on ne connaît pas, ne (signifier) pas grand'chose.

48. Idoménée, avec Mentor, (conduire, *ωδγ.*) dans la campagne les rois alliés.

49. Tant de coups imprévus m'(accabler) à la fois.

50. Ni Achille, ni Thésée, ni même le grand Alcide n'(avoir) fait voir autant de force et de vertu que vous.

51. Son aménité, sa douceur (être) connue de tout le monde.

52. Le passé est un abîme où se (précipiter) le présent et l'avenir.

53. Vieillards, femmes, enfants, personne n'(échapper, *ωδγ. ορ.*) au carnage.

54. Un nombre infini d'oiseaux y (faire) entendre des chants que la solitude et la saison (sembler) rendre plus mélodieux et plus tendres.

55. Il faut que toi et ceux qui sont ici (faire, *ստ. ներ.*) les mêmes serments, ou je vous tuerai tous.

56. Louis, son fils, l'état, l'Europe (être) dans vos mains.

57. Grâces soient rendues aux dieux protecteurs de la Grèce, nous ne sommes plus ces esclaves qui (trembler, *անկ.*) à la vue des tyrans.

58. Le roi, l'âne, ou moi, (mourir, *սոյ.*).

59. La fortune, de même que les dignités, (rendre) communément les hommes orgueilleux.

60. Je pense que vous et moi (avoir) été les seuls qui (avoir, *ստ. ներ.*) prévu cela.

61. Ni mon frère, ni mon oncle ne (être *սոյ.*) nommé à l'ambassade de Vienne.

62. L'autorité que les passions usurpent est la source de cette multitude d'erreurs qui (inonder) la société.

63. La vie humaine, ainsi que les plus belles fleurs, ne (durer) qu'un moment.

Բ. ԱՆՈՒՆ ԲԱՏԻՆ ՈՒՐ ԴՐՈՒՒԼՆ ՈՒ ԵՐԲ ԿՐԿՆՈՒԼԸ

187 — 188

Փ-|-|-|-| Դ-Ը -|-|-|-|- Բ-յ-բ-ն -|-|-|- Բ-յ-ն Կ-դ-լ-ճ Դ-Ը
Կ-Դ-Դ Դ-Դ-Դ-Դ.

1. Que (j'entends)? Quels conseils (on ose) me donner?

2. Mais que (un long règne sert), à moins qu'il ne soit beau?

3. Tous les hommes sont fous, (Boileau a dit), et ne diffèrent que du plus et du moins.

4. (Nous n'étions) pas hommes aussi bien que toi? comment (tu étais) assez insensé pour te croire un dieu? et (il ne fallait) pas te souvenir que tu étais de la race des autres hommes?

5. (De noblesse il n'est point) où (la vertu manque).

6. (La mort est) un mal? (La vie est) un bien?

7. Que (vous voulez? il me dit). La vie, (je répondis).

8. Partout sont de beaux champs que (de beaux cieux éclairent).

9. (Les dieux puissent) vous conserver à vos enfants!

10. (L'ambition de régner vous fera) oublier Pénélope?

11. L'espérance tient lieu des biens que (promet elle).

12. (Quel est donc, il lui dit), votre malheur? (qui vous étiez) sur la terre? — J'étais, (cette ombre lui répondit), Nabopharzan, roi de la superbe Babylone.

13. A peine (j'avais) ainsi parlé que ma douleur s'adoucisait.

14. (Mes heureux chants puissent) consoler le fidèle!
Et (ils puissent) aussi confondre le rebelle!

15. (Un service solennel il y eut) dans la ville.

16. Ce que (le philosophe pense) n'est pas toujours ce que (la raison dicte).

17. Telle (l'injustice des hommes est); la gloire la plus pure et la mieux acquise les blesse.

18. C'est dans la zone torride que (les fleurs les plus brillantes, les aromates les plus odorants et les fruits les plus savoureux se trouvent).

19. Nous remontâmes donc encore le long du Nil, jusqu'à cette fameuse Thèbes à cent portes, où (ce grand roi habitait).

20. (Le ciel dût) égaler le supplice à l'offense!

les mathématiques et (à monter à, l'exercice du) cheval.

10. (De, par mes ennemis) j'étais craint, et (de, par mes sujets) aimé.

11. L'avarice s'accroît par les remèdes mêmes qui guérissent et mettent un terme (aux autres passions).

12. L'homme vraiment sage (sa vie) exposera toujours pour le bien public et pour (défendre, la défense de) la patrie.

13. On est (sur ses défauts) aveugle, (sur ceux des autres) clairvoyant.

14. Je rencontrais de temps en temps des touffes obscures (aux rayons du soleil) impénétrables.

15. (Du trône) au pied était la Mort pâle et dévorante. (D'elle) autour volaient les noirs soucis.

16. En l'an trois cent cinquante-sept, Dion, avec trois mille soldats, assiégea et s'empara (de Syracuse).

17. L'ambition sacrifie (à l'avenir le présent); la volupté sacrifie (au présent l'avenir); mais l'envie, l'avarice et les autres passions (le présent et l'avenir) empoisonnent.

18. On servit (sur les bords de l'île un repas champêtre) et l'on entendit (une voix douce et flexible dans les bois voisins).

19. (Leur) dis qu'à ce prix je permets (leur) de vivre.

20. Il a eu (toute la prudence d'un âge avancé dans la jeunesse), et (toute la vigueur de la jeunesse dans un âge avancé).

21. Je ne puis blâmer (te) d'avoir fui l'infamie.

22. Télémaque court à la porte par où Mentor était sorti, il fait (la se) ouvrir avec autorité.

23. (Toi) lève, Alcione, ceins tes habits de deuil, (à ta douleur toi) livre.

24. Le long usage des plaisirs (leur les) a rendus inutiles.

25. Tenez, Monsieur: (moi) battez plutôt, et laissez (me) rire tout mon souï.

26. Si nous n'avons pas démerité de votre amitié (nous la) rendez.

27. Les grandes prospérités aveuglent, transportent, égarent (nous).

28. Si l'on propose (vous) de faire une mauvaise action, ne faites (la) point.

29. Le bonheur le plus grand, le plus digne d'envie, est celui d'être utile et (chéri de, cher à) sa patrie.

30. (Nous) dites donc quel fut ce voyage.

31. L'homme qui est le plus propre et le plus digne (de remplir) une place, n'est pas toujours celui qui l'obtient.

32. Il se rend accessible (de, à tous les janissaires).

33. Une grande partie de la terre a été conquise (de, par les Romains).

34. (Votre amitié moi) accordez; si vous (la me) refusez, j'en serai vivement affecté.

35. Importun (de, à tout autre), (de, à soi-même) incommode.

36. Ce que j'ai dit (vous), je crois et croirai (le) jusqu'à ce que j'aie (du contraire la preuve)

37. Digne (de, à notre encens), et digne (de, à nos vers).

38. Tu seras satisfaite, je vais montrer (les te) l'un et l'autre.

39. Elle est dans un palais tout plein (...ses aïeux).

40. L'idolâtrie ne mettait pas (dans la violence toute sa force).

41. Je veux voir, prier, presser, importuner, fléchir (les).

42. (De ce séjour) je profitai, (des Phéniciens les moeurs) pour connaître.

43. Un roi connaît beaucoup moins que les particuliers les hommes qui environnent (le): on est toujours masqué (de lui) auprès.

44. O ma cognée! ô ma pauvre cognée!
S'écriait-il: Jupiter, (moi la) rends.

45. Comme il ne perdit pas (dans la mollesse et dans la volupté ses jeunes années), il n'a pas été contraint de passer (dans l'oisiveté et dans la faiblesse les dernières).

46. L'avare n'amasse que pour amasser; ce n'est pas pour fournir à ses besoins, il refuse (les se).

47. Il attendait Bourbon, sûr (de, à vaincre) (lui) avec.

48. Allez, Laffeur, (le) trouvez, et portez (lui)
Trois cents louis, que je crois bien comptés.

49. Il a parlé en même temps contre et en faveur (de ses adversaires).

Г. Г. П. В. У. Ч. У. В.

210 — 216

Ф-|-|...| Г-|-...| В-|-...| Ч-|-...| У-|-...|

1. Par la vertu des deux (Antonin), ce nom devint les délices des Romains.

2. Un Auguste aisément peut faire des (Virgile).

3. Il manque à Campistron ces expressions heureuses qui font l'âme de la poésie et le mérite des (Homère), des (Virgile), des (Corneille), des (Racine).

4. Il y a dans le rosaire cent cinquante (avé) et quinze (pater).

5. Vous avez pour vous les voeux des trois (Guillaume).

6. Ce furent les vices et les flatteries des Grecs et des Asiatiques, esclaves à Rome, qui y formèrent les (Catilina), les (César), les (Néron).

7. Après la victoire on chanta des (te Deum) dans toutes les églises du royaume.

8. Donnez-moi des (David) et des (Pharaon), amis du peuple de Dieu, et ils pourront avoir des (Nathan) et des (Joseph) pour leurs ministres.

9. Plusieurs (peu) font un beaucoup.

10. Les réponses des personnes distraites ne sont souvent que des (coq-à-l'âne).

11. Les (quand), les (qui), les (quoi) pleuvent de tous côtés.

12. La nature ne produit que rarement des (Homère), des (Virgile), des (Racine), des (Fénélon) et des (Milton).

13. On ne trouve guère les (chat-huant) que dans les bois.

14. Il y a souvent plus d'esprit dans un petit volume que dans de gros (in-folio).

15. La paresse et l'oisiveté sont les (avant-coureur) de la misère.

16. Il met des (post-scriptum) à toutes ses lettres.

17. Les supérieurs des communautés avaient des (passe-partout) pour ouvrir toutes les portes.

18. Mille (arc-en-ciel) se courbent et se croisent sur l'abîme.

19. On ne doit pas douter qu'il n'y ait eu dans l'antiquité la plus reculée des (Alexandre) et des (César) dont le temps a fait oublier les exploits.

4. Cet homme voudrait savoir (pourquoi) et (comment) de tout.

5. L'avarice lui fit chercher (prétextes) pour faire mourir Joazar.

6. (Mourir) est commun à la nature, mais (bien mourir) est propre aux gens de bien.

7. Je vous supplie de faire là-dessus (sérieuses réflexions).

8. Il n'y a pas moyen de contenter ceux qui veulent savoir (pourquoi) de (pourquoi).

9. Nous ne pouvions jeter les yeux sur les deux rivages, sans apercevoir (villes) opulentes, (maisons) de campagne agréablement situées, (terres) qui se couvraient tous les ans d'une moisson dorée, (prairies) pleines de troupeaux.

10. Pour moi, j'arrivai dans (déserts) affreux : on y voit (sables) brûlants au milieu de (plaines), (neiges) qui ne fondent jamais.

11. Pourquoi ton nom a-t-il si souvent servi à voiler (noires trahisons) et (complots) sinistres !

12. On n'y voit que colonnes de (marbre), que meubles de (or) et de (argent).

13. De cette caverne sortait, de temps en temps, une fumée noire et épaisse, qui faisait une espèce (nuit) au milieu de (jour).

14. Heureux ! si, de son temps, pour cent bonnes raisons, La Macédoine eût eu (petites-maisons).

15. Soyez toujours pauvres, et n'entreprenez jamais (conquêtes).

16. Ne donnez jamais (conseils) qu'il soit dangereux de suivre.

17. Combien (favoris) de (fortune), sortis tout à coup du néant, vont saisir les premiers postes.

18. Celui qui sait renoncer à une grande auto-

rité, se délivre en un moment de bien (peines), de bien (veilles), et quelquefois de bien (crimes).

19. Une natte de (jone) grossière lui servait de lit.

20. Je n'ai point (sentiments) si bas.

21. Plus un homme vicieux avance en âge, plus le vice jette en lui (profondes racines).

22. Une table de (marbre) qu'on tire de Carrare est belle.

23. On cite des femmes spartiates une foule (mots) qui annoncent le courage et la force.

24. En cet (aveuglement) ne perds pas la mémoire
Qu'ainsi que de ta (vie) il y va de ta (gloire).

25. (Honnête) est inséparable de (juste).

26. Albin, ne me tiens pas (discours) superflus.

27. Ce que les hommes appellent (grandeur,) (gloire,) (puissance,) (profonde politique,) ne paraît à ces suprêmes divinités que (misère) et (faiblesse).

28. La plupart (animaux) ont plus d'agilité que l'homme.

29. (Nabuchodonosor) embellissait (Babylone), qui s'était enrichie des dépouilles de (Jérusalem).

30. Il avait plus de soin de cacher ses bonnes oeuvres, que nous n'en avons pour cacher (mauvaises).

31. Que ton (affection) me soit alors sévère,
Et tiens, comme il faut, la main à ma (colère).

32. (Fleurs) charmantes! par vous la nature est plus belle.

33. Le temple saint peut encore voir au pied de ses autels (pêcheurs); mais il n'y voit plus (profanateurs).

34. Nous considérons avec plaisir les vastes campagnes couvertes de jaunes épis, (riches dons) de la féconde Cérès.

35. Une infinité de (hommes) sont dans de (états) qu'ils ont raison de ne pas aimer.

36. On ne soulage point de (douleurs) qu'on méprise.

37. Répondez (cieux) et (mer), et vous (terre) parlez!

38. Etes-vous étonné de ce que les hommes les plus estimables sont encore (hommes).

39. La plupart (hommes) emploient une partie de leur vie à rendre l'autre misérable.

40. L'eau est aussi fraîche dans un gobelet de (étain) que dans une coupe de (or).

41. Parmi les hauts gazons s'élevaient sans culture
Quelques sombres pavots, (fleurs) de la sépulture.

42. L'ennemi était repoussé de (Champagne) et de (Flandre).

43. (Trente chambres) qui communiquent les unes aux autres, et dont chacune a une porte de (fer) avec (six gros verroux), sont le lieu où il se renferme.

44. (Figuier,) (olivier,) (grenadier,) et (tous autres arbres), couvraient la campagne.

45. Dans (tous temps), dans (tous pays), dans (tous genres), (mauvais) fourmille et (bon) est rare.

46. La crainte de (Dieu) est le commencement de la sagesse.

47. (Seine) a des Bourbons, (Tibre) a des Césars.

48. Vous étiez, aussi bien que (Madame princesse de Conti), à la tête de ceux qui se flattaient de cette espérance.

49. Jusqu'ici j'ai vu beaucoup (masques); quand verrai-je des visages de (homme)?

50. Je vous attendis (mardi) toute la journée, parce que vous me dites (lundi) que vous me viendriez voir le lendemain.

51. Je crois que les lecteurs seraient charmés de voir sous leurs yeux la comparaison de quelques scènes de (Phèdre grecque, latine, française et anglaise).

52. Ils venaient changer leur or contre de l'eau-de-vie et des quincailleries de (Europe).

53. (Belles et mémorables actions) ne peuvent illustrer si elles n'ont pas la vertu pour cause.

54. Levez aussi la main, (Monsieur premier président)!

55. (Dieu) dicte à (même Moïse) les autres préceptes.

56. (Pères et mères) des enfants étranglés ouvraient la marche, portant leurs enfants morts dans leurs bras.

57. Le récit de ce funeste accident tira des plaintes (de toutes bouches), et des larmes (de tous yeux).

58. Si nous voyageons, (belles et fertiles plaines) nous ennuiant.

59. Considérant le fond de la mer, nous y trouvons (hauteurs,) (vallées,) (plaines,) (profondeurs,) (rochers,) (terrains) de toute espèce.

60. Henri quatre, devenu majeur, se vit empereur de (Italie) et de (Allemagne), presque sans pouvoir.

61. (Quinzième et seizième siècle) ont été marqués par (grandes découvertes).

62. (Bons et mauvais auteurs) sont souvent confondus.

63. Je viens de mettre en vers dans le moment (Monsieur duc de Orléans) et son système avec Law.

64. Les Grecs donnaient le nom de tyrans à

6. Les grands seigneurs du Tunquin ne paraissent à la cour que (nu-pieds).

7. La vertu (excepté), tout passe comme un songe.

8. On aime la réputation d'intégrité, mais on ne veut pas qu'elle coûte (cher).

9. J'ai ouï dire à (feu) ma soeur que sa fille et moi naquîmes la même année.

10. Hier, à dix heures et (demi), le roi déclara qu'il épousait la princesse de Pologne.

11. Saint Louis suivait, pieds (nu), l'étendard de la sainte croix.

12. Un service solennel pour les (feu) rois Louis XVI et Louis XVII eut lieu à Notre - Dame le 14 mai 1814.

13. Les Français parlent (vite), et agissent quelquefois lentement.

14. Je ne connais point de roman, point de comédie (espagnol) sans combats.

15. La clémence et la majesté (peint) sur le front de cet auguste enfant nous annoncent la félicité.

16. Les traits des habitants de Bondou approchent de ceux des Européens, beaucoup plus que ceux des autres habitants de l'Ouest, les Maures (excepté).

17. (Feu) votre mère unissait les charmes de l'esprit à la bonté du coeur.

18. On trouve dans les fables de La Fontaine une ingénuité, une naïveté (admirable).

19. C'est un homme ou une femme (noyé).

20. En Laponie, une peau d'hermine coûte quatre ou cinq sous. La chair de cet animal sent (très-mauvais).

21. Le peuple a toujours (les yeux et les oreilles ouvert) pour découvrir les défauts des grands.

22. Et là-dessus passe un certain croquant qui marchait les pieds (nu).

23. (Supposé) la terre en mouvement, les phénomènes célestes s'expliquent avec la plus grande facilité.

24. Les animaux de la zone torride ont, pour la plupart, la jambe et le cou (allongé).

25. C'est une aire ou un plancher tout (plat) comme celui du grand aigle.

26. Le goût du jeu ne captive jamais qu'un esprit ou un coeur (vide).

27. Dans la Laponie, la ronce, le genièvre et la mousse font (seul) la verdure de l'été.

28. Auguste gouverna Rome avec un tempérament, une douceur (soutenu), à laquelle il dut le pardon de ses anciennes cruautés.

29. Nous passâmes toute la nuit tremblants de froid et (demi - mort).

30. La science qui instruit et la médecine qui guérit sont (bon) sans doute. Mais la science qui trompe et la médecine qui tue sont (mauvais).

31. Les oiseaux construisent leurs nids avec un art, une adresse (admirable).

32. Accoutumez vos enfants à demeurer été et hiver, jour et nuit, toujours tête (nu).

33. J'ai remarqué sur plusieurs personnes qui avaient l'oreille et la voix (faux), qu'elles entendaient mieux d'une oreille que d'une autre.

34. Ce duvet ou ces soies sont (très-serré,) (très-fourni) et (très-doux) au toucher.

Փ-|-դդի ԿԼ --ն--ն--> --ն-|-ննիբ--նն իբ-յ յ--բԼ-ճ ԵԼ-ն ի-նն-ն
 դ-բն-նն-ն-ն Է.

1. (Plus douce consolation) de l'homme affligé, c'est la pensée de son innocence.

2. Il s'est baigné dans l'endroit où les eaux sont (moins rapides).

3. La probité reconnue est (plus sûr de tous les serments).

4. (Jouissances plus douces) sont celles qui n'épuisent pas l'espérance.

5. Rien n'est constant dans le monde, ni (fortunes plus florissantes), ni (amitiés plus vives), ni (faveurs plus enviées).

6. Les immortels rient (de affaires plus sérieuses) qui agitent les faibles humains.

7. Il y a un tour à donner à tout, même aux choses qui en paraissent (moins susceptibles).

8. Il ne restait plus autour d'Astarbé que certains complices de ses crimes (plus affreux).

9. (Pensées plus sublimes) ne sont rien, si elles sont mal exprimées.

10. Les objets qui lui étaient (plus agréables) étaient ceux dont la forme était unie.

11. La chèvre dort au soleil et s'expose volontiers à ses rayons (plus vifs).

12. Elle flatta Baléazar par (louanges plus délicates et plus insinuates).

13. Ce coup est un peu rude (à esprit plus fort) ....
 ... Le malheur succède (à bonheur plus doux).

14. Il n'est guère possible de rendre un vers par un vers, lorsque cette précision est (plus nécessaire).

15. Nos plaisirs (plus doux) ne sont pas sans tristesse.

10. Scipion marqua sa reconnaissance aux troupes, qu'il combla de louanges, de récompenses et de marque d'honneurs, chacune selon (son, leur état), et (son, leur mérite).

11. Les matelots ajoutent (à ces bonnes et mauvaises) qualités les vices de leur éducation.

12. La vérité n'est point à nous, nous ne sommes que (ses témoins et ses dépositaires).

13. . . . L'ours boucha (sa narine),
Il se fût bien passé de faire cette mine.

14. On se battait pour avoir le pillage du camp ennemi; après quoi le vainqueur et le vaincu se retirèrent, chacun dans (sa, leur ville).

15. Paris est une très-belle ville; j'admire surtout la grandeur de (ses bâtiments).

16. Les abeilles dans un lieu donné, tel qu'une ruche ou le creux d'un vieil arbre, bâtissent, chacune, (sa, leur cellule).

17. En récompense de (vos bons et utiles) offices, que Dieu éloigne de vous tout chagrin domestique.

18. Je résolus de me rendre à Madrid, comme au centre des beaux esprits, pour y former (mon goût).

19. Homère a peint les hommes tels qu'ils étaient avec (leurs bonnes et mauvaises) qualités.

20. Le fleuve roulait (ses eaux) avec violence.

21. Lépidus ayant fait le signal dont on était convenu, les deux généraux passèrent dans l'île, chacun de (son, leur côté).

22. Tous ces aventuriers ne devaient pas regarder (ces arts et métiers) comme au-dessous d'eux.

23. Cependant les cheveux me dressaient à (ma tête).

24. Les éloges sont comme les richesses: c'est faute de connaître (leur prix) qu'on en est si prodigue.

5. Le sage est ménager du temps, des paroles (même).

6. (Tout) engourdie qu'est la paresse, elle fait plus de ravages chez nous, que (tout) les autres passions ensemble.

7. Les empires ne peuvent se soutenir que par l'équité des (même) lois qui les ont formés.

8. Cléopâtre aima mieux mourir avec le titre de reine, que de vivre avec (tout) autre dignité.

9. En temps de pluie et de dégel, les maisons, les pierres, les vitres, deviennent (tout) humides, parce qu'elles attirent les vapeurs.

10. Il y a une sagesse et une bonté infinies dans les choses (même) où la faiblesse de nos lumières nous empêche de les reconnaître.

11. Les philosophes, (tout) profonds qu'ils sont, ignorent la cause de bien des effets.

12. Les sauvages de l'Amérique brûlent leurs ennemis vivants, et dévorent leurs chairs (tout) sanglantes.

13. (Tout) citoyen doit servir son pays.

14. Il se trouve toujours des hommes qui ont assez de courage ou de mépris d'eux-(même) pour exposer leur vie par l'appât du plus vil intérêt.

15. (Tout) méchants que sont les hommes, Dieu veut que nous les aimions.

16. Mais depuis le moment qu'Elisabeth eût découvert la tristesse de ses parents, ses pensées ne furent plus les (même).

17. La vertu, (tout) austère qu'elle est, fait goûter bien des plaisirs.

18. Il nous en coûte bien moins de remporter des victoires, que de nous vaincre nous-(même).

19. On trouve dans le monde les biens et les avantages (même) qu'on y méprise.

20. Les plaisanteries ne sont bonnes que quand elles sont servies (tout) chaudes.

21. C'est un hommage que le vice rend à la vertu en s'honorant (même) de ses apparences.

22. Ce diable était (tout) yeux et (tout) oreilles.

ՃԱՆՆԱԿԱՆ ԳԵՐԱՆՈՒՆ

269 — 286

Փոփոխութիւնները չեն կրնար հարկադրելով զիմաստը արդարեւ յարմարեալ ընտրելու, եւ չեն կրնար հարկադրելով զիմաստը ընտրելու հարմարեալ ընտրելու.

1. Et qui l'empêchera? — Qui? tous les Grecs et (je, moi).

2. Montrez (à moi, moi, me), dit Amasis, les habitants d'Argos.

3. Tout ce qui (à nous, nous) ressemble est parfait à nos yeux.

4. Dieu (toi, t') a fait pour (lui, l') aimer et non pour (lui, le) comprendre.

5. Dis (à moi, moi, me) tout est-il prêt pour ce juste supplice?

6. (Je, moi) (à toi, toi, te) (lui, le) veux donner; hélas! c'est tout mon bien.

7. Céphas et (je, moi), nous voulons aller visiter la patrie du grand Agamemnon.

8. Asseyons-nous ici. — Qui, (je, moi), Monsieur? — Oui, (je, moi) (lui, le) veux ainsi.

9. (Tu, toi), (tu, toi) vivras vil et malheureux, et (je, moi) mourrai trop vengée.

10. Nous partirons après-demain, (ils, eux) et nous.

11. (Il, lui) (à lui, lui, y) parla fort doucement, (à lui, lui, y) témoigna de la compassion.

12. Les tiens et (tu, toi) pouvez vaquer,
Sans nulle crainte à vos affaires.

13. (Je, moi) ne (à toi, toi, te) dis plus rien; venge (moi, me), venge (toi, te).

14. Montre (toi, te) digne fils d'un père tel que (je, moi).

15. Comment as (tu, toi) perdu le goût de ces plaisirs que (tu, toi) seul étais capable de sentir et de rendre?

16. Cette curiosité du roi fit qu'on nous présenta (lui, à lui).

17. Vos amis ont (ils, eux) des vices? reprochez (eux, les) (à eux, leur).

18. (Il, lui) croyait, (il, lui), que (lui, il) devait faire parler tout l'univers.

19. Quel fardeau qu'une grande fortune, quand on fait son unique affaire de jouir (d'elle, en).

20. Il n'ouvre la bouche que pour répondre; il tousse, il se mouche sous son chapeau, il crache presque sur (soi, lui).

21. Certains peuples de l'Afrique prétendent que tout ce qu' (ils, eux) souhaiteront dans le ciel viendra d'abord se présenter (à eux, leur).

22. On n'agit pas franchement avec (moi, me), et les secrets un peu importants, on ne (à moi, moi, me) (eux, les) confie pas.

23. Nous nous tourmentons moins pour devenir heureux que pour faire croire que nous (le, les) sommes.

24. Ne voyage pas de nuit: on pourrait (t', toi) arrêter sur les grands chemins, et (toi, te) détrousser, (te, toi) et tes compagnons.

25. Peignez (eux, les) (à moi, moi, me), dit l'aigle, ou bien (à moi, moi, me) (eux, les) montrez.

26. La fortune (a persécutés), (lui, le) et (je, moi).

27. (Je, moi), (je, moi) combattrais le jeu

parmi les joueurs, et (moi, j') aurais plus de plaisir à (moi, me) moquer (d'eux, en) en (les, eux) voyant perdre, qu'à (à eux, leur) gagner (leur argent, l'argent d'eux).

28. Des pays autrefois contigus à la mer, sont aujourd'hui très-éloignés (d'elle, en); telles sont Aigues-Mortes et Ravenne.

29. Hélas! s'écriait Télémaque, voilà donc les maux que la guerre entraîne après (soi, elle).

30. Miracle! criait-on: venez voir dans les nues

Passer la reine des tortues.

— La reine! Vraiment oui; je (le, la) suis en effet.

31. N'allons pas (nous, à nous) appliquer (nous, à nous) mêmes les traits d'une censure générale.

32. C'est lorsque nous sommes éloignés de notre pays, que nous sentons surtout l'instinct qui nous (lui, à lui, y) attache.

33. Un malheur toujours traîne un malheur après (soi, lui).

34. (Je, moi), régner! (je moi), ranger un état sous ma loi, Quand ma faible raison ne règne plus sur (moi, me)!

35. La noblesse donnée aux pères, parce qu'ils étaient vertueux, a été donnée aux enfants afin qu'ils (le, la, les) devinssent.

36. Le zèle est une vertu qu'on n'estime plus: on se moque (de lui, en) comme d'un usage qui convenait à la grossièreté de nos pères.

37. Il (me, à moi, moi) parut, (me, à moi, moi) et à mes compagnons, que notre arrivée avait jeté une grande terreur dans le pays.

38. L'excellence des sens vient de la nature; mais l'art et l'habitude peuvent (leur, à eux, y) ajouter un plus grand degré de perfection.

39. Ne me trompé-je pas en vous croyant ma nièce? — Oui, Monsieur, je (le, la) suis.

40. (Je, moi), (je, moi) pourrais encore (toi, te) voir, (toi, te) reconnaître!

41. Qu'est-ce que le monde? C'est une servitude éternelle où nul ne vit pour (soi, lui).

42. La vie est un dépôt confié par le ciel; oser disposer (d'elle, en), c'est être criminel.

43. Vous et moi, (avons été) longtemps ennemis l'un de l'autre.

44. L'homme consomme, engloutit lui seul plus de chair que tous les animaux ensemble ne (dévorent).

45. Mais je naquis sujette et je (le, la) suis encore.

46. Les désirs ont des charmes qui cessent d'exister pour celui qui sans cesse s'abandonne (à eux, leur, y).

47. Touché de pitié pour ces êtres infortunés, il (donna) (à eux, leur) et à leurs enfants de quoi faire leur route.

48. Le boeuf remplit ses premiers estomacs tout autant qu'ils peuvent (être).

49. S'il est ordinaire d'être vivement touché des choses rares, pourquoi (le, les) sommes-nous si peu de la vertu?

50. Le crime traîne toujours après (lui, soi) certaine bassesse dont on est bien aise de dérober le spectacle au public.

51. Les choses de la terre ne valent pas qu'on s'attache (leur, à elles, y).

52. Je veux être mère, parce que je (le, la) suis, et c'est en vain que je ne (le, la) voudrais pas être.

53. L'étude offre tant d'avantages, qu'on ne saurait se livrer (y, à elle, lui) avec trop d'ardeur.

54. Les forces de l'Égypte et de l'Orient qu'Antoine menait avec (soi, lui) sont dissipées.

55. La terre, naturellement fertile, (le, la) serait bien davantage, si elle était mieux cultivée.

56. La poésie est plus naturelle à tous les hommes qu'on ne (pense).

57. Je (récompenserai) vous et votre frère.

58. Toute tromperie porte avec (soi, elle) sa punition.

59. Les ressources de la vertu sont infinies: plus on fait usage (en, d'elles), plus elles se multiplient.

60. Hélas! plus je (à'elle, lui) parle, plus elle m'intéresse.

61. Pompée attirait sur (soi, lui) les yeux de toute la terre.

62. Il n'y eut que (lui, il) et (je, moi) d'un tel avis.

63. On ne peut vous estimer et vous aimer plus que vous ne (êtes) du vieux solitaire.

64. On (a chassés) (toi, tu) et (lui, il).

65. Vous n'êtes pas méchant, et vous ne pouvez (être).

66. Je ne saurais vous dire d'où (viennent), (il, lui) et son père.

67. L'occasion de faire des heureux est plus rare qu'on ne (pense).

68. Thésée, Hercule et moi, (à vous, vous) (avons) montré
Le chemin de la gloire où vous êtes entré.

ՃԲ. ՅՈՒՅԸԿԸՆ ԴԵՐԸՆՈՒՆ

287 — 295

Փ-|-+|+| ԳԸ --ն--ն-| Բ--ԻԸ Ի--ն--ն-Ի--ն Կ--/ւ-յ-յ-ն
--լ-լ-լ- Է.

1. C'est souvent (du hasard d'où) naît l'opinion.

2. C'est (d'elle dont) je tiens cette illustre naissance.

3. Ce n' (est) ni les arts ni les métiers qui peuvent dégrader l'homme, c' (est) les vices.

4. Ce n' (est) que (dans les siècles éclairés où) on a bien écrit et bien parlé.

5. Nous avons en nous deux facultés rarement unies, c' (est) l'imagination et le jugement.

6. Vous savez, messieurs, que c'est (de Louis XI dont) je parle.

7. Ce qui me révolte le plus, (est) de voir les riches s'enorgueillir de leurs richesses.

8. Noé conserva les arts, tant (celui) qui servaient de fondement à la vie humaine, que (celui) que les hommes avaient inventés depuis.

9. C' (est) par ces décorations végétales (par lesquelles) des nations entières ont rendu les tombeaux de leurs ancêtres si respectables à leur postérité.

10. Celui qui rend un service (doit) l'oublier, celui qui le reçoit, s'en souvenir.

11. C' est (à la nécessité à laquelle) l'architecture doit sa naissance; mais c' est (du luxe duquel) elle a reçu ses embellissements.

12. C' (est) vous tous qui faites des vœux pour lui.

13. Ce qui rendra ce spectacle plus utile et plus agréable, (sera) la réflexion que vous ferez sur l'élévation et sur la chute des empires.

14. Dieu considère les mains pures, et non (celui) chargées d'offrandes.

15. Celui qui s'arrête dans le chemin de la vertu, (a) déjà reculé sans s'en apercevoir.

16. Un magistrat intègre et un brave officier sont également estimables; (celui-...) fait la guerre aux ennemis domestiques, (celui-...) nous protège contre les ennemis extérieurs.

17. Ce (fut) les Phéniciens qui, les premiers, inventèrent l'écriture.

18. Il n'y aura que trop d'intérêts qui diviseront les hommes dans la même société, ne (fût) ce que ceux de la fortune.

19. Ce qu'on admire avec justice dans Racine, c'(est) les caractères.

20. Je ne voudrais pas que la mort du fils suivit (celui) du père.

21. Chez les anciens c'(était) les vieillards, qui gouvernaient; chez nous, c'(est) les jeunes gens.

22. C'est (dans le creuset où) on éprouve l'or; c'est (dans l'adversité où) on reconnaît l'ami véritable.

23. Ceux qui font des heureux (sont) les vrais conquérants.

24. Dites-moi, (est-)ce là des signes d'opulence ou d'indigence?

25. Ce qui plaît dans les anciens, (est) qu'ils ont peint la nature avec une noble simplicité.

26. Nos vrais biens sont (celui) de la nature: c'(est) le ciel, c'(est) la terre, c'(est) ces campagnes, ces plaines, ces forêts dont elle nous offre la jouissance utile, inépuisable.

27. Mais ce qui me choque dans ces beaux esprits, (est) qu'ils ne se rendent pas utiles à leur patrie.

28. Nous devons préférer des amis trop sévères à des amis trop complaisants: (ceux-...) disent souvent la vérité, tandis que (ceux-...) la dissimulent presque toujours.

29. Qui veut parler sur tout, (parle) souvent au hasard.

30. C'(est) eux qui lui montreront de quoi il peut s'applaudir.

31. Qui chérit son erreur (ne la veut) point connaître.

32. Ce n' (est) pas les années, c' (est) une longue préparation qui vous donnera de l'assurance.

33. C'est (là où) on voit errer les brebis qui bêlent.

ժԳ. ՅԱՐԱՅԵՐԱԿԱՆ ԴԵՐԱՆՈՒՆ

296 — 301

Փ-|-գձի ԳԷ ԳԳ-|-ձ Ե-|-ԲԻԲ-|-ԳԻ-|-ՆԻԲԻԻ Գ-|-ԳԷ-|-Գ-|-ԳԻ-|-ՆԻԲԻԻ
ԸՆԳԲԻԷ- Է.

1. Les soldats (que, lesquels) j'ai vus et (à qui, auxquels) j'ai parlé, m'ont semblé bien propres à manier les armes (que, lesquelles) nous leur avons confiées.

2. L'amitié est une âme (qui, laquelle) habite deux corps, un coeur (qui, lequel) habite deux âmes.

3. Aussitôt que je fus débarrassé des affaires de la cour, j'allai trouver l'homme (qui, lequel) m'avait parlé du mariage de Mad. de Miramion, (qui, lequel *) me parut dans les mêmes sentiments.

4. La Judée, (de qui, dont, de laquelle) l'impunité croissait sans mesure, avait tout à craindre.

5. On a coupé l'arbre (sur qui, lequel) avaient niché tant d'oiseaux.

6. Dites-moi, je vous prie, (qui, lesquels) sont ces jeunes gens ?

7. Les Lapons danois ont un gros chat noir (à qui, auquel) ils confient tous leurs secrets, et (lequel, qu') ils consultent dans leurs affaires.

8. Savez-vous (à quoi, auquel) il pense, et de quoi, duquel) il parle ?

9. Sous les empereurs romains, celui-là seul avait le droit de demander le triomphe, sous les

*) ՏԻ- -ԳԻԻԻԻ ԳԻԻԻԻԻ-Գ ԳԷ 653 ԲԻ-Ը.

auspices (dont, de qui, duquel) la guerre s'était faite.

10. Avez-vous vu le marchand avec le fils (dont, duquel) je suis arrivé?

11. Régulus, dans son expédition contre Carthage, eut à combattre un prodigieux serpent, contre (qui, lequel) il fallut employer toute l'armée romaine.

12. Il prit une épée, (dont, de laquelle) il regardait la pointe.

13. Le Tasse naquit à Sorrento; la maison (d'où, dont) il sortait était une des plus illustres de l'Italie.

14. C'est le destin des choses humaines de tomber dans l'oubli (dont, d'où) elles étaient sorties.

15. Semblable à un rocher contre (qui, lequel) les vents combattent en vain.

16. Aristonoüs mena Sophronime dans une fertile campagne, sur le bord d'un autre fleuve, dans les ondes (dont, de qui, duquel) Apollon a tant de fois plongé son corps.

17. Il avait je ne sais (lequel, que, quoi) dans ses yeux perçants qui me faisait peur.

18. Aussitôt il conduisit Télémaque vers la porte d'ivoire, (par laquelle, par où l') on peut sortir du ténébreux empire de Pluton.

19. Ce grand nombre d'actions (dont, de qui) je dois parler, m'embarrasse.

20. Dieu appela d'en haut son serviteur Abraham, dans la famille (dont, de qui, duquel) il voulait établir son culte.

21. Les maladies de l'âme sont les plus dangereuses; nous devrions travailler à les guérir, c'est (à qui, quoi) cependant nous ne travaillons guère.

22. Le sang de ce héros (d'où, dont) tu me fais descendre, Sans tes profanes mains saura bien se répandre.

23. Le sage et vaillant général sous le nom et les étendards (dont, de qui, duquel) vous avez l'honneur de combattre.

ታጉ ህክብሩ ገብሮህክብሩ

302 — 306

ቆ-|---|ት ትፂ ገገ----ት ፍ---ትገገ |---|ትገገ---ት ል---ትገገ ሂትትፂ---

1. Narbal, qui commandait dans le vaisseau où (on) me mit, me demanda mon nom.

2. (On) estime la vie par dessus tout, et (on) la prodigue comme si elle devait toujours durer.

3. Quiconque attend un malheur certain (peut) déjà se dire malheureux.

4. Mais (quelque) vains lauriers que promette la guerre, on peut être héros sans ravager la terre.

5. Ce que (on) conçoit bien s'énonce clairement.

6. (Quelque) pures que soient leurs intentions, (quelque) lumières qu'ils aient acquises, (quel que) soit leur expérience, les hommes peuvent se laisser égarer.

7. Quiconque est capable de mentir (est) indigne d'être compté au nombre des hommes.

8. Les riches, (quelque) sots qu'ils soient, emportent toujours les suffrages.

9. (On) peut être sot avec beaucoup d'esprit, et (on) peut n'être pas un sot avec peu d'esprit.

10. Quiconque a pu franchir les bornes légitimes, (peut) violer enfin les droits les plus sacrés.

11. (Quel que) soient les humains, il faut vivre avec eux.

12. (On) n'aurait guère de plaisir, si (on) ne se flattait jamais.

13. (Quelque) heureusement doués que nous soyons, nous ne devons pas en tirer vanité.

10. La mer (est, a disparu) sous leurs nombreux vaisseaux.

11. Beaucoup de grandes découvertes (sont, ont né) du hasard.

12. Que tous les coeurs s'ouvrent à l'espérance : le règne de l'injustice (est, a passé).

13. Le voyage a été pénible, mais nous (sommes, avons arrivé) à bon port.

14. Ce jeune homme s'est expatrié, il (est, a mort) pour sa famille.

15. C'est par les Phéniciens que la mer (est, a devenu) le lien de la société entre les peuples de la terre.

16. Les républiques (sont, ont presque toutes tombé) de la liberté dans l'esclavage.

17. Les critiques se sont évanouies, la pièce (est, a demeuré).

18. Une république fameuse, remarquable par la singularité de son origine (est, a disparu) de nos jours, sous nos yeux, en un moment.

19. La voix de l'innocence (est, a monté) au ciel.

20. La procession (est, a passé) sous mes fenêtres.

21. Chaque jour des crieurs publics annocent en Egypte de combien le Nil (est, a crû).

22. Cependant Télémaque (était, avait resté) seul avec Mentor.

23. Quand Mentor (fut, eut cessé) de chanter, les Phéniciens se regardèrent.

24. Je (suis, ai resté) sept mois à Colmar sans sortir de ma chambre.

25. Quand la contagion (fut, eut cessé), saint Charles Borromée fit rendre à Dieu de solennelles actions de grâces.

26. Les débordements du Nil fertilisent l'Égypte, surtout lorsque les eaux (sont, ont crû) progressivement.

ገ.ገ. የህይወት ጥቅም ለሌሎች ለማድረግ ለሆነው ጥቅም ለሌሎች ለማድረግ

313 — 336

ገ.ገ. የህይወት ጥቅም ለሌሎች ለማድረግ ለሆነው ጥቅም ለሌሎች ለማድረግ

1. Les Romains indignés (marchèrent) contre eux, les (défirent), (entrèrent) dans leurs terres où ils (fondèrent) une colonie, les (battirent) encore deux fois, en (assujettirent) une partie, et (réduisirent) l'autre à demander la paix.

2. Ah! Monsieur, m'a-t-il dit, je vous (attendrai) demain.

3. Soyez secrète, ou bien vous (serez) morte.

4. Je te (parlai, ai parlé) l'autre jour de l'inconstance prodigieuse des Français sur leurs modes.

5. Turenne (mourut), tout se (confondit); la fortune (chancela), la victoire se (lassa), la paix s'(éloigna), les bonnes intentions des alliés se (ralentirent), le courage des troupes (fut) abattu par la douleur.

6. J'ai lu (je lus) ce matin cette maxime où Platon dit que l'espérance est le songe d'un homme éveillé.

7. (J'ai écrit, j'écrivis) cette semaine à Madame de Coulange pour l'informer de la mort de M. de Turenne.

8. Après qu'on (faire) un magnifique repas qui suivit le sacrifice, il parla ainsi.

9. Si nous (voir) l'étendue des montagnes

en profondeur, les cheveux nous en dresseraient à la tête.

10. Je me disais : Quittons ce vain délire ; (être) heureux et (libre) désormais.

11. En rentrant chez moi ce soir, (j'ai appris, j'appris) que le citoyen Didot venait d'éprouver un grand sujet de chagrin.

12 Vous causerez de terribles éclats,
Si vous ne (mettre) fin à tout cet embarras.

13. Les dieux permirent que je (faire) une faute.

14. Je me (suis trouvé, trouvai) un peu incommodé avec de l'émotion avant-hier ; mais cela n'a point eu de suite.

15. S'il (être) berger, comme je l'étais naguère, il serait aussi heureux que je l'ai été.

16. La religion exige que nous (sacrifier) nos ressentiments.

17. Hier au soir, ton ami (a eu, eut,) avec milord Edouard un démêlé qui peut devenir sérieux.

18. Il semble qu'on (avoir) juré de ne jamais s'entendre, pour avoir le plaisir de disputer toujours.

19. D'abord je ne pus croire que Philoclès (vouloir) me détrôner.

20. Il désire la paix, comme vous dites vous-mêmes que vous (l'avez désirée, la désirâtes).

21. Les arts mécaniques ont fait en France plus de progrès depuis le commencement de ce siècle, qu'ils n'en (faire) dans certains pays pendant le siècle précédent.

22. Mentor (m'a dit, me dit) depuis qu'on l'avait vendu à des Ethiopiens, et qu'il les avait suivis en Ethiopie.

23. Amilcar méritait qu'on lui (confier) le commandement de l'armée qui devait agir en Espagne.

24. Est-il un homme qui n' (avoir) jamais à se plaindre de ses semblables ?

25. Il nous semble qu'il n'y (avoir) pas de plus douce jouissance que de faire des heureux.

26. On est mort avant qu'on (apercevoir) qu'on pouvait mourir.

27. On peut dire que le chien est le seul animal dont la fidélité (être) à l'épreuve.

28. Mais dans quelque haut rang que vous (être) placé, Souvent le plus heureux s'y trouve renversé.

29. Dieu juste ! serait-il vrai que tu (voir) avec indifférence le crime triomphant, et la vertu souffrante ?

30. Les leçons les plus utiles que nous (pouvoir) recevoir, sont celles de l'expérience.

31. Solon, en mourant, ordonna qu'on (porter) ses os à Salamine.

32. Il ne faut pas que vous (penser) que je me (donner) si parfaitement à la musique, que je (négliger) toute autre espèce de travail.

33. Il semblait qu'un spectacle si doux n'(attendre) en ces lieux qu'un témoin tel que vous.

34. Quoique les méchants (prospérer) quelquefois, ne pensez pas qu'ils (être) heureux.

35. Il est difficile, quand on aime la vérité, qu'on n' (avoir) aussi du zèle pour la justice.

36. Aceste ordonna qu'on nous (envoyer) dans une forêt voisine.

37. Il semble que de tout temps la vérité (avoir) peur de se montrer aux hommes, et que les hommes (avoir) peur de la vérité.

38. Le meilleur cortège qu'un prince (pouvoir) avoir, c'est le coeur de ses sujets.

39. Citez-moi un maître dont les leçons (être) aussi profitables que celles de l'expérience.

40. Ils craignaient que ses discours pleins de sagesse ne (détacher) leurs alliés.

41. De même que l'eau, si elle se (subtiliser), deviendrait une espèce d'air qui ferait mourir les poissons, l'air, de son côté, nous ôterait la respiration, s'il (devenir) plus épais et plus humide.

42. Je ne crois pas que le siècle de Louis XIV (devenir) si célèbre sans les grands écrivains qui en ont fait une des plus brillantes époques de notre littérature.

43. Pourvu qu'on (savoir) la passion dominante de quelqu'un, on est assuré de lui plaire.

44. L'envieux voudrait que tout ce qui est bon (appartenir) à lui seul.

45. Soyons (indigne) soeur d'un si généreux frère.

46. Il me semble qu'il n'y (avoir) rien qui dégrade plus un écrivain que la peine qu'il prend pour exprimer d'une manière extraordinaire les choses les plus simples.

47. Quoi qu'on (dire), un ânon ne deviendra qu'un âne.

48. Il commande au soleil (à, d'animer) la nature.

49. Choisissez un homme qui (pouvoir) vous donner dans l'occasion des consolations, de sages avis et de bons exemples.

50. C'est l'usage constant de la Chine, le pays du monde où les impôts (être) les plus forts et le mieux payés.

51. L'empereur Théodose condamnait à mort tout délateur qui l'était pour la troisième fois, quoique ses délations n'(être point jugées) fausses.

52. Crois-tu que dans son coeur il (jurer) sa mort?

53. Je consens (me à, de perdre) afin de la sauver.

54. Les hommes croient (qu'ils sont) libres quand ils ne sont gouvernés que par les lois.

55. Il était convenable que la nouvelle lumière se (répandre) par tout l'univers.

56. Combien de fois a-t-on vu des hommes publics (qui ont fait) échouer des entreprises glorieuses à l'état, de peur que la gloire n'en (rejaillir) sur leurs rivaux.

57. Je lui conseillerais (à, de s'assurer) d'un autre.

58. Baléazar est aimé des peuples; il n'y a aucune famille qui ne lui (donner) tout ce qu'elle a de biens, s'il se trouvait dans une pressante nécessité.

59. Les grands ont peu d'amis qui (être) plus attachés à leur personne qu'à leur fortune.

60. Dieu nous a donné la raison afin qu'elle (diriger) notre conduite.

61. Il n'y a rien que les hommes aiment mieux (à, de conserver), et qu'ils ménagent moins que leur propre vie.

62. C'est l'attente du ciel, il nous faut (la) remplir,
Je viens de le promettre et je (le) vais accomplir.

63. Croit-on que dans ses flancs un monstre me (porter)?

64. Préparez-vous (à, de voir) ce malheureux chrétien.

65. Joas ne cessera jamais (vous à, d'aimer).

ժեւ ընդ որոնք եւ զորոքսն ներկայիս

337 — 341

Փրկութիւնս քեզ շնորհող քեզ իմաստունս
նորաւորացն յարմարեալսն .

1. Sous un roi bienfaisant parcourons cette ville,
(Obéissant), heureuse, (agissant), tranquille.

2. Combien de pères, (tremblant) de déplaire
à leurs enfants, sont faibles et se croient tendres!

3. Ces spectres affamés, (outrageant) la nature
Vont au sein des tombeaux chercher leur nourriture.

4. C'est là que les troupeaux altérés, (fuyant)
les rayons (brûlant) de l'astre du jour, trouvent
une liqueur (rafraîchissant).

5. . . Surprise et (tremblant) à vos pieds,
Je baisse en (frémissant) mes regards effrayés.

6. J'ai toujours vu ceux qui voyageaient dans
de bonnes voitures bien douces, rêveurs, tristes,
(grondant) ou (souffrant).

7. Je vois ces murs (sanglant), ces portes embrasées,
Sous ces lambris (fumant) ces femmes écrasées.

8. Il y a des peuples qui vivent (errant) dans
les déserts.

9. Enfin l'heure est venue, et la neuvième aurore,
Des rayons d'un jour pur, en (naissant), se colore.

10. Ces tonnerres d'airain (grondant) sur les remparts,
Tout (étonnant) qu'ils sont, n'ont rien qui m'épouvante.

11. . . Rome, (subjuguant) l'univers abattu,
Ne vaut pas un hameau qu'habite la vertu.

12. Télémaque lui-même arrosa de liqueurs
parfumées ses cendres encore (fumant).

13. Les vents, (soufflant) avec force, (sifflant)
dans les cordages, s'opposent à la manoeuvre.

15. L'opulence d'une cité de commerce s'est (changé) en une pauvreté hideuse.

16. Pédro, qu'as-tu (fait) de nos montures? — Seigneur, je les ai (attaché) à la grille.

17. Mes chères richesses, qu'êtes-vous (devenu)? Hélas! je vous ai (perdu) en moins de temps encore que je ne vous avais (gagné)!

18. L'oiseau-mouche, cet amant léger des fleurs, vit à leurs dépens sans les flétrir; il ne fait que pomper leur miel, et c'est à cet usage que sa langue paraît uniquement (destiné).

19. L'ambition s'est toujours (joué) de la vie des hommes.

20. Je regrette bien les douze heures que j'ai (dormi); je les aurais (employé) plus utilement, si l'on m'avait (rendu) le service de m'éveiller.

21. La gloire des hommes doit toujours se mesurer sur les moyens dont ils se sont (servi) pour l'acquérir.

22. Les arts que les hommes ont (inventé) pour satisfaire à leurs besoins, tournent à leur gloire et à leurs délices.

23. Si la vertu et la vérité étaient (banni) de la terre, elles devraient toujours se trouver dans la bouche des rois.

24. Comme une lampe d'or dans l'azur (suspendu),
La lune se balance aux bords de l'horizon:
Ses rayons (affaibli) dorment sur le gazon.

25. Il me récitait les vers qu'il avait (fait).

26. La guerre ne se faisait point autrefois comme nous l'avons (vu) faire du temps de Louis XIV.

27. Les juges se sont (avisé) d'un singulier expédient pour lui faire avouer la vérité, qu'il avait jusqu'alors (tenu caché).

28. Vous êtes (né) dans un climat qui vous a (rendu) robustes.

29. Je les ai (cherché), vos gants, dans tous les coins, et je ne les ai pas (trouvé).

30. Ils se sont (élevé) par leurs exploits un monument impérissable.

31. Plusieurs des rois d'Égypte furent (privé) des tombeaux qu'ils s'étaient eux-mêmes (construit).

32. Quels dangers n'a pas (couru) l'Autriche pendant la tempête de vingt ans qu'elle a (essuyé)!

33. Vous êtes-vous (accordé) cette définition? où sont-ce les loups, les singes et les lions qui vous l'ont (passé)?

34. Les Français s'étaient (ouvert) une retraite glorieuse par la bataille de Fornoue.

35. Les vents que Dieu a (créé), les chaleurs qu'il y a (eu) sont des effets de sa bonté.

36. Ses regards, il est vrai, n'étaient point (enflammé) Du courroux dont souvent je les ai (vu armé).

37. La langue latine et la langue grecque sont deux langues qui se sont longtemps (parlé), et qui ne se parlent plus.

38. Ne faites rien qui ne soit digne des maximes de vertu que j'ai (tâché) de vous inspirer.

39. Les mauvais temps qu'il a (fait) ont (nui) aux vignes, et (ruiné) beaucoup de marchands de vin.

40. La peine que s'est (donné) un auteur fait que ses écrits sont (lu) avec plaisir.

41. Les enfants qu'on a (habitué) à craindre les ténèbres se sont rarement (guéri) de la peur qu'on leur en a (fait).

42. Ne goûtons-nous pas, mille fois le jour, le prix des combats que notre situation nous a (coûté)?

43. Que de temps, que de réflexions n'a-t-il pas (fallu) pour épier et connaître les besoins, les écarts et les ressources de la nature!

44. Nos aïeux vivaient pauvres et vertueux, et mouraient dans le champ qui les avait (vu) naître.

45. Il a (retrouvé) les deux enfants qu'il avait tant (pleuré).

46. Les serpents paraissent (privé) de tout moyen de se mouvoir, et uniquement (destiné) à vivre sur la place où le destin les a (fait) naître.

47. De quoi vous êtes-vous (occupé) durant les dix-huit mois que les négociations ont (traîné) en longueur?

48. On sait assez quelles peines la sagesse du roi et du ministère a (eu) à calmer toutes ces querelles aussi odieuses que ridicules.

49. Paul s'étant rendu par hasard dans ce lieu, fut rempli de joie en voyant ce grand arbre sorti d'une petite graine qu'il avait (vu) planter.

50. Cassius ne cherchait dans la perte de César que la vengeance de quelques injures qu'il en avait (reçu).

51. Les choses longtemps (désiré) sont presque toujours au-dessous de l'idée qu'on s'en était (formé).

52. Voilà, mon fils, disait cette mère (affligé), le sujet des larmes que tu m'as (vu) verser.

53. Les secours que vous avez (imploré), Madame, et que je vous ai (vu) refuser inhumainement, vous auraient (sauvé) du danger.

54. Elle a (obtenu) toutes les grâces qu'elle a (voulu).

55. Ah! comment s'est (éclipsé) tant de gloire! comment se sont (anéanti) tant de travaux!

56. Là règnent les bons rois qu'ont (produit) tous les âges.

57. Louis XI fit taire ceux qu'il avait (fait) parler.

58. Les embarras que j'ai (su) que vous aviez ont (accélééré) mon départ.

59. Voyez combien de périls j'ai (couru) dans un jour.

60. On a eu, pour son âge et pour sa faiblesse, tous les égards qu'on a (dû).

61. Ils étaient (puni) pour les maux qu'ils avaient (laissé) faire.

62. Pluton, Neptune et Jupiter se sont (divisé) le ciel, la mer et les enfers.

63. Son administration ne répondit pas aux espérances qu'on en avait (conçu).

64. Les vengeances que j'ai (vu) exercer envers ces misérables colons, ont (jeté) l'épouvante dans mon âme.

65. Souvent les dons que la nature a (suspendu) aux arbres sont (déposé) dans de simples herbes.

66. Mais d'où viennent ces difficultés, si ce n'est du peu d'application qu'on y a (donné) jusqu'ici.

67. La conduite que j'avais (supposé) que vous tiendriez, vous l'avez (tenu), et vous en avez été (blâmé).

68. Il faut qu'ils me chantent une scène d'une petite comédie que je leur ai (vu) essayer.

69. Il n'est que trop vrai qu'il y a (eu) des anthropophages : nous en avons (trouvé) en Amérique.

70. Autour de lui étaient une multitude d'habitants que la curiosité avait (attiré) sur la place publique.

71. Triomphez, hommes lâches et cruels : votre victoire est plus étonnante que vous ne vous l'étiez (imaginé).

72. Le peu d'eau que j'ai (bu) m'a (incommodé).

73. C'est sa modestie, ainsi que son mérite, que j'ai (loué).

74. Que de jeunes gens se sont (laissé) égarer par de mauvais conseils!

75. Elle a (outragé) la religion, et les dieux l'en ont (puni).

76. Le sage ne se conduit par les lumières d'autrui qu'autant qu'il se les est (rendu) familières.

77. Ce sont les hommes, votre père, la divinité que vous avez (offensé).

78. Je ne vous parlerai point du peu de capacité que j'ai (acquis) dans l'armée.

79. J'eus une maladie assez sérieuse, (causé) par la trop grande quantité de liqueurs que j'avais (bu).

80. Pour être plus sûr de la vérité de ces deux choses, il faut les avoir (vu) s'accomplir réellement.

81. Quels obstacles a jamais (trouvé) là-dessus la volonté de ceux qui tiennent en leurs mains la fortune publique?

82. Je regrette les nombreuses années que j'ai (vécu) sans pouvoir m'instruire.

83. Les secours que vous aviez (prétendu) que j'obtiendrais, ont été illusoires.

84. C'est à l'ombre de la paix que les arts sont (né), ont (prospéré) et se sont (perfectionné).

85. Idoménée a fait de grandes fautes, mais cherchez dans les pays les mieux (policé) un roi qui n'en ait pas (fait) d'inexcusables.

86. Ce sont les sciences, aussi bien que les arts, qu'il a (cultivé).

87. Les hommes se sont (divisé) et ont été la proie des tyrans.

88. Le peu d'exactitude qu'il a (mis) dans ses comptes a (causé) sa perte.

89. Toutes les années que vous avez (croupi) dans une honteuse insouciance ont été (perdu) pour vous.

90. La renommée que Virgile décrit d'une manière si brillante, est fort supérieure à toutes les imitations qu'on en a (fait).

91. Que de feuilles d'arbres il a (fallu) pour couvrir ainsi les chemins !

92. Avant de parler des maux que les hommes se sont (fait) à eux-mêmes, voyons ceux que leur a (fait) la nature.

93. J'évitai, par une prompte fuite, une grêle de coups qui seraient (tombé) sur moi.

94. Je lui ai (lu) mon épître très-posément, jetant dans ma lecture toute la force et tout l'agrément que j'ai (pu).

95. Autant d'ennemis il a (attaqué), autant il en a (vaincu).

96. Ce ne sont point les richesses, non plus que les honneurs, qu'il a (désiré).

97. Je me laissai enlever de l'hôtellerie, au grand déplaisir de l'hôte, qui se voyait par là sevré de la dépense qu'il avait (compté) que je ferais chez lui.

98. La France se montra dans l'attitude qu'on lui avait toujours (vu) garder.

99. Combien d'hommes de génie se sont (laissé) séduire par ces puérités qui dessèchent et qui énervent tout genre d'éloquence.

100. C'est l'affection, l'amour que Louis XII a (montré) pour ses sujets qui l'a (fait) surnommer le père du peuple.

ጳጵ. ሆ ሀ ላ ቶ ሀ ፆ

355 — 362

ቀ-|-ቶቶ ሳጊ -ሥ----ት ለ-|ቶ-ንትገሥ ተገትገገ ገትገት ገገ---ት
 -- ቶ-ገ---|ሥ ለ-ሥትገትገሥ ገገገ ገትገ-ገት ገትገት ሥ-ሥ, ገገገ ገትገ-ገት
 ገትገት ለትገገ---ት.

1. Les arbres, de la terre agréable parure,
 (Diversement) sortent des mains de la nature.
2. Ceux qui (beaucoup) ont sont obligés de
 (beaucoup) donner.
3. On redoute l'écueil on a fait (quand) nau-
 frage.
4. Il n'y a point d'offense que l'homme (plus
 vivement) sente que le mépris.
5. Toute la doctrine des moeurs (uniquement)
 tend à nous rendre heureux.
6. Quand on a des défauts, il vaut encore
 mieux s'en (tard) corriger, que de ne s'en corriger
 (jamais).
7. Il faut que je vous raconte on avait (com-
 ment) empoisonné mon coeur dès ma plus tendre
 enfance.
8. S'enorgueillirait-on (pourquoi) de sa nais-
 sance, puisqu'elle est un pur effet du hasard?
9. Tel repousse (aujourd'hui) la misère importune,
 Qui tombera (demain) dans la même infortune.
10. L'honnête homme est celui qui fait tout
 le bien qu'il peut, et (ne) fait (pas) de mal à
 personne.
11. Il dit en lui-même: O insensé! je (n') ai
 (pas) donc connu ni les dieux, ni les hommes, ni
 moi-même!
12. Je (n') osais (pas) dans mes pleurs me
 noyer à loisir.
13. Socrate disait qu'il (ne) savait (pas) qu'une
 chose, c'est qu'il (ne) savait (pas) rien.

14. Il faut user de tout avec modération, de peur que la privation (n') en soit (pas) trop sensible.

15. Malgré ce mauvais succès, ils (ne) cessent (pas) depuis de faire de nouveaux desseins sur une île si commode à leur assurer l'empire de l'univers.

16. Toute nation est faible, à moins qu'elle (ne) soit (pas) unie.

17. Un père qui (n') a (pas) inspiré à ses enfants aucun principe de religion, doit toujours craindre qu'ils (ne) tombent (pas) dans le travers.

18. Pour moi, je (ne) vois (pas) rien de plus sot, à mon sens, Qu'un auteur qui partout va gaeuser des encens.

19. On craignait à toute heure que les troupes des Tarentins (n') attaquaient (pas) les cent jeunes Crétois.

20. Nul presque de tous ceux qui m'écoutent ici (n')est (pas) content de sa destinée.

21. Quelque bonnes que soient vos raisons, je crains qu'on (ne) les écoute (pas).

22. Si on (ne) pouvait (pas) secourir le malheureux, il fallait du moins découvrir l'auteur de la violence.

23. Après les quarante énormes diamants qu'il vous a donnés, vous (ne) pouvez (pas) nier qu'il (ne) soit (pas) le plus généreux des hommes.

24. S'il se croyait offensé, que (ne) le témoignait-il (pas)? S'il (ne) cherchait (pas) qu'un prétexte pour être dispensé de récompenser une action éclatante, que (ne) restait-il (pas) tranquille?

25. Quoique, chez les anciens, les manuscrits fussent fort rares, cela (n') empêchait (pas) qu'il (n') y eut (pas) des bibliothèques immenses.

26. Il faut souvent moins de courage pour se corriger de ses défauts qu'il (n') en faut (pas) pour es avouer.

27. Aucun physicien (ne) doute (pas) aujourd'hui que la mer (n') ait (pas) couvert une grande partie de la terre habitée.

28. Ils (n') osaient (pas) faire marcher l'armée, de peur que dans la marche les Crétois et les Tarentins (ne) combattissent (pas) les uns contre les autres.

29. La religion défend que vous (n') insultiez (pas) au malheureux, et que vous (ne) lui refusiez (pas) votre assistance.

30. Doutez-vous que l'Euxin (ne) me porte (pas) en deux jours Aux lieux où le Danube y vient finir son cours ?

31. Elle (n') a (pas) pu être pendant sa vie plus qu'elle (n') était (pas); elle (ne) peut (pas) être après sa mort moins qu'elle (n') est (pas).

32. Prends garde que jamais l'astre qui nous éclaire
(Ne) te voie (pas) en ces lieux mettre un pied téméraire.

33. (Ne) craignez (point) ici que sa bouche rebelle
(Ne) vous accable (pas) des noms d'ingrate, d'infidèle.

34. Un homme en vaut un autre, à moins que, par malheur, l'un d'eux (n') ait (pas) corrompu son esprit et son cœur.

35. Chacun de nous pense et agit aujourd'hui tout autrement qu'il (ne) faisait (pas) hier.

36. Les enfants (n') ont (pas) ni passé ni avenir, et, ce qui ne nous arrive (pas) guère, ils jouissent du présent.

37. Je (ne) doute (pas) que le successeur qui m'est destiné, (n') ait (pas) plus de talent et de capacité que moi.

38. J'ai même défendu par une expresse loi
Qu'on (n') osât (pas) prononcer votre nom devant moi.

39. Ne craignez pas qu'en vous envoyant ma pièce, je (ne) vous en fasse (pas) une longue apologie.

40. Les rochers de Thrace et de Thessalie ne sont pas plus sourds, plus insensibles, que Télémaque (ne) l'était (pas) à ces offres.

41. Je devine enfin : vous voulez me dire qu'il fait froid. Que (ne) disiez-vous (pas) : Il fait froid ?

42. Le capitaine n'est pas accompli, à moins qu'il (ne) renferme (pas) en lui l'homme de bien et l'homme sage.

43. Depuis l'invention de la poudre, les batailles sont beaucoup moins sanglantes qu'elles (ne) l'étaient (pas).

44. L'homme vain méprise les talents qu'il n'a pas ;
Et, s'il (n') en a (pas) aucun, il les méprise tous.

45. Toute l'armée le craignait ; car il était encore plus querelleur et plus brutal qu'il (n') était (pas) fort et vaillant.

46. Chacun dit du bien de son cœur, et personne (n') ose (pas) en dire de son esprit.

47. Ne doutez point, seigneur, que ce coup (ne) la frappe (pas).

48. Il marche, dort, mange et boit comme tous les autres ; mais cela (n') empêche (pas) qu'il (ne) soit (pas) fort malade.

49. La Hire disait à Charles VII : Je pense, sire, qu'on (ne) peut (pas) perdre un royaume plus gaiement que vous (ne) le faites (pas).

50. L'ambition, seigneur, (n') a (pas) guère de limites.

51. Je (n') entends (pas) que le battement de mon cœur dans le repos absolu de ces lieux. Je voulus retourner en arrière, mais il (n') était (pas) plus temps.

52. La joie de faire du bien est tout autrement douce, que (ne) l'est (pas) celle de le recevoir.

53. Mais il me semble, Agnès, si ma mémoire

est bonne, que j'avais défendu que vous (ne) vissiez (pas) personne.

54. Il ne nie pas que nous (ne) puissions (pas) en sentir quelque chose.

55. Oh! que (ne) suis-je (pas) couvert de cheveux blancs, courbé et proche du tombeau, comme Laërte, mon aïeul!

56. Nous nous trompons sur le compte des autres, parce que notre imagination nous les peint tout autres qu'ils (ne) sont (pas).

57. Il (n') y a (pas) personne qui (n') entre (pas) tout neuf dans la vie, et les sottises des pères sont perdues pour les enfants.

ἰ ἄ ἅ ἁ ἂ ἃ ἄ ἅ ἆ ἇ Ἀ Ἁ ἰ ἁ ἂ ἃ ἄ ἅ

363 — 366

ἄ ἅ ἁ ἂ ἃ ἄ ἅ ἆ ἇ Ἀ Ἁ ἰ ἁ ἂ ἃ ἄ ἅ
ἆ ἇ Ἀ Ἁ ἰ ἁ ἂ ἃ ἄ ἅ

1. Une grande âme est (au-dessus) de l'injure, de l'injustice, de la douleur, de la moquerie.

2. Remplissez vos devoirs (envers) Dieu, vos parents et la patrie.

3. Nous sommes si vains, que l'estime (de) cinq ou six personnes qui nous environnent nous amuse et nous contente.

4. Que nos politiques apprennent une fois qu'on a de tout avec de l'argent, (hormis) des mœurs et des citoyens.

5. Que de gens (par) la haine et l'orgueil séparés,
Vivraient fort bons amis s'ils s'étaient rencontrés.

6. La lecture sert (à) orner l'esprit, régler les mœurs, et former le jugement.

7. Il n'est plus temps de reprendre cette longue et ennuyeuse besogne, (malgré) les erreurs et les fautes dont elle fourmille.

que plus ils sont vertueux, (et) plus ils sont indulgents pour les défauts d'autrui.

11. La douceur (et) la bonté du grand Henri a été célébrée de mille louanges.

12. (Au surplus,) il est honnête homme; il a véritablement quelques défauts.

13. Autant il est honteux d'être asservi à ses passions, (et) autant il est glorieux de les dompter.

14 L'absence (ni) le temps n'effaceront jamais
De son coeur affligé le prix de vos bienfaits.

15. N'attendez pas, Messieurs, que j'ouvre ici une scène tragique; (je représente) ce grand homme étendu sur ses propres trophées; (je découvre) ce corps pâle et sanglant; (je fasse crier) son sang comme celui d'Abel, et (j'expose) à vos yeux l'image de la religion et de la patrie éplorées.

16. (Afin qu'on) ne puisse douter de leur bonne foi, non plus que de leur persuasion, il les oblige à sceller leur témoignage de leur sang.

17. . . . Dans ces tristes jours
La retraite (ou) le trône était mon seul recours.

18. (Quand) vous mes haïriez, je ne m'en plaindrais pas.

19. Sera-t-il Dieu, table (ou) cuvette?
Il sera Dieu.

20. La vanité est si ancrée dans le coeur de l'homme, qu'un goujat, un marmiton (et) un crocheteur se vante et veut avoir ses admirateurs.

21. Si les hommes étaient sages et (s'ils suivaient*) les lumières de la raison, ils s'épargneraient bien des chagrins.

22. Moins on a de désirs, (et) moins on porte de chaînes.

23. A quoi bon une table servie avec somptuosité et avec profusion, (puisque) la nature se contente de peu?

24. La bienfaisance, l'humanité, (ni) son devoir, ne lui permettaient de venir.

25. On égorge à la fois les enfants, les vieillards,
La soeur, le frère,
La fille (et) la mère.

26. Lorsqu'on a des dispositions, et (lorsqu'on) veut étudier, on fait des progrès rapides.

27. Plus je rentre en moi, (et) plus je lis ces mots écrits dans mon âme: sois juste, et tu seras heureux.

28. Un honnête homme ne doit jamais rien faire d'indigne de lui, quand il ne serait pas exposé aux regards du monde, et (quand) il n'aurait que lui-même pour témoin de ses actions.

Հ Ա Ն Ա Հ Ա Ն Ը Ն Թ Ե Ր Տ ՈՒ Ը Թ Ն Ն Ե Ր

Ա. ՁՈՒԱՐՔԱԼԻ ԿԱՐՃ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Un homme demandait à un pauvre mendiant de quoi ¹ il vivait. Le pauvre lui répondit : Si vous m'aviez demandé de quoi ² je meurs, je vous aurais répondu que je meurs de faim.

2. Un Suisse, qui dormait sur le parapet ³ d'une ville assiégé, eut la tête emportée d'un boulet de canon ⁴. Un autre Suisse, témoin de l'accident ⁵, s'écria : Ah! que mon camarade sera étonné, quand il s'éveillera, de se voir sans tête ⁶!

3. Un voleur entra de nuit ⁷ par la fenêtre dans la chambre d'un pauvre homme, et se mit à tâtonner ⁸ pour chercher quelque chose à voler. Le pauvre, qui ne dormait pas, lui dit: Mon ami, tu viens de nuit chercher quelque chose dans un lieu où je ne puis rien trouver pendant le jour.

4. Un mendiant, pour mieux exciter la charité des passants ⁹, s'avisa de faire le muet ¹⁰. Un jeune homme, qui connaissait le drôle ¹¹, lui demanda tout bonnement ¹² en tirant ¹³ sa bourse: Y a-t-il déjà

¹ ինչ բանով. ² ինչ բանէ. ³ նիւթն. տես նաև քերական (747). ⁴ պարիսպ. քիւր. ⁵ թնդանօթի գունա մը եկաւ գլուխը տարաւ. թո՛վ ի՛նչ-ի՛նչ ի՛նչ-ի՛նչ յաւելլել ի՛նչ-ի՛նչ. ⁶ եղածը տեսնելով. զու՛րկ ի՛նչ-ի՛նչ. ⁷ ինք զինքն առանց գլխու տեսնելով. յաւելլ զու՛րկն ի՛նչ-ի՛նչ. ⁸ գիշերով. ⁹ սկսաւ խարխափել, ձեռքով փնտռել. ¹⁰ Ինչ-ի՛նչ լամայ յաւելլ. ¹¹ անցաւ որներուն գու՛ծն աւելի շարժելու համար. ¹² ի՛նչն ղեկն ղեկն ղեկն ղեկն ղեկն ղեկն ղեկն ղեկն. ¹³ մտածեց որ համբ ձեւանայ. ¹⁴ ղեկն ղեկն ղեկն. ¹⁵ անտարբերութեամբ մը. ¹⁶ ղեկն ղեկն ղեկն. ¹⁷ հանելով. շտապելով.

longtemps que tu as perdu la parole¹? Dès mon enfance, lui répondit le muet.

5. Un étudiant qui avait besoin de quelques livres², écrivit à un de ses amis pour le prier de les lui acheter, en ajoutant qu'il lui en remettrait le montant à l'occasion³. Cet ami négligea la commission. Quelque temps après ayant rencontré l'étudiant, il lui dit: Mon cher ami, je suis fâché de n'avoir pas reçu⁴ la lettre par laquelle vous m'avez prié de vous acheter des livres.

6. Un officier Gascon demandait ses appointements⁵ au ministre de la guerre; j'en ai besoin, lui dit-il, car je meurs de faim. Le ministre voyant qu'il avait le visage vermeil, lui dit que son visage le démentait⁶. Ne vous y méprenez pas⁷, Monseigneur, lui dit le Gascon, ce visage n'est pas à moi⁸, je le dois à mon hôte⁹, qui me fait crédit¹⁰ depuis longtemps.

7. Un officier qui avait perdu une jambe¹¹ dans une bataille, s'en était fait faire une autre de bois¹², parfaitement semblable à la naturelle. Quelque temps après, un boulet de canon vint lui emporter cette jambe de bois. Ceux qui étaient autour de lui, se mirent à crier¹³: Vite, qu'on fasse venir le chirurgien¹⁴! Non, mes amis, leur dit tranquillement l'officier, faites venir le charpentier.

¹ Համբար ըլլալէն զվեր շատ աստեն կաջ. Դէլ լինել ուրախ ընտանիքի
 դերի լոք լինել լինել. ² մեկ բանի գրքի Հարկաւորութիւն
 ունէր. Դէր գուշ քիմիայն ինքնուր լինել ըրել. ³ սարկին գումարը
 առիթ մը պատահած աստեն կը վճարեմ ըսելով. Դէր քիմի-
 անի լինելու ճիշտ քիմիայն եօրեք իմ քիմիայն. ⁴ կը ցաւիմ
 որ չընդունեցայ. արտաքաղցած անք ըմ. ⁵ թոշակ. եօլիքի.
⁶ սուտ հանել. ինքն լինելու. ⁷ մի խարտիք. արտաքաղցած.
⁸ իմն չէ. Դէնքիմ քիմիայն. ⁹ պանդոկապետիս է. լինելու. ¹⁰ քիմիայն
 քիմի. ¹¹ փոխ, ապառիկ տալ. վերեօնել վերեօնել. ¹² սարկին մեկը
 կորսնցուցած էր. այնքան ղեկին ինքնին իմ. ¹³ իրեն փայտե
 սար մը շինել տուած էր. քիմիայն քիմիայն քիմիայն իմ իմ իմ.
 քիմիայն ըրել. ¹⁴ սկսան պտտալ. արտաքաղցած արտաքաղցած. ¹⁵ վեր-
 քիմիայն կանչուի, բերել արուի. քիմիայն լինելու.

8. Certains soldats logés dans un village pendant la guerre, rencontrèrent un paysan, le battirent, et lui prirent son manteau et son argent¹. Il alla s'en plaindre à un des capitaines², qui lui dit: Mon ami, quand ces soldats t'ont volé, avais-tu cet habit-là³? Oui, Monsieur, répondit-il. Va, dit le capitaine, sois sûr que ce n'étaient point mes gens, car ils t'auraient pris jusqu'à la chemise⁴.

9. Un jeune homme de peu d'esprit⁵ voulait écrire à un ami, et ne savait trop comment le faire⁶; il acheta un livre de lettres, et en trouva bientôt une telle qu'il la désirait⁷: il la copia exactement et l'envoya à sa destination⁸. Son ami, qui avait le même livre, y trouva cette lettre, et lui répondit en ces termes⁹: Monsieur, j'ai reçu votre lettre: tournez le feuillet, et vous aurez la réponse¹⁰.

10. L'empereur Joseph étant arrivé dans une ville de France avant ses équipages¹¹, l'hôtesse, qui était d'une humeur gaie¹², lui demanda s'il était de la suite de l'empereur¹³. — Non, répondit-il. Quelque temps après, elle entra dans sa chambre, comme il était occupé à se faire la barbe¹⁴, et lui demanda s'il avait quelque emploi auprès

¹ Իր վերաբրկուն ու ստակն առին. ² Գնդապետներէն մեկուն քանքատելու գնաց. տերտերաբէն շէրտիս շէրտիս քանքատելու գնաց. ³ աս ինչոնք միայն ինչոնք էր. որո՞ւնք էինքն ինչոնք էր. ⁴ մինչուկիկիկալ ալ կ'առնէին. ինչոնք էինքն ինչոնք էր. ⁵ Խեղճը կարծ. անմիտ երիտասարդ մը. ⁶ Ինչոնք էր. ⁷ Ինչոնք էր. ⁸ Ինչոնք էր. ⁹ Ինչոնք էր. ¹⁰ Ինչոնք էր. ¹¹ Իր մարդիկներէն յառաջ. ¹² Ինչոնք էր. ¹³ Ինչոնք էր. ¹⁴ Ինչոնք էր.

de l'empereur¹. — Oui, répondit le monarque, je le rase quelquefois.

11. Un paysan étant allé consulter un médecin sur une indisposition, celui-ci, après avoir examiné le mal, se mit à son bureau², lui écrivit une ordonnance, et lui dit, en la lui donnant: Prenez ceci demain matin, et bientôt vous vous trouverez mieux³. Le paysan croyant que ce papier était le remède même, s'en retourna plein de confiance⁴; et le lendemain, il l'avalâ de très-bon matin⁵, et se trouva parfaitement guéri.

12. Un pauvre gentilhomme, hors d'état de satisfaire ses créanciers⁶, disait un matin en se levant: Que le diable emporte⁷ tous ceux qui viendront aujourd'hui me demander de l'argent. A peine avait-il fini ces paroles⁸, qu'il entendit frapper à sa porte⁹: il ouvre, et voit entrer quatre de ses créanciers, qui commencent à lui demander s'il les avait encore oubliés. Je vous jure, leur dit le gentilhomme, que je pensais à vous il n'y a qu'un instant¹⁰.

13. Un soldat ivre ayant rencontré son général à cheval¹¹, l'arrêta, et prenant le cheval par la bride¹², il lui demanda quel en était le prix¹³. Le général, voyant dans quel état il était, le fit conduire dans une maison, où on le mit coucher¹⁴. Le lende-

¹ կայսեր քովը պաշտօն մը ունի՞ր. քրուլըն էսնըստ զիք ման-
 ռըղըն, էլ ըսէնքին ի՞նչ էր. ² գրասեղանին առջին նստեցաւ. է-
 շընտնէնքին էօնէնքն օրհարարն. ³ շուտ մը կ'աղէկնաս. ը-
 փսսմք էրէկէնքին. ⁴ մեծ յուսով ետ դարձաւ. զի օյնք է-
 քէնքն իրէնքն քիտքն. ⁵ առտունց կանուխ կլեց. սոսոսակն
 էրէնքն էսնքն. ⁶ չիրնալով պարտատէրներուն հասուցանել.
 յօրք սոսոսակն էրէնքն էսնքն էրէնքն քիտքն էրէնքն օլմայը.
⁷ սաստանան տանի. լեյնքն իրէնքն էրէնքն. ⁸ աւ խօսքս լմնցը-
 նելուն պէս. յոս էօնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն. ⁹ դուռը դարձել.
 քիտքն էսնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն.
¹⁰ քիչ մը յառաջ ձեր վրայ կը մտածէի.
 զիք ու էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն.
¹¹ ձիու վրայ.
 ինքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն.
¹² գինն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն.
¹³ գինն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն.
¹⁴ գինն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն էրէնքն.

main le général fut¹ lui demander ce qu'il voulait lui donner de son cheval². Monseigneur, lui répondit le soldat désenivré³, celui qui voulait l'acheter hier au soir, s'en est allé de bonne heure ce matin⁴.

14. Un jeune sot qui ne savait ni A ni B⁵, avait reçu en présent⁶ un beau livre. Pour en faire parade⁷, il le porta à l'église et se donnait l'air⁸ d'y lire avec beaucoup de dévotion. Malheureusement un jeune homme qui était derrière lui, s'aperçut qu'il tenait son livre à rebours⁹. Monsieur, lui dit-il, excusez, s'il vous plaît, la hardiesse que je prends de vous demander¹⁰, pourquoi vous tenez votre livre à rebours? C'est que je suis gaucher¹¹, répondit le jeune sot.

15. Un docteur fort occupé dans son cabinet, vit entrer une petite fille qui lui demanda du feu. Mais, lui dit le docteur, tu n'as rien pour l'emporter; et pendant qu'il cherchait un vase, la petite fille s'approche de la cheminée, prend un peu de cendres froides dans sa main, et met quelques charbons par-dessus¹². Le docteur en fut tellement surpris¹³ qu'il jeta un de ses livres par terre, en disant: Avec toute ma science je n'aurais pu trouver cet expédient si naturel.

16. Un gentilhomme, absent de sa patrie depuis un certain temps, rencontra un paysan de ses

¹ գնաց. Ինքնով. ² ձիուն ինչ կու տայ. սեղանն նե՞ զերեր. ³ սթ-սթ-սթ, խելքը վրան եկած. այլև՛ լըլ, այլև՛. ⁴ սու սուսուս. կանուխ գնաց. ոչ- ոչ- ոչ- ոչ երբեք ինքնով. ⁵ ամենեւին կարգալ չեր գիտեր. հին օր- ու- օր- ու շինելու էր. ⁶ պարգև. հեղինակ. ⁷ ցուցնելու, ցոյց ընելու համար. Ինքնով չըլ, սեղանն երբեք ինչ. ⁸ կը ձեւանար. Բնական. ⁹ գլխովույր կը բռնէր. Ինքնով ինքնով. ¹⁰ կ'ազատեմ թողութիւն տուր յանդգնու թեանս՝ որով կը հարցընեմ. սեղանն երբեք չեմ- չեմ թե ինչ. ¹¹ ինչու որ ձախիկ եմ. սեղանն օլ- ու- լը- ու- լը ինչ. ¹² վրան. Ինքնով. ¹³ սուսը վրայ այնչափ զարմացաւ. ոչ- ու- ու օր- ու- օր ինքնով.

environs¹, et après différentes questions sur son pays, il lui demanda s'il y avait toujours autant de fous qu'autrefois² — Vraiment non, Monsieur, lui répondit le paysan, il n'y en a plus autant que quand vous y étiez³. Le gentilhomme sentit tout le piquant de cette réponse⁴, et loin de s'en fâcher⁵, il dit au paysan: Tu ne me parais pas être de leur nombre⁶.

17. Un gentilhomme voyageait avec son valet de chambre; celui-ci s'endormit sur son cheval, et perdit le manteau de son maître. Le gentilhomme tournant la tête, le vit chanceler, et n'apercevant plus son manteau, il lui crie d'une voix qui marquait son mécontentement: Jean, où est mon manteau? je gage⁷ que vous l'avez perdu! Le valet ne le voyant plus, dit: Moi je ne gage pas, Monsieur, car je suis sûr que vous gagneriez.

18. Un jeune prince âgé de sept ans⁸, réunissait à beaucoup de gentillesse infiniment d'esprit⁹: il était un jour l'objet de l'admiration de toute une société¹⁰; un vieux capitaine, témoin des louanges qu'on lui donnait¹¹, dit d'une voix assez haute: Les enfants qui ont tant d'esprit dans un âge si tendre¹², en ont souvent peu quand ils sont grands¹³. Le jeune prince qui l'avait entendu, lui repartit sur le même

¹ իր մօտ տեղերէն գեղացի մը. +եւրի -եմիւրիւնքէն ղէր
+եւրիւն. ² առջինին չափ. եւլէլէլէլ քարու. ³ բուկին հոն եղած
ժամանակիդ չափ չկայ. +եւնն զարու օլուրու զ-քէլ քարու ք-ք
քար. ⁴ խօսքին ուր զպիւրն իմացաւ. +եւրիւն նի-քիւնիւն
նար. ⁵ չէ թէ մինակ շքարկացաւ, հասցաւ. քարուք-քարու
քար. ⁶ անոնցմէ. զարուք. ⁷ գրաւ բանեւլ. ղիւ իւ-քիւնք.
⁸ Եօթը տարւան. Էեքի Է-լուք. ⁹ շատ քարաքարաքար ու շատ
խելացի էր. քի լուրիք լէ քի քիւ-քիւնք լէ. ¹⁰ բոլոր մէկ
ընկերութիւնը գրան կը զարմանար. ղիւր քիւ-քիւնք լէ
քիւ-քիւնք լէ. ¹¹ անոր արուած գովեստները
լսելով. զն-քիւնք քիւ-քիւնք լէ. ¹² պզտիկութեան
տանն. +եւ-քիւնք-քիւնք. ¹³ մեծցած աստիճան քիւ
կ'ունենան. ղիւ-քիւնք-քիւնք լէ-քիւնք-քիւնք քիւ-քիւնք.

ton¹: Monsieur le Capitaine, il faut que vous ayez eu infiniment d'esprit dans votre enfance.

19. Pendant qu'on achevait de bâtir² le Pont-Neuf à Paris, les entrepreneurs virent un homme occupé à mesurer le pont sans rien dire à personne. Ils le prirent pour un architecte³, et l'invitèrent à dîner avec eux. Après le repas, ils le prièrent de leur communiquer ses idées⁴, qui pourraient sans doute perfectionner leur ouvrage. Je pense, leur dit-il, que vous avez été fort sages de bâtir ce pont en large⁵: car, si vous vous y étiez pris en long, vous n'en seriez jamais venus à bout⁶.

20. Un tailleur de Samarcande, qui demeurait à la porte de la ville attenante au cimetière⁷, avait dans sa boutique un pot de terre pendu à un clou, dans lequel il jetait un petit caillou toutes les fois qu'on portait un corps mort en terre⁸; et à la fin de chaque mois il comptait les cailloux, pour savoir le nombre des morts. Enfin il mourut lui-même. Quelque temps après, quelqu'un qui ignorait sa mort, voyant la boutique fermée, demanda ce qu'il était devenu⁹? Un des voisins répondit: Le tailleur est tombé dans le pot, comme les autres.

21. Un pauvre Gascon, qui n'avait qu'un petit habit d'été, se promenait en hiver sur le Pont-Neuf à Paris. Le roi qui passait en carrosse¹⁰, fort surpris

¹ նոյն ձայնով, նոյն եղանակաւ. ² «-է- ի-է. ³ Ռարչ ըւ-
⁴ կը լմնցնէին. յիմերտիւնի լ-իւն. ⁵ Տարասրասպետ մը
կարծեցին. մշտ-ը շատ էին լիւր. ⁶ իր խորհուրդները, կարծիքը
իրենց հաղորդելու. «էնտի գըյա-ընը ընլուր պըյա-ն էին-ին տէյի.
⁷ լայնքին. էնիւն. ⁸ թէ որ երկայնութեան կողմը բռնելու ըլ-
լայիք նէ, երբեք չէիք կրնար գլուխ հանել. պըյա-նա պըյա-ն-
ւընը ըլլալընը, պըյա լըն-ը-նը ըրընը. ⁹ գերեզմանասան
կից եղող գրան քովը. մշտ-ընըն է-իւն, յիմիւնիտ ըլլա զ-ի-ն-
նա-ն էանընա. ¹⁰ ասին անգամ որ մարդ մը թաղելու կը
տանէին. հիւր յիւր ի-ն-նիւն-ը պը-ի ի-ն-նիւն-ը-իւն-ը. ¹¹ հար-
ցուց որ ինչ եղած էր. նի՞ ըլլա-ն տէյի «բարա. ¹² կատրով
կ'անցներ. աբարալա ի-ն-նիւն է-իւն.

de le voir en cet état¹, le fit appeler, et lui dit: Mon ami, d'où vient que² tu te promènes avec un petit habit, aujourd'hui qu'il fait un froid si rude³, que j'ai peine à le supporter⁴, quoique j'aie une bonne fourrure. Sire, répondit-il, si Votre Majesté faisait comme moi, elle n'aurait pas froid⁵. Et comment fais-tu donc? reprit le roi. Sire, repartit le Gascon, je porte tous mes habits sur moi.

22. Un paysan alla chez son voisin⁶, pour le prier de lui prêter son âne. Le voisin qui n'y était pas disposé⁷, lui répondit qu'il était bien fâché de ce qu'il ne l'avait pas demandé plus tôt⁸, et qu'il l'avait prêté à un autre. Comme il s'excusait ainsi⁹ l'âne se mit à braire. Ah! dit le paysan, voilà votre âne qui assure que vous l'avez prêté à un autre; il faut avouer que vous êtes fort obligeant¹⁰! Je vous trouve bien singulier¹¹, lui répliqua le paysan, de croire plutôt mon âne que moi-même¹².

23. Un petit garçon ayant un jour demandé de la viande à table¹³, son père lui dit qu'il n'était pas honnête¹⁴ d'en demander, et qu'il devait attendre qu'on lui en donnât. Ce pauvre enfant voyant que tout le monde mangeait, et qu'on ne lui donnait rien, dit à son père: Mon papa, donnez-moi, s'il vous plaît, un peu de sel. Et qu'en veux-tu

¹ անանկ զիճակի մէջ տեսնելով զարմացած . ծնւոյ զ-
հարտի իտօրի-յիւնդի լուսնայ . ² ինչո՞ւ . ³ անանկ սաս-
տիկ ցարս է որ . եօյլե՛ք իտօրի սօս-ի որ-ի ի . ⁴ Հազիւ կըր-
նամ զիմանայ . ⁵ Ինչո՞ւ լուսնայ . ⁶ Ինչո՞ւ իտօրի . ⁷ Ինչո՞ւ իտօրի . ⁸ Ինչո՞ւ իտօրի . ⁹ Ինչո՞ւ իտօրի . ¹⁰ Ինչո՞ւ իտօրի . ¹¹ Ինչո՞ւ իտօրի . ¹² Ինչո՞ւ իտօրի . ¹³ Ինչո՞ւ իտօրի . ¹⁴ Ինչո՞ւ իտօրի .

faire¹? lui demanda le père. C'est pour le manger avec la viande que vous allez me donner², répliqua l'enfant. Le père s'apercevant alors que le pauvre petit avait été oublié, lui donna de la viande sans qu'il en demandât.

24. Un filou voyant entrer un marchand à la comédie, le suivit, espérant lui attraper³ les beaux boutons d'or qu'il avait à son habit de velours; et pour mieux y réussir⁴, il se plaça derrière lui. Sur la fin du premier acte⁵, il se mit à couper l'habit, pour avoir les boutons. Le marchand s'en apercevant, tira tout doucement⁶ un couteau de sa poche, et prit si bien son temps⁷, qu'il coupa l'oreille au filou⁸, qui se mit à crier: Mon oreille! mon oreille! Le marchand de son côté⁹ cria: Mes boutons! mes boutons! Tenez, voilà vos boutons, dit le filou. Tiens, voilà aussi ton oreille, lui répondit le marchand.

25. Un paysan voyant que les vieillards, quand ils veulent lire, se servent de lunettes¹⁰, alla en acheter à la ville voisine. Il s'adressa pour cet effet¹¹ à un lunettier, qui lui en mit une paire sur le nez¹². Le paysan prit aussitôt un livre, et l'ayant ouvert, il trouva qu'elles ne valaient rien¹³. Le marchand lui en donna quelques autres paires, et des meilleures

¹ Ինչ պիտի քնես. Նե՞ր Երեմիէս քին. ² Ինձի տալու մտով. պաշտ լինելով քեզի հետեւ. ³ յուսալով որ անկից յախշտակէ. մեռք ձգէ. Վրճի, Ելի Իւրեմիէս Երեմիէս. ⁴ աղէկ յաջողութեամբ հասնելու. ⁵ երբ որ առջի մասը լիննալու վրայ էր. Ելի Երեմիէս Երեմիէս. ⁶ կամացուցակ մը հանելով. Երեմիէս Երեմիէս. ⁷ ժամանակն անանկ աղէկ յարմարացող որ. Երեմիէս Երեմիէս. ⁸ գողին. Երեմիէս Երեմիէս. ⁹ անդիէն ժամանականն ալ. Երեմիէս Երեմիէս. ¹⁰ աչքնոց կը գործածեն. Ինչուիւր քիչ լինելու. ¹¹ ստոր համար քնաց. պաշտապան լինելով. ¹² քիչին վրայ աչքնոց մը դրաւ. պաշտապան լինելով. ¹³ որունց որ բան մը լինն արժէր. Երեմիէս Երեմիէս Երեմիէս Երեմիէս.

qu'il pût trouver dans sa boutique ¹; mais le paysan n'en lisait pas mieux ². Le lunettier impatienté lui dit enfin avec humeur ³: Mon ami, vous ne savez peut-être pas lire? Pardi! dit le paysan, si je savais lire, je n'aurais que faire de vos lunettes ⁴.

26. Un gentilhomme Gascon entièrement dénué d'argent ⁵, ayant appris qu'un aubergiste venait d'être condamné à dix écus d'amende ⁶, pour avoir donné un soufflet ⁷ à un autre gentilhomme, alla se loger chez cet aubergiste, et passa ⁸ trois ou quatre jours chez lui, en sorte que son compte se montait à six écus ⁹. Lorsqu'il vint prendre congé ¹⁰ de l'hôte, celui-ci lui observa ¹¹ qu'il n'avait pas encore payé et le pria de le satisfaire. Mon cher Monsieur, lui dit le Gascon, je n'ai pas le sou ¹²; si vous voulez être payé ¹³, donnez-moi un soufflet, et rendez-moi mon reste ¹⁴. Un soufflet, comme vous savez, vaut dix écus et je n'en dois que six.

27. Un jeune homme avait lassé la patience ¹⁵ de son père par sa désobéissance. Le père le punit un jour si rudement qu'il lui fit plusieurs blessures à la tête ¹⁶. Il fit venir le chirurgien, et lui dit de ne rien épar-

¹ խանութին մէջ եղածներուն ամենէն աղէկներէն. ² քիչ-քիչ անձնազանգուածը ինչ էրէնքէնքէնքէն. ³ սաստիկ ալ չէր կրնար կարդալ. օգուտ չըրին. ⁴ անձնազանգուածը քիչ-քիչ անձնազանգուածը. ⁵ քարկուծեամբ մը. ⁶ էօրօտ իւր. ⁷ քուտակը ինչ ալիս'որ ընէի. ⁸ քիչ-քիչ-քիչ-քիչ ինչ-քիչ-քիչ-քիչ. ⁹ ամենէն սաստիկ չունենալով. ¹⁰ քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ¹¹ սաստիկ մը զարմեկուն համար. ¹² ինչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ¹³ անցուց. մնաց. ¹⁴ քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ¹⁵ անհասկ սր հաշիւը, պարտքը վեց սկուզի կը հասնէր. ¹⁶ չէր լինի քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ¹⁷ անհասկ սր հաշիւը, ըստ. ¹⁸ անհասկ. ¹⁹ քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ²⁰ սաստիկ մը չունիմ. ²¹ քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ²² սաստիկ ամենէն կ'ուզես նէ. ²³ քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ²⁴ քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ²⁵ համարներու թիւը հասցուցած էր. ²⁶ անհասկ թիւ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ. ²⁷ քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ-քիչ.

suis pas. La servante le lui dit, et il se retira. Quelques jours après, le gentilhomme se présenta à la porte du poëte, pour lui rendre visite, et le consulter sur quelques affaires. Le poëte, sans ouvrir la porte, lui cria: Je n'y suis pas. Comment, reparti le gentilhomme, vous me parlez, et vous n'y êtes pas? Parbleu, reprit le poëte, vous ne voulez pas m'en croire moi qui vous parle, j'ai pourtant bien cru dernièrement votre servante! Sachez Monsieur, que je suis chez moi, mais non pas pour vous.

30. Un filou se glissa¹ dans une maison où il y avait beaucoup de pensionnaires, déroba adroitement trois manteaux et s'en alla. En descendant l'escalier il rencontra un étudiant qui était aussi en pension dans cette maison². Celui-ci, étonné de voir tous ces manteaux, lui demanda où il les avait eus³? Ce sont les manteaux de quelques-uns de ces messieurs qui me les ont donnés à nettoyer, répondit froidement⁴ le filou. Eh bien, nettoyez aussi le mien, lui dit l'étudiant, en lui donnant son beau manteau, car le collet en a grand besoin; mais, ajouta-il, il faut que vous me le rapportiez pour trois heures⁵. Je n'y manquerai pas⁶, dit le filou, et il s'en alla avec les quatre manteaux qu'il n'a pas encore rapportés.

31. Un gentilhomme ayant du monde à dîner⁷, chargea son domestique du soin de servir. Que nous apportez-vous? lui dit son maître, en lui voyant mettre sur la table un plat couvert. Monsieur, c'est

¹ սարդեցաւ. կամացուկ մը մտաւ. ² որ ան տունը սարկով կը բնակէր ու կը սովորէր. ³ ուղեւն կէ-
⁴ քէլէ կէտէն լինէր օրհասն ուր ինքն անհամար. ⁵ ուսկից դատած
⁶ էր. ⁷ ներքինի զանազան սարք. ⁸ ասանց սյուսյեան. ⁹ լաւը
¹⁰ ժամանակ. ¹¹ միջուկ ժամը երեք. ¹² ասի ինչքէն. ¹³ շեմ
¹⁴ պակսիք. ¹⁵ դիտուս զբայ. ¹⁶ ինչու է ինչ. ¹⁷ պալ իսկիւն. ¹⁸ ճաշին
¹⁹ մարդ ունենալով. ²⁰ էջլին է ինչն է ինչ. ²¹ ասիք ինչ. ²² լաւը.

un poulet fricassé, répondit le valet. Quand la compagnie se fut retirée, il appela le domestique, et lui dit: Jean, vous n'avez guère d'esprit; quand je vous ai demandé ce que vous apportiez, vous m'avez répondu: C'est un poulet; ne pouviez-vous pas dire: Ce sont des poulets, et employer le pluriel? Vraiment, vous m'avez fait bien peu d'honneur¹. Quelque temps après, comme il traitait encore quelques-uns de ses amis², son valet servit un plat de bouilli. Son maître lui demanda: Que nous apportez-vous, Jean? — Celui-ci, se souvenant de la leçon qu'il avait reçue, répondit: Ce sont des boeufs, Monsieur.

32. Mr. de Thugut ayant été envoyé par l'empereur d'Allemagne en Pologne avant le partage de ce royaume, fut, le jour de son audience chez le roi, introduit³ dans un salon, où voyant un homme gravement assis, entouré de seigneurs polonais respectueusement debout devant lui, il le prit pour le roi et commença son compliment. C'était le comte Stackelberg, ambassadeur de Russie, qui ne s'empressa pas de le tirer d'erreur⁴. Thugut, instruit ensuite de la méprise⁵, en fut piqué⁶. Le soir faisant sa partie⁷ avec le roi et Stackelberg, il joue une carte en disant: Roi de trèfle⁸! Vous vous trompez, lui dit-on⁹, c'est le valet¹⁰. L'Autrichien feignant de s'être mépris¹¹, s'écria en se frappant

¹ Ինծի պատիւ չբերի. պատիւս վար առիք. շնորհ, էլ չէ-
թի՛մէ նօթանն ի՛նքե՛րքին. ² բանի մը բարեկամներուն սեղան կու
տար. ո՛րէ՛ր գու զօրն լընընէ Ինքե՛րքէրք. ³ թաղա-
ւորին առջեւն ելլելու օրը, տարին. ⁴ գործն չհէն Ինքե՛րք
ճաշը ինն, ինքե՛րքէրք. ⁵ որուն հոգը չեղաւ, չուզեց
սխալմունքն իմացըննել. Ինն լընընէր գործն չհաճեց ընտրել.
⁶ սխալմունք. Ինն լըն. ⁷ սիրտը նեղացաւ. հանը չըտըտը.
⁸ խաղ խաղալով. օյն-տըտը լընըն. ⁹ սպաթի թաղաւոր.
Ընդ-նէն ինն լընըն. ¹⁰ կը սխալէր ըսին. Ինն լընընըն չհաճեց
տե՛րքէրք. ¹¹ պատանին է. պահագ քըք. ¹² սխալած ըլլալ
ձեւացըննելով. Ինն լընըն ինքե՛րքէրքէրք.

le front¹: Ah, Sire, pardon! c'est la seconde fois qu'il m'arrive aujourd'hui de prendre un valet pour un roi². Stackelberg, quelque prompt qu'il fût à la repartie³, ne put que se mordre les lèvres⁴.

33. Le plus beau cheval d'un paysan fut volé une nuit dans son écurie. Il se rendit à un marché aux chevaux, qui se tenait à quinze lieues de là⁵, dans l'intention d'en acheter un autre.

Il fut bien surpris d'y reconnaître sa bête parmi celles qui étaient exposées en vente⁶. Il la saisit aussitôt par la bride⁷, en s'écriant: Ce cheval m'appartient⁸; il y a trois jours qu'on me l'a enlevé⁹. Vous vous trompez, mon cher ami, dit fort poliment celui qui voulait vendre l'animal. Il y a plus d'un an que j'ai ce cheval; ce n'est pas le vôtre mais il se peut¹⁰ qu'il ait quelque ressemblance avec lui.

Le paysan mit vite ses deux mains sur les yeux du cheval, en s'écriant: Eh bien, si l'animal vous appartient depuis si longtemps, dites-moi donc de quel oeil il est borgne¹¹. L'autre, qui était vraiment le voleur du cheval, mais qui ne l'avait pas examiné en détail¹², resta tout interdit¹³. Cependant comme il devait dire quelque chose, il répondit au ha-

¹ ձեռքը ճակատը զարնելով. ելլելն անշնամ լուրհար.

² այսօր երկրորդ անգամն է որ ծառայ մը թագաւոր կը կարծեմ. դո՛ւ դեռնիքն էինքնիքն թե՛ք տըր թէ ելլելիքն թագաւորն էինքնիքն.

³ որչափ պատրաստարան ալ էր նե. նի քորք Գալլեր ճեղագ իրն էսէր.

⁴ պրկունքները խածաւ ու մնաց. քորքն լուրհարն էր թագաւորն.

⁵ տասնուհինգ մղոն հեռու ձիու վաճառանոց մը գնաց. օն դեռ զի անշնամ դիւրն էր.

⁶ ծախու գրուածներուն մէջ. անլուրհարն էինքնիքն.

⁷ անմիջապէս սանձէն բանեց. անիքն էր անլուրհարն.

⁸ իմն է. դեռնիքն էր. ⁹ երեք օր է որ գողցան. դեռնիքն անլուրհարն էր ինքն օրհայր. ¹⁰ կրնայ ըլլալ որ. քորքն էր. ¹¹ որ աչքը կոր է. Գալլերն էր օրհայր. ¹² աղէկ մը, մանրամասնարար. Գալլերն էր անլուրհարն. ¹³ ապշեցաւ մնաց. անլուրհար.

dit-il, en montrant le garçon d'auberge; celui de nous qu'il prendra, paiera l'écot¹. Cette proposition est acceptée. On bande les yeux au garçon; mais tandis qu'il les cherche entâtonnant dans la chambre, les filous défilent l'un après l'autre². L'aubergiste monte; notre colin-maillard³ le saisit, et croyant tenir un des quatre fripons il s'écrie: Ma foi, ce sera vous qui paierez l'écot.

35. Trois voyageurs trouvèrent un trésor en chemin, et le partagèrent. Ils continuèrent leur route en s'entretenant de l'usage qu'ils feraient de leurs richesses⁴. Comme leurs vivres étaient consommés⁵, ils convinrent⁶ qu'un d'entre eux irait en acheter à la ville, et le plus jeune se chargea de cette commission⁷. Il se disait en chemin: me voilà riche⁸; mais je le serais bien davantage⁹, si j'avais été seul, quand le trésor s'est présenté. Ces deux hommes m'ont enlevé mes richesses; ne pourrais-je pas les reprendre? Cela me serait facile; je n'aurais qu'à empoisonner les vivres que je vais acheter¹⁰. A mon retour, je dirais que j'ai diné à la ville; mes compagnons mangeraient sans défiance, et ils mourraient. Je n'ai que le tiers du trésor, et j'aurais le tout. Cependant les deux autres voyageurs se disaient: nous avons été obligés de partager le trésor avec ce jeune homme; sa part aurait augmenté les

¹ բոլոր ստակը. ² դեմքով դեմքով կամացուկ մը դուրս կ'ելեն. ³ որո որոն էլ չէր զգուշացողը. ⁴ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ⁵ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ⁶ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ⁷ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ⁸ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ⁹ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ¹⁰ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. (542). ¹¹ աս գործքս վրան ասա. ¹² աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ¹³ աս հաւաստիկ հարստացայ. ¹⁴ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ¹⁵ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ¹⁶ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ¹⁷ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ¹⁸ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ¹⁹ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ²⁰ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ²¹ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ²² աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ²³ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ²⁴ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը. ²⁵ աս մեր ասքիսպուկ խաղացողը.

nôtres, et nous serions véritablement riches. Il va revenir; nous avons de bons poignards. — Le jeune homme revint avec des vivres empoisonnés. Ses compagnons l'assassinèrent; ils mangèrent, moururent, et le trésor n'appartint à personne.

36. Un filou ayant grand'envie de se procurer ¹ une paire de bottes sans qu'il lui en coûtât rien ², alla chez un cordonnier en commander, et dit qu'il les lui fallait pour le lendemain à sept heures ³. Le cordonnier les lui ayant promises, il alla chez un autre, en commander aussi une paire, et les demanda pour le lendemain à neuf heures sans faute ⁴; ce qui lui fut encore promis. Le premier ne manqua pas de venir ⁵ le lendemain à sept heures avec ses bottes. Le filou en mit une qui allait fort bien ⁶; mais la seconde le blessait un peu, à ce qu'il disait ⁷, parce qu'il avait eu autrefois cette jambe rompue, et qu'il avait oublié de dire qu'il lui fallait une botte où il entrât bien à l'aise ⁸. Mais, ajouta-t-il, c'est peu de chose; je ne pars qu'après midi, allez la remettre sur la forme ⁹; je retiendrai celle qui va bien et vous me rapporterez l'autre précisément à midi. Environ deux heures après, l'autre cordonnier arrive aussi avec ses bottes. Il en fut comme des autres ¹⁰, la première allait fort bien, mais il fallut remettre la seconde à l'embauchoir ¹¹, et la rapporter à midi; en atten-

¹ Հոգալ, ձեռք բերել. ² փայլբո՞ւր, ելիկ փեթեթեթ. ³ առանց ծախք բնելու. ի՞նչ է փեթեթեթ. ⁴ փայլբո՞ւր, ելիկ փեթեթեթ. ⁵ Երկրորդ օրը ժամը եօթին իրեն հարկաւոր էր. երբեք էլ ինչ առի եկեղեցի + եկեղեցի լալը ըստ. ⁶ անշուշտ. ահիհ, ինչպիսի. ⁷ չպակսեցաւ դարու. եկաւ. փեթեթեթ ինչու է փեթեթեթ. փեթեթ. ⁸ շատ աղէկ կը յարմարէր. էլիկ օլլալը. ⁹ իր խօսքին նայելով. + եկեղեցի - եօթին էլ փեթեթ. ¹⁰ զիւրու թեամբ, լայն. ո՞ր ո՞ր, փեթեթ. ¹¹ զնա կաղապարի վրայ անցուր. փեթ փայլբո՞ւր ըստ. ¹² առանց ալ առօրինակ թեթեթ պատահեցաւ. ուստի ըստ էլ փեթեթեթ փեթեթ օլլալ. ¹³ կօշիկ կաղապար. ճեղքի փայլբո՞ւր.

dant on garda la bonne¹. Le cordonnier ne fut pas plutôt sorti² que le filou mit³ les deux bottes et se sauva au plus vite⁴.

37. Un voyageur, bien vêtu, entra un dimanche au soir dans un cabaret de village; où il se fit donner⁵ une poularde rôtie et une bouteille du meilleur vin. A peine eut-il porté le premier morceau à sa bouche⁶, qu'il se mit à gémir d'une manière pitoyable, se disant tourmenté depuis quinze jours d'un horrible mal de dents. Tous les paysans qui se trouvaient là, lui témoignèrent une grande compassion. Quelques instants après survint un empirique⁷, qui s'étant assis dans un coin, demanda un verre d'eau-de-vie. Lorsqu'on l'eut informé de l'indisposition de l'étranger⁸, il assura qu'il y apporterait bon remède⁹. Il tira de sa cassette un petit morceau de papier doré, artistement¹⁰ plié, l'ouvrit et dit: Monsieur, vous n'avez qu'à mouiller le bout du doigt¹¹, et après l'avoir trempé dans la poudre que voici¹², vous l'appliquerez¹³ sur la dent. L'étranger ayant fait ce qui lui avait été prescrit, s'écria aussitôt: Dieu! quel bien-être subit¹⁴ j'éprouve! toute douleur s'est à l'instant évanouie. Alors, ayant fait présent d'un écu à l'empirique, il l'invita à souper avec lui.

¹ ի վերայ սյոր ամենայնի աղէկը, յարմարը պահէց. լա-
 րն, դո՛ւ ճիւղէ էլէ. էյն-նէնէ սո՛վարը. ² կօշկակարը դացա-
 ծուն պէս. քոնար-բո՛ւն էն-բնէնէ ինչ. ³ հագաւ. ինչո՛ւ. ⁴ կը-
 ցածին շափ շուտով, շուտ մը. լա՛վար-ճո՛ւ. ⁵ բերկէ տուա-
 ինքն-բնէն. ⁶ առջի պատասար բերանը տարաւ շարաւ. էլ լճ-
 լայն շա՛ւն էն-բնէն-բնէն. ⁷ փորձառական, շինծու
 բժիշկ մը վրայ հասաւ, ներս մտաւ. ինչ է-ճո՛ւ գէտ է-
 նէնէ. էն-բնէն էն-բնէն. ⁸ երբ որ օտարականին անհանգստութիւնն
 իրեն իմացուցին. էն-բնէն-բնէն բո՛ւն-բնէն-բնէն ճո՛ւ սո-
 վար-բնէն. ⁹ զեղը դանկէ, անցընէ. էն-բնէն զո-
 ղէն-բնէն. ¹⁰ փարպետութեամբ. ճո՛ւն-բնէն էլէ. ¹¹ հերկը է որ
 մատից ճո՛ւն իմացաւ. սո՛վար-բնէն-բնէն սո՛վար-բնէն-
¹² սա փառայն մէջ. լա- թօղ-ն էն-բնէն. ¹³ զնէլ. քո՛ւն-
¹⁴ ինչ շուտ հանգստութիւն. նէն էն-բնէն-բնէն.

Toutes les personnes qui se trouvaient à l'auberge, et tous les habitants du village, s'empressèrent d'acheter de cette précieuse poudre, et le charlatan en vendit bien cent petits paquets, à douze sous chacun. Lorsque ensuite quelque paysan se plaignait du mal de dents, on accourait avec le remède merveilleux, qui, au grand étonnement de tout le monde ¹, ne soulagea personne.

Enfin la supercherie vint au jour. On apprit que les deux voyageurs s'étaient donné le mot ², pour tromper les bons villageois. La poudre n'était rien qu'un peu de craie ³.

38. L'empereur Charles-Quint s'étant égaré à la chasse, aperçut enfin devant lui une maison, où il entra pour se rafraîchir. Il y trouva quatre hommes couchés à terre, et faisant semblant de dormir ⁴. Le premier se leva, et, s'étant approché de l'empereur, lui dit qu'il avait rêvé devoir lui ôter sa montre, et aussitôt il la prit. Le second dit qu'il avait songé que son manteau l'accommoderait bien ⁵, et il le lui ôta. Le troisième lui prit sa bourse. Le quatrième enfin le pria de ne pas savoir mauvais gré ⁶, s'il le fouillait. En le fouillant il aperçut à son cou une petite chaîne d'or, à laquelle était pendu un sifflet, qu'il allait lui ôter ⁷. Mais, mon ami, lui dit l'empereur, avant de me priver de ce sifflet, permettez-moi de vous en apprendre la vertu ⁸. En

¹ ամենուն զարմանալովք. Դէ՛նէ՛ն -- լէ՛՛՛՛ թէ՛՛՛՛-դարէ՛ գըլը-
 ըրէ՛. ² Իօօրք բրած են եղեր. Եօ՛ւէ՛- ղէ՛ր ելե՛լէ՛լէ՛ր ի՛՛՛՛. ³ Քո-
 շին մինակ քիչ մը կաւիճ էր. (՛էրտէ՛) Թօլ ղէ՛ր գըլը Դէ՛րտէ՛լէ՛ր
 ի՛՛՛՛. ⁴ քնանալ կը ձեւանային. --յո՛ւմէ՛ Կեօ՛ւէ՛րտէ՛լէ՛ր ի՛՛՛՛.
⁵ քանին ձեռք կու տար, իրեն կը յարմարեր. Կէ՛նէ՛ն ը-
 ըրէ՛, ի՛լէ՛ն էլ ՛էրտէ՛ ի՛րէ՛. ⁶ շարղողիլ, սիրտը չնկղանալ.
 Ե՛րտէ՛ւմէ՛, Կէ՛նէ՛ն Կէ՛նէ՛. ⁷ առնելու վրայ էր, կ'առնէր կոր-
 ճէ՛նէ՛ն --լէ՛յօր --դո՛ւ. ⁸ Թող տուր որ զօրու թիւնը քեզի սօր-
 ճեցընեմ. Դըրէ՛ Կէ՛նէ՛ն ը-ն է՛յրտէ՛լէ՛ր.

même temps il se mit à siffler de toutes ses forces¹. Ses gens, qui le cherchaient, ayant entendu le signal, accoururent vers la maison, et ne furent pas peu surpris de le voir en si mauvaise compagnie². Se voyant hors de danger, il dit: Mes amis, voici des gens qui ont songé tout ce qu'ils ont voulu; je veux aussi songer à mon tour³. Après avoir rêvé quelques moments: J'ai songé, dit-il, que vous êtes tous quatre des fripons dignes du gibet; et aussitôt ils furent pendus devant la maison.

39. Trois jeunes vauriens se promenant un jour à la campagne, rencontrèrent un paysan qui dormait sur l'herbe, tenant à la main⁴ la bride de son âne. L'un d'entre eux dit: Mes amis, il faut jouer un tour⁵ à ce paysan, aidez-moi, je vous prie. Il déchargea la bête, se mit à quatre pattes⁶, et se fit mettre le bât et la bride⁷. Cela fait⁸, il dit à ses compagnons de s'enfuir avec l'âne; ce qu'ils firent. Le paysan s'étant réveillé, ne fut pas peu surpris de voir un homme à la place de sa bête. Pour l'amour du ciel! s'écria le drôle, ôtez-moi cette bride et cette charge. Que diantre! dit le paysan, comment êtes-vous venu ici? Où est mon âne? Hélas! répondit l'autre, je suis le fils d'un magicien, qui, pour une légère faute, m'a changé pour six ans en âne. Ce terme est enfin expiré⁹, et j'ai repris ma figure

¹ բոլոր զօրութեամբ. պիտի ու գալիսի էլ է. ² ու զինքն
ասանկ շար մարդիկներու մէջ տեսնելով շատ ապշեցան. է
մառ պիտի պիտի քնն ինքն ինքն ինքն ինքն ինքն ինքն ինքն
պիտի օլորտ. ³ Հիմայ երազ տեսնելու կարգն ինքն եկաւ.
էնքէն տիւն ինքն ինքն ինքն ինքն ինքն. ⁴ ձեռքը բռնելով.
էլ էնքէն ինքն ինքն. ⁵ խարկութիւն մը ընել. պիտի տիւն ինքն.
⁶ շորս սարի վրայ կեցաւ. տեւրտ այս է ինքն ինքն ինքն.
⁷ Համան ու սանձն իրն զնել տաւա. տեւրտ էլ է ինքն ինքն
էնքէն է օրորտ. ⁸ ասիկայ ընելէն ետեւ. պիտի ուն ձե
րա. ⁹ աս ժամանակը հասաւ. լմնցաւ. պիտի ինքն ինքն.
էնքէն է.

naturelle. Allez, reprit le villageois, en le déchargeant et le débridant, je ne veux pas avoir affaire à des magiciens¹. Quand le drôle se vit en liberté, il alla rejoindre ses camarades qui rirent bien de la simplicité du pauvre manant, et partagèrent entre eux le profit de ses dépouilles. Le lendemain le paysan se rendit au marché pour acheter un autre âne. Après en avoir examiné plusieurs, il reconnut aussi le sien. Ah! te voilà ici²! s'écria-t-il, tu t'es sans doute brouillé de nouveau avec ton père³, puisqu'il t'a changé une seconde fois en âne: va, je me garderai bien de t'acheter⁴.

40. On sait que dans les villages d'Allemagne les paysans, quand ils tuent un cochon, sont dans l'usage d'envoyer à leurs amis de la hâtille, c'est-à-dire du boudin et quelques bons morceaux de viande. Un paysan avait reçu tant de cadeaux de cette nature que le cochon qu'il venait de faire tuer⁵, suffisait à peine pour les réciproquer⁶. Dans son embarras il alla trouver un de ses voisins. Mon compère⁷, lui dit-il, je viens de faire tuer mon cochon; mais, quoiqu'il ne soit pas petit, il ne suffirait pas, si je voulais faire des cadeaux à tous ceux de qui j'en ai reçu. Dites-moi, je vous prie, votre avis. Je ne vois rien de mieux⁸, lui dit son voisin, après un moment de réflexion, que de dire demain matin qu'on vous l'a volé pendant la nuit. Le paysan charmé de cet

¹ կարծազներու, Հեա բան գործք չունիմ. ուր-յէ-տէ-լի-բ էլէ էլէմ եօգ. ² ա՛հ, դուն նորէն հաս եկեր ես. Ի՛հ, -ի՛ն ի՛նչէ առ-բայ-ի-տէն -ի՛ն. ³ առանց կարծեաց հօրդ Հեա նորէն աւրուած պիտ'որ ըլլաս. շէ-պտե-իչ եինէ գետերէն էլէ ազաւ-շ-հաւ ըլլաւ -ըն. ⁴ մեյ մ'ալ գլխդ չեմ դներ. ուր ուսու -ի՛ն -ի՛ն. ⁵ նոր մորթել առած էր. էինէ ազաւ-շ-ի՛ն ըլլաւ ըր-⁶ անանց փոխարէնն ընելու հարկու կը բաւէր. ընւորն ուրեւի՛ն էի՛ն էլէ գլխդ գլխդ - էնի՛ն էր. ⁷ ընկեր. ետր-ը. ⁸ ասկից յարմար բան մը չեմ գտներ. ուր-ն-ըն -ըն-ըն շէ-պտե-լի-բ.

avis¹, promet de le suivre. Le donneur de conseil ne manqua pas de profiter de la nuit, pour lui enlever son cochon tout de bon². Quel fut l'étonnement et la consternation du pauvre paysan, quand le lendemain il ne trouva plus son cochon ! Il sort tout alarmé³ de sa maison ; le premier qu'il rencontre, est celui-là même qui lui avait joué le tour. Compère, lui dit-il, on m'a volé tout de bon le cochon que je fis tuer hier. Bon, lui dit son voisin, voilà comme il faut dire à tous ceux que vous rencontrerez. Mais ce n'est point une feinte, répliqua le paysan, on me l'a en effet volé. Voilà qui est fort bien⁴, répondit l'autre, soutenez toujours la chose de même⁵, et tout le monde vous croira. Le paysan attrapé⁶ se mit à jurer et à crier qu'il ne badinait point ; mais plus il s'emportait, plus l'autre⁷ lui disait qu'il avait raison, et que c'était là la véritable manière dont il fallait s'y prendre⁸, pour se dispenser de renvoyer de la hâtille.

41. Frédéric le grand ayant reçu en hiver quelques cerises de son jardinier, les envoya aussitôt par un de ses pages⁹ à la reine, qui les aimait beaucoup. En y allant, ce page voulut savoir quel goût elles avaient ; il en goûta une et la trouva si bonne, qu'il ne put s'empêcher de les manger toutes¹⁰. Quelque temps après, le roi étant allé voir la reine, lui demanda entre autres choses, comment elle

¹ *աս խրատին գրայ շատ սրտամանայով . զոն նուճ-նիշն*
խոսեցին լով սովորելու . ² *իր խոզն իրօք գողնալու . արն-արն-*
նա իր խոզն իրօք չարաչար . ³ *բարբոսին խոսոված . արն-արն-նի-նի-*
նիս ինքն օրն-ը . ⁴ *սրտակես շատ աղէկ է . արեւել ինքն ինքն*
արեւ . ⁵ *ասանկ . արեւել .* ⁶ *խորտած . արն-արն-նի .* ⁷ *արշափ ար*
ինք կը բարկանար , այնչափ ալ մեկար . . . ⁸ *արեւել . . .* ⁹ *ղարսիլ . քոն-լլան-մոգ .* ¹⁰ *իր*
մանկլար ի կնէրէն մեկուն ձեռքովը . ինչ ալ լարեցնեց արեւել-նի .
¹⁰ *շիրմալով գիմանալ ամենք կերաս . արն-արն-նի զի արեւել-*
նիս .

avait trouvé les cerises ¹. Quelles cerises? lui demanda-t-elle. — Celles que je vous ai envoyées l'autre jour. — Je n'en ai point vu, repartit la reine. Le roi, fort irrité contre son page, ne fut pas plus tôt de retour chez lui ², qu'il écrivit à l'officier de garde un billet en ces termes: Faites-moi bien étriller le porteur de ceci ³. Il cacheta ce billet et le donna au même page pour le porter à son adresse ⁴. Chemin faisant ⁵ le page se souvient de sa gourmandise, et commence à craindre que ce billet n'en contienne la récompense; car, se disait-il en lui-même, le roi a été ⁶ ce matin chez la reine; peut-être a-t-on parlé de cerises. Raisonnant ainsi en lui-même, il rencontre un juif qu'il connaît. Mon ami, lui dit-il, faites-moi le plaisir de porter tout de suite ⁷ ce billet au corps de garde ⁸: j'ai plusieurs autres commissions à faire, et le temps me presse. De tout mon coeur, lui dit le juif, vous n'avez qu'à me le donner. Vous savez bien, que je fais tout ce qui est en mon pouvoir pour vous obliger ⁹. Il y va donc. L'officier lit le billet, ordonne aussitôt à un bas-officier d'apporter le tambour. Le juif tout effrayé de ces préparatifs, demande en tremblant ce que cela veut dire ¹⁰. Vous allez le voir, réplique l'officier. Comment! moi? s'écria le juif. — Oui, coquin, c'est l'ordre du roi. — Mon Dieu! continua-t-il, qu'est-ce donc que j'ai fait au roi? J'ai reçu... Caporal, dit tranquillement l'officier, sans daigner écouter les excuses de cet infor-

¹ Բնչպէս էր կենտար. Ժբւշ նմուշը շար. ² տեղը դառնալուն պէս. Երբնիտ Կեօնիտն ինչի. ³ ասիկայ բերողն աղէկ մը ձեծեկ տար. պանսն ինքնիքնի շէր էնի Կեօնիտն. ⁴ տեղը, տիրոջը. Եւսնիքնի, սահպանման. ⁵ երթալու ասուն, ճամբան. ինքի էտն, Եւսն. ⁶ դնաց. ինքի. ⁷ շնորհքը ըրէ շուտ մը տար. Ժբիտն էն շնորհքն ինքնիտն. ⁸ պահանջող. Գնալու. ⁹ Հաճողը կատարել. Ինքնիքնի էնիտն. ¹⁰ Բնչ կը նշանակէ. պանսն Եւսնը նի.

tuné, faites votre devoir, et appliquez-lui cinquante coups de bâton; après cela nous verrons ce que nous ferons de plus. Le pauvre juif fut battu de telle sorte¹, qu'il était près de rendre l'âme, et qu'on fut obligé de le faire transporter chez lui. Le lendemain le roi étant à la parade² demanda à l'officier, s'il avait fait bien châtier le porteur de son billet. Oui, Sire, répondit-il, vos ordres ont été ponctuellement exécutés, et on l'a renvoyé dans un état... Bon, dit le roi, en apercevant son page, il a l'air bien malade³, le voilà qui se promène. — Votre Majesté me pardonnera, il est tout à fait impossible qu'il se trouve ici. — Mais le voici, continua le monarque, en lui montrant le page. — Je ne sais que répondre, dit l'officier, je ne le vois pas — Comment! vous ne voyez pas ici mon page? reprit le roi. — Pardonnez-moi, Sire, ce n'est pas lui qui a reçu les coups de bâton. — Et qui donc? demanda le roi. — C'est un juif, dit l'officier. Le roi ne put s'empêcher de rire de ce plaisant quiproquo⁴, et s'étant informé du fait⁵, il pardonna au page sa gourmandise en faveur de sa ruse, et pour faire oublier au pauvre juif ses douleurs, il lui accorda une grâce qu'il lui avait demandée quelque temps auparavant.

¹ անանկ. Էօյլէ. ² Հանդեսի մէջ ըլլալով. — Լոյսը պարտաւորաբար. ³ շիտակը շատ հիւանդ կ'երեւայ. քօչըրստիկէն Էօյլէ կ'երեւայ. ⁴ փոփոխութիւն, սխալմունք. Դէյլէն Էօյլէն. ⁵ եղածն իմանալով. օլմը քօչըրստիկէն.

I . U . S
 1 . U . S
 1 . U . S

Lorsque vous étiez encore à la maison, mon bon ami, vous vous énonciez avec aisance, vous racontiez passablement tout ce que vous aviez vu ou entendu; vous saviez même vous exprimer d'une manière aussi spirituelle que vive et plaisante dans la plupart de nos conversations. A présent, lorsque vous écrivez, soit à moi, soit à vos soeurs, d'où vient donc que vos lettres sont si courtes, si entortillées, et vos termes, la plupart du temps, si impropres? Avec des connaissances déjà acquises, avec de l'aptitude, et nous aimant surtout comme il est sûr que vous nous aimez, je suis vraiment fâchée de vous voir si novice encore dans l'art de peindre vos idées, et d'exprimer vos sentiments.

Pendant qu'il en est temps encore, songez-y, mon fils, formez-vous au style épistolaire: c'est un talent qu'il vous importe beaucoup d'acquérir à tous égards. Il n'est guère de lieu et de position dans le commerce de la vie où l'on n'en ait un besoin absolu. Supérieurs et subalternes, serviteurs et maîtres, artisans ou bourgeois, riches ou pauvres, solitaires ou lancés dans le monde, tous, plus ou moins, ont des relations réciproques et différents intérêts qui les lient les uns aux autres. Celui donc qui est paresseux ou inhabile à écrire, risque de rompre les liens précieux qui l'attachent, soit à un protecteur, soit à un parent, soit à un ami, de qui il attend un tendre retour, des secrets intimes, des secours, etc.

Je vous en prie, mon bon ami, appliquez-vous à écrire sur toutes sortes de sujets; formez-vous un

style pur, aisé, naturel et nourri de réflexions intéressantes. Combien de fois des lettres écrites à propos et avec politesse, n'ont-elles pas procuré d'utiles connaissances et des avantages considérables à des personnes souvent d'un mérite fort ordinaire, mais soigneuses, attentives et prévenantes...

Vainement seriez-vous pénétré des plus tendres sentiments à l'égard de ceux qui vous sont chers. Eh! le moyen d'y croire, si vous demeurez des mois entiers sans vous informer de leurs nouvelles; ou si vos lettres ne peignent avec autant de sensibilité que d'expression la reconnaissance et l'amitié?

Pesez, cher Gaston, pesez les conseils que je vous donne ici: et si vous m'aimez, prouvez-le-moi, en m'écrivant souvent et en cultivant avec soin le talent que je vous recommande.

Vos soeurs Catherine et Juliette vous regrettent beaucoup, mon enfant; elles s'ennuient et ne sauraient s'accoutumer à votre absence; nouvelle raison de leur écrire de temps en temps; n'y manquez pas, je vous prie; ah! vous leur devez bien cette marque d'amitié. Un léger souvenir à l'égard de nos amis est le plus agréable présent que nous puissions leur faire lorsque nous sommes loin d'eux.

2. *ἡ ἀπομνημόνευσις.*

Je sens la vérité des observations que vous me faites; depuis que je n'ai plus le bonheur d'être auprès de vous, je sens plus que jamais combien vous m'êtes chère; je me rappelle, avec la plus vive sensibilité, vos bontés, vos tendres soins pour moi; et néanmoins, vous ne pouvez vous faire une idée de mon embarras, dès qu'il s'agit d'exprimer ma reconnaissance, de vous demander de vos nouvelles, ou de vous donner des miennes.

Ce qu'il y a de singulier, chère maman, c'est que je compose tous les jours des devoirs longs et difficiles dont mon maître est fort content; et lorsque l'instant du courrier arrive, je ne saurais absolument rien tirer de ma tête; plus je mets mon pauvre esprit à la torture, moins je trouve de quoi parler. A peine ai-je tracé trois ou quatre lignes, que je me vois forcé d'en effacer plus de la moitié.

Le temps coule cependant, l'heure me presse et souvent il est près de midi, que ma lettre n'est pas encore commencée. Enfin, après beaucoup de peines, je m'estime trop heureux de trouver quelques phrases qui ne signifient presque rien. Alors, je lis et relis mon brouillon, le découragement s'empare de moi, et, dans mon dépit, je déchire la lettre en mille morceaux, tant je suis mécontent de moi-même.

Ne m'en voulez donc point, chère maman, si je ne vous écris pas comme vous le désirez. Je vous l'assure, c'est plutôt la faute de mon esprit que celle de mon cœur. Quoi qu'il en soit, je vais faire de nouveaux efforts, bien ou mal, je veux toujours vous écrire; persuadé que vous excuserez la faiblesse du style et des pensées, en faveur du zèle et de la bonne volonté qui m'animent.

Je suis avec toute la reconnaissance et le respect que je vous dois, etc.

P. S. Oserais-je vous prier, chère maman, de m'envoyer deux de mes petits orangers, lorsque vous en trouverez l'occasion; je m'amuserai à les cultiver ici pendant mes récréations. Je donne les autres à ma soeur, Juliette; je rêve d'elle presque toutes les nuits, ainsi que de vous et de Catherine. Quelle privation! hélas! j'ai bien de la peine à m'y accoutumer.

Je ne serais pas fâchée que vous puissiez vous former un style piquant et orné; mais, comme dit le proverbe, il n'est pas donné à tout le monde d'aller à Corinthe. Heureux qui, à l'utile, sait joindre encore l'enjouement, le badinage et les grâces!

Cependant, cher Gaston, en donnant une certaine étendue à vos lettres, n'allez pas tomber dans un excès contraire; n'imitiez point ces gens stérilement diserts, qui remplissent de grandes pages sans rien dire; je préférerais de beaucoup votre laconisme et votre pénurie à cette misérable abondance. J'ai remarqué d'ailleurs, mon fils, que les idées ne vous manquent point; il n'y a que la manière de les mettre en oeuvre et de les développer.

Dans ma prochaine lettre, je vous dirai deux mots touchant ce dernier article, et je vous promets qu'après sept ou huit mois de correspondance suivie avec moi et vos soeurs, vous ne vous ferez plus une affaire d'écrire une lettre, surtout à vos amis et aux personnes qui vous sont chères.

4. 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000

Je vous ai promis, cher Gaston, de vous indiquer les moyens d'écrire une lettre avec facilité; je vous tiens parole. Vous allez voir que, dès qu'il ne s'agit pas d'un style à prétention, et qu'on ne vise pas au bel-esprit, ce n'est pas une besogne fort difficile, et qu'elle ne demande réellement qu'un peu d'habitude et de réflexion.

Ne voit-on pas tous les jours, mon bon ami, des enfants de sept ou huit ans, causer des heures entières, et raconter même avec assez d'exactitude ce qui les a le plus frappés? Eh bien! mon ami, il en est de même d'une lettre; elle doit avoir à peu

près le ton et l'aisance de la conversation. Vous n'y êtes certainement pas plus sot qu'un autre; et l'embarras que vous éprouvez pour écrire, ne provient point de la chose elle-même, mais de ce que vous avez la simplicité de vous en faire un monstre.

Est-il question de vous informer des nouvelles de quelqu'un, de vous rappeler à son souvenir, de lui mander quelques particularités, supposez que vous êtes dans la société des personnes mêmes, et ne mettez pas plus de contrainte dans ce que vous leur marquez, que si vous leur parliez de vive voix.

A certaines époques surtout, comme celles de la nouvelle année, il est d'usage de témoigner son respect, son amitié ou sa reconnaissance; mais soit dans ces cas, soit dans d'autres, deux ou trois phrases suffisent pour les compliments d'usage: on passe aussitôt, par des transitions insensibles ou brusques, aux choses qui intéressent le plus l'ami, le parent ou le protecteur dont on veut cultiver la connaissance.

Ce serait ici le lieu de vous parler des différents styles épistolaires, qui varient autant que les sujets eux-mêmes; mais, je vous le répète, l'exemple et l'usage vaudront mieux que les plus beaux préceptes; écrivez-moi souvent, écrivez à vos soeurs, à vos petits camarades; marquez-leur familièrement ce que le coeur vous dicte, et vous verrez que ce qui vous a coûté le moins, vaudra quelquefois le plus.

5. *Ἡ ἐπιτομή.*

Nous finissions de dîner, quand le facteur a frappé un grand coup à la porte. Je ne sais quel pressentiment m'annonçait qu'il m'apportait de vos nouvelles. Partagé entre la crainte et l'espérance, j'ai senti mon coeur se resserrer tout à coup. Comme

il s'est dilaté ensuite par la joie ; l'agréable dessert ! Deux lettres à la fois , l'une de vous , et l'autre de ma sœur Juliette ! Je les ai saisies avidement , et je les ai lues avec une satisfaction que je ne saurais vous exprimer.

Que vous rendrai-je donc , chère maman , en échange de ce que vous faites pour moi ? Peu contente de rester isolée à la campagne , afin de suffire plus facilement aux frais de l'éducation distinguée que je reçois à Paris , vous voulez encore vous interdire les plus simples amusements ! Délicate comme vous l'êtes , vous passez la meilleure partie de la journée à tracer des instructions pour mes études !

Soyez-en bien persuadée , chère maman , je n'oublierai rien afin de répondre à tant de soins et de sollicitudes. Je sais l'importance que vous attachez à mon avancement ; et quelques difficultés que j'éprouve , je m'efforcerai de tout surmonter pour vous plaire et me montrer digne de vous.

Je goûte beaucoup , chère maman , les conseils que vous venez de me donner sur l'art d'écrire ; ils passent tout ce que j'ai lu. Je ne sais si l'amour-propre et le zèle dont je me sens animé , ne m'inspirent pas trop bonne opinion de moi-même , mais il me semble qu'à l'avenir , je réussirai dans ce que vous prenez la peine de m'enseigner avec tant de complaisance et de clarté.

Lorsque j'écrivais à quelqu'un , soit le jour de sa fête , soit pour m'informer de sa santé , j'épuisais toutes les idées relatives à ce sujet , de sorte qu'après toutes les peines possibles , je trouvais n'avoir fait qu'un verbiage inutile.

Par vos excellents préceptes , chère maman , vous me dégagez tout à coup des difficultés qui

m'arrêtaient, pour ainsi dire, à chaque mot. Oh! je me promets bien de profiter de vos bonnes leçons; je veux désormais les mettre en pratique; je vous parlerai un peu de tout ce qui concerne mes études, mes lectures, mes amusements; j'écrirai tour à tour à vous et à mes sœurs; de cette façon, je tromperai l'ennui de votre absence, je me trouverai, pour ainsi dire, auprès de vous, et je m'instruirai agréablement, à l'aide d'une correspondance si précieuse. Je suis etc.

6. 3--L--L--L Lr q---r--L LrP--rL.

Vous voulez donc vous priver de vos orangers pour moi, mon cher frère; ce sacrifice ne m'étonne point de votre part, vous qui me donniez ce qui vous plaisait le plus, lorsque vous étiez à la maison: vous qui aviez la complaisance de m'aider à préparer mes leçons de géographie; qui me lisiez de si jolies histoires, et qui arrangiez toujours mon petit jardin. Cependant, mon cher Gaston, ne trouvez point mauvais que je n'accepte pas vos jolis orangers. Je ne manque point ici de fleurs, d'arbustes, ni de verdure; mais vous, il est bien juste que vous en ayez au moins quelques fragments, pour égayer vos grands murs; je vous trouve déjà assez privé, mon bon ami, d'être éloigné de papa et de maman; c'est à moi plutôt à vous donner quelque chose, pour adoucir l'ennui que vous éprouvez sans doute, pendant une séparation qui m'est si sensible à moi-même,

Voudriez-vous, mon frère, me rendre bien contente? Oh! oui, sûrement; vous ne m'avez jamais rien refusé, au contraire, vous avez souvent deviné ce qui me faisait plaisir. Depuis que vous

êtes parti, je soigne de superbes oeillets que le mari de ma bonne m'a apportés de Senlis. Je vous prie de les accepter comme une marque de l'amitié que j'ai pour vous. Ils sont en pots au nombre de six; vous les recevrez après-demain, avec deux pommiers en caisse, et vos quatre orangers qui sont tout couverts de fleurs.

Adieu, mon frère, je vous embrasse de tout mon coeur; Catherine en fait de même; elle n'a cessé d'être languissante et malade depuis cinq semaines. Aujourd'hui, cependant, elle va un peu mieux. Elle joint à notre envoi deux charmants paysages qu'elle a dessinés au crayon noir; le premier est un ermitage entouré de peupliers d'Italie. On y voit un bon ermite paisiblement assis sous un berceau de jasmin et de chèvrefeuille; il appelle à lui des pinsons, des linottes, des tarins, des fauvettes et des roitelets, qu'il a apprivoisés dans sa solitude champêtre; tous ces gentils passereaux accourent à l'envi du fond des charmilles, puis ils se perchent sur la tête ou sur les épaules du solitaire, et quelques-uns mangent même familièrement dans le creux de sa main.

Le second paysage représente un rocher escarpé, d'où coulent, à gros bouillons, deux sources d'eau limpide qui vont former plus bas une belle pièce d'eau, habitée par des oies sauvages. On y remarque un jeune pêcheur, qui penché hors de sa nacelle, pour tirer son filet chargé de poisson, fait vraiment trembler qu'il ne tombe dans l'étang.

Etourdie que je suis! je fermis cette lettre, et j'allais oublier le meilleur! Outre ces dessins, Catherine esquisse encore pour vous le portrait de maman, recueillant pour nous dans son cabinet, grand nombre de belles histoires. Si vous voyiez avec

quelle vérité sa douceur, sa bonté et son aimable souris sont rendus! . . . .

Ce n'est pas tout; il y a aussi un joli croquis à part; il représente Emilien cultivant son jardinet avec son ami Charles, toujours officieux et complaisant. C'est un plaisir de voir l'attention de l'enfant dont le petit corps est penché sur sa bêche; c'est un charme de contempler l'air de bonheur dont il jouit en faisant cet ouvrage champêtre qui lui plaît tant. Tout cela est pour vous, cher Gaston. On en fait ici un mystère; mais je veux que vous jouissiez d'avance, et je deviens indiscrete par amitié.

7. ~~11-11-11-11-11~~.

Je savais bien, chère soeur, que vous m'aimiez, mais je ne me serais jamais douté que vous eussiez pu, si jeune encore, m'écrire avec tant d'esprit et de délicatesse.

Vous me faites un mérite, ma bonne amie, des soins et des complaisances que j'avais pour vous, lorsque nous étions ensemble; je n'avais pas besoin, je vous jure, de grands efforts pour me comporter ainsi à votre égard. Ne m'en donniez-vous pas vous-même l'exemple à tous les instants de la journée? Obligeante, gaie et prévenante comme vous l'êtes, avec une humeur aussi douce et un caractère tel que le vôtre, il m'eût été fort difficile de ne pas vous rendre au moins la pareille?

Cependant, ma chère soeur, un article de votre lettre, de cette même lettre que je lis avec tant de plaisir, un certain article, dis-je, me fait changer tout à coup de langage, et je veux vous gronder bien fort. Comment! vous dites que vous êtes si fâchée de ne plus me voir et vous refusez les orangers que je vous destinais! Quoi! vous voulez vous priver de

vos oeilletts pour moi! et en dépit de l'échange que conseille l'amitié, vous n'acceptez pas mes orangiers! Vous mériteriez bien que je vous renvoyasse vos oeilletts à mon tour, Juliette. Et vous m'aimez, dites-vous!... Il me semble voir dans ce procédé plus de politesse que de cordialité.

Grâce à Dieu, chère Juliette, voilà ma colère passée; je vous ai déclaré ce que j'avais sur le coeur, et je suis bien sûr que vous ne m'en voudrez pas pour cela. Ce que vous me marquez des attentions de maman, m'a vraiment touché jusqu'aux larmes. Mère unique! ô ma soeur, si nous la perdions... Cette idée me fait frémir. Ah! prions sans cesse pour la santé de cette maman si chère; procurons-lui les satisfactions, qui dépendent de nous; et n'oublions rien de tout ce qui pourra lui prouver que nous sentons le prix de ce qu'elle fait pour notre bonheur.

Soyez mon interprète, je vous prie, chère soeur, auprès de Catherine: savez-vous que ses deux dessins me causent beaucoup de contrariété et de dépit? j'admire son talent, mais en même temps je ne puis me défendre d'un peu de jalousie quand je pense qu'elle dessine avec tant de supériorité. Oh! jamais je ne l'atteindrai! Remerciez-la mille fois de ma part et dites-lui que je me réjouis bien sincèrement du retour de sa santé.

8. Կարգընէ Կարան էրբօրը, էր հիւանդանօթան
արեւը նախնի շքերհան հասար յանդիմանանօթան հոս արայ.

Vous êtes fort aimable, mon frère; oh! oui, fort aimable en vérité. Depuis que vous avez quitté Romainville, vous avez demandé des nouvelles de tout le monde; vous avez donné des vôtres à tout le monde; vous avez écrit à maman, à Juliette.

Que sais-je encore à qui? et Catherine seule, la pauvre Catherine est oubliée!

Ah! mon frère, je suis sensible à cette indifférence plus que je ne saurais l'exprimer! Vous saviez cependant que j'avais été malade, et que j'avais même gardé le lit dix-sept jours de suite. Ah! Gaston! . . . moi, qui ne cessais de parler de vous, de penser à vous, de m'occuper de vous; moi qui avais la simplicité de dire: Ah! si Gaston était ici, mon mal serait moins fort de moitié; sa présence seule ramènerait le calme et la sérénité dans mon âme. . . .

Voilà ce que j'avais la simplicité de croire et de redire sans cesse. Trop crédule Catherine! Durant mon triste état, Gaston s'occupait de ses oranges, de ses oiseaux et du souvenir de ses galettes.

A Dieu ne plaise, petit enfant gâté, que je regrette l'envoi que je vous ai fait de mes deux plus beaux dessins, ceux précisément que vous désiriez davantage avant votre départ. Vous en conviendrez, mon cher frère, cette petite attention de ma part méritait bien quelques remerciements particuliers de la vôtre. Point du tout; vous dites froidement et par apostille à Juliette: de remercier Catherine de votre part; que vous êtes jaloux de mon talent et que vous vous réjouissez que je me porte mieux. Quels efforts, bon Dieu! quelle tendresse et quel style!

Non, non; vous direz tout ce qu'il vous plaira, mon cher frère, afin de vous excuser; mais je n'en aurais certainement pas agi de la sorte avec vous. Pour le moindre mal dont vous vous plaigniez à la maison, vous avez vu mes alarmes et mes sollicitudes. Etiez-vous réellement indisposé? on le sait, je quittais tout, je me privais de tout, et souvent je ne me faisais pas tirer l'oreille pour passer une

bonne partie des nuits auprès de vous, afin de vous soigner et de charmer vos ennuis.

C'est à regret, mon frère, que je rappelle de légers services qui sont une dette entre des frères: mais je ne puis concilier votre manière d'agir avec la mienne, et le Gaston de Paris est absolument différent de celui de Romainville, si complaisant, si doux, si rempli de prévenances, et surtout si reconnaissant.

Peut-être que vous m'en voudrez, mon ami, de ce que je m'explique avec une telle franchise; mais vous n'ignorez pas que la sincérité et la sensibilité forment le fond de mon caractère. D'ailleurs je vous aime trop, malgré vos torts, pour avoir quelque réserve à votre égard.

Je ne vous prierai point de m'écrire, mon cher frère, puisque cela prend sur vos plaisirs; quant à moi, vous m'êtes trop cher pour que je vous oublie, et que je ne prenne pas sur moi de vous dire la vérité toutes les fois qu'elle vous importera.

9. 9-7-7-7-7-7.

Combien j'ai de torts à votre égard, ma chère Catherine, et que je suis coupable! A l'ouverture de votre lettre, qui m'a touché jusqu'aux larmes, je me suis trouvé comme anéanti, je l'ai lue et relue à diverses reprises, et longtemps il m'a semblé revenir comme d'un songe. Je me disais à moi-même: C'est pourtant bien vrai... Non, je n'ai pas encore donné de mes nouvelles à Catherine. J'ai effectivement écrit à tout le monde, et Catherine est la seule que j'aie oubliée.

Que dis je-donc, oubliée? Oh! je me trompe. Je n'ai cessé de penser à vous, chère soeur, toujours vous m'avez été présente; et malgré les appa-

rences, vous êtes peut-être celle dont je me suis occupé davantage, durant ce long intervalle. J'ai interrogé mon coeur, je l'interroge encore; et je vous jure qu'il vous aime, qu'il vous chérit autant qu'à Romainville.

En effet, mon aimable Catherine, les semaines et les mois ont bien pu s'écouler successivement, sans que je vous demandasse de vos nouvelles, et sans que je vous donnasse des miennes; mais je le répète, je ne vous ai certainement pas oubliée pour cela; et il ne s'est guère passé d'instant, sans que vous fussiez présente à ma pensée. Des études pénibles et multipliées, un peu de négligence sans doute et votre indulgence, sur laquelle je me suis reposé, voilà les seules causes de mon silence. J'avoue que les circonstances qui l'ont accompagné, le rendent bien moins excusable; mais, je vous en conjure, chère soeur, pardonnez-moi une faute que je voudrais pour beaucoup n'avoir pas commise, même à l'égard d'autres personnes qui me seraient moins chères.

Qu'ai-je besoin cependant, mon aimable Catherine, de vous prier de m'accorder ma grâce? Votre excellent coeur, votre bonté naturelle, votre lettre même, tout m'est un sûr garant que je l'obtiendrai, et je n'insiste point sur cet article. Ce que je vous demande seulement, c'est de ne pas vous alarmer lorsque je tarderai un peu à vous écrire.

Si vous saviez quelles peines j'éprouve le plus souvent à composer une lettre, même de sept ou huit lignes, vous me plaindriez, au lieu de me gronder. Ah! si du moins comme vous, chère soeur, je trouvais à mon gré mille choses honnêtes et obligantes au bout de ma plume, je me rappellerais à votre souvenir, jusqu'à l'importunité. Mais, hélas!

il n'en est pas ainsi; et ce qui coule de source chez vous me coûte, à moi, bien des difficultés et bien des peines.

Adieu, chère soeur; prouvez-moi que vous oubliez mes torts, en acceptant des crayons et des pastels que je vous envoie avec un gâteau de fleurs d'orange que vous partagerez avec Juliette et mon petit frère.

Je me promettais bien d'écrire ce courrier-ci à notre chère maman, mais ce sera pour la prochaine fois; embrassez-la en attendant pour moi, chère Catherine, etc.

10. U-21 .....-1-212 .....-1-212.

Embrassez-moi donc, mon bon ami! Vous avez bien raison de dire qu'il n'est pas nécessaire de me prier bien fort pour me raccommodez avec vous. Comment aurais-je le courage de vous en vouloir, après l'aveu généreux et sincère que vous me faites de votre faute, après les choses pleines de tendresse que vous me marquez?

Je vois que vous m'avez développé tout le fond de votre coeur, dans la lettre que je ne cesse de relire; et je me félicite en quelque sorte du petit contre-temps qui m'a tant alarmée, puisqu'il me fournit une preuve nouvelle de votre amitié. Vous n'avez certainement pas affaire à une ingrate, cher Gaston; et je me sens, à mon tour, pour vous, les mêmes sentiments que vous venez d'exprimer pour moi avec tant de sensibilité.

A Dieu ne plaise, cher ami, que je veuille m'ériger en censeur ni en maître à votre égard; mais permettez-moi de vous communiquer quelques observations que votre silence m'a fait faire, et que votre intérêt seul m'engage à vous écrire.

Durant le long intervalle que vous avez mis à me donner de vos nouvelles, mon cher Gaston, je me suis figuré en tremblant les suites fâcheuses de la négligence, eu égard à l'amitié et aux liens de familles. Ne pouvait-il pas arriver que, me regardant comme votre ainée, j'attendisse fièrement que vous commençassiez à vous acquitter du devoir si doux que l'amour fraternel nous impose ?

Ne pouvait-il point se faire que, vivement piqué vous-même, vous vous trouvassiez offensé de mes plaintes et de ma sincérité ? Ainsi, pour une bagatelle, nous risquions donc de prendre l'un contre l'autre des impressions défavorables, nous qui, à l'exemple de papa et de maman, devons vivre unis et dans la plus parfaite concorde.

Voilà pour l'amitié ; portons à présent notre attention sur les affaires de la vie. Vous savez, mon frère, que maintes fois il est arrivé de manquer des occasions uniques, une place, des honneurs, de la fortune, qu'il en a coûté quelquefois la vie pour avoir différé au lendemain ce qui devait se faire à l'instant même ?

Il est une vieille maxime, qu'on ne saurait, je pense, négliger sans mécompte : Ne remets jamais au lendemain ce que tu peux faire aujourd'hui.

La chose que l'on ne fait pas aussitôt, souvent n'est jamais faite : les jours, les semaines, les mois, les années même s'écoulent successivement, nous oublions peu à peu les personnes qui nous étaient chères, et nous en sommes pareillement oubliés.

Ne m'en voulez point, Gaston de ces petites réflexions. Vous n'ignorez pas les motifs qui me les dictent. J'aurais, je le jure, les plus grands regrets de vous voir des défauts qui nuisissent aux belles qualités que la nature vous a si libéralement départies.

Adieu, cher ami, je vous remercie de toutes les jolies choses que vous venez de m'envoyer, mais je vous gronde en même temps de dépenser ainsi votre argent. Il est trop nécessaire à Paris pour le gaspiller de cette sorte. Que ce soit la dernière fois, je vous en prie. Juliette a été enchantée de votre gâteau de fleurs d'orange; nous en avons goûté toutes; elle espère dans peu aller vous faire elle-même ses remerciements.

11. 3-1-2-3 4-5-6-7-8-9-10-11-12 13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100.

Ma première pensée, en mettant pied à terre à Paris, ce fut, chère Catherine, d'écrire à la hâte deux mots à maman, et de lui marquer que je venais d'arriver en bonne santé. Mais je n'ai eu garde de lui parler de mes aventures, dans la crainte de lui causer de l'inquiétude.

Vous vous souvenez bien, ma soeur, que ma bonne, Saint-Louis et moi, nous partîmes à sept heures du matin; eh bien! à une heure après midi, nous n'avions pas encore fait cinq lieues; un orage affreux nous surprit à l'improviste; le vent fut si violent, qu'il arracha nos cartons et nos boîtes de dessus la voiture, et les emporta, à plus de cent pas, dans la plaine. La pluie tomba ensuite avec une telle abondance, que les chemins semblaient des rivières.

Jusque-là nous n'étions pas fort à plaindre; mais nous ne tardâmes point à nous sentir du déluge, et à être mouillés comme des canards, quoique notre berline fût bien fermée; et voici comment. Le cocher, pour gagner des forces, avait bu, avant de partir, trois ou quatre bouteilles de vin; à peine eut-il fait cinq à six cents pas, que la tête lui

tourna : il enfila, sans s'en douter, une route détournée; et Saint-Louis qui avait bu pour le moins autant que lui, n'y fit pas attention. Nous, qui dormions profondément, nous ne vîmes rien non plus; et notre voiture versa dans une espèce d'étang, profond au moins de deux pieds.

Quel réveil, chère Catherine, et quelle situation! Nous n'eûmes fort heureusement ni jambes ni bras cassés, mais aussi nous fûmes trempées jusqu'aux os, et crottées jusqu'aux oreilles. Pour comble de malheurs, je n'avais ni maman, ni ma tante; et au lieu d'une robe d'étoffe solide et de bons souliers, je n'avais mis qu'un fourreau de linon et des mules de soie. Je me repentis, mais trop tard, de ma petite vanité et de mon étourderie; car il me fallut traverser ainsi à la pluie une plaine immense, pour gagner une chétive cabane de paysan. Nous enfoncions à chaque pas jusqu'à mi-jambe dans les terres grasses et fangeuses; et vingt fois Saint-Louis qui avait bu, tomba le nez dans la boue: jugez du beau secours que nous avons dans ce vilain ivrogne!

Un accident vient rarement seul. La mesure où nous nous réfugiâmes, était ouverte à tous les vents. Les malheureux qui l'habitaient n'avaient d'autres provisions que de gros pain noir avec du lard rance pendu dans un coin de la cheminée; la nuit approchait, le bourg le plus voisin était à quatre lieues de distance; et je mourais de faim. Malgré cela je ne pus me résoudre à faire un pareil repas: je jeûnai à la vue de Victoire et de mon domestique qui ne mangeaient pas, mais je sentis pour la première fois la vérité de ce que maman m'avait souvent dit: Ma fille, vous ne serez pas toujours à la maison, vous êtes trop difficile; vous verrez un jour par vous-même que les délicats sont malheureux.

Cependant chère Catherine, je n'en pouvais plus de faim et de froid surtout. Après m'être réchauffée à un feu de paille, après y avoir séché mes paquets, mon linge et mes livres, je gagnai tristement un méchant grabat humide, notez que c'était le seul du logis; je m'y jetai tout habillée avec ma bonne, qui me couvrit bien, et qui se mit à ronfler de toutes ses forces.

Quant à moi, il me fut impossible de fermer l'oeil jusqu'à deux heures du matin. Je commençais alors à m'assoupir un peu, lorsque je fus réveillée en sursaut par un tapage affreux et la chute de plusieurs meubles. Les histoires des revenants dont j'ai été bercée dès mon enfance par les bonnes femmes du village, se présentèrent tout à coup à mon imagination; je me sentis glacée d'effroi; et j'enfonçai vite ma tête sous la couverture.

Je n'étais pas au bout; un instant après, j'entendis des cris aigus, et je sentis quelque chose se glisser brusquement dans mon lit. Je ne doutai plus alors que quelque spectre ne fût entré par les fenêtres ou descendu le long de la cheminée; une sueur froide me couvrit tout le corps et je m'évanouis.

Maudits soient les gens ineptes qui trompent ainsi l'enfance crédule par des contes absurdes, dont les récits mensongers rendent l'homme pusillanime, quelquefois pour le reste de la vie! Vous imagineriez-vous quels étaient ces revenants, chère Catherine? C'étaient des chats qui renversèrent mes cages et mangèrent impitoyablement mes petits oiseaux. Mignon, à la vérité, eut le secret d'échapper à leur dent meurtrière, mais, hélas! pour venir mourir sous mon épaule droite où je le trouvai étouffé en me levant.

Je ne vous peindrai point, chère Catherine, les regrets, le dépit et la confusion que j'éprouvai tour à tour, le lendemain. Oh! je m'en veux encore à cette heure; je suis en colère contre moi-même en réfléchissant à mes terreurs paniques et à l'entière inaction où je restai, au moment même où j'eusse pu si facilement réveiller ma bonne et porter du secours à mes oiseaux.

Enfin, dès six heures du matin, le cocher un peu moins ivre que la veille, vint nous avertir que la berline était prête. Je payai aussi largement mon hôtesse que si nous avions bien soupé et bien dormi; nous nous remîmes en route, tout honteux et fort déconcertés les uns et les autres, et j'arrivai de bonne heure chez M. Beaumont. J'y trouvai mon frère qui me combla de caresses, et qui finit par plaisanter beaucoup en me disant: Juliette, c'est fort heureux que vous n'ayez pas eu d'indigestion en route, et surtout que ces revenants déguisés en chats, ne vous aient pas mangée tout en vie: ils auraient eu beau jeu.

12. U—r—t—s t— s—r—t— —z—l—z—z B—z—z—t—t—.

Catherine nous a fait à maman et à moi, chère Juliette, la lecture de la lettre où vous racontez les aventures de votre voyage et les causes de votre frayeur. L'histoire de la voiture renversée nous a fait trembler un instant pour vous; mais, voyant qu'il ne vous était arrivé aucun accident, nous nous sommes bientôt rassurées, et, soit dit sans vous fâcher, nous en avons ri toute la journée: nous en rions encore tous les jours aux éclats. Que j'aurais donc voulu vous voir franchir des étangs et de larges ruisseaux avec vos jolies mules couleur de rose, et braver les torrents d'eau, n'ayant qu'une

robe de mousseline sur le dos et un chapeau de gaze sur la tête !

Il faut pourtant en convenir, ma cousine, c'était se mettre un peu lestement pour un temps d'orage et pour une jeune voyageuse ; quoi qu'il en soit, bien que pieds nus et trempée jusqu'aux os, vous vous en êtes passablement tirée ; cent autres, à votre place, auraient gagné à ce joli jeu une bonne fluxion de poitrine, et peut-être auraient plié bagage pour l'autre monde ; mais vous, vous en êtes quitte pour un petit bain dans les marais, et pour une promenade à travers les chardons et les bruyères.

C'est bien mal à nous, n'est-ce pas, chère Juliette, de nous égayer ainsi à vos dépens ; mais vous n'avez point de rancune, et je suis persuadée que vous nous pardonneriez encore cette petite licence. Nous n'avons eu garde, par exemple, de plaisanter sur l'excellent souper de votre auberge, et moins encore sur ces vilains revenants qui vous ont tenue bloquée toute la nuit sous votre couverture ; il ne faut pas badiner avec ces messieurs-là ; on sait qu'ils ont le secret de descendre par les cheminées, de se glisser même à travers le trou des serrures, et pour lors... oh ! qui ne s'épouvanterait des tours cruels que vous jouent ces méchants lutins ?

13. ~~11-11-11-11-11~~.

Il vous sied bien, en vérité, Marie, de vous moquer ainsi de moi parce que j'ai peur ! Vous êtes une terrible championne, vous que j'ai vue trembler de votre ombre même ! Ah ! rien n'est si drôle qu'un précepteur de morale de votre genre. Vous ne vous souvenez donc plus, ma mignonne, de ce temps où nous couchions dans le même appartement. Il n'est

pourtant pas encore bien éloigné ce temps où vous vous écriiez en sursaut au milieu de la nuit : La bonne... La bonne... je viens d'entendre quelque chose remuer sur le canapé, regardez donc bien vite ce que ce peut être. Ah ! je n'en puis plus ! Et c'était l'épagneul de maman qui se grattait avec sa patte. La bonne... Eh bien, mademoiselle ? Il y a un voleur dans le cabinet ; sonnez, je vous en prie. Et ce prétendu voleur n'était qu'une souris qui se débattait dans un piège. — La bonne, j'entends un bruit affreux autour de la chambre ; de grâce allumez de la bougie. Et ce n'était rien autre chose que les boiseries qui craquaient à cause de l'extrême sècheresse.

Eh bien ! brave Marie, qu'en dites-vous ? Vous en souvient-il de toutes ces terreurs paniques ? Même un peu avant mon départ, répondez, laquelle de nous deux pensa s'évanouir, en voyant tomber par la cheminée le bonnet d'un maçon qui travaillait au haut de la maison ? Vous en savez certainement quelque chose encore.

Vous plaisantez fort à votre aise encore des aventures de mon voyage, mon intrépide cousine. Cependant, avec votre bravoure, j'aurais bien voulu vous voir en plaine, sous la conduite d'un cocher ivre, verser au milieu d'un torrent d'eau ; recevoir en route, sur le dos, des ondées copieuses, vous traîner péniblement à la lueur des éclairs, à travers des terres molles et fangeuses ; et ne trouver après cela qu'un morceau de pain noir pour vous restaurer. Oh ! rien assurément n'est si joli que de parler du danger quand on en est à l'abri ; et l'on nargue aisément le froid, lorsqu'on est auprès d'un bon feu.

Je suis fort éloignée, ma chère cousine, de vous souhaiter le moindre mal ; mais je voudrais

pour beaucoup néanmoins que pareilles aventures vous arrivassent. Ah! que je rirais de bon cœur à mon tour! En effet, si vous avez un peu moins de poltronnerie que moi, soit dit sans vous fâcher, vous êtes un tantinet plus douillette. Avouez-le franchement; en pareil cas, n'est-ce pas, vous mettriez tout le monde en train; vous demanderiez à l'un des vêtements bien chauds, à l'autre, de bons restaurants, un troisième vous bassinerait un bon lit; et durant la huitaine au moins, vous ne songeriez qu'à vous dorloter de l'air le plus sérieux du monde, pour guérir un petit bobo, même avant qu'il fût arrivé.

Mais trêve de plaisanteries, chère cousine. Pardonnez-moi mes vaines frayeurs, et je vous passerai votre délicatesse. Adieu, mon aimable cousine; je vous embrasse de tout mon cœur; portez-vous bien, et ne soyez pas plus fâchée de mon badinage, que je ne le suis du vôtre.

14. 9:7-- L--7--H:-- 9--rHt ΦtL-L StHn.

Un jour je voyageais en Calabre; c'est un pays de méchantes gens qui, je crois, n'aiment personne, et en veulent surtout aux Français: de vous dire pourquoi, cela serait trop long; suffit qu'ils nous haïssent à mort, et qu'on passe fort mal son temps lorsqu'on tombe entre leurs mains. J'avais pour compagnon un jeune homme d'une figure..... ma foi, comme ce monsieur que nous vîmes au Rincy; vous en souvenez-vous? et mieux encore, peut-être; je ne dis pas cela pour vous intéresser, mais parce que c'est la vérité. Dans ces montagnes, les chemins sont des précipices: nos chevaux marchaient avec beaucoup de peine; mon camarade allait devant; un sentier qui lui parut plus praticable et plus court

nous égara. Ce fut ma faute; devais-je me fier à une tête de vingt ans? Nous cherchâmes, tant qu'il fit jour, notre chemin à travers ces bois; mais plus nous cherchions, plus nous nous perdions, et il était nuit noire quand nous arrivâmes près d'une maison fort noire; nous y entrâmes, non sans soupçon; mais comment faire? Là nous trouvons toute une famille de charbonniers à table, où du premier mot on nous invita; mon jeune homme ne se fit pas prier: nous voilà mangeant et buvant, lui du moins; car pour moi j'examinais le lieu et la mine de nos hôtes. Nos hôtes avaient bien la mine de charbonniers; mais la maison, vous l'eussiez prise pour un arsenal; ce n'étaient que fusils, pistolets, sabres, couteaux et coutelas. Tout me déplut, et je vis bien que je déplaisais aussi; mon camarade, au contraire: il était de la famille, il riait, il causait avec eux; et par une imprudence que j'aurais dû prévoir (mais quoi! s'il était écrit...), il dit d'abord d'où nous venions, où nous allions, que nous étions Français, imaginez un peu! chez nos plus mortels ennemis, seuls, égarés, si loin de tout secours humain! et puis, pour ne rien omettre de ce qui pouvait nous perdre, il fit le riche, promit à ces gens pour la dépense, et pour nos guides le lendemain, ce qu'ils voulurent... Le souper fini, on nous laisse; nos hôtes couchaient en bas, nous dans la chambre haute où nous avons mangé. Une soupenle élevée de sept à huit pieds, où l'on montait par une échelle, c'était là le coucher qui nous attendait; espèce de nid dans lequel on s'introduisait en rampant sous des solives chargées de provisions pour toute l'année. Mon camarade y grimpa seul, et se coucha tout endormi...; moi, déterminé à veiller, je fis bon feu, et m'assis auprès. La nuit s'était

déjà passée presque entière assez tranquillement, et je commençais à me rassurer, quand sur l'heure où il me semblait que le jour ne pouvait être loin, j'entendis au-dessous de moi notre hôte et sa femme parler et se disputer; et prêtant l'oreille par la cheminée qui communiquait avec celle d'en bas, je distinguai ces propres mots du mari: Eh bien enfin, voyons, faut-il les tuer tous deux? à quoi la femme répondit: Oui; et je n'entendis plus rien.

Que vous dirai-je? je restai respirant à peine, tout mon corps froid comme un marbre; à me voir, vous n'eussiez su si j'étais mort ou vivant. Dieu! quand j'y pense encore!... Nous deux, presque sans armes, contre eux douze ou quinze qui en avaient tant! Et mon camarade mort de sommeil et de fatigue! L'appeler, faire du bruit, je n'osais; m'échapper tout seul, je ne pouvais; la fenêtre n'était guère haute, mais en bas deux gros dogues hurlant comme des loups... En quelle peine je me trouvais; imaginez-le si vous pouvez. Au bout d'un quart d'heure, qui fut long, j'entendis sur l'escalier quelqu'un, et par la fente de la porte, je vis le père, sa lampe dans une main, dans l'autre un de ses grands couteaux. Il montait, sa femme après lui, moi derrière la porte; il ouvrit; mais avant d'entrer, il posa la lampe que sa femme vint prendre, puis il entre pieds nus, et elle dehors lui disait à voix basse, masquant avec ses doigts le trop de lumière de la lampe, doucement, va doucement. Quand il fut à l'échelle, il monte, son couteau dans les dents, et venu à la hauteur du lit, ce pauvre jeune homme étendu, offrant sa gorge découverte, d'une main il prend son couteau, et de l'autre... ah! cousine... il saisit un jambon qui pendait au plancher, en coupe une

tranche, et se retire comme il était venu. La porte se referme, la lampe s'en va, et je reste seul à mes réflexions.

Dès que le jour parut, toute la famille à grand bruit, vint nous éveiller, comme nous l'avions recommandé. On apporte à manger, on sert un déjeuner fort propre, fort bon, je vous assure. Deux chapons en faisaient partie, dont il fallait, dit notre hôtesse, emporter l'un et manger l'autre. En les voyant, je compris enfin le sens de ces terribles mots : faut-il les tuer tous deux ? Et je vous crois, cousine, assez de pénétration pour deviner à présent ce que cela signifiait.

15. U. 9-7-22 17 2-7-1-2-2-2-2 2-1-2.

Etant allé voir un de mes amis à la campagne, j'y trouvai un gentilhomme italien, nommé Monsignor Agostino Fosari, qui était somnambule. Il ne paraissait pas avoir plus de trente ans, homme sec, noir, d'une mélancolie très-enfoncée, et d'un esprit froid, mais pénétrant, et capable des sciences les plus abstraites. Les accès de son dérèglement le prenaient d'ordinaire dans le décours de la lune, et plus fortement durant l'automne et l'hiver que pendant le printemps et l'été. J'avais une curiosité étrange de voir ce que l'on en racontait, et j'étais convenu avec son valet de chambre, qui m'en disait des merveilles, qu'il m'avertirait, quand il ferait ce plaisant manège. Un soir sur la fin d'octobre après le souper on se mit à jouer à divers jeux, le seigneur Agostino joua comme les autres, se retira ensuite, et se coucha sur les onze heures ; le valet de chambre vint nous dire, que son maître serait somnambule cette nuit-là, et que nous vinssions le voir et l'observer. Je le regardai longtemps le

flambeau à la main. Il était couché sur le dos et dormait les yeux ouverts, mais fixes et sans aucun mouvement, ce qui était la marque assurée de son accès, à ce que l'on disait. Je lui maniai les mains, qu'il avait très-froides, et le pouls, qui était si lent, que son sang ne semblait pas circuler. Nous jouâmes au trictrac en attendant l'ouverture de cet opéra. A minuit ou environ, le seigneur Agostino tira brusquement les rideaux de son lit, se leva, et s'habilla assez proprement. Je m'approchai de lui le flambeau sous le nez, je le trouvai insensible, avec les yeux toujours ouverts et immobiles. Avant de mettre son chapeau, il prit son baudrier, qui était pendu à la quenouille du lit, et dont on avait ôté l'épée de crainte d'accident; car quelquefois ces messieurs somnambules frappent comme des sourds à tort et à travers. En cet équipage le seigneur Agostino fit plusieurs tours dans la chambre, s'approcha du feu, se mit dans un fauteuil, et peu après entra dans un cabinet, où était sa valise. Il y chercha longtemps, renversa tout, et ayant remis les choses en bon ordre, il ferma la valise, et mit la clef dans sa poche, d'où il tira une lettre qu'il mit sur la cheminée. Il gagna la porte de la chambre, l'ouvrit et descendit l'escalier. Quand il fut au bas, un de nous étant tombé rudement, le seigneur Agostino parut s'épouvanter et doubla le pas. Son valet nous avertit de marcher doucement, et de ne point parler, parce que, quand le bruit qui se faisait proche de lui se mêlait à ses songes, il devenait furieux, et courait quelquefois de toutes ses forces, comme s'il était poursuivi. Il traversa toute la cour qui était très-grande, et alla droit à l'écurie. Il y entra, caressa son cheval, le brida, et se mit en devoir de le seller; mais n'ayant pas

trouvé la selle à l'endroit ordinaire, il parut fort inquiet, et comme un homme qui n'a pas son compte. Il monta à cheval, et galopa jusqu'à la porte de la maison, qu'il trouva fermée. Il descendit de cheval, et, ayant pris un caillou, il frappa à coups redoublés contre l'un des battants. Après plusieurs efforts inutiles, il remonta sur son cheval, le conduisit à l'abreuvoir, qui était à l'autre bout de la cour, le fit boire, alla l'attacher à un poteau, et s'en revint au logis fort tranquillement. Au bruit que les valets faisaient dans la cuisine, il devint plus attentif, s'approcha de la porte, et mit l'oreille au trou de la serrure. Puis passant tout d'un coup de l'autre côté, il entra dans une salle basse, où il y avait un billard. Il fit plusieurs allées et venues autour du jeu, avec les postures d'un joueur. De là il alla mettre les mains sur un clavecin, dont il jouait assez bien, et y fit un peu de désordre. Enfin après deux heures d'exercice, il remonta à sa chambre, et se jeta tout habillé sur son lit, où nous le trouvâmes le lendemain à neuf heures du matin, en la même posture que nous l'avions laissé. Car toutes les fois que son accès le prenait, il dormait huit ou dix heures de suite. Son valet nous dit qu'il n'y avait que deux moyens de faire cesser ces accès, l'un de le chatouiller fortement à la plante des pieds, et l'autre de sonner du cor, ou de jouer de la trompette à ses oreilles.

16. U. 23. 17. 18. 19. 20. 21. 22.

Dieu soit loué de ce qu'à mon dernier voyage au pays j'ai eu le bonheur de vous revoir et de vous trouver en bonne santé. Oh! combien je me sentais heureux de savoir que vous, pauvre veuve, sans autres ressources que le travail de vos mains et le

peu de secours que j'ai pu vous envoyer de temps en temps, vous aviez néanmoins pu vivre heureuse et satisfaite de vous trouver à l'abri du besoin !

Aujourd'hui je me sens encore plus heureux de pouvoir vous donner l'agréable nouvelle que j'ai l'espoir d'obtenir bientôt une place plus lucrative, et qui me mettra à même de vous aider plus efficacement. Votre sincère piété, votre tendresse maternelle m'ont donné de nouvelles forces pour suivre votre exemple et marcher dans le chemin de la vertu : je poursuis avec un nouveau courage mes tournées commerciales. Quoique nous soyons à présent dans la saison la plus rigoureuse, et que déjà il gèle à pierre fendre, j'espère terminer heureusement les affaires dont on m'a chargé, et, après avoir été longtemps commis voyageur, je compte obtenir, en récompense de mes services, la place de premier teneur de livres d'une des principales maisons, et continuer à mériter l'estime et la confiance de mes chefs.

Conformément à ma promesse, je vous donnerai de temps en temps de mes nouvelles pendant ma tournée. Malgré mon habitude de n'écrire que des lettres fort courtes, vous pouvez être sûre d'en recevoir dorénavant de plus détaillées, afin que vous ayez, selon votre désir, plus longtemps le plaisir de les lire. Jusqu'à ce jour mon voyage a été, Dieu merci, très-heureux ; il ne m'est arrivé rien de remarquable, hors un événement que je vais vous raconter.

Hier au soir j'arrivai fort tard à Bergheim ; je descendis à mon auberge accoutumée. N'ayant point d'affaires dans cette ville, et me proposant d'en repartir le lendemain à l'aube du jour, je me hâtai de souper et de monter aussitôt dans ma chambre pour

me livrer au repos. Mais vers minuit, au moment où j'étais plongé dans le plus profond sommeil, une vive clarté pénétrant dans ma chambre m'éblouit et me réveilla en sursaut. D'abord je crus rêver en voyant les toits des maisons voisines que je savais être tout couverts de neige, briller d'une lueur éclatante comme de l'or en fusion. Je me frottai encore les yeux lorsque tout à coup j'entendis le son lugubre du tocsin et le roulement des tambours parcourant les rues. Je me lève précipitamment, je cours à la fenêtre, et j'aperçois d'épaisses et noires colonnes de fumée qui sortaient d'une maison située au bout de la rue où je logeais. A travers cette fumée s'élançaient des flammes effroyables. Je m'habillai promptement, et je courus au lieu du danger. Les pompes arrivant à la hâte roulaient sur le pavé avec un bruit terrible, mais il y avait encore fort peu de monde assemblé pour les servir. Seulement le propriétaire de la maison incendiée, sa femme et leurs deux enfants étaient là, regardant d'un oeil fixe les flammes dévorantes, se tordant les mains et poussant des cris lamentables; les domestiques et les employés de la maison, lourdement chargés, traînaient toute sorte d'effets dans la rue. Je me plaçai à une pompe, et j'aidai à y conduire l'eau qu'on apportait des fontaines voisines. Peu à peu la place se remplit de monde; les habitants accourus, encore à moitié endormis et à demi vêtus, furent rangés en ordre; on établit des chaînes pour passer les seaux d'eau de main en main.

Tout à coup on entend des cris perçants partir d'une autre façade de la maison incendiée donnant sur une autre rue. Je volai de ce côté où quelque personne en péril appelait au secours. Deux enfants, encore fort jeunes, étaient restés au milieu des

flammes. Les parents, dans l'excès de leur première frayeur ne s'étaient pas encore aperçus de leur absence. Pâle comme la mort, immobile et muet de terreur, le père restait les yeux fixés et les bras étendus vers une fenêtre du troisième étage; la mère tombée à genoux, levait ses bras vers le ciel et implorait la miséricorde divine. Deux autres enfants, un petit garçon et une petite fille, se désolaient à côté de leurs parents, et s'écriaient: O mon Dieu! mon Dieu, le pauvre Antoine et le pauvre François, ils vont périr dans les flammes! O sainte Vierge, intercédez pour nous, afin que le Seigneur daigne les sauver.

En ce moment on apporta une grande échelle à incendie, qu'on appuya contre l'embrasement de la fenêtre. Mais personne n'osait y monter, car une partie de la toiture s'écroulait déjà, de nouvelles colonnes de fumée s'élançaient dans les airs, et d'innombrables étincelles tombaient sur la foule comme une pluie de feu. L'un des deux hommes qui avaient apporté l'échelle s'écria: Retirez-vous; le pignon va s'écrouler aussi. L'autre ajouta: Les pauvres enfants sont perdus! il n'y a pas moyen de les sauver, quand même on aurait la témérité de monter là-haut, il est trop tard. Et il se hâta de s'éloigner; tout le peuple recula épouvanté. En effet, le pignon de la maison, presque tout construit en bois et qui brûlait déjà, commençait à s'incliner; sa chute paraissait imminente. Cependant je me dis: Il faut en courir le risque; à la garde de Dieu! et, après avoir fait le signe de la croix, je montai rapidement l'échelle; j'atteignis heureusement l'embrasement de la fenêtre, et que vis-je, ô ciel! la chambre était tout éclairée de l'horrible lueur de l'incendie; les deux enfants, deux petits garçons en chemise,

et charmants comme des anges, se tenaient à genoux au milieu de cette chambre, et, levant leurs petites mains vers le ciel, ils priaient en sanglotant : Seigneur, ayez pitié de nous ; ne nous laissez pas brûler vifs... ! Déjà les portes et les boiseries s'enflammaient ; j'enfonçai les vitres, et soudain le feu irrité par l'air, éclata avec fureur, une fumée épouvantable sortit par la fenêtre. Je cours aux enfants, je les enlève et les porte sur le balcon.

A cette vue, tout le peuple pousse des cris de joie, je me hâte de descendre avec mon double fardeau ; mais c'est avec peine que mes pieds trouvent les premiers bâtons de l'échelle, tant la fumée et les flammes m'avaient aveuglé. Je dis à l'un des enfants de se cramponner autour de mon cou, je prends le second sous mon bras, et, de la main qui me reste libre, je tâche d'attraper l'échelle et de m'y affermir. Cette manoeuvre était fort périlleuse. Un cri général, un cri d'effroi retentit dans toute la foule ; l'un criait : Il va tomber avec les enfants ; un autre criait : Bon Dieu ! son dévouement sera-t-il inutile ? Les deux enfants aussi pleuraient et appelaient au secours ; moi-même je fus saisi de crainte lorsque, chargé de ces deux enfants, n'ayant qu'une main pour me soutenir, j'essayai de descendre cette échelle qui pliait et vacillait sous mes pieds. Mais, grâce à l'assistance divine, je parvins heureusement jusqu'en bas, et les spectateurs m'accueillirent par des acclamations unanimes.

Je me hâtai de porter ces pauvres enfants à leurs parents. A l'aspect du péril où elle avait vu ses deux fils, leur mère s'était évanouie ; son mari la prit dans ses bras, et voulut la transporter dans une maison voisine, mais la frayeur et l'inquiétude ne lui en laissaient pas la force, il ne put la porter

bien loin ! il la posa sur le pavé alors couvert d'une neige épaisse , et se tint à genoux à côté d'elle , tandis que les deux aînés de leurs enfants soutenaient la tête de leur mère. Lorsque je m'approchai portant sur un bras l'un des jeunes enfants que j'avais sauvés et tenant l'autre par la main , ce dernier me quitta et courut vers son père en poussant un cri de joie : Ah ! papa ! mon cher papa ! Le père se leva , serra l'enfant dans ses bras , et s'écria : Dieu soit loué et remercié ! peu m'importe maintenant que toute ma fortune soit dévorée par les flammes , mes biens les plus précieux sont sauvés ! L'exclamation du père et la voix chérie de l'enfant qu'il tenait encore embrassé arrivèrent aux oreilles de la mère , et la tirèrent de son évanouissement. Je lui présentai l'autre enfant , elle me l'arracha des mains comme si elle l'eût arraché des flammes ; elle le pressa contre son sein , et sa joie fut si vive qu'elle ne put l'exprimer que par des pleurs et des sanglots ; mais le regard plein de reconnaissance qu'elle jeta sur moi , je ne l'oublierai de ma vie !

Pour me soustraire aux remerciements de cette pauvre famille , je m'empressai de reprendre mon poste à la pompe. Après quelques heures d'efforts , on vint à bout de maîtriser le feu. Il n'y eut plus de dangers à craindre. L'horloge de l'église venait de sonner six heures , je rentrai dans mon auberge. Mes deux compagnons de voyage enveloppés de leurs manteaux , étaient sur le seuil de la porte , ils m'attendaient avec impatience. Je courus bien vite dans ma chambre chercher mon manteau et mes effets , et , après avoir payé l'hôte et pris à la hâte un bol de café au lait , je montai en voiture avec mes deux compagnons , et nous partîmes.

Je vous raconte tous ces détails , ma chère

maman, non par vanité, mais parce que je suis persuadé que ce récit vous fera plaisir. Je vous promets de n'en parler à aucune personne étrangère. Mais vous et moi, nous ne sommes qu'un cœur et qu'une âme. D'ailleurs je ne puis m'en attribuer aucun mérite: si je me suis trouvé dans le cas de faire une bonne action, l'honneur et la gloire en appartiennent uniquement à Dieu et à vous: c'est Dieu qui m'a inspiré le courage nécessaire, et c'est vous, ma bonne maman, qui m'avez enseigné dès mon enfance à aimer et à servir mon prochain.

Chère maman, je vous écris ces lignes dans l'auberge d'un gros bourg où je viens d'arriver aujourd'hui à la nuit tombante. Demain, toute ma journée sera employée à régler diverses affaires assez importantes avec des marchands détaillants de cet endroit, et je dois partir d'ici dans la matinée d'après-demain; il faut donc que je vous quitte pour prendre un peu de repos. Adieu.

17. 'טײַטל פֿאַר דעם זעקסטן ברייף.

Me voilà revenu de ma tournée; et, grâce à Dieu, je suis arrivé sain et sauf, sans avoir éprouvé le moindre accident en route. Mais, hélas! chère maman, j'ai trouvé tout changé ici! En descendant de voiture j'ai couru chez M. Walter, mon patron, le cœur encore rempli de joie d'avoir à lui rendre compte de l'heureux succès de ma tournée commerciale. M. Walter était dans son comptoir; je m'y rendis avec empressement, mais, jugez de ma consternation! lui qui, autrefois, me traitait avec tant de bonté et d'affabilité, et qui avait l'habitude de m'embrasser toutes les fois que je revenais de voyage, resta immobile dans son fauteuil, me reçut d'un air glacial, et les regards qu'il jetait sur moi n'exprimaient que

la colère et le mépris. Après avoir pris froidement mon portefeuille et mon carnet contenant le compte rendu de mes opérations, il m'adressa ces paroles foudroyantes : C'est bon, j'examinerai cela une autre fois. Allez-vous-en, tout est fini entre nous ; vous ne pouvez plus rester à mon service. L'emploi de teneur de livres que je vous avais destiné, je l'ai donné à un homme plus fidèle, et la place de commis voyageur qui se serait trouvée vacante par votre promotion, vient d'être donnée à un brave jeune homme qui mérite plus de confiance que vous. Sortez, et ne vous avisez jamais de remettre les pieds chez moi.

Je fus tellement consterné de cette réception si inattendue, que je restai comme pétrifié, et je fus un bon moment sans recouvrer l'usage de la parole. Enfin je m'écriai : Est-il possible que vous me traitiez ainsi, Monsieur Walter, vous qui êtes mon bienfaiteur ! . . . . Comment donc ai-je eu le malheur d'encourir votre colère ?

Ne me nommez plus votre bienfaiteur, répliqua-t-il d'un ton irrité ; vous ne savez que trop comment vous avez payé mes bontés par la plus noire ingratitude, et abusé de ma confiance pour me voler.

Monsieur ! répondis-je, indigné à mon tour, prenez garde à ce que vous dites ! Je ne suis pas un voleur. Qui a osé me calomnier ainsi auprès de vous pendant mon absence ? Nommez-moi cet être vil, confrontez-moi avec lui à l'instant même.

C'est un très-honnête homme, répondit mon patron ; il a cru de son devoir d'appeler mon attention sur vos démarches : j'hésitai longtemps à l'écouter, mais enfin les preuves les plus évidentes m'ont convaincu de votre infamie.

De quelle infamie ? m'écriai-je : parlez , je ne me sens coupable d'aucune mauvaise action. Parlez, Monsieur, expliquez-vous.

Vous le voulez ? répondit-il. Eh bien, je vais m'expliquer.

Cette explication, ma chère maman, serait inintelligible pour vous, parce que vous ignorez beaucoup de circonstances qui s'y rattachent. Il faut donc que je vous raconte quelques faits qui ont précédé et amené cette scène, et que je reprenne mon récit de plus loin.

Vous saurez que mon patron, M. Walter, est un amateur de médailles ; il cherche avec passion celles qui, par leur antiquité ou leur rareté ou à cause des événements historiques à l'occasion desquels elles ont été frappées, soit enfin par le fini de leur exécution, ont une très-grande valeur à ses yeux. Il en a déjà formé une magnifique collection qu'il augmente encore tous les jours. On l'accuse même de pousser cette manie un peu trop loin, et plusieurs fois ses amis l'en ont plaisanté. Moi aussi, j'aimais à considérer souvent ces belles médailles ; j'ai parfois réussi à déchiffrer les inscriptions de quelques antiques monnaies romaines dont mon maître n'avait pu découvrir le sens. A compter de ce moment, il ne manqua plus de me montrer chaque médaille ou pièce de monnaie rare dont il venait de faire l'acquisition, souvent à un prix fou, et il me témoignait encore plus d'amitié et de confiance qu'auparavant.

Or, un peu avant l'époque fixée pour mon dernier voyage, il vit disparaître à différents intervalles quelques-unes de ces médailles qu'il avait l'habitude de laisser soit sur son bureau, soit sur la cheminée de son cabinet, afin de s'amuser de temps

en temps à les considérer ou à les montrer aux personnes qui venaient le voir. Ces larcins, souvent répétés, le surprirent d'autant plus qu'ordinairement ces pièces n'étaient qu'en argent, ou même en étain ou en cuivre, et par conséquent ne pouvaient avoir quelque valeur que pour un amateur tel que lui. Depuis mon départ ces vols cessèrent. Cependant, parmi ces médailles de cuivre ou d'étain, il en plaçait à dessein quelques-unes en or et en argent, et se tenait aux aguets pour surprendre le larron; mais ce fut en vain, toutes les pièces restèrent où il les mettait, pas une seule ne disparut.

Un ami de M. Walter, mais dont celui-ci refusa nettement de me dire le nom, lui avait confidentiellement insinué qu'étant aussi amateur de médailles antiques, et de plus, connaisseur, je pourrais bien avoir cédé à la tentation de m'en approprier quelques-unes des plus rares. Cependant mon patron repoussa cet indigne soupçon, et me déclara incapable d'une pareille bassesse.

Un jour, deux étrangers de distinction passant par cette ville, vinrent rendre visite à M. Walter, et lui témoignèrent le désir de voir sa collection de médailles. Il s'empressa de leur montrer toutes ses pièces rangées en ordre et renfermées dans de nombreux tiroirs. Il les leur fit examiner une à une, et vanta leur antiquité, leur beauté ou leur rareté. A la fin, il leur dit : A présent, Messieurs, je vais vous montrer les deux médailles les plus rares et les plus belles qui aient jamais existé. C'étaient deux médailles en or, de dimensions vraiment extraordinaires, de l'or le plus pur et d'une exécution admirable, conséquemment d'une très-grande valeur sous tous les rapports; il avait soigneusement conservé ces deux belles pièces dans un étui de ma-

roquin doublé de velours afin de les garantir de toute espèce de détérioration. Les deux étrangers témoignèrent une vive curiosité au moment où M. Walter tirant l'étui de dessous sa case vitrée l'ouvrit lentement et d'un air d'importance : enfin le précieux étui s'ouvre... Mais, ô surprise, ô terreur ! il se trouva vide : les deux médailles qu'il devait renfermer avaient disparu ! Mon patron entra dans une colère épouvantable. Si on lui avait pris tous ses rouleaux d'or dans son coffre-fort, il n'aurait pas été aussi furieux. Oh ! le scélérat ! l'infâme voleur ! s'écria-t-il avec une telle rage que les deux étrangers, effrayés, se hâtèrent de prendre leur chapeau et leur canne et de se retirer en lui exprimant combien ils étaient sensibles à sa douleur.

Dès lors mon patron fut dans la ferme persuasion que c'était moi qui avais volé les médailles d'or. Il n'avait pas manqué un seul jour de visiter son médaillier, c'est ainsi qu'il nomme la petite armoire vitrée où ses médailles sont rangées en ordre ; il avait chaque jour ouvert tous les tiroirs, mais en se bornant au plaisir d'examiner les pièces qu'il s'était procurées le plus récemment. Quant aux autres, notamment les deux grandes médailles d'or dont je viens de parler, comme il les possédait depuis bien des années et qu'il les avait déjà examinées plus de mille fois, il ne lui était pas venu dans l'idée de les revoir encore. L'étui se trouvant toujours à sa place, il ne songeait pas qu'on pût les lui voler. Quand il ne les y trouva plus, il lui parut évident que c'était moi qui étais le voleur. Il soutint que j'avais choisi exprès la veille de mon départ pour les dérober, afin que, s'il venait à s'apercevoir de ce larcin dans l'intervalle de mon absence, ses soupçons tombassent sur d'autres que

moi. J'avais laissé ma malle dans ma chambre, et remis à mon patron les clefs de la malle et de la chambre, me contentant de prendre pour le voyage une valise remplie des effets les plus indispensables. Dans le premier transport de sa colère, mon patron monta à ma chambre, ouvrit ma malle et trouva au fond les deux médailles soigneusement enveloppées et cachées dans un bonnet de nuit. Mais autant le pauvre M. Walter était enchanté de retrouver ses médailles favorites, autant il fut affligé en pensant que c'était moi qui avais pu me rendre coupable d'une pareille infamie, moi, qu'il avait honoré de toute sa confiance!

D'après tous ces détails que M. Walter venait de me donner, la chose me parut bien claire. Un misérable, que je ne connais pas encore, voulant me faire perdre la confiance et l'amitié de mon patron, avait certainement soustrait les premières médailles dérobées, celles de cuivre et d'étain; et le même, à coup sûr, avait également volé les deux médailles d'or, les avait cachées dans ma malle et avait donné à mon patron l'idée de les y aller chercher. Je voulus essayer de démontrer cela à M. Walter, mais à peine s'il m'écouta, ou bien il donnait à tout ce que je lui disais pour ma justification, une tout autre tournure; par exemple, quand je lui dis: Si j'avais volé ces précieuses médailles et si je les avais cachées dans ma malle, je me serais bien gardé de vous en remettre les clefs, il s'écria: C'est justement l'adresse de cette manoeuvre qui me prouve que vous êtes un voleur consommé; cette apparente loyauté n'était qu'un leurre pour me tromper et m'empêcher d'aller fouiller dans vos effets et d'y chercher les objets volés. Retirez-vous de devant mes yeux, et félicitez-vous de ce que je ne

pousse pas la sévérité jusqu'à vous traduire devant les tribunaux, et à vous faire subir la peine que vous n'avez que trop méritée. Mais, en mémoire de votre défunt père que j'estimais comme un parfait honnête homme, et par considération pour votre respectable mère qui mourrait de chagrin si elle venait à connaître cette affaire, je veux bien cacher votre crime et n'en rien dire à personne.

Je voulais toujours me justifier, mais il se leva, ouvrit la porte et me dit : Sortez sur-le-champ de chez moi, et dépêchez-vous de faire prendre votre malle et vos effets : je ne veux plus souffrir dans ma maison ni votre personne ni rien qui soit à vous.

Ce n'est point devant vous, ma chère maman, que j'aurai besoin de protester de mon innocence; depuis ma plus tendre enfance vous avez mis dans mon coeur la crainte de Dieu et le plus religieux respect pour ses saints commandements. Vous avez trop bien pénétré mon âme de l'horreur du péché, même du moindre péché, pour que j'aie pu m'oublier jusqu'au point de devenir un misérable voleur. Aussi vous n'avez jamais entendu dire que j'aie dérobé une obole à qui que ce soit. Je suis donc persuadé que vous serez convaincue de mon innocence; mais il est désolant de me voir ainsi attaqué dans mon honneur. Ma soudaine rupture avec M. Walter a fait la plus grande sensation dans la ville; on savait que le poste de teneur de livres m'était promis, et non-seulement je ne l'ai point obtenu, mais encore on me voit quitter si brusquement la maison de mon patron! Tout cela ne laisse point que d'exciter l'attention générale. On ne sait quels motifs imaginer; on fait mille conjectures, et les bruits les plus divers circulent dans le public; mais j'ai

la ferme confiance que Dieu fera éclater mon innocence au grand jour.

En attendant, j'ai loué ici une chambre garnie; c'est une petite mansarde, à peine pourvue des meubles les plus nécessaires. Je partage mon temps entre la prière et l'étude; je sors rarement, et je donne des leçons de mathématiques et de langue anglaise, afin d'avoir quelque occupation utile et de gagner ma vie honnêtement. Adieu; ma chère maman, portez-vous bien, et ne vous affligez pas.

18. ጥቅምት ፳፯ ዓ.ም. ጳጳስ ጳጳስ

Grâces et louanges soient rendues au Seigneur, qui a fait connaître mon innocence. Il faut que je vous raconte en détail un mémorable événement dont l'issue a eu pour moi des suites très-heureuses.

Vous vous souvenez sans doute encore de l'incendie dont je vous ai parlé dans ma lettre du.... et où, grâce à l'assistance divine, j'ai eu le bonheur de sauver deux jeunes enfants. Le père de ces enfants, M. Bellini, avait précédemment prêté à un marchand de notre ville, nommé Rusard, une somme de trois mille francs. Par suite de son désastre, M. Bellini eut besoin de cet argent. Le marchand Rusard était décédé; mais son fils avait reconnu la dette, et promis de l'acquitter, il avait jusqu'alors ponctuellement payé l'intérêt. M. Bellini écrivit donc à M. Rusard fils, pour lui redemander le capital à la fin du prochain trimestre. Comme il le croyait honnête homme, il eut l'imprudence de faire connaître dans cette lettre que l'obligation signée par M. Rusard père, ainsi que la correspondance de Rusard fils, se trouvait au nombre des papiers qui avaient été la proie des flammes, et, de son côté, le jeune Rusard eut la déloyauté de

profiter de cette imprudente confiance pour nier la dette, soutenant que jamais son père n'avait emprunté cette somme, et que lui n'avait jamais eu connaissance de cet emprunt. M. Bellini se vit donc forcé de traduire son débiteur devant les tribunaux. Les indices qu'il avait à produire en justice donnaient à sa réclamation toutes les apparences de vérité; mais l'absence de la pièce principale, le reçu de Rusard père, ne permettait pas d'y faire droit. Le tribunal déféra donc le serment à M. Rusard fils. Celui-ci, traitant le demandeur d'imposteur effronté, avait lui-même offert au tribunal d'affirmer solennellement et sous la foi du serment, qu'il n'avait jamais eu aucune connaissance de cette prétendue créance. Cela suffit, répliqua M. Bellini, j'aime mieux perdre mes trois mille francs que de vous laisser faire un faux serment: le parjure est un crime dont la seule idée m'épouvante, je veux vous en épargner la honte, et je déclare m'opposer à ce que vous prêtiez le serment. Les poursuites furent donc indéfiniment ajournées, et l'on ne songea plus à cette affaire.

Au printemps dernier, M. Bellini, voulant faire reconstruire sa maison jusque dans les fondements, fit déblayer le terrain. Cette opération n'avait pu avoir lieu plus tôt, parce que l'énorme quantité d'eau qu'on avait jetée sur les décombres encore fumants pour éteindre tout à fait le feu, s'était gelée et qu'ensuite une neige abondante l'ayant recouverte, le tout avait présenté durant l'hiver une masse compacte de cendres et de glace. Pendant tout le travail, M. Bellini resta sur les lieux. On retrouva au milieu des ruines beaucoup d'objets plus ou moins endommagés, et quantité d'or et d'argent fondus. Enfin, contre toute attente, on

trouva aussi une petite cassette fortement doublée en fer, dans laquelle M. Bellini avait l'habitude de renfermer ses papiers les plus importants. Le plancher sur lequel se trouvait cette précieuse cassette s'était écroulé, et probablement avait entraîné sur elle une si grande masse de débris qu'elle fut assez bien préservée de l'action des flammes, en sorte que les papiers qu'elle renfermait, au lieu d'être consumés, furent seulement jaunés, ce qui ne les empêchait pas d'être encore parfaitement lisibles.

Monsieur Bellini n'eut rien de plus pressé que d'aller déposer au parquet du tribunal l'obligation de trois mille francs, souscrite par Rusard père, ainsi que la correspondance autographe de Rusard fils, relativement à cette dette. Celui-ci fut appelé; quand il vit les papiers, il pâlit, il trembla, il lui fut alors impossible de nier la créance. Le tribunal l'a condamné à payer le capital contesté, avec les dommages et intérêts et les frais du procès. En outre, pour avoir voulu prêter un faux serment devant la justice, ce dont on avait dressé procès-verbal, parce qu'il avait eu l'effronterie de demander acte de sa proposition, il fut condamné à une forte amende et à plusieurs années d'emprisonnement.

C'était ce même Rusard fils, qui sous prétexte de se perfectionner dans les affaires commerciales, s'était introduit chez M. Walter, en sollicitant la faveur de travailler quelques heures par jour dans son bureau, sans appointements. Il savait adroitement flatter M. Walter, sa mise était toujours fort propre, élégante même; il se montrait fort habile dans ses écritures, et extraordinairement laborieux. C'était encore lui qui avait insinué à M. Walter de si odieux soupçons à mon égard, et qui était devenu teneur de livres à ma place.

Aussitôt que M. Walter eut connaissance du procès de Rusard, et de sa condamnation comme fripon et parjure, une vive lumière frappa son esprit. Il alla vite trouver le chef de la police, fit la déclaration du vol de ses médailles, et demanda et obtint qu'on procédât sur-le-champ à une perquisition judiciaire dans le domicile de Rusard. Effectivement on trouva les médailles dans un tiroir de commode, et le parjure Rusard subit à présent même un nouveau jugement pour vol et dénonciation calomnieuse.

N'étant point sorti depuis plusieurs jours et n'ayant vu personne, j'ignorais complètement tout ce qui s'était passé concernant Rusard. Tout à coup je vis M. Walter entrer dans ma mansarde; il courut à moi les bras ouverts, et me pressa sur son sein, en s'écriant: Oh! mon cher Alois, j'ai commis une horrible injustice envers vous; je viens vous en demander pardon. Ce fripon de Rusard m'a indignement trompé; c'est lui qui avait volé mes médailles de bronze dans mon cabinet, et ensuite, comme je le vois clairement aujourd'hui, c'est lui qui avait pris les deux médailles d'or pour les cacher dans votre malle, et vous ravir ma confiance. J'ai été trop crédule et trop emporté; il est vrai que si les objets volés n'avaient été précisément ceux auxquels je tenais le plus, la perte m'aurait beaucoup moins affecté, et j'aurais conservé assez de calme pour réfléchir. Mais quand le coeur de l'homme s'est livré à une passion quelconque, sa raison devient trop souvent le jouet du premier imposteur qui sait flatter ses goûts favoris, ou bien il se trompe lui-même; c'est ce qui m'est arrivé. Oh! que j'étais aveugle, que j'ai été injuste à votre égard, mon cher Alois! pourrez-vous me pardonner? Il me tendait les bras, je m'y précipitai en versant des larmes de joie, et nous fûmes réconciliés.

Maintenant, reprit-il, faites-moi le plaisir de rentrer tout de suite chez moi. Dès aujourd'hui vous serez mon caissier et mon premier teneur de livres; le cumul de ces deux emplois doublera vos appointements. Rusard est en prison, et ces jours-ci les gendarmes le conduiront à la maison de force pour y subir la juste peine à laquelle il vient d'être condamné.

Je témoignai ma surprise, et demandai par quel heureux hasard l'odieuse fourberie de Rusard avait été dévoilée. — Quoi! vous ne savez donc pas encore ce qui s'est passé! s'écria M. Walter. Asseyez-vous, et écoutez le récit des fraudes criminelles de cet infâme imposteur.

M. Walter me raconta alors tout ce qui était arrivé, la créance reniée, l'offre du faux serment, et les médailles de bronze volées et trouvées dans le tiroir de la commode de Rusard. Je l'interrompis souvent en m'écriant: Comment est-il possible! Rusard s'est rendu coupable de tous ces péchés! il a pu agir si perfidement à mon égard, lui, qui ne cessait de me témoigner tant d'estime et d'affection, et dont tous les discours ne respiraient que vertu et sainteté?

— Oui, l'hypocrite voulait obtenir ma fille unique en mariage. Il s'efforçait de gagner mon estime en se montrant laborieux, de s'insinuer auprès d'Amélie par l'élégance de sa toilette et de ses manières, et de capter les bonnes grâces de ma femme par un vernis de dévotion. L'audace de se servir du manteau de la religion pour cacher sa perversité, est encore ce qu'il y a de plus abominable dans sa conduite. Mais Dieu, dont l'oeil perçant pénètre les plus profonds replis du coeur humain, a démasqué l'hypocrite et confondu l'impie, et l'a livré à la punition qu'il avait méritée. Venez, mon cher Alois; nous

avons assez parlé de ce misérable, venez avec moi, ma famille et mes commis brûlent du désir de vous revoir.

Nous traversâmes toute la ville en nous donnant le bras. Le bruit de cette histoire s'était déjà répandu partout, et nous vîmes tous les passants nous saluer avec un air d'estime et de satisfaction. Quand nous arrivâmes devant la maison de mon patron, nous trouvâmes sous le portail la mère et la fille, les commis et les garçons de magasin, la cuisinière et les servantes, et toutes ces personnes m'accueillirent avec des acclamations de joie. Nous montâmes dans les appartements, et comme c'était l'heure du dîner, Mme. Walter eut la bonté de m'adresser ces paroles : Cette journée est pour nous tous une véritable fête de famille ; et je regrette de n'avoir pas eu le temps d'ordonner un repas plus digne d'un si beau jour. En achevant ces mots, elle me présenta la main, et j'eus l'honneur de la conduire à la salle à manger. On se mit à table, M. Walter fit apporter le meilleur vin de sa cave, et porta le toast : A la probité reconnue !

Tout à coup nous entendîmes du bruit dans la rue ; la foule accourait de tous côtés ; nous nous approchâmes de la fenêtre. Un piquet de gendarmerie escortait une charrette, et nous y vîmes un homme assis sur une botte de paille, les pieds et les mains chargés de fers... C'était Rusard, déjà revêtu de l'uniforme des condamnés détenus à la maison de force. Quand je le vis si malheureux, le visage pâle et les traits abattus, je ne pus m'empêcher de le plaindre. Mais M. Walter s'écria : Le misérable ! il aura le temps de méditer sur la vérité du proverbe qui dit : il n'y a point de trame si subtilement ourdie, dont les fils ne finissent par se montrer à tous les yeux.

Adieu, chère maman ; unissez-vous à moi pour remercier le bon Dieu.

†. PUSSEFUELE NUL UL

2--1--1--2 --11112.

PERSONNAGES.

M. Beauval.

Marcellin, son fils.

Henriette, sa fille.

Mme. Joinville.

Emilie, sa fille.

Hubert, garde.

(La scène est dans un champ, qu'on vient de moissonner, et sur lequel il y a encore plusieurs monceaux de gerbes. On voit d'un côté une maison, de l'autre des cabanes de paysans, et en général tout ce qui peut décorer un séjour champêtre.)

SCÈNE I.

(Le théâtre représente un champ de blé couvert de gerbes.)

Emilie *(tenant des deux mains, par les anses, une corbeille pleine d'épis. Elle va s'asseoir auprès d'une gerbe).* Allons, voilà qui n'est pas mal commencé. Quelle joie pour ma pauvre mère! *(Elle pose sa corbeille à terre, et regarde dedans d'un air satisfait.)* Ce vieux moissonneur! avec quelle bonté il m'a rempli ma corbeille! J'aurais eu beau courir ça et là tout le jour, je n'en aurais jamais ramassé la moitié. Que le bon Dieu l'en récompense! Voici encore quelques épis à terre! quand je n'en glanerais qu'une poignée ou deux... *(Elle enfonce des deux mains les épis dans la corbeille.)* Je les ferai bien entrer en pressant un peu; et puis, n'ai-je pas mon tablier? *(Elle se lève, prend d'une main les deux bouts de son tablier, et s'appête de l'autre à y jeter les épis qu'elle ramasse, lorsqu'elle entend du bruit.)* Mon Dieu! voici un homme qui vient à moi d'un air fâché; je ne crois pas avoir fait du mal pourtant... *(Elle retourne à sa corbeille, la reprend, et veut s'en aller.)*

SCÈNE II.

Emilie. Hubert.

Hubert (*l'arrêtant par le bras*). Ah, petite voleuse! je vous y prends.

Emilie. Que voulez-vous dire, monsieur? Je ne suis pas une petite voleuse; je suis une honnête petite fille, entendez-vous?

Hubert. Une honnête petite fille! toi, une honnête petite fille! (*Il lui arrache la corbeille des mains.*) Que portez-vous donc là-dedans, l'honnête petite fille?

Emilie. Des épis, comme vous voyez.

Hubert. Et ces épis ont apparemment poussé dans ta corbeille.

Emilie. Ah! s'ils poussaient dans ma corbeille, je n'aurais pas besoin de prendre tant de peine à les ramasser dans les champs.

Hubert. C'est donc volé?

Emilie. Monsieur, ne me traitez pas si vilainement, je vous prie; j'aimerais mieux mourir de faim avec ma mère, que de faire ce que vous dites là.

Hubert. Mais ils ne sont pas venus se jeter d'eux-mêmes dans la corbeille, de par tous les diables?

Emilie. Mon Dieu! vous me faites peur avec vos jurements. Ecoutez-moi. J'étais allée glaner dans ce champ là-bas. Il y avait un bon vieillard qui me voyait faire. La pauvre enfant, a-t-il dit, qu'elle a de peine! je veux la secourir. Il y avait des gerbes couchées sur son champ; il en a tiré de pleines poignées d'épis, qu'il a jetées dans ma corbeille. Ce que l'on donne au pauvre, disait-il, Dieu le rend, et...

Hubert. Ah! j'entends. Le vieillard de ce champ là-bas t'a donné plein ta corbeille d'épis, que tu prends ici dans nos gerbes, n'est-il pas vrai?

Emilie. Allez plutôt lui demander à lui-même, il pourra vous le dire.

Hubert. Que j'aïlle courir là-bas! Oh bien! tu n'as qu'à attendre: je t'ai prise ici, tout est dit.

Emilie. Mais quand je vous dis que je n'ai touché à aucune gerbe! Le peu d'épis que j'ai dans mon tablier, je les ai ramassés à terre, parce que j'ai cru que cela était permis. Cependant si vous y avez du regret, je suis prête à vous les rendre, tenez voilà les vôtres.

Hubert. Non, non, ceux-ci resteront avec ceux-là; et où la corbeille restera, il faudra bien que tu restes aussi. Allons, suis-moi dans le chenil.

Emilie (*avec effroi*). Comment! que dites-vous, mon brave homme?

Hubert. Ah, oui, ton brave homme! je serais bien plus brave homme, si je te laissais échapper, n'est-ce pas? Dans le chenil, te dis-je; allons, allons!

Emilie. Ah! je vous supplie, pour l'amour de Dieu, je n'ai ramassé ici, je vous assure, que la poignée d'épis que je vous ai rendue. Que dirait ma pauvre mère, si je ne rentrais pas de la journée, si elle apprenait que l'on m'a mise en prison? Elle est capable d'en mourir.

Hubert. Je ne suis pas ici pour avoir pitié des gens; j'y suis pour les arrêter, lorsqu'ils entrent sur les terres de mon maître, et les mener en prison.

Emilie. Mais lorsqu'on n'a rien fait, lorsqu'on est innocent comme moi.

Hubert. Oui, parle-moi de ton innocence. Venir nous voler une pleine corbeille d'épis, et me faire ensuite mille menteries! Allons, allons, qu'on me suive.

Emilie. (*Elle tombe auprès d'une gerbe.*) Ah! mon cher Monsieur! ayez pitié de moi. Prenez, si vous voulez, ma corbeille: hélas! ma petite provision ne vous rendra guère plus riche, mais laissez-moi aller, je vous en prie; si ce n'est pas pour moi, que ce

soit pour ma pauvre mère: je suis toute sa consolation, tout son secours.

Hubert. Si je te laisse aller, ce n'est pas pour ta mère, au moins, je t'en avertis; je voudrais la voir à cent lieues; c'est pour toi seule, parce que tes pleurnicheries m'ont un peu remué le coeur. Mais n'attends pas que ta corbeille te suive; je la confisque pour la justice; et puis, c'est vendredi jour d'audience; M. le bailli prononcera une bonne amende: si on ne la paie pas, en prison, et chassée du village. *(Il charge la corbeille sur son épaule. Emilie pleure à chaudes larmes, et se jette à ses genoux.)* Allons, ne m'étourdis plus, ou tu verras ce qu'on y gagne. *(Il s'éloigne en grommelant.)* Mais voyez donc si on n'était pas toujours à les épier, tout petits qu'ils sont, ils nous enlèveraient, je crois, jusqu'à la terre de nos champs.

SCÈNE III.

Emilie *(seule.)*

(Elle s'assied à terre, et s'appuie la tête sur une gerbe. Elle pleure quelques moments en silence; enfin elle se lève, et regarde autour d'elle.) Ah, il s'en est allé, ce méchant homme! il m'emporte toute ma joie. Je perds tout, mes épis, ma jolie corbeille; et qui sait ce qui nous en arrivera, à ma mère et à moi? *(Après une petite pause.)* Que ces petits oiseaux sont heureux! il leur est au moins permis de venir prendre quelques grains pour leur repas, et moi... Mais qui sait si un méchant homme comme celui-ci n'est pas à les guetter, pour les tuer avec son fusil? Je vais les faire envoler, et je m'en irai; car peut-être me punirait-on encore d'avoir reposé ma tête sur cette gerbe... Mais qui sont ces deux enfants qui s'avancent?

SCÈNE IV.

Emilie. Marcellin. Henriette.

Emilie (*essuyant ses larmes*).

Marcellin. Ha! ha! c'est donc toi, petite fille, que le garde vient de surprendre à voler les épis de nos gerbes?

(*Les sanglots empêchent Emilie de répondre*).

Henriette (*la regarde avec attention, et tire à part son frère*). Elle a l'air d'une bonne petite fille, Marcellin. Elle pleure; ne l'afflige pas davantage par tes reproches. Le peu d'épis qu'elle a ramassés, ne vaut pas la peine... (*Elle va à elle.*) Ma pauvre enfant! qu'as-tu donc à pleurer?

Emilie. C'est de voir que l'on m'accuse sans sujet, et que vous me croyez peut-être coupable.

Marcellin. Tu ne l'es donc pas?

Emilie. Non, vous pouvez m'en croire. J'étais allée glaner dans ce champ là-bas. . . Un vieux moissonneur a pitié de ma peine, et remplit ma corbeille d'épis. Je viens ensuite ici en ramasser quelques autres que je vois éparpillés ça et là. Votre méchant garde me trouve auprès de cette gerbe et m'accuse de voler. Il me prend ma corbeille, et il m'aurait mise en prison, si, par mes prières et par mes larmes pour ma mère, je n'avais tant fait qu'il m'a laissée aller.

Henriette. Ah! j'aurais bien voulu voir qu'il t'arrêtât! Nous avons un bon papa, qui ne souffre pas qu'on fasse du mal aux pauvres, et qui t'aurait fait bien vite relâcher.

Marcellin. Oui, et qui te fera bientôt rendre ta corbeille, je t'en répons.

Emilie (*avec joie*). Oh! le croyez-vous, mon cher petit monsieur?

Henriette. Marcellin et moi nous allons tant le

prier... Sois tranquille. Il n'est jamais si content de nous, que lorsque nous lui parlons en faveur des pauvres gens. Et nous pourrions même te faire rendre ta corbeille sans lui en parler.

Emilie. Ah! que vous êtes heureuse, ma jolie petite demoiselle, de n'avoir besoin du secours de personne, et de pouvoir même secourir les autres!

Marcellin. Tu es donc bien pauvre ma chère enfant?

Emilie. Il faut bien l'être pour venir ramasser ici son pain avec tant de douleur.

Henriette. Quoi, c'est pour du pain que tu viens chercher des épis! Je croyais, moi, que c'était pour faire cuire les grains sur une pelle bien rouge, et les manger ensuite, comme nous le faisons quelquefois, mon frère et moi, quand personne ne nous regarde?

Emilie. Eh! mon Dieu, non; ma mère et moi nous voulions battre ces épis, et en donner les grains au meunier pour avoir de la farine et en faire du pain.

Henriette. Mais, ma pauvre enfant, tu n'en auras pas grand'chose, et cela ne vous durera pas longtemps.

Emilie. Eh quand nous n'en aurions que pour un jour ou deux, c'est encore un ou deux jours de plus que ma mère et moi aurions à vivre.

Marcellin. Eh bien! pour que tu aies encore un autre jour d'assuré, je vais te donner une pièce de douze sous que j'ai gardée la dernière, parce qu'elle est toute neuve.

Emilie. Ah! mon cher petit monsieur, tant d'argent! Non, non, je n'ose le prendre.

Henriette (*en souriant*). Tant d'argent! Prends, prends toujours. Si j'avais ma bourse sur moi, je t'en donnerais bien davantage. Mais je te le garde, et tu n'y perdras rien.

Marcellin (*lui présentant encore la pièce*).

Emilie (*rougit, reçoit la pièce, et lui serre la main sans lui répondre*).

Marcellin. Ce n'est pas assez. Je vais courir à toutes jambes après notre garde, et il faudra bien qu'il me rende la corbeille, ou autrement...

Emilie. Ah! ne vous donnez pas cette peine. Vous me promettez de me secourir, c'est assez pour moi.

Henriette. Dis-moi où loges-tu?

Emilie. Ici, dans le village.

Marcellin. Nous ne t'avions pas encore vue, et cependant nous venons ici tous les ans avec notre papa, au temps de la moisson.

Emilie. Nous n'y sommes que depuis huit jours. C'est chez une bonne vieille, qui s'appelle Marguerite, et qui a montré bien de l'amitié à ma mère; ah, une bien grande amitié!

Henriette. Quoi, la vieille Marguerite?

Marcellin. Nous la connaissons. C'est la veuve d'un pauvre tisserand qui n'avait pas d'ouvrage. Mon papa la fait venir quelquefois pour ratisser le jardin.

Henriette. Veux-tu me conduire chez ta mère?

Emilie. Ce serait pour elle trop d'honneur. Une noble demoiselle comme vous...

Henriette. Va, va; notre papa ne veut point que nous nous croyions plus nobles que les autres; et si tu n'as pas d'autres raisons...

Emilie. Non, au contraire, vous pourrez m'aider à la consoler de la perte de ma corbeille et de mes épis. Et puis ce méchant homme qui nous a encore menacées.

Marcellin. Ne crains rien de ses menaces. Tandis que ma soeur ira avec toi chez ta mère, je vais courir après lui, et sûrement... Reviendras-tu ici?

Emilie. Si vous me l'ordonnez, mon cher petit monsieur.

Marcellin. Ta corbeille y sera avant que tu sois de retour.

Emilie. Peut-être que je vous amènerai ma mère pour vous faire ses remerciements.

Henriette. Allons, allons, courons la trouver.
(*Elle prend Emilie par la main et sort avec elle.*)

SCÈNE V.

Marcellin (*seul*).

Que nous sommes heureux, ma soeur et moi, de n'être pas obligés, comme cette pauvre enfant, d'aller ramasser de tous côtés des épis pour vivre! En vérité, cette petite parle comme si elle était née quelque chose, elle n'a point l'air malpropre et déguenillé de nos filles de paysans. Oh! j'obtiendrai sûrement de mon papa... Mais le voici qui vient avec Hubert. Bon, la corbeille est aussi de la compagnie.

SCÈNE VI.

Marcellin. M. Beauval. Hubert.

Marcellin (*en courant à son père*). Ah, que je suis aise, mon cher papa, de vous rencontrer!... (*à Hubert.*) Rendez-moi cette corbeille.

Hubert. Doucement, doucement, monsieur; vous allez m'arracher le cou.

M. Beauval. Que veux-tu faire de cette corbeille, Marcellin?

Marcellin. Elle appartient à une pauvre petite fille, à qui ce vilain Hubert l'a prise, avec les épis qu'on lui avait donnés. Vous saurez tout mon papa.

Hubert. Ha! ha! on est donc vilain pour faire son devoir, et pour ne pas aider les voleurs à faire leurs coups? Premièrement, je ne les empêche

point de glaner tant qu'ils veulent, lorsque la moisson est hors du champ; mais tant qu'il y reste une gerbe. . .

Marcellin (*ironiquement*). Que ne dis-tu aussi lorsque les champs sont en friche ou couverts de neige. Il y a grand'chose à ramasser, n'est-ce pas, lorsque la moisson est rentrée?

Hubert. Vous n'entendez rien du tout à cela, Monsieur. — Secondement, qui peut nous répondre que ce ne sont pas des voleurs?

Marcellin. Des voleurs, grand Dieu! des voleurs! La petite fille m'a dit qu'elle n'avait pris ici aucun épi, et que c'était un vieux moissonneur du champ voisin qui lui avait rempli sa corbeille.

Hubert. Bon, elle vous l'a dit: comme s'il y avait un mot de vérité dans ce que ces gens-là nous disent! Je l'ai surprise ici sur une gerbe.

M. Beauval. Qui détachait des épis?

Hubert. Je ne dis pas tout à fait cela. Mais sais-je moi ce qu'elle avait fait avant mon arrivée? Et puis, n'est-ce pas un mensonge que cette histoire d'un vieux moissonneur qui lui a rempli sa corbeille? Oh, je reconnais bien là nos paysans: ce sont des messieurs si charitables!

Marcellin. Et moi, je soutiens que ces épis lui ont été donnés, car elle me l'a dit, et une si bonne fille ne saurait mentir.

Hubert. Et vous, n'avez-vous jamais menti, Monsieur? Cependant nous vous regardons comme un brave jeune homme.

Marcellin. Entendez-vous, mon papa, comme ce vilain Hubert me traite? (*à Hubert en colère.*) Non, si je mentais, je serais un méchant garçon; mais je ne mens pas, ni la bonne petite fille non plus. Et c'est vous qui êtes un...

M. Beauval. Doucement, Marcellin ; je suis content jusques-là de ta défense. On doit croire tous les hommes honnêtes gens, jusqu'à ce que l'on soit bien convaincu du contraire ; mais on ne doit pas s'emporter contre ceux qui sont d'une opinion différente ; et il faut chercher à les ramener avec douceur à des pensées plus consolantes et plus vraies.

Hubert. Non, non, Monsieur, il vaut mieux croire tous les hommes méchants, jusqu'à ce que l'on voie, à n'en pouvoir douter, qu'ils sont honnêtes : c'est beaucoup plus sage. Lorsque je rencontre un boeuf sur la route, je suppose toujours qu'il a la corne mauvaise, et je me tire de son chemin. Il peut se faire qu'il ne soit pas méchant ; mais je ne cours aucun risque à prendre mes précautions. Le plus sûr est toujours le meilleur.

M. Beauval. Si tous les hommes' avaient ta façon de penser, Hubert, avec qui pourrions-nous vivre ? Et qu'en serait-il résulté entre toi et moi, si, au lieu de te donner un service honnête dans mes terres, pour procurer du pain à un vieux soldat réformé, je t'avais livré à la justice comme un vagabond, qui n'avait ni certificat, ni passe-port ?

Hubert. Oui, cela est vrai ; mais il est vrai aussi que je suis un honnête homme.

M. Beauval. Je ne te garde auprès de moi que parce que j'en suis persuadé ; mais je ne pouvais le croire d'abord que sur ta parole et sur ta physionomie.

Marcellin. O mon cher papa ! si vous vous en rap- portez à la parole et à la physionomie, vous en croirez plus la petite fille qu' Hubert.

Hubert. Oui-da, Monsieur, regardez-moi en face. Votre papa sera certainement bien content de la

physionomie de votre petite fille, si elle lui revient autant que la mienne.

Marcellin. Vraiment oui ; il te sied bien avec ta figure d'ours . . .

M. Deauval. Fi donc, Marcellin ! — Hubert, connais-tu la petite fille ?

Hubert. Oui, je la connais et je ne la connais pas. Je sais qu'elle est ici depuis dix à douze jours avec sa mère ; mais comment, et pourquoi elles y sont venues, il n'y a que M. le bailli qui puisse vous en instruire. Vous le dirai-je, Monsieur ? C'est bien mal fait à lui de recevoir cette espèce de gens dans la paroisse, pour y être nourris aux dépens de la communauté.

Marcellin. Eh bien, c'est moi qui les nourrirai, oui, moi.

Hubert. Vous avez donc quelque chose à vous, Monsieur ?

Marcellin. Si je n'ai rien, mon papa en a assez.

Hubert. En attendant, toute la communauté murmure. Mais lorsqu'on graisse la patte aux gens en place (*il compte dans sa main*), car j'imagine que M. le bailli . . .

Marcellin. Ne voilà-t-il pas qu'il dit aussi des injures de M. le bailli ? Je le lui dirai, va.

M. Deauval. Doucement, mon fils. Je vois, Hubert, qu'il est impossible de guérir ton esprit soupçonneux ; mais je conçois des soupçons à mon tour. Tu juges que cette petite fille a rempli ici sa corbeille, parce que tu l'as trouvée dans mon champ auprès d'une gerbe ; que M. le bailli s'est laissé corrompre pour de l'argent, parce qu'il a reçu une pauvre famille dans le village ! Eh bien, je juge aussi que tu n'as retenu la corbeille de la petite fille, que parce qu'elle n'a pas eu de l'argent, ou quelques

prises de tabac à te donner, et qu'à ce prix tu l'aurais volontiers relâchée.

Hubert. Quoi, Monsieur ! vous pourriez croire ?

M. Beauval. Pourquoi ne veux-tu pas que je pense sur ton compte ce que tu te permets de penser sur le compte des autres ?

Hubert. Tenez, Monsieur, il vaut mieux que je me taise. Et quand je verrais ces mendiants charger sur leurs épaules vos champs, vos bois et vos prairies... Faut-il porter la corbeille chez M. le bailli ?

Marcellin. Oh, non, non, mon cher papa, je vous en supplie.

M. Beauval. Hubert, vous la rapporterez chez la pauvre femme, et vous ferez vos excuses à la petite fille.

Hubert. Des excuses, Monsieur ! des excuses ! y pensez-vous ? Moi, lui aller faire des excuses, et pourquoi ?

Marcellin. Pour l'avoir affligée sans sujet, et pour lui avoir fait l'affront de l'accuser d'une bassesse.

Hubert. Si elles n'ont pas d'autres excuses, ni d'autre corbeille...

M. Beauval. Hubert, si j'avais commis une injustice envers vous, je ne balancerais pas à la réparer. Et pour vous en convaincre, j'irai moi-même, je reporterai la corbeille et je ferai des excuses en votre nom.

Hubert. Chargez-vous-en plutôt, Monsieur Marcellin.

Marcellin. Oh, de tout mon cœur ! mon cher papa, la petite fille doit revenir à l'instant avec Henriette qui est allée consoler sa mère.

Hubert. En ce cas je n'ai plus rien à faire ici.
(*Il s'éloigne en grommelant.*) Je vois que nous allons

avoir tant de mendiants dans ce village, qu'il nous faudra bientôt mendier nous-mêmes.

SCÈNE VII.

M. Beauval. Marcellin.

Marcellin. Mon papa, entendez-vous ce qu'il dit ?

M. Beauval. Oui, mon fils, et je lui pardonne volontiers son humeur.

Marcellin. Mais comment pouvez-vous garder ce méchant homme ?

M. Beauval. Il n'est pas méchant, mon ami. C'est un zèle outré pour nos intérêts qui l'égaré. Il m'est très-attaché, et il remplit exactement ses devoirs.

Marcellin. Mais s'il est injuste ?

M. Beauval. Tu viens d'entendre qu'il ne croit pas l'être. Son unique défaut est de suivre trop littéralement ce qui lui a été prescrit, et de n'avoir pas assez d'intelligence pour faire de justes distinctions entre les personnes et les circonstances.

Marcellin. Expliquez-moi cela, mon papa, je vous prie.

M. Beauval. Très-volontiers, mon ami. En l'installant dans sa place, je lui ai ordonné d'écartier de mes terres les vagabonds, et d'amener devant le juge ceux qu'il surprendrait. Cet ordre ne pouvait regarder que ces malheureux qui se nourrissent de vols et de brigandages, et qui viendraient nous piller ou assassiner.

Marcellin. Ah, je comprends. Et lui, il regarde comme des scélérats ceux qui n'ont pour subsister que les secours des autres ; et il ne s'informe point si c'est la vieillesse, des maladies ou des malheurs inévitables qui les ont réduits à cet état.

M. Beauval. Très-bien, mon fils : car les circon-

stances changent bien la nature des choses. Par exemple tu as mis trop peu de réflexion dans la querelle que tu as eue avec lui. Sais-tu si la mère de cette petite fille n'est pas une personne vicieuse, si la petite fille elle-même ne t'a pas fait un mensonge, et n'a pas effectivement dérobé ces épis à mes gerbes.

Marcellin. Non, mon cher papa; c'est impossible.

M. Beauval. Pourquoi cela serait-il impossible? As-tu pris des éclaircissements? Sais-tu qui elle est, quelle est sa mère, et dans quel dessein elles sont venues ici?

Marcellin. Ah, si vous l'aviez seulement vue; si vous l'aviez seulement entendue! son langage, sa figure, ses larmes!... Elle est si pauvre, qu'elle a besoin d'une poignée d'épis pour se procurer du pain. A-t-on besoin d'en savoir davantage? Dois-je laisser mourir un pauvre de faim, parce que je ne sais pas encore s'il mérite mon assistance?

M. Beauval. Embrasse-moi, mon fils; conserve toujours ces généreuses dispositions envers les pauvres, et Dieu te bénira comme il m'a béni moi-même pour de pareils sentiments, en les faisant naître dans ton jeune coeur. La clémence est toujours préférable à la sévérité. L'insensibilité ne peut conduire qu'à l'injustice; et si celui qui sollicite notre pitié ne la mérite pas, c'est sa faute, et non pas la nôtre.

Marcellin. Mais, mon cher papa, il n'est guère prudent de confier à des personnes comme Hubert un emploi où l'on peut commettre des injustices!

M. Beauval. Tu aurais raison, mon fils, si je lui avais laissé le pouvoir de condamner ou d'absoudre lui-même. Il ne peut, tout au plus, commettre qu'une injustice passagère, à laquelle il est facile

de remédier, et cet inconvénient est inévitable. Pour juger les choses suivant les principes de l'équité, j'ai, dans monsieur le bailli, un homme plein de lumières, de droiture et de noblesse dans les sentiments. Il m'a rendu un témoignage bien favorable de la petite fille et de sa mère, lorsqu'il les a reçues dans le village et il m'a appris qu'elles demeurent chez la vieille Marguerite, qui est une très-honnête femme.

Marcellin. Mais si Hubert avait battu la petite fille, comme il l'en a menacée?

M. Beauval. Il ne se serait jamais porté à cet excès. Je lui ai défendu sous peine de perdre son emploi, de frapper qui que ce soit, même les personnes qu'il prendrait en faute; et il suit, à la rigueur, les ordres que je lui donne.

Marcellin. Ah, mon cher papa, voici ma soeur qui revient avec la petite fille.

SCÈNE VIII.

M. Beauval. Marcellin. Henriette. Emilie.

Marcellin (*courant avec la corbeille vers Emilie*). Tiens, mon enfant, voilà ta corbeille, il n'y manque pas un seul épi.

Emilie. O ma chère corbeille!... que je vous ai d'obligations, mon bon petit monsieur! (*Elle aperçoit M. Beauval.*) Qui est ce monsieur-là?

Henriette (*courant vers son père et lui sautant au cou*). C'est notre bon papa.

Marcellin (*à Emilie*). Oh, c'est un bon père, je t'assure; tu n'as rien à craindre. Viens, je veux te présenter à lui. (*En s'avançant.*) Il a bien rabroué le vieux Hubert, pour t'avoir maltraitée.

Emilie (*s'avance timidement vers M. Beauval et lui baise la main*). Monsieur, me pardonneriez-vous cette liberté?... Oh, que vous avez de braves enfants!

M. Beauval. Marcellin a raison ; en la voyant, on ne peut douter de son innocence ; cet air décent, ce langage n'annoncent pas une éducation commune.

Emilie (*bas à Marcellin et à Henriette*). Est-ce que j'aurais fâché votre papa ? Il parle tout seul.

M. Beauval (*qui l'a entendue*). Non, ma chère fille. Si mes enfants en ont bien agi envers toi, ils n'ont rien fait que tu ne paraisses mériter.

Henriette. Et qu'elle ne mérite aussi, mon papa. Ah ! si vous aviez vu sa mère !

M. Beauval. Où est ta mère, mon enfant : qui vous a engagées à venir dans ce village et quelles ressources avez-vous pour vivre ?

Emilie. Nous vivons, ... ah, grand Dieu ! je ne sais pas de quoi. Nous vivons de peu ou de rien. Nous passons le jour et quelquefois la nuit, à coudre et à filer, pour avoir du pain. La vieille Marguerite donne le couvert à ma mère. Elles m'ont envoyée aujourd'hui aux champs pour glaner. Hélas ! mon apprentissage ne m'a pas trop bien réussi.

Marcellin. Pas si mal que tu penses. Ma soeur et moi nous voulons obtenir de mon papa qu'il te fasse donner des épis sans glaner.

M. Beauval. Mais où demeuriez-vous auparavant ?

Emilie. Dans le village de Nanterre, qui est à quelques lieues d'ici. La vie y était trop chère : la vieille Marguerite engagea ma mère à venir chez elle, et lui offrit un logement pour rien.

M. Beauval (*à part*). Si des gens aussi pauvres exercent la bienfaisance, quels devoirs nous avons à remplir ! (*à Emilie*.) Ton père vit-il encore ? quel est son état ?

Marcellin. Je gagerais bien que ce n'est pas un paysan.

Henriette. Je le parierais aussi, surtout depuis que j'ai vu sa mère.

Emilie (*embarrassée*). Mon père... Je n'en ai plus. Je ne l'ai même jamais vu. Il était mort quand je suis née. Oh! s'il vivait encore!

M. Beauval. Et tu ne sais pas qui il était; comment il s'appelait?

Emilie. Ma mère vous en instruira mieux que moi.

M. Beauval. Ne pourrais-je pas lui parler?

Henriette. Oh, oui, mon papa. Elle va venir elle-même; elle ne m'a demandé qu'un moment pour s'arranger un peu.

M. Beauval. Et qui t'a élevée?

Emilie. Elle seule, Monsieur. Elle m'a appris à lire et à écrire. Elle m'instruit dans ma religion, et me donne quelques leçons de dessin.

M. Beauval. De dessin! Je n'en doute plus; c'est un rejeton de quelque famille distinguée, que des malheurs ont réduite à l'indigence.

Henriette. Ah! la voici qui vient.

Marcellin. Est-ce elle?

M. Beauval (*à part*). Je brûle d'éclaircir ce mystère. Cette enfant me rappelle des traits connus, mais que je ne puis encore démêler.

SCÈNE IX.

M. Beauval. Mme. Joinville. Marcellin.
Henriette. Emilie.

Emilie (*courant au-devant de sa mère, qui paraît embarrassée en voyant M. Beauval*). Venez, maman, ne craignez rien. C'est le père de ces deux aimables enfants qui nous montrent tant d'amitié, et il est bon, aussi bon que ses enfants.

Mme. Joinville (*s'avance timidement. Henriette lui prend la main avec vivacité, et l'entraîne vers son père*).

Henriette. Oh, notre bon papa est instruit de tout.

Ame. Joinville. J'ose me flatter, Monsieur, que vous n'avez pas soupçonné mon Emilie...

M. Beauval. On n'a besoin, Madame, que de vous voir, vous et votre fille, pour prendre de vous l'opinion la plus avantageuse.

Marcellin. Elle s'appelle Emilie. O mon papa! on voit bien qu'elle n'était pas née pour glaner.

Ame. Joinville. La nécessité impose quelquefois des lois cruelles; et pourvu qu'on ne fasse rien de déshonorant...

M. Beauval. On ne doit point rougir de la pauvreté; elle peut s'allier avec les vertus. Mais oserais-je vous demander, Madame, qui vous êtes?

Henriette. Elle s'appelle madame Laborie.

Ame. Joinville. Je ne crois pas, Monsieur, devoir vous déguiser mon vrai nom. Je me vois même dans la nécessité de vous le découvrir, pour me justifier, dans votre esprit, de l'état dans lequel vous me voyez descendue. Cependant je voudrais (*elle regarde les enfants*) vous faire cet aveu sans témoins. Ce n'est pas que je rougisse de mon abaissement, mais si mon nom était connu, je craindrais de trouver parmi les gens du peuple des âmes peu généreuses, qui se feraient peut-être un plaisir de m'humilier, parce qu'il nous arrive souvent de ne pas agir plus noblement à leur égard, lorsque nous sommes dans la prospérité.

Marcellin. Eh bien, je n'écouterai point.

Henriette. Et moi, je n'en dirai pas un mot, je vous assure; et qui que vous soyez, Emilie sera toujours ma bonne amie.

M. Beauval. Croyez, Madame, que je ne vous aurais pas demandé ces particularités sans un intérêt pressant, et si je n'étais dans la résolution de réparer les injustices du sort.

Ame. Joinville. Je suis née d'une famille noble, mais peu favorisée de la fortune. J'ai passé ma jeunesse à Paris, auprès d'une dame de condition, en qualité de demoiselle de compagnie. Il y a huit ans que je fis connaissance avec monsieur Joinville, lieutenant-colonel de cavalerie, qui était venu passer quelques mois dans la capitale.

M. Beauval (*avec transport*). Joinville! Joinville!

Ame. Joinville. Il prit de l'inclination pour moi; ses vertus m'avaient prévenue en sa faveur; je lui donnai ma main; et quelques jours après notre mariage, nous nous retirâmes dans une terre qu'il possédait en Provence.

M. Beauval. Oh, c'est lui, c'est lui! je retrouve tous ses traits sur la figure de cette enfant.

Ame. Joinville. Que dites-vous, Monsieur?

M. Beauval. Poursuivez, Madame, je vous en conjure.

Ame. Joinville. J'abrègerai autant qu'il sera possible. Nous commencions à goûter dans une paisible retraite les douceurs de la plus tendre union. Mais, hélas! les fatigues de la guerre avaient altéré la santé de mon époux, et une maladie cruelle termina sa vie en peu de jours. (*Elle laisse couler des larmes.*)

Henriette (*à Emilie*). Pauvre enfant! tu as été orpheline bien jeune.

Emilie. Hélas! même avant d'être née.

Ame. Joinville. Il me laissa enceinte de cette enfant que vous voyez. Je lui donnai la naissance dans la douleur. Aussitôt que les frères de mon mari, gens durs et intéressés, virent qu'il n'y avait point d'héritier mâle, ils se mirent en possession de ses fiefs; et comme nous avions de jour en jour différé de faire revêtir les articles de notre mariage de toutes les formalités essentielles, je fus obligée de

me contenter de ce qu'ils voulurent bien me laisser pour ma fille et pour moi.

M. Beauval. Leur indigne avarice me fait juger que la somme fut modique, et ne put vous suffire longtemps.

Amé. Joinville. Elle me servit à vivre encore quelques années en Provence, dans l'attente d'un léger douaire que je me flattais d'obtenir. Enfin, lorsque je vis mes espérances déçues, je pris la résolution de retourner à Paris, auprès de mon ancienne bienfaitrice. J'appris, à mon arrivée, que cette dame venait de mourir. Je n'eus, pour lors, d'autre ressource que de vendre ce qui me restait de mes bijoux et de mes habits, et de subsister du travail de mes mains. Je me retirai à Nanterre, pour y vivre inconnue. Il y a quelque temps que j'y rencontrai, par hasard, une femme que j'avais connue autrefois, et qui demeure dans ce village.

Henriette. Mon papa, c'est la vieille Marguerite.

Amé. Joinville. Elle avait servi chez la dame, dont je vous ai parlé. Je lui avais donné dans une cruelle maladie des soins qui me valurent son attachement. Je lui exposai ma situation : elle me proposa de venir demeurer ici, où je pourrais vivre dans une obscurité plus profonde. C'est à elle que je dois l'hospitalité : et comme elle n'a personne pour lui fermer les yeux, elle m'a fait entendre que j'hériterais à sa mort de sa petite chaumière. Vous voyez...

M. Beauval. C'en est assez, Madame. Cette généreuse femme ne me surpassera point en reconnaissance. J'ai une joie inexprimable de pouvoir enfin acquitter une dette que j'ai contractée envers votre digne époux.

Amé. Joinville. Comment, Monsieur, est-ce que vous l'auriez connu ?

Marcellin. Le père de cette bonne Emilie!

Henriette. O ma chère Emilie! Je vois que nous allons te garder avec nous. Mais quoi, tu pleures?

Emilie. Ne me plaignez pas, je ne pleure que de plaisir.

M. Beauval. C'est à lui que je dois la vie : quel bonheur pour moi de pouvoir reconnaître ce bienfait envers son épouse et son enfant! J'ai servi sous lui pendant la dernière guerre d'Allemagne. Dans une affaire malheureuse, où j'étais épuisé de fatigues, un cavalier ennemi avait le sabre levé sur ma tête. C'en était fait de moi, si mon digne lieutenant-colonel ne m'eût sauvé, en se précipitant sur lui.

Mme. Joinville. Je le reconnais bien à ces traits; il était aussi brave que généreux.

M. Beauval. Quelques jours après, je fus commandé en détachement pour une expédition périlleuse. Nous fûmes enveloppés et forcés de nous rendre, après une longue résistance. Mes équipages avaient été pillés. J'étais dénué d'habits et d'argent. M. Joinville fut instruit de mon sort, et me fit recommander au général ennemi. J'obtins, grâce à lui, tous les secours dont j'avais besoin, dans le traitement d'une blessure profonde que j'avais reçue. Je fus plus de deux ans à me rétablir; et, lorsque je revins dans ma patrie, je n'eus que le temps de l'embrasser à mon passage, étant obligé de m'embarquer aussitôt pour les Indes. Un mariage avantageux que j'y ai fait m'a ramené, il y a six ans, en France. Je me disposais à voler dans ses bras, lorsque j'appris qu'il ne vivait plus. Que j'étais loin de penser que son épouse et sa fille fussent dans la situation où j'ai la douleur de vous trouver!

Mme. Joinville. Grand Dieu, grand Dieu! par quelles voies miraculeuses m'as-tu conduite ici?

Marcellin. (*à Emilie*). Quoi! ton père a sauvé la vie au nôtre.

Henriette. Combien nous devons t'aimer!

M. Beauval. Viens, mon Emilie: tu retrouveras en moi le père que tu as perdu. Mes enfants ont aussi besoin d'une seconde mère qui remplace celle qui leur a été enlevée. L'éducation que vous avez donnée à votre aimable fille (*Emilie s'avance vers lui, et lui baise la main*), me fait voir, Madame, combien vous êtes digne de remplir un emploi si délicat. Je vais prendre toutes les précautions nécessaires, pour que vous n'ayez plus à craindre, une seconde fois, les coups imprévus de la fortune (*à Emilie qui lui tient encore la main*). Oui, ma chère fille, je ne mettrai plus de différence entre toi et mes enfants. Tu es la vivante image de ton généreux père; et tu es aussi digne de ma tendresse, qu'il l'était de ma reconnaissance.

Mme. Joinville. (*saisissant avec transport la main de M. Beauval*). Comment pourrais-je répondre à tant de bienfaits, Monsieur? Je n'ai que des larmes pour exprimer ce que je sens.

Henriette. (*Vembrassant*). O ma nouvelle maman, vous serez donc toujours auprès de nous avec Emilie? vous verrez comme nous serons empressés à vous obéir!

Marcellin. Oui, Emilie sera ma seconde soeur. Elle n'ira certainement plus glaner. Ah! méchant Hubert, comme je vais me moquer de toi!

Mme. Joinville. Mon cher petit troupeau, de quelle joie vous remplissez mon âme! au lieu d'un enfant, j'en ai donc trois. Non, aucune mère ne m'égalera pour les soins et pour la tendresse (*à M. Beauval*). Permettez-vous, Monsieur, que j'aie à apprendre cette heureuse nouvelle à ma bon-

ne Marguerite? Je crains qu'elle n'en meure de plaisir.

M. Beauval. Rien de plus juste, Madame, et moi, je vais faire préparer votre appartement.

Henriette. Mon papa, me permettez-vous de suivre Emilie et ma nouvelle maman?

Marcellin. Et moi aussi, je voudrais bien aller avec elles.

M. Beauval. Je le veux bien, mes enfants. Vous ramènerez ensuite Mme. Joinville et sa fille, sans oublier la bonne Marguerite, que j'invite aussi à venir dîner avec nous.

Marcellin. (*à Emilie qui veut emporter la corbeille*). Non, Emilie, cela n'est plus fait pour toi. La corbeille restera ici.

Emilie. Ah, Monsieur! pour rien au monde je ne donnerais cette corbeille. Je lui dois mon bonheur, le bonheur de ma mère, celui de vous avoir connu, notre vie et notre bien-être. Non, ma chère petite corbeille, je ne rougirai jamais de toi.

(*Elle la relève, et s'en charge avec beaucoup de peine*).

Henriette. Du moins, ôtez-en les épis: elle sera plus légère.

Emilie. Non, ces épis sont à moi; car le bon vieillard me les a bien donnés, quoi qu'en ait pu dire Hubert. Je veux en faire présent à notre vieille Marguerite.

M. Beauval. Elle ne sera pas oubliée à la prochaine moisson, et dès ce moment elle a du pain assuré pour toute sa vie.

Mme. Joinville. Que le ciel vous récompense de votre générosité, dans vos enfants.

Դ. ԵՐԿԱՅՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
 Զ-ԲՆԱԿԻ ԳՆԱԿԱՆՆԵՐ.

I.

Madame de Grunau menait dans sa belle maison de campagne une vie triste et solitaire. Des pertes douloureuses, en la frappant coup sur coup, avaient détruit son bonheur. Depuis deux ans, la mort lui avait enlevé un époux qu'elle aimait tendrement. Accompagnée de ses trois jeunes enfants, elle avait suivi le convoi de cet époux si cher. L'année d'après, deux de ses enfants, garçons pleins d'amabilité, donnant les plus belles espérances, moururent des suites de la petite vérole; et elle allait bien souvent arroser de ses larmes les fleurs qu'elle avait plantées sur ces trois tombes. Au commencement de l'année où nous reporte ce récit, elle avait appris l'affligeante nouvelle que son frère, le seul qu'elle eût, brave officier, qui servait depuis plusieurs années, était mort glorieusement en combattant pour la patrie; et cette dernière perte mettait le comble à sa profonde douleur. La seule enfant qui lui restait, charmante petite fille de huit à neuf ans, appelée Mélanie, était alors la seule consolation qu'elle eût sur la terre.

Cette tendre mère voulut être elle-même l'institutrice de sa fille. Un jour elle était assise près de sa petite table à ouvrage près de la fenêtre, et Mélanie debout à côté d'elle lui faisait une lecture édifiante, lorsque la porte s'ouvrit; un étranger se présenta d'un air assez gauche, et, tirant de sa poche un morceau de papier, il dit qu'il venait réclamer le paiement d'une vieille créance que feu M. de Grunau avait contractée envers lui: c'était, disait-il, une bagatelle de deux mille écus. Madame

de Grunau trouva cette dette fort invraisemblable, d'abord parce que son mari ne lui en avait jamais parlé, et que d'ailleurs cet individu, qui se prétendait créancier, avait plutôt les manières et le costume d'un vagabond que d'un homme en état de prêter une somme aussi considérable. La pauvre dame était cependant fort embarrassée; par un malheureux hasard, aucun de ses domestiques ne se trouvait en ce moment à la maison. La femme de chambre avait demandé et obtenu la permission d'aller à la ville voisine visiter sa mère, malade à toute extrémité, et le cocher l'y avait conduite. Les autres domestiques travaillaient dans la prairie à charger et à rentrer le foin. Madame de Grunau dit tout bas à sa fille d'aller appeler le régisseur. Le vieillard arriva aussitôt, et à la première vue il déclara le billet faux et la signature contrefaite. L'étranger éleva la voix, et, avec des jurements épouvantables, il chargea la mémoire du feu M. de Grunau des accusations les plus atroces et les plus calomnieuses. La veuve, ne voulant pas que Mélanie entendit de si odieux discours, commanda à la petite d'aller se promener au jardin. L'étranger commença alors à débiter un récit très-long et très-embrouillé dans lequel il cherchait à expliquer comment M. de Grunau, dans sa jeunesse, lorsqu'il faisait ses études à l'université de **, lui avait emprunté cette somme pour satisfaire son penchant à la dissipation. Enfin le vieux régisseur perdant patience, s'écria: Retirez-vous, vous n'êtes qu'un calomniateur et un escroc. Si mon défunt maître vous avait dû seulement dix écus, vous lui auriez depuis longues années demandé cet argent, dont vous paraissez avoir grand besoin; vous n'auriez pas attendu jusqu'à ce jour, plus de deux ans après sa mort. Mais l'étranger

persistant toujours à être payé, il s'éleva entre le régisseur et lui une longue et violente altercation. Madame de Grunau aurait bien voulu alors que ses domestiques fussent là pour mettre cet individu à la porte ou pour l'arrêter. Enfin il se retira furieux et en menaçant la dame de la poursuivre en justice.

Quand il fut parti, Madame de Grunau, encore très-émue de cette scène, descendit au jardin pour rejoindre son enfant. Elle la chercha partout, mais en vain, la petite Mélanie avait disparu! Au bout du jardin passait une rivière assez rapide. Près du bord escarpé elle aperçut le petit arrosoir dont l'enfant se servait ordinairement pour arroser ses fleurs. La pauvre mère saisie d'effroi faillit perdre connaissance. En cet instant même un petit berger, qui gardait les moutons non loin de là, accourut, et lui apporta le chapeau de paille de Mélanie. Ce jeune garçon déclara qu'il avait vu ce chapeau flotter sur l'eau et s'aller accrocher aux branches d'un buisson qui bordait la rivière, et qu'à ce joli ruban bleu qui l'entourait, il l'avait reconnu pour celui de la petite demoiselle. — Grand Dieu! s'écria la mère en pâlisant et levant ses mains vers le ciel: mon enfant serait-elle tombée dans la rivière? — Hélas! répondit le petit berger en sanglotant, je crains bien que la pauvre petite demoiselle ne soit noyée! Regardez, Madame, depuis la place où vous voyez son arrosoir jusqu'au bord de l'eau, l'herbe est toute foulée. Oh! la bonne Mélanie, combien je la regrette! Encore hier au soir elle est venue m'apporter un morceau de si bon pain! La malheureuse mère s'écria: Oh! cours, cours bien vite appeler du monde, peut-être est-il encore temps de sauver ma fille! Puis au même instant elle courut elle-même chez le régisseur en s'écriant avec l'accent du

désespoir : Mélanie a disparu ! Mélanie est tombée dans la rivière ! Tout le village accourut pour chercher l'enfant ; mais toutes les recherches furent inutiles.

Depuis, la pauvre mère passa les jours et les nuits dans l'affliction. Hélas ! disait-elle sans cesse, mon époux bien-aimé et mes trois enfants m'ont été enlevés ; mon frère a péri sur le sol étranger. Seule de toute ma famille je suis restée sur la terre, abandonnée de tous les miens ! Les biens de la fortune que je possède ne sauraient me procurer aucune jouissance, le monde entier me semble une vaste solitude.

2.

Le frère de la noble dame, M. de Berg, n'avait point péri comme on le croyait. Capitaine de husards, il avait été blessé et renversé de cheval dans une mêlée furieuse ; et ses soldats qui le croyaient tué l'ayant laissé sur le champ de bataille, il fut relevé par les ennemis et conduit dans le fond de la Sibérie. Là, il ne put trouver aucune occasion de faire parvenir ses lettres à sa famille, et lui-même ne put en obtenir aucune nouvelle.

Enfin la guerre cessa, M. de Berg, compris dans l'échange des prisonniers, et nommé au grade de major, reprit avec son régiment la route de sa chère patrie. En traversant une petite ville, il apprit qu'à quelques lieues de là un de ses amis habitait un château isolé dans les montagnes. M. de Berg alla lui rendre visite. Là, il eut la douleur d'apprendre la mort de son beau-frère. Du reste son ami ne put lui donner des renseignements précis sur la position actuelle de la veuve et des trois enfants. Le soir, M. de Berg, suivi de son domestique, entreprit,

quoiqu'il ne connût pas cette contrée aride et sauvage, de retourner à la petite ville où était cantonné son régiment; il s'égara. Déjà l'automne était fort avancé. La lune éclaira un moment les deux voyageurs cheminant au milieu des sombres sapins, mais bientôt elle se cacha; des nuages épais couvrirent le ciel, un vent furieux secoua les arbres de la forêt, et de fortes averses entremêlées de flocons de neige battaient le visage du major. L'obscurité devint si épaisse qu'à peine on pouvait distinguer le firmament à travers les branches. M. de Berg dit à son domestique: Nos chevaux sont harassés; il faudra malgré ce temps affreux passer la nuit dans cette forêt sauvage. — Eh bien, ce ne sera pas la première fois que nous bivaquerons, répondit Haska, son hussard; je vais allumer ici un bon feu, et si nous n'avons ni à manger ni à boire, du moins nous nous chaufferons. — A ces mots il mit pied à terre, attacha les chevaux à un arbre et chercha un endroit à l'abri du vent et de la pluie. Mais il s'efforça vainement d'allumer du feu; les branches et les feuilles étaient trop mouillées. Cependant l'ouragan et la pluie se calmèrent peu à peu. Tout à coup il leur sembla entendre dans le lointain les aboiements d'un chien. Dieu soit loué, s'écria Haska, nous ne devons pas être éloignés d'un village ou d'une métairie. Je le présume, dit le major; remontons à cheval, et allons du côté d'où partent ces aboiements.

Après avoir marché quelque temps, ils virent de loin une lumière briller entre les arbres. Cette lumière disparaissait par intervalles, et reparaisait quelques instants après. Enfin ils arrivèrent à une maison isolée dans la forêt; il y avait grange, écurie et jardin, le tout entouré d'un mur assez élevé. La clarté d'un bon feu qui pétillait dans l'âtre de la

cuisine jetait un reflet rougeâtre sur les arbres et diminuait un peu les ténèbres. La maison paraissait construite avec beaucoup de solidité. Les fenêtres étaient garnies de barreaux de fer. Les deux cavaliers mirent pied à terre, et, conduisant leurs chevaux par la bride, firent le tour de cette maison pour en chercher l'entrée, et trouvèrent la porte cochère. Le domestique, après avoir vainement frappé à plusieurs reprises, redoubla de toute sa force. Enfin un petit guichet pratiqué à l'un des battants de la porte s'ouvrit; une lumière brilla au travers de l'étroit grillage de cette ouverture, et une voix demanda: Qui êtes-vous? — Nous sommes, répondit Haska, des voyageurs égarés dans la forêt. — Hum, hum, grommelait la voix, vous arrivez à une heure fâcheuse! Combien de personnes? — Nous sommes deux, et nos deux chevaux, répondit Haska. — Hum, hum, grommela encore la voix: ainsi en tout quatre têtes! En disant ces mots un vieux visage tout couvert de rides s'approcha du petit guichet pour mieux examiner les étrangers.

Peste! pensa le major, si ce n'était cette coiffure de femme, je serais tenté de jurer que c'est la figure rebarbative d'un vieux hussard. Il s'approcha et dit: Madame, ayez la bonté de nous accorder un gîte pour la nuit. — Eh bien, dit la vieille, comme vous m'avez l'air d'un jeune seigneur bien aimable, je consens volontiers à vous donner l'hospitalité. En disant ces mots elle ouvrit un des battants de la porte cochère, le major entra; et son domestique tenant les deux chevaux par la bride, le suivit. — Voici la porte de l'écurie, dit la vieille; vous trouverez une lanterne accrochée à droite en entrant. Donnez-la-moi, je vais vous l'allumer. Vos chevaux trouveront

une bonne litière et du foin à discrétion , et quant à l'avoine, je n'en manque pas non plus.

Haska conduisit les chevaux à l'écurie. Le major y entra aussi pour s'assurer s'ils y seraient bien, et il se montra fort satisfait. Dans cet intervalle la vieille referma soigneusement la porte cochère et mit les clefs dans sa poche. — Maintenant , aimable cavalier , dit la vieille hôtesse, donnez-vous la peine d'entrer dans la maison. — Très-volontiers , répondit le major ; mais , je vous prie , ma bonne mère, veuillez me préparer à l'instant même à souper et surtout une bonne soupe qui puisse me réchauffer l'estomac , car je grelotte comme un caniche qui vient de tomber dans l'eau , et nous sommes affamés comme des loups. — Bien, dit l'hôtesse ; mais je regrette beaucoup de n'être pas à même de vous traiter comme je le désirerais. Mon fils , le maître de la maison est absent, je le remplacerai de mon mieux. Comme vous voyez , je suis boiteuse et peu alerte. Faire la cuisine, mettre le couvert et servir à table, c'est à mon âge trop de besogne à la fois. Je vais donc appeler la jeune Ursule , ma petite-fille, pour vous servir à table. La pauvre enfant est muette, elle ne sait pas prononcer une parole , et c'est vraiment dommage , car elle entend fort bien et comprend tout ce qu'on dit, et pour une petite marmotte comme cela, elle n'est vraiment pas maladroite. Cependant avant une demi-heure mon fils sera de retour , et alors le service et la conversation iront mieux.

3.

Le major s'asseyait devant la cheminée pour se réchauffer un peu, lorsqu'il vit entrer une petite fille, encore fort jeune, portant la nappe et les couverts. C'était la petite Ursule dont la vieille lui avait parlé.

Elle avait le teint extrêmement pâle, les traits délicats et bien dessinés; mais on y voyait l'expression d'une profonde tristesse. Cette mélancolie dans un âge si tendre toucha vivement le major. Il lui adressa des paroles affectueuses, et lui dit combien il était peiné de la savoir muette, vu qu'il se voyait privé par là du plaisir de lier conversation avec elle. L'enfant le fixa d'un regard aimable mais douloureux; et, après l'avoir, par une révérence gracieuse, remercié de l'intérêt qu'il lui témoignait, elle posa le doigt sur ses lèvres, en signe de silence, puis elle se mit à couvrir la table et se retira.

Quelques instants après, Ursule revint, apportant la soupe. Le major se leva et se mit à table. Il remarqua que, contre son attente, le linge de table était très-propre et de la plus grande beauté; le couvert, la salière et l'huilier étaient en argent. Il trouva aussi la soupe excellente. Il adressa à la petite des éloges sur la manière dont elle le servait; puis il ajouta: Grâce à Dieu, j'ai trouvé un bon gîte; oh! comme je vais dormir et me reposer de toutes les fatigues du voyage! A cette exclamation de contentement, la jeune enfant fixa sur le major un regard d'inexprimable douleur, ses yeux se remplirent de larmes, et elle se hâta de quitter la chambre.

Il est singulier, pensa le major, que cette enfant soit si triste. A la vérité avoir la faculté d'entendre parfaitement tout ce qu'on dit, et ne pouvoir répondre une parole, ce doit être chose bien pénible. Cependant j'ai dans l'idée que la tristesse de cette petite doit avoir encore d'autres motifs. En vérité, je la plains, cette pauvre petite; je donnerais je ne sais quoi pour connaître les véritables causes du chagrin de cette aimable enfant, et surtout pour y remédier.

Un moment après, Ursule vint apporter du chevreuil rôti à la broche et de la salade. En posant ces plats sur la table, elle glissa furtivement à côté de l'assiette du major un petit bout de papier. Elle lui fit signe des yeux en les dirigeant tantôt sur le papier, tantôt vers la fenêtre de la cuisine, puis elle s'éloigna précipitamment. En promenant ses regards autour de lui, le major remarqua que la fenêtre désignée par la petite donnait sur la cuisine attenante à cette chambre, et que la vieille hôtesse se tenait aux écoutes et épiait ce qui se passait dans la chambre. Le major avait compris aux signes de la petite muette qu'il devait lire ce papier en secret; il le rapprocha donc de son assiette, sans le lever de la table, et il y lut ces mots tracés au crayon et écrits d'une main tremblante :

„Vous êtes tombé dans un repaire de brigands;
 „cette nuit même on va vous assassiner. Soyez sur
 „vos gardes. Puisse le bon Dieu vous être en aide
 „et vous sauver .... et me sauver aussi en même
 „temps!“

Le major fut consterné. Il délibéra en lui-même s'il ferait mieux de prendre la fuite ou de se mettre en état de défense. Cependant il doutait encore que le danger fût bien réel.

En ce moment, Haska, son fidèle domestique entra, apportant le manteau et la valise qui renfermait tout ce dont son maître pouvait avoir besoin pour passer la nuit. Afin de n'être pas compris de la vieille hôtesse, le major parla à son domestique en langue hongroise. Il lui expliqua le contenu du billet, afin de délibérer ensemble sur les meilleurs moyens d'échapper au péril qui les menaçait. Le domestique en fut d'abord effrayé. Oh! dit le major, gardons-nous bien de perdre courage. Quoique cette

affaire soit fort peu risible, ayons l'air d'en parler tout en riant. Car si elle nous voyait un air sérieux et consterné, la maudite vieille qui nous observe en pourrait concevoir de soupçons. Haska commença aussitôt à rire aux éclats comme si son maître avait dit quelque chose de très-comique. — Eh bien, ce bruyant éclat de rire, lui dit son maître, ne serait pas précisément nécessaire. Va chercher d'abord mes pistolets d'arçon. Ils me serviront en tous cas pour repousser la première attaque. Puis mon sabre que voilà, me rendra aussi, je pense, un assez bon service. Mais applique-toi à visiter tous les coins et recoins de cette maison; vois si tu y découvres quelque chose de suspect, soit des armes ou des objets volés; s'il n'y aurait pas quelques individus cachés, et s'il serait urgent ou non de nous sauver par une prompte fuite. En attendant je ferai en sorte de retenir l'hôtesse et de l'empêcher de te suivre et de t'espionner. Dès qu'elle voudra quitter sa cuisine je l'appellerai ici; et je l'occuperai continuellement à jaser.

Haska partit. Au bout d'un quart d'heure il revint avec les pistolets du major qu'il posa sur la table. Il avait l'air tout effaré, et dit: J'en ai vu assez! Dans le fond de l'écurie j'ai remarqué un petit réduit avec une couchette, destinée selon toute apparence pour le valet d'écurie. En visitant ce taudis avec soin, j'y ai découvert une trappe; je l'ai ouverte, j'ai descendu, et qu'ai-je vu, grand Dieu! Un amas de vêtements de toute espèce du drap le plus fin, de velours et de soie, la plupart tachés de sang. Entre autres un gilet de satin, qui devait avoir appartenu à quelqu'un de haute distinction, était troué d'un coup de poignard juste à la place où était le coeur, et tout le gilet était rempli de sang. Un frisson d'hor-

reur m'a fait dresser les cheveux sur la tête. Il n'est que trop certain que nous sommes tombés dans un repaire de brigands et d'assassins; et nul moyen de nous évader. La porte cochère est solidement fermée avec de grosses serrures dont la diabolique vieille aura caché les clefs avec soin. Le mur d'enceinte est trop haut pour l'escalader sans de longues échelles. Et puis d'ailleurs faudra-t-il donc leur abandonner nos chevaux? Au reste il paraît que du moins en ce moment pas un seul de ces brigands ne se trouve caché dans la maison. — Et quand même ils seraient une douzaine, s'écria le major, je ne les crains pas. Cependant je pense que le meilleur parti à prendre serait de profiter de l'occasion: la vieille hôtesse se trouve seule à la maison, forçons-la d'une manière ou d'autre à nous remettre les clefs, montons à cheval et faisons une retraite sûre et honorable. Je voudrais ne pas être obligé de répandre du sang.

4.

— Hé, Madame l'hôtesse! s'écria alors le major; venez un peu, j'ai un mot à vous dire. Elle entra clopin-clopant, et dit: Monsieur, me voilà; qu'y a-t-il pour votre service?

Au même instant on entendit frapper trois coups à la porte cochère. — Eh, s'écria la vieille, voilà le maître de la maison qui arrive. Permettez que j'aille bien vite lui ouvrir, ensuite je suis prête à vous obéir. Le major prit la lumière et se dirigea vers la porte cochère, comme si par politesse il voulait éclairer l'hôtesse, mais son but véritable était de voir si l'hôte venait seul ou bien s'il était accompagné d'autres brigands. Il était seul. Le major l'accompagna jusque dans la chambre, puis il se rassit à table, les deux pistolets d'arçon à côté de

lui. Il lia conversation avec l'hôte, lui parla de ses campagnes et des événements de la guerre, de la politique, etc., avec un air aussi calme que s'il n'avait pas eu la moindre appréhension.

Alors son domestique, ayant fini de soigner les chevaux, entra dans la chambre, et s'assit à un autre table où on lui servit aussi à souper. Le major lui dit en hongrois: Dépêche-toi de souper, puis fais-toi montrer ma chambre à coucher pour y monter mes effets. Ensuite demande ton lit à toi, et retire-toi dans ta chambre; mais sois bien sur tes gardes; dès que tu m'auras entendu monter dans ma chambre, tu viendras m'y rejoindre tout doucement, tu apporteras ton sabre et tes pistolets.

Haska remplit ponctuellement ces ordres. Après avoir monté les effets dans la chambre destinée à son maître, il revint dans la salle, où il se mit à bâiller comme s'il était accablé de sommeil. — Oh! hé, camarade, lui dit l'hôte, vous ouvrez la bouche aussi grande que si vous aviez envie de m'avaler d'une bouchée! — Ma foi, répondit Haska en éclatant de rire, j'en aurais bien envie; mais pour l'instant j'ai encore plus d'envie d'aller me coucher. Ce matin je me suis levé de très-bonne heure, et j'ai passé toute la journée à cheval; aussi cette nuit je vais ronfler comme un sabot. Ayez la complaisance de venir me réveiller demain à la pointe du jour, afin que j'aie le temps de soigner mes chevaux avant de nous remettre en route; mais je vous avertis qu'il faudra frapper bien fort à ma porte, faire un vacarme d'enfer, autrement je ne vous entendrais pas. X

L'hôte parut on ne peut plus satisfait d'aller faire coucher d'abord le domestique; il prit la lanterne et l'éclaira en traversant la cour jusqu'à une

petite chambre attenante à l'écurie, et dans laquelle on avait préparé le lit d'Haska. Quand l'hôte revint, le major continua à causer avec lui.

Cependant M. de Berg ayant remarqué qu'il jetait de temps en temps des regards furtifs sur les pistolets : — Mes pistolets vous plaisent ? demanda-t-il. — Oh ! je les trouve de toute beauté, répondit l'hôte ; cependant vous auriez dû les laisser dans le fourreau de la selle, à l'écurie ; vous n'avez nul besoin de ces armes ; le hasard vous a conduit dans la maison la plus sûre de l'univers, aussi vrai que je suis un honnête homme. — J'en suis persuadé, répondit le major ; mais j'ai l'habitude d'avoir toujours l'oeil sur mes armes ; comme je les tiens constamment chargées ; elles pourraient occasionner quelque malheur. — Il y aurait un bon moyen d'éviter tout accident fâcheux, dit l'hôte ; permettez-moi de les enfermer dans ce tiroir dont vous garderez la clef, si vous voulez. — Non, mon cher hôte, répliqua le major ; ne vous donnez pas la peine, je prends ces pistolets dans ma chambre à coucher ; j'ai la bonne ou la mauvaise habitude, comme il vous plaira, de ne pouvoir me coucher sans avoir à côté de mon lit ces pistolets chargés.

L'hôte parut un peu surpris ; il se promena quelques instants dans la chambre d'un air pensif. Mais, quoi ! s'écria-t-il tout à coup, je m'aperçois à présent seulement que vous n'avez bu que de l'eau à votre repas, ma mère a si peu de tête ! elle aura oublié de vous offrir du vin. Il est de mon devoir de réparer sa faute ; je vais vous chercher du meilleur vin de ma cave, et nous en boirons quelques verres ensemble.

A ces mots il sortit et se mit à crier dans la cuisine : Hé, ma mère ! vous avez oublié d'offrir du

vin à ce monsieur; prenez vite votre lampe, et venez avec moi. Allons percer le petit baril que nous tenons en réserve pour les grandes occasions et pour des amis particuliers.

— Quel est son dessein? pensa le major; aurait-il l'intention de me faire prendre un narcotique, ou veut-il m'empoisonner? Tenons-nous sur nos gardes!

Un instant après, l'hôte, revenant sur ses pas, ouvrit brusquement la porte en s'écriant: Monsieur, je vous en supplie au nom du ciel, venez à notre secours! ma pauvre vieille mère qui m'éclairait a fait un faux pas et s'est précipitée du haut de l'escalier dans la cave; la lampe est tombée avec elle, j'ignore si elle vit encore ou si elle s'est tuée. Venez m'aider à la relever et à la porter sur son lit. — Je le veux bien, répondit le major, prenez la chandelle et passez devant pour m'éclairer.

Ils arrivèrent à l'entrée de la cave dont la porte était une espèce de trappe. Voyez, Monsieur, regardez là-bas; ma malheureuse mère git étendue par terre et ne donne aucun signe de vie. M. de Berge ne savait si la vieille avait réellement fait une chute ou si c'était une ruse pour l'attirer dans le fond de la cave. Il s'arrêta à l'entrée, et dit: Passez donc devant, mon cher hôte, et ayez soin de m'éclairer comme il faut, autrement je trébucherais moi-même sur ce mauvais escalier.

L'hôte prit les devants. Le major qui marchait derrière lui, aperçut le bout du manche d'un poignard sortant du gousset de cet homme, et dès lors il comprit l'affreuse vérité. Le scélérat! pensa M. de Berge, il veut profiter du moment où je relèverai l'abominable vieille pour me surprendre et m'assassiner. Prenant aussitôt son parti, le major

s'écria: Qui tend des pièges s'y enlance lui-même! En même temps il poussa si vigoureusement le brigand qu'il le fit dégringoler du haut en bas de l'escalier. L'hôte tomba sur l'hôtesse; la vieille se releva promptement, saisit son digne fils par les cheveux en criant: Nigaud, imbécile, scélérat! tu m'as enfoncé les côtes! Tandis qu'ils se querellaient, le major se hâta de refermer la trappe, et poussa les énormes verrous qui la fermaient en dehors.

5.

Alors M. de Berg courut à la cour et appela Haska! Haska! Le fidèle domestique accourut aussitôt en vrai hussard hongrois, un pistolet à chaque poing et le sabre nu entre les dents. Nous n'avons plus besoin de nos armes, dit le major en souriant, les oiseaux sont pris: l'hôte et l'hôtesse sont enfermés dans la cave. — Bravo! victoire! répondit Haska; ainsi nous sommes maîtres de la place. Visitons-la bien afin de nous mettre sur la défensive en cas de besoin. Avant tout, tâchons de trouver les clefs et de nous en emparer. A force de chercher, Haska eut le bonheur de les trouver sous une vieille marmite renversée. Le facétieux hussard les posa sur un plat et les présenta ainsi à son maître avec le même cérémonial qu'on observe ordinairement lors de la présentation des clefs d'une forteresse au général vainqueur.

Après avoir fait une perquisition exacte dans toutes les pièces du rez-de-chaussée de cette antique maison, ils montèrent à l'étage supérieur, et parcoururent les corridors étroits et toutes les chambres, pour s'assurer si personne n'y était caché. En approchant d'une de ces chambres, ils entendirent parler à voix basse; ils prêtèrent l'oreille, et en-

tendirent réciter une prière. Bon Dieu, disait une douce voix, ayez pitié de ce bon monsieur et de son fidèle domestique; protégez-les, sauvez-les de cet horrible repaire et délivrez-moi aussi.

Le major ouvrit la porte et resta immobile de surprise: Quoi! s'écria-t-il enfin, c'est toi, Ursule, que j'entends prier avec ferveur! Tu n'es donc pas muette? — Non, Monsieur, répondit la jeune enfant; mais on avait besoin de le faire croire. Les affreux habitants de cette maison ayant assassiné un monsieur étranger qui couchait ici, ils m'ont menacée de me couper la gorge, si je m'avisais de prononcer une seule parole devant des étrangers. — Rassure-toi, mon enfant; ni l'hôte ni l'hôtesse ne pourront désormais te faire le moindre mal; nous les avons mis dans l'impuissance de nuire à qui que ce soit. — O mon Dieu! s'écria la bonne jeune fille, est-ce que vous les auriez tués? — Non, répondit le major; je me suis contenté pour le moment de les enfermer dans la cave. Viens, ma petite, descends avec nous dans la salle, réjouissons-nous, et puis raconte-nous par quelle fatalité tu as été amenée dans cette maison. — O Monsieur, repartit l'enfant, ne croyez pas encore être en sûreté! Cette forêt est infestée de brigands, il y en a au moins une vingtaine, cette nuit même ils doivent se rendre ici au nombre de dix à douze, je le sais, parce que j'ai vu l'hôtesse faire des apprêts de festin pour un pareil nombre de convives. Tâchez que ces redoutables scélérats ne puissent pénétrer ici, ou nous sommes perdus.

Eh bien, suis-moi, Haska, dit le major, nous allons nous mettre dans un état de vigoureuse défense. Je pense, ajouta-t-il en s'adressant à la petite Ursule, qu'il n'y a point moyen d'entrer ici

autrement que par la porte cochère. — Non, répondit l'enfant; toutes les fenêtres sont fortement grillées. Au coin de la maison se trouve une petite lucarne en saillie, que les voleurs appellent leur fanal. L'hôte, toutes les fois qu'il attend les brigands la nuit, place une lumière sur cette fenêtre, afin de les guider. Quand ils arrivent, pour se faire reconnaître, ils frappent trois coups; c'est le signal convenu, alors l'hôte ou l'hôtesse leur ouvrent la porte.

Eh bien, dit le major, à moins qu'ils ne s'avisent d'arriver tous les douze à la fois, nous les ferons entrer. En combattre une demi-douzaine ne sera pas pour nous une si rude besogne. Viens, Haska, préparons-nous à les recevoir comme il faut. Mais d'abord va voir si la lampe brûle encore sur la lucarne.

Haska partit. Un instant après il revint et dit en riant: Il paraît que monsieur l'hôte et madame l'hôtesse sont exacts dans le service; car avant d'avoir eu la complaisance de se laisser enfermer dans la cave, ils ont eu soin de renouveler l'huile du fanal. Cette lampe jette une si vive clarté sur les dehors de la place, qu'il nous sera facile de reconnaître le nombre des brigands qui se présenteront à la porte. — Bien, Haska, dit M. de Berg, descendons maintenant, et prenons nos armes. Le brave officier, ayant quitté sa redingote, dit en riant: La vue seule de mon uniforme de hussard les fera trembler. Prends aussi ce paquet de cordes; elles serviront à garrotter ces coquins.

En ce moment trois coups de marteau se firent entendre, Haska monta vite à la lucarne, revint aussitôt et dit, à voix basse: Ils ne sont que deux. — Bien! dit le major, va ouvrir la porte cochère, et

tiens-toi caché derrière le battant; le premier entré aura affaire à moi, tu te chargeras de l'autre. Place ta lanterne ici, dans ce coin, par terre.

Haska obéit, et ouvrit la porte; M. de Berg saisit au collet le premier des brigands, lui appuya le bout du pistolet sur la poitrine en lui criant d'une voix de tonnerre: Rends-toi, ou tu es mort! Le scélérat surpris et consterné tomba aux pieds du terrible major, et demanda grâce. Haska, de son côté, avait au même instant terrassé l'autre. Les deux brigands, pieds et mains bien garrottés, furent trainés dans un coin au fond de la cour, et le major leur dit: Bougez ou prononcez un mot, et je vous ferai sauter la cervelle!

Au bout d'un moment, on entendit frapper encore trois coups. C'étaient deux autres brigands, apportant de gros paquets. On les introduisit comme leurs camarades, et comme eux aussi ils furent terrassés et garrottés. Le vaillant officier et son brave hussard demeurèrent jusqu'à la pointe du jour chacun à son poste, mais il ne vint plus aucun brigand. — Je ne puis concevoir pourquoi les autres n'arrivent point, dit Haska: auraient-ils deviné quelque chose! N'importe! ceux qui sont pris n'échapperont point à leur juste punition.

6.

L'aurore venait de se lever au-dessus de la sombre forêt de sapins, le jour commençait à poindre. Partons, dit Haska, hâtons-nous de quitter cet infâme repaire. Mais le major lui répondit: Nous sommes encore environnés de périls. Tu l'as entendu: une bande de vingt brigands infeste cette forêt. Au moment où nous nous y attendrons le moins, une balle peut partir de ces épaisses broussailles, et

nous renverser avant que nous apercevions l'ennemi. Réfléchissons d'abord sur le meilleur parti à prendre.

Tout à coup Haska s'écria : Ecoutez ! n'entendons-nous pas dans le lointain le bruit des pas d'une multitude de chevaux ? je crains que toute la bande à pied et à cheval ne soit en marche pour venir ici. Il monta rapidement les degrés et se plaça en observation à la lucarne ; peu d'instants après il descendit en s'écriant avec des transports de joie : Ce sont des amis ! c'est un fort détachement de hussards ! Il s'empessa d'ouvrir les deux battants de la porte cochère, les hussards entrèrent ; et tous saluèrent M. de Berg et leur camarade Haska par des cris de joie. Puis le brigadier s'avança, et, après avoir fait à son supérieur le salut militaire, il lui dit : Nous étions fort en peine de vous, major ; vous connaissant si rigide observateur de la discipline, et voyant que plusieurs heures après le moment fixé vous n'étiez pas encore de retour, nous avons pensé que vous étiez égaré dans la forêt, ou que peut-être vous étiez tombé entre les mains des brigands qui infestent cette contrée. En conséquence, après avoir pris les ordres du colonel, nous sommes montés à cheval, et munis de flambeaux nous avons parcouru cette nuit toute la forêt. Enfin nous avons découvert les traces des pas de deux chevaux. Tenez, ai-je dit à mes hussards, voilà l'empreinte des pieds de l'alezan du major ; il n'y a pas dans tout notre régiment un seul cheval si bien ferré que le sien. En suivant ces traces nous avons découvert cette maison, et nous voilà !

Dieu soit loué de vous avoir amenés ici, répondit M. de Berg. Je suis sensible à votre attachement, et je vous en remercie de tout mon cœur.

Ah!... ah!... s'écria Haska, je sais maintenant pourquoi les autres brigands ne sont pas venus au rendez-vous; votre apparition dans la forêt les a effarouchés.

Le major raconta brièvement ce qui lui était arrivé depuis la veille, et il ajouta : Brigadier, placez une garde suffisante auprès des quatre prisonniers que voilà; garrottez l'hôte et l'hôtesse qui sont dans la cave, et mettez-les avec ceux-ci. Visitez toute la maison, ouvrez toutes les armoires et les coffres qui doivent renfermer des objets volés, et usez à discrétion des vivres et du vin qui doivent se trouver ici en abondance.

Les hussards mirent pied à terre et exécutèrent ponctuellement les ordres du major, surtout relativement au vin et aux vivres; et ils se régalerent de l'excellent et copieux repas préparé la veille pour les brigands.

Pendant ce temps, M. de Berg alla trouver l'enfant aux avis de laquelle il devait sa conservation. Après lui avoir rendu compte de l'heureuse issue des événements de la nuit, il ajouta : Assieds-toi à côté de moi, aimable petite, et dis-moi à présent par quelle fatalité tu te trouves dans cette maison, car je ne puis croire que tu sois réellement la fille de ce brigand, ni que l'exécrable vieille soit ta grand' mère. Raconte-moi tes malheurs en toute confiance; ne crains rien, ma chère Ursule, je saurai te protéger.

Ursule n'est pas mon vrai nom, répondit l'enfant; je m'appelle Mélanie. Des ravisseurs m'ont enlevée de chez ma mère, et m'ont transportée dans cette maison isolée. Mon père était mort deux années avant cet affreux événement, il se nommait le baron de Grunau.

O ciel ! le baron de Grunau était ton père ! s'écria le major tout surpris. Tu es donc l'enfant de ma soeur ! et je suis ton oncle ! embrasse-moi , chère Mélanie ! Avant mon départ pour l'armée je ne t'avais vue qu'une seule fois , tu étais encore au berceau , je t'ai prise dans mes bras et t'ai bénie. Et à présent c'est toi qui es le bon ange dont la divine providence s'est servie pour me soustraire au fer des assassins !

M. de Berg joignit les mains , et pendant plusieurs minutes ses regards reconnaissants restèrent levés vers le ciel.

Quand les premières émotions se furent un peu calmées , il dit : Mais raconte-moi , chère Mélanie , les détails de ton enlèvement.

— Hélas ! répondit la pauvre enfant , je m'en souviendrai toute ma vie ! Un jour que ma chère mère et moi étions seules dans la maison , nous vîmes entrer un homme de mauvaise mine ; il présenta à ma mère un écrit , et , au bout de quelques instants d'une conversation animée , je l'entendis faire du tapage et jurer d'une manière affreuse. En cet instant ma mère m'ordonna de me retirer et d'aller me promener au jardin. A peine y étais-je descendue , qu'un autre individu , à la mine encore plus sinistre , qui s'y tenait caché , se précipite sur moi , me saisit , me ferme la bouche avec son mouchoir , et m'entraîne dans la forêt voisine où une voiture attelée nous attendait. Le premier individu vint presque aussitôt nous rejoindre , s'assit dans la même voiture , et on me conduisit à cette maison.

Le major descendit avec Mélanie dans la cour , et lui fit voir les prisonniers. — Tenez , mon oncle , cria la petite en lui en montrant un qui avait les cheveux noirs et crépus , voilà celui qui est venu présenter le papier à ma mère ; et cet autre-là , à la

chevelure et aux favoris roux, est celui qui m'a enlevée.

Monsieur de Berg et Mélanie mangèrent quelques bouchées, puis le major donna aux hussards l'ordre du départ. Il prit Mélanie en croupe. Les prisonniers, ayant les mains liées derrière le dos et la chaîne au cou, marchèrent au milieu d'une escorte de hussards. Quatre hommes du détachement furent chargés de garder la maison et tous les objets volés qu'elle renfermait, jusqu'à ce que la justice fit occuper les lieux et instruisît l'affaire.

En arrivant à la ville, le major alla faire sa déclaration aux autorités judiciaires et leur remit ses prisonniers. Immédiatement après une force militaire imposante reçut l'ordre de cerner toute la forêt et d'y faire une battue générale. Cette vigoureuse opération eut tout le succès désiré; on prit la presque totalité de la bande. De l'instruction de la procédure il résulta les faits suivants. Un certain Monsieur de Clauenbourg, unique parent de Madame de Grunau, homme très-riche déjà, mais en même temps très-avare, pervers et sans religion, ayant appris que la mort avait enlevé à Madame de Grunau son époux et ses deux fils; que son frère, le major de Berg, avait péri dans une bataille, et qu'il ne restait plus d'autre héritier de l'immense fortune de Madame de Grunau qu'une enfant toute jeune, Mélanie, avait engagé le chef de la bande des voleurs, en lui promettant une forte somme d'argent, à enlever cette enfant. — Contentez-vous avait-il dit au chef des brigands, de l'enlever et ne la tuez pas, mais transportez-la loin, bien loin, et tenez-la cachée dans un lieu où vous serez sûr qu'on ne pourra point la découvrir. Du reste, ayez soin d'elle et ne la laissez manquer de rien.

Le chef des brigands se chargea volontiers de cette odieuse commission. Ce fut lui-même qui s'introduisit dans le château de Grunau, et qui, sous prétexte d'une ancienne dette, entama une longue dispute avec la dame, tandis que son camarade, qui rôdait autour de la maison, se glissa dans le jardin, s'empara de la petite Mélanie, et, après avoir posé l'arrosoir de cette enfant près du rivage, et accroché le chapeau de paille à un buisson au bord de la rivière, s'enfuit, emportant sa victime.

Le chef des brigands et tous ses complices, ainsi que l'hôte et l'hôtesse, furent condamnés à la peine capitale. Le coupable parent de Madame de Grunau dut payer une amende considérable et subir vingt années d'emprisonnement.

7.

M. de Berg s'empressa de remplacer les grossiers vêtements de Mélanie par un costume plus conforme au rang de sa famille. Puis, ayant obtenu de son colonel une permission de quitter le régiment, il partit avec la jeune Mélanie pour le château de Grunau. Sachant que sa soeur le croyait mort, il jugea prudent de la faire préparer au bonheur de retrouver sa fille. En conséquence, il descendit à Grunau chez le régisseur du domaine. Ce bon vieillard fut transporté de joie en revoyant pleins de santé le major et Mélanie. Il semblait lui-même recouvrer une nouvelle vie, il manquait de paroles pour leur exprimer les sentiments qu'il éprouvait. Ce bon vieillard courut au château.

Madame de Grunau triste, pâle et maigrie par le chagrin, était assise sur un sofa, et tenait à la main un livre qui ne pouvait la distraire de son affliction. Quand elle eut appris du régisseur que son

frère vivait encore et qu'il venait d'arriver au village, elle se leva et voulut courir à sa rencontre. Mais déjà le major entra dans le salon. Dès qu'elle l'aperçut elle se précipita dans ses bras. Mon frère ! mon frère bien-aimé ! s'écria-t-elle, je vous revois enfin. Vous vivez encore ! Dieu soit loué ; je ne serai donc plus isolée dans ce monde ! M. de Berg s'assit à côté de sa soeur. Il la pria de lui raconter tous les événements survenus dans la famille depuis son départ pour l'armée. Madame de Grunau lui apprit alors, non sans verser d'abondantes larmes, que depuis cette époque son cher époux était mort à la suite d'une maladie longue et douloureuse, mais avec toute la patience et la résignation d'un chrétien ; que ses deux fils avaient péri des suites de la petite vérole ; et que, pour comble de malheurs, l'unique enfant qui lui restait, la charmante petite Mélanie, s'était noyée dans la rivière voisine.

M. de Berg, qui avait écouté ce récit avec le plus vif intérêt, répondit : Il ne me paraît nullement vraisemblable que Mélanie se soit noyée, puisqu'on n'a pas retrouvé son corps. — Ah ! s'écria la mère ; et ses yeux brillaient d'un rayon de douce espérance ; ah ! si mon enfant vivait encore ! si avant de fermer les yeux, j'avais le bonheur de la revoir, de la serrer dans mes bras, ce serait pour moi une bien grande consolation. — Soyez persuadée, ma soeur, que Mélanie n'est pas morte. Je gagerais que notre cousin Clauenbourg a fait ici quelque tour de sa façon. Non, non, Mélanie ne s'est pas noyée ! mais certainement on l'aura fait enlever par des brigands qui la tiennent cachée dans leur repaire. — Ah ! grand Dieu, quel malheur ! s'écria la mère, et sa pâleur augmenta, et des larmes plus abondantes roulèrent le long de ses joues décolorées ;

je préférerais qu'elle fût morte que de la savoir avec des hommes pervers. Il vaut mieux mourir que de vivre dans la compagnie des méchants, dont le langage et l'exemple sont si dangereux pour la jeunesse. — Chère soeur, répondit le major, j'aime à vous voir de si nobles pensées; vous n'en sauriez avoir d'autres. Mais, vous pouvez m'en croire, Mélanie a toujours cette pureté, cette angélique innocence que vous aimiez tant. Vous ne tarderez pas à le reconnaître vous-même. Déjà on est parvenu à l'arracher des mains de ses ravisseurs.

A ces mots la mère se leva d'un bond, et, dans le transport de sa joie, elle s'écria: O ciel! que me dites-vous? est-il bien vrai? O mon frère, je vous en supplie, ne me cachez plus rien, dites-moi tout. Vous l'avez vue, vous lui avez parlé; peut-être en ce moment n'est-elle pas loin d'ici! Oh! venez, venez, mon cher frère, conduisez-moi près d'elle.

Le major alla ouvrir la porte. Mélanie se précipita dans la chambre, et courut se jeter dans les bras de sa mère. Elle ne pouvait prononcer que ces mots: Maman! maman! ma bonne maman!

La mère s'écria: C'est toi, ma fille, ma bien-aimée fille! oui, c'est toi, tu m'es rendue! O Dieu! Dieu de bonté! soyez mille fois béni. Et, tout en versant des larmes délicieuses et pressant sur son coeur cette enfant chérie, elle répétait sans cesse: O mon Dieu, que je vous remercie!

Puis elle ajouta: Viens, mon enfant, assieds-toi ici, entre ton oncle et moi, et nous raconte bien en détail tout ce qui t'est arrivé depuis ton enlèvement.

Hélas! dit Mélanie, j'étais presque morte d'effroi au moment où je me vis saisie par l'un des voleurs et entraînée par cet homme et son complice dans une voiture qui me conduisit à une maison

isolée au milieu de la forêt. La vieille hôtesse me reçut avec une joie extrême ; elle me dit que depuis longtemps elle désirait mon arrivée. Elle m'exhorta à ne pas pleurer, et me servit une abondance de friandises. Elle apporta du café, du chocolat, du punch, et me pressait vainement d'en goûter. Elle me conduisit ensuite dans une petite chambre assez jolie. Vois-tu, me dit-elle, c'est ta chambre à coucher ; remarque bien ce lit comme il est moelleux et comme le linge en est fin et blanc ; tu seras couchée comme une petite princesse. Puis, me parlant de la nourriture, elle me fit l'énumération de tous les mets délicats qu'elle se proposait de me préparer : elle semblait attacher à cela autant d'importance que si le vrai bonheur était d'avoir une table bien servie, et comme si l'homme ne séjournait sur cette terre que pour boire et pour manger. Elle me fit quitter les vêtements que je portais, et me donna un costume de petite paysanne. M'en ayant affublée, elle me dit : Voilà qui est bien ; maintenant tu es des nôtres, et à compter d'aujourd'hui l'hôte sera ton papa et tu m'appelleras ta grand'maman.

Ces deux individus mirent tout en usage pour me distraire et m'égayer. Mais il m'était impossible de m'accoutumer à vivre avec ces êtres grossiers. Mon cœur ne nourrissait d'autre désir que de retourner auprès de vous, ma chère maman. Oh ! quelle différence de votre société à celle de ces gens-là ! jamais je n'ai entendu sortir de leur bouche une seule parole pieuse ; jamais je ne les ai vus prier Dieu, ni le matin ni le soir, ni avant ou après leurs repas. Dans toute la maison, il n'y avait pas un seul livre. Ils ne parlaient que d'argent et de richesses, ils se louaient sans cesse eux-mêmes et

disaient du mal de tout le monde. Je n'osais lier aucune conversation avec eux, tant ils m'inspiraient de répugnance; je les abhorrais, j'avais peur d'eux, et j'aurais voulu rester seule dans ma petite chambre dont la fenêtre donnait sur le jardin. Là, seule, je pouvais méditer les leçons de piété et de vertu que j'avais reçues de vous, chère maman, et les histoires édifiantes que vous m'aviez racontées. Oh! combien de fois, pendant la nuit, lorsque la lune venait éclairer mon triste et solitaire réduit, j'ai pleuré et prié!

Les deux scélérats qui m'avaient enlevée, venaient très-souvent coucher dans cette auberge, et souvent ils amenaient des êtres de leur espèce. Tous ces individus, qui se regardaient là comme chez eux, étaient encore bien pires que l'aubergiste et la vieille hôtesse. Ils s'enivraient, ils jouaient aux cartes en proférant d'affreux blasphèmes; ils chantaient des chansons et tenaient des propos dont je ne pouvais comprendre le sens, mais qui les faisaient éclater de rire; d'où je conclus que ces chansons et ces discours devaient être bien abominables, puisque des êtres si dépravés y trouvaient tant de plaisir. Quelquefois aussi ils se prenaient de querelle, se jetaient les bouteilles et les verres à la tête, et paraissaient prêts à s'égorger les uns les autres. Alors moi, pauvre enfant, je me sauvais tout effrayée et tremblante, et me réfugiais dans ma chambre. Je songeais sérieusement aux moyens de m'échapper de cet horrible repaire; mais toutes les fenêtres étaient grillées et la porte toujours soigneusement fermée.

Un soir, je vis arriver dans cette auberge un marchand ambulante qui voulait y passer la nuit. Je lui trouvai un air honnête et bon. Il avait avec lui des marchandises précieuses et beaucoup d'argent.

On l'assassina pendant la nuit. Ayant entendu ses cris de douleur, je me hâtai de descendre de ma chambre, et me précipitai dans la salle du rez-de-chaussée. Je fus saisie d'horreur et d'épouvante à l'aspect de l'affreux spectacle qui s'offrit à mes yeux. Je reprochai aux assassins ce crime exécrable, et leur dis que Dieu ne manquerait pas de les en punir. Ils se moquèrent de moi ; mais ils me commandèrent de ne dire à qui que ce fût ce qui venait de se passer, et l'aubergiste s'écria : Je te défends de jamais proférer une seule parole devant des étrangers : à compter de ce moment nous te déclarons muette. Il me prit par la main, m'entraîna avec violence auprès du cadavre sanglant de la victime et me cria d'un ton féroce : Regarde ! si tu as le malheur d'articuler un seul mot devant qui que ce soit, autre que ma mère et moi, voilà comme nous te traiterons.

Revenue dans ma chambre, je me jetai à genoux, je levai mes deux mains vers le ciel, et, les larmes aux yeux, je priai le bon Dieu de me tirer des mains de ces brigands. Il m'a exaucée, ce bon Dieu ; il m'a envoyé bien réellement un ange libérateur, et c'est mon cher oncle, votre frère bien-aimé.

Oui, reprit la pieuse mère, lui, le Dieu de bonté, a montré sa divine miséricorde envers nous. Il a permis que toi, ma chère enfant, tu me fusses enlevée pour que tu eusses l'occasion de sauver la vie à mon frère ; et vous, cher frère, Dieu vous avait conduit dans cette caverne de voleurs pour devenir le libérateur de ma fille chérie. Tout ce qu'il fait atteste sa sagesse et sa bonté paternelle.

